

CONSEIL DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

SESSION ORDINAIRE 1993-1994

27 JUIN 1994

PROPOSITION D'ORDONNANCE réglementant la fourniture d'eau alimentaire distribuée par réseau en Région bruxelloise (n° A-314/1 – 93/94)

(Mme Sylvie FOUCART) (F)

PROPOSITION D'ORDONNANCE garantissant un droit à un approvisionnement minimum d'eau aux personnes physiques et interdisant les coupures unilatérales de fourniture (n° A-156/1)

(M. André DROUART) (F)

RAPPORT fait au nom de la Commission de l'environnement, de la conservation de la nature, et de la politique de l'eau

par M. Léon PATERNOSTER (F)

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE RAAD

GEWONE ZITTING 1993-1994

27 JUNI 1994

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE tot regeling van de drinkwatervoorziening via het waterleidingnet in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (nr. A-314/1 – 93/94)

(Mevr. Sylvie FOUCART) (F)

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE houdende een recht op een minimumlevering van water aan natuurlijke personen en het verbod eenzijdig de levering af te sluiten (nr. A-156/1)

(de heer André DROUART) (F)

VERSLAG uitgebracht in naam van de Commissie voor leefmilieu, natuurbehoud en waterbeleid

door de heer Léon PATERNOSTER (F)

Ont participé aux travaux de la Commission:

1. Membres effectifs: Mme Sylvie Foucart, MM. Charles Huygens, Léon Paternoster, Mme Monique Van Tichelen, M. Jacques Maison, Mme Ghislaine Dupuis, MM. Bernard Guillaume, Stéphane de Lobkowicz, Yves de Jonghe d'Ardoye, M. François Roelants du Vivier, Mmes Françoise Carton de Wiart, Magdeleine Willame-Boonen, MM. Bernard de Marcken de Merken, Alain Adriaens, Michel Duponcelle, Mme Simonne Creyf.

2. Membres suppléants: M. Jean Demannez, Mme Andrée Guillaume-Vanderroost, MM. Christian Magerus, Dominique Harmel, André Drouart, Jean-Paul Dumont, Robert Delathouwer.

3. Autres Membres du Conseil: MM. Jean-Pierre Cornelissen, Thierry de Looz-Corswaren, Jan De Berlangeer, Christian-Guy Smal, Dolf Cauwelier.

Voir:

Document du Conseil:
A-314/1 – (93-94): Proposition d'ordonnance.

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen:

1. Vaste leden: mevrouw Sylvie Foucart, de heren Charles Huygens, Léon Paternoster, mevr. Monique Van Tichelen, de heer Jacques Maison, mevr. Ghislaine Dupuis, de heren Bernard Guillaume, Stéphane de Lobkowicz, Yves de Jonghe d'Ardoye, de heer François Roelants du Vivier, mevrouw Françoise Carton de Wiart, Magdeleine Willame-Boonen, de heren Bernard de Marcken de Merken, Alain Adriaens, Michel Duponcelle, mevr. Simonne Creyf.

2. Plaatsvervangende leden: de heer Jean Demannez, mevr. Andrée Guillaume-Vanderroost, de heren Christian Magerus, Dominique Harmel, André Drouart, Jean-Paul Dumont, Robert Delathouwer.

3. Andere leden van de Raad: de heren Jean-Pierre Cornelissen, Thierry de Looz-Corswaren, Jan De Berlangeer, Christian-Guy Smal, Dolf Cauwelier.

Zie:

Stuk van de Raad:
A-314/1 – (93-94): Voorstel van ordonnantie.

INHOUD		INHOUD	
I. Procédure	3	I. Procedure	3
II. Exposé de l'auteur de la proposition d'ordonnance A-156/1...	3	II. Uiteenzetting van de indiener van het voorstel van ordonnantie A-156/1	3
III. Exposé de l'auteur de la proposition d'ordonnance A-314/1	5	III. Uiteenzetting van de indiener van het voorstel van ordonnantie A-314/1	5
IV. Discussion générale	9	IV. Algemene bespreking	9
1. Exposé du ministre relatif à la proposition d'ordonnance A-156/1	9	1. Uiteenzetting van de Minister over het voorstel van ordonnantie A-156/1	9
2. Premier échange de vues relatif à la proposition A-156/1	10	2. Eerste gedachtenwisseling over het voorstel A-156/1	10
3. Document de travail relatif à la proposition A-156/1 établi par le rapporteur	11	3. Werkdocument over het voorstel A-156/1 opgesteld door de rapporteur	11
4. Auditions relatives à la proposition A-156/1	20	4. Hoorzittingen omtrent het voorstel A-156/1	20
5. Poursuite de la discussion générale	47	5. Voortzetting van de algemene bespreking	47
V. Discussion des articles	64	V. Artikelsgewijze bespreking	64
VI. Texte adopté	84	VI. Aangenomen tekst	84
VII. Annexes	87	VII. Bijlagen	87

I. Procédure

La proposition d'ordonnance A-156/1 - 91/92 a été prise en considération et renvoyée en commission le 26 novembre 1991.

Le 12 octobre 1992 la discussion générale a été entamée.

Elle s'est poursuivie le 11 janvier 1993, le 8 mars 1993, le 15 mars 1993, le 26 avril 1993. Lors de cette réunion, un document de travail complémentaire a été demandé au rapporteur.

La discussion générale a repris le 10 mai 1993, s'est poursuivie le 20 décembre 1993, le 21 février 1993 (des documents de travail ont été déposés par Mme Foucart), le 7 mars 1994, le 21 mars 1994, le 18 avril 1994.

Le 6 juin 1994, les commissaires ont décidé le report de la discussion jusqu'à la prise en considération et le renvoi en commission de la proposition A-314/1 - 93/94 et des propositions de résolution A-315/1 - 93/94 et A-316/1 - 93/94 (cette procédure a eu lieu le 17 juin 1994).

La discussion générale a repris le 20 juin 1994.

La commission a décidé de donner la priorité à la proposition d'ordonnance A-314 par onze voix contre deux.

L'auteur de la proposition A-156/1 critique cette procédure qui crée un précédent dangereux, dans la mesure où elle voit la majorité déposer un nouveau texte d'ordonnance après deux années de débat en commission alors.

Les autres membres de la commission rappellent qu'à la suite des auditions et documents reçus par la commission, il faut conclure que la proposition A-156/1 n'est pas amendable.

II. Exposé de l'auteur de la proposition d'ordonnance garantissant un droit à un approvisionnement minimum d'eau aux personnes physiques et interdisant les coupures (A-156/1 - 91/92)

A. Données du problème

Le Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale a adopté en juin 1991 une ordonnance relative au droit à la fourniture minimale d'électricité et de gaz. Cela a le grand mérite de consacrer le principe du droit à un approvisionnement minimal en énergie primaire. Dans le même sens, la distribution obligatoire d'une quantité minimale d'eau permet de mener une vie conforme à la dignité humaine, principe consacré par les conventions internationales, prenant le pas sur le sacro-saint impératif de l'équilibre financier des sociétés.

I. Procedure

Het voorstel van ordonnantie A-156/1 - 91/92 is in overweging genomen en op 26 november 1991 naar de commissie verwezen.

Op 12 oktober 1992 is de algemene besprekking begonnen.

Deze is voortgezet op 11 januari 1993, 8 maart 1993, 15 maart 1993, 26 april 1993. Tijdens deze vergadering is aan de rapporteur een bijkomend werkdocument gevraagd.

De algemene besprekking is hervat op 10 mei 1993, is voortgezet op 20 december 1993, 21 februari 1994 (Mevr. Foucart heeft werkdocumenten ingediend), 7 maart 1994, 21 maart 1994, 18 april 1994.

Op 6 juni 1994 hebben de commissieleden besloten de besprekking uit te stellen tot het voorstel A-314/1 - 93/94 en de voorstellen van resolutie A-315/1 - 93/94 en A-316/1 - 93/94 in overweging zijn genomen en naar de commissie zijn verwezen (dit is op 17 juni 1994 gebeurd).

De algemene besprekking is hervat op 20 juni 1994 en werd voortgezet op 22 juni 1994.

De commissie heeft beslist voorrang te geven aan het voorstel van ordonnantie nr A-314/1.

De indiener van het voorstel A-156/1 heeft kritiek op deze procedure die een gevaarlijk precedent schept in die zin dat de meerderheid een nieuwe tekst van ordonnantie indient na twee jaar besprekkingen in de commissie.

De andere commissieleden herinneren eraan dat men na de hoorzittingen en de door de commissie ontvangen documenten moet besluiten dat het voorstel A-156/1 niet gemaandeed kan worden.

II. Uiteenzetting van de indiener van het voorstel van ordonnantie houdende een recht op een minimumlevering van water aan natuurlijke personen en het verbod eenzijdig de levering af te sluiten (A-156/1 - 91/92)

A. Gegevens van het probleem

De Brusselse Hoofdstedelijke Raad heeft in juni 1991 een ordonnantie goedgekeurd betreffende het recht op een minimumlevering van gas en elektriciteit. De grote verdienste hiervan is dat de ordonnantie het beginsel bevestigt van het recht op een minimale bevoorrading in primaire energie. In dezelfde zin maakt de verplichte verdeling van een minimale hoeveelheid water het mogelijk een menswaardig leven te leiden. Dit beginsel wordt bevestigd door de internationale verdragen die hierbij voorbijgaan aan het heilige voorschrift dat de bedrijven een financieel evenwicht moeten bereiken.

B. Les coupures d'eau sont en contradiction avec les conventions internationales.

Elles sont en contradiction avec plusieurs articles de différentes conventions:

- * avec l'article 1 de la Déclaration universelle des droits de l'homme qui prévoit l'égalité de tous les êtres humains au regard du droit et de la dignité humaine;
- * l'interdiction de soumettre quiconque à des traitements inhumains et dégradants, établie simultanément par la Déclaration universelle (article 5), la Convention européenne (article 3) et le Pacte international relatif aux droits civils et politiques (article 7);
- * le droit pour toute personne à un niveau de vie suffisant pour assurer sa santé, son bien-être et ceux de sa famille, affirmé par la Déclaration universelle (article 25) et par le Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels (article 12) et confirmé par la Charte sociale européenne (article 16);
- * le droit pour toute personne à un jugement équitable et public en cas de contestations sur ses droits et obligations de caractère civil, contenu dans la Convention européenne (article 6) et dans le Pacte international relatif aux droits civils et politiques (article 14).

C. La Région peut fixer les conditions générales de fournitures

La distribution d'eau fait partie intégrante de la politique de l'eau qui est bien une compétence de la Région (voir loi spéciale des réformes institutionnelles du 8 août 1980, article 6, V).

D. Mettre un terme aux coupures unilatérales

Le droit d'interrompre unilatéralement la fourniture d'eau ou d'énergie au débiteur défaillant se trouve inscrit dans les conditions générales de fourniture de toutes les sociétés distributrices.

La situation de monopole qui est la leur ne permet pas au consommateur d'y échapper. Ce n'est qu'abusivement qu'on a pu parler de sa part d'adhésion contractuelle là où il n'y avait manifestement que fixation unilatérale par le service public des droits et obligations du cocontractant. L'assimilation à une relation contractuelle n'avait pas d'autre but que de fonder le pouvoir d'interrompre les fournitures sans l'intervention du juge sur le droit commun des contrats. L'exception "non adimpleti contractus" permet en effet au contractant de ne pas remplir ses obligations de fourniture d'eau ou d'énergie si son partenaire n'exécute pas les siennes avant

B. De afsluitingen van de watervoorziening zijn in strijd met de internationale verdragen

Zij zijn in strijd met verscheidene artikelen van verscheidene verdragen:

- * met artikel 1 van de Universele Verklaring van de rechten van de mens dat bepaalt dat alle menselijke wezens gelijk in waardigheid en in rechten zijn;
- * het verbod om wie dan ook aan onmenselijke of vernerderende behandelingen te onderwerpen, dat tegelijk wordt opgelegd door de Universele Verklaring (artikel 5), het Europees Verdrag (artikel 3) en het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (artikel 7);
- * het recht van ieder mens op een levensstandaard die voldoende is om zijn gezondheid, zijn welzijn en deze van zijn familie te verzekeren, dat bevestigd is door de Universele Verklaring (artikel 25) en door het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten (artikel 12) en bevestigd door het Europees Sociaal Handvest (artikel 16);
- * het recht van ieder mens op een eerlijke en openbare behandeling van zijn zaak in geval van geschillen over zijn rechten en verplichtingen van burgerlijke aard, bepaald in het Europees Verdrag (artikel 6) en het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (artikel 14).

C. Het Gewest kan algemene leveringsvoorwaarden vaststellen

De watervoorziening maakt integrerend deel uit van het waterbeleid dat wel degelijk een gewestelijke bevoegdheid is (zie de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, artikel 6, V).

D. Een einde maken aan de eenzijdige afsluitingen

Het recht om de watervoorziening of de levering van energie aan de in gebreke gebleven schuldenaar eenzijdig te onderbreken is opgenomen in de algemene leveringsvoorwaarden van alle distributiebedrijven.

Hun monopoliepositie maakt het de verbruiker niet mogelijk daaraan te ontsnappen. Er wordt ten onrechte gesproken van een contractuele instemming van de verbruiker terwijl er kennelijk alleen sprake is van een eenzijdige vaststelling door de openbare dienst van de rechten en verplichtingen van de medecontractant. De gelijkstelling met een contractuele betrekking had geen ander doel dan een grondslag te verlenen aan de bevoegdheid om de leveringen te onderbreken zonder beslissing van de rechter over het gemeen recht van de overeenkomsten. De exceptio "non adimpleti contractus" maakt het de contractant immers mogelijk zijn verplichtingen inzake

même de demander au juge la rupture du contrat et la liquidation des obligations.

En conclusion, l'auteur se demande s'il est encore tolérable qu'à la fin du 20ème siècle dans un état démocratique un habitant puisse être privé de la fourniture d'un bien vital, l'eau.

III. Exposé de l'auteur de la proposition d'ordonnance réglementant la fourniture d'eau alimentaire distribuée par réseau en Région bruxelloise (A-314/1)

L'auteur souligne que le triptyque – sa proposition d'ordonnance ainsi que ses deux propositions de résolution l'une concernant les conditions générales de fourniture (A-315/1) et l'autre concernant les normes techniques d'agrément des installations intérieures et des raccordements de distribution d'eau (A-316/1) sont indissociables. Le principe à la base des trois propositions est qu'à Bruxelles il faut mener une politique de distribution d'eau potable en quantité et en qualité suffisantes pour tous.

Les trois propositions se basent en fait sur la Charte de l'eau adoptée par le Conseil de l'Europe ainsi que sur la Convention européenne des droits de l'homme. L'eau est un bien essentiel. Sa fourniture est une question de dignité humaine. Personne ne peut en être privé, sauf sur décision de justice.

La proposition d'ordonnance vise à rechercher un équilibre entre les intérêts économiques du distributeur, qui représente la collectivité en l'occurrence puisqu'il s'agit d'un service public, et l'interruption de la fourniture d'un bien essentiel qui peut peser sur un individu.

Les principes et modalités suivants ont été retenus dans la proposition:

La reconnaissance du droit à la fourniture d'eau de manière absolue pour ce qui concerne:

- les personnes physiques
- résidant (et étant domiciliées)
- dans une habitation à usage privé.

Sont donc exclus, les abonnés personnes morales, les professions libérales, les commerces, les industries, les artisanats, les bureaux, les équipements sportifs, toutes les personnes les représentant et tous les locaux y affectés.

watervoorziening of levering van energie niet na te komen als zijn partner zijn verplichtingen niet nakomt nog voor de rechter wordt gevraagd de overeenkomst te verbreken en de verplichtingen uit te voeren.

De indiener vraagt zich tot besluit af of het nog toelaatbaar is dat een inwoner van een democratische staat aan het eind van de 20e eeuw de levering van water, zijnde een goed van vitaal belang, ontzegd wordt.

III. Uiteenzetting van de indiener van het voorstel van ordonnantie tot regeling van de drinkwatervoorziening via het waterleidingnet in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (A-314/1)

De indiener onderstreept dat de triptiek – zijn voorstel van ordonnantie evenals de twee voorstellen van resolutie, de ene betreffende de algemene voorwaarden voor de watervoorziening (A-315/1) en de andere betreffende de technische normen voor de erkenning van de binnenvestigingen en de aansluitingen van de waterleidingen (A-316/1) een onlosmakelijk geheel vormt. Het principe dat aan de basis ligt van de drie voorstellen houdt in dat er te Brussel een drinkwatervoorzieningsbeleid gevoerd moet worden dat iedereen kwantitatief en kwalitatief voldoet.

De drie voorstellen zijn in feite gebaseerd op het Handvest voor het water dat is aangenomen door de Raad van Europa evenals op het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens. Het water is een essentieel goed. Zijn levering is een kwestie van menswaardigheid. Niemand kan het ontzegd worden, behalve op beslissing van het gerecht.

Het voorstel van ordonnantie strekt ertoe een evenwicht te zoeken tussen de economische belangen van de distributemaatschappij, die in dit geval de collectiviteit vertegenwoordigt aangezien het gaat om een openbare dienst, en de onderbreking van een distributie van een essentieel goed dat van belang kan zijn voor een individu.

De volgende principes en modaliteiten werden in aanmerking genomen in het voorstel :

De erkenning van het recht op watervoorziening op een absolute manier voor wat betreft :

- de natuurlijke personen;
- wonende (en er gedomicileerd zijnde);
- in een privé-woning.

Worden dus uitgesloten, de aangesloten rechtspersonen, de vrije beroepen, de handelszaken, de industrieën, de ambachten, de kantoren, de sport-infrastructuur, alle personen die ze vertegenwoordigen en alle lokalen die ervoor bestemd zijn.

L'argument opposé à ce système invoque, d'une part, les difficultés de gestion et le risque financier encouru par la société distributrice et, d'autre part, l'absence de problèmes réels posés par les coupures d'eau (non pratiquées envers les cas sociaux, ni de manière "numériquement significative" envers les ménages...) dont la menace resterait donc un outil efficace.

Cet argument est vivement contesté, quant à sa réalité. Il se heurte, à son tour à deux objections, fréquemment soulevées:

En premier lieu, il est contradictoire, si les interruptions unilatérales sont réellement marginales. Rien ne démontre, en outre, qu'une importante partie des consommateurs s'acquitte, in extrémis, des factures dans la crainte d'une coupure.

Le droit à la coupure reste acquis pour le distributeur mais, pour une catégorie déterminée d'usagers, devient soumis à autorisation judiciaire (voir infra).

En d'autres termes, si la majorité des interruptions s'effectue au détriment des abonnés "non privés", elles ne sont pas concernées par l'actuelle proposition. Sur le plan financier, le même raisonnement vaut.

En deuxième lieu, dès lors que l'on consacre un droit fondamental, il ne saurait être question d'en limiter de facto la reconnaissance à certains ou d'invoquer une appréciation quantitative de son application.

Dans le texte proposé, le non-paiement des factures ne donnera lieu à suspension des fournitures que sur base d'une décision judiciaire (généralement le Juge de Paix également compétent pour ordonner le paiement des arriérés).

La résiliation ou la résolution fautive du contrat sanctionnée judiciairement est la règle de droit commun, qui s'applique au demeurant aux autres secteurs sociaux (logements, CPAS, hôpitaux publics, enseignement et crèches officielles, etc.).

Le principe d'une fourniture minimale d'eau n'a pas été retenu parce que des problèmes techniques et de principe se posent.

Au niveau technique, dans la situation actuelle, l'outil est encore à l'état d'expérience-pilote; une évolution dans le temps est possible.

Sur le plan des principes, assurer une fourniture minimale consisterait à instaurer une dualité entre les différents consommateurs et à infliger une perte de dignité aux consommateurs, qui resteront soumis à une éternelle tutelle ou assistance et n'auraient pas les mêmes droits que les autres usagers.

Het argument dat tegen dit systeem ingebracht wordt haalt, enerzijds, de beheersmoeilijkheden aan en het financiële risico dat door de distributiemaatschappij gelopen wordt en, anderzijds, de afwezigheid van reële problemen veroorzaakt door de waterafsluitingen, (die niet doorgevoerd worden voor de sociale gevallen, noch op een "numeriek betekenisvolle" manier ten aanzien van de gezinnen ...) waarvan de dreiging dus een belangrijk werkinstrument zou blijven.

Dit argument wordt sterk betwist op zijn waarde. Het stoot op zijn beurt op twee opmerkingen die vaak aangehaald worden :

Ten eerste, is het contradictorisch indien de eenzijdige onderbrekingen werkelijk marginaal zijn; niets toont daarenboven aan dat een belangrijk deel van de verbruikers op het laatste moment de faktuur betalen uit vrees voor afsluiting.

Het recht op de afsluiting blijft verworven voor de distributiemaatschappij maar wordt, voor een welbepaalde categorie verbruikers afhankelijk gemaakt van een rechterlijke toestemming (zie infra).

Met andere woorden, indien de meerderheid van de afsluitingen gebeurt ten nadele van de "niet-particuliere" aangeslotenen, worden zij niet bedoeld door het huidige voorstel. Op het financiële vlak geldt dezelfde redenering.

Ten tweede, vanaf het ogenblik dat een fundamenteel recht bevestigd wordt, kan er geen sprake van zijn de erkenning ervan de facto tot bepaalde personen te beperken of een kwantitatieve benadering van zijn toepassing in te roepen.

In de voorgestelde tekst leidt de niet-betaling van de rekeningen slechts tot de onderbreking van de watervoorzieningen op basis van een rechterlijke beslissing (in het algemeen de Vrederechter die eveneens bevoegd is om de betaling van de achterstallige betalingen op te leggen).

Het opzeggen of het fauteieve verbreken van het contract wordt door de rechtbank gesanctioneerd en het is een regel van gemeenrecht, die voor de rest ook van toepassing is op de andere sociale sectoren (woningen, OCMW's, openbare ziekenhuizen, onderwijs en officiële kinderdagverblijven, enz.).

Het principe van een minimumlevering van water kwam niet in aanmerking omdat er technische problemen en principieeskwesties rijzen.

Op het technische vlak, in de huidige situatie, is het werkinstrument nog in een experimenteel stadium; een evolutie in de toekomst is mogelijk.

Op het vlak van de principes zou een minimumlevering een tweeledigheid tussen de verschillende verbruikers creëren en een verlies aan waardigheid aan de verbruikers toebrengen die eeuwig onder voogdij zullen blijven, op bijstand zullen moeten rekenen en niet dezelfde rechten zullen genieten als de andere verbruikers.

La proposition cherche par ailleurs également un équilibre, entre les obligations de chacune des parties liées par un contrat d'adhésion. Ce contrat qui s'établit dans une perspective monopolistique, est néanmoins consensuel, c'est-à-dire qu'ils suppose un échange de volontés entre les parties dès l'origine. C'est également un contrat synallagmatique, c'est-à-dire que dès le départ chacune des parties a des obligations envers l'autre.

Par ailleurs, la proposition d'ordonnance n° A-314/1 établit une solidarité légale entre l'abonné, c.-à-d. le propriétaire ou le titulaire d'un droit réel, et l'usager. Ainsi tant le distributeur que l'abonné vivront demain dans une situation juridique plus sécurisante. En effet, aujourd'hui les propriétaires sont déjà tenus solidairement mais de manière conventionnelle. La solidarité, actuellement inscrite dans les conditions générales des distributeurs d'eau, n'est pas suffisamment portée à la connaissance du débiteur pour engager les propriétaires. A ce jour, des décisions de la Cour d'Appel de Liège et de Mons refusent de faire droit à la demande des distributeurs de faire payer les créances des usagers par les propriétaires, parce qu'au moment où l'abonnement avait été souscrit, le propriétaire n'avait pas une connaissance précise des conditions générales. Avec la solidarité légale, on connaît chacun des contractants dès l'origine, ainsi que les obligations auxquelles chacune des parties s'engagent.

La Région de Bruxelles-Capitale a pu également profiter d'autres décisions jurisprudentielles. Ainsi la Cour d'arbitrage interdit aux Régions de confier des missions de guidance aux CPAS.

Les services sociaux communaux peuvent toutefois intervenir préventivement avant que la société distributrice n'este en justice; pour cela il faudra qu'elle en avise le bourgmestre, en qualité de chef du service social de la commune qu'il administre, ou le président du CPAS.

Il s'agit là d'une mesure préventive pour que les personnes en difficulté ou en indigence puissent faire l'objet d'une aide ou d'une assistance.

Il s'agit également d'une mesure curative; si l'interruption de la fourniture d'eau est décidée par la justice, la décision ne pourra devenir effective qu'après un délai d'un mois après la signification par la société de distribution de l'eau au bourgmestre ou au président du CPAS de la décision. Donc, si une personne en Région bruxelloise est menacée d'interruption par voie judiciaire, elle pourra encore bénéficier d'un accompagnement social et un plan d'apurement de sa dette pourra être mis sur pied.

La proposition permet d'une part de faire intervenir les services sociaux existants au sein des institutions publiques, pour les personnes en difficulté et, d'autre part, l'IBDE peut

Het voorstel wil verder ook een evenwicht tussen de verplichtingen van elke partij die door een toetredingsovereenkomst gebonden zijn. Dit contract dat opgesteld wordt in de context van een monopolie is niettemin consensueel, d.w.z. dat het van bij het begin de uitwisseling van de wil tussen de partijen veronderstelt. Het is eveneens een wederkerig contract, d.w.z. dat vanaf het begin elk van de partijen verplichtingen heeft tegenover de andere.

Het voorstel van ordonnantie A-314/1 zorgt verder voor een wettelijke hoofdlijkhed tussen de aangeslotene, dit is de eigenaar of de houder van een zakelijk recht, en de verbruiker. Zo komen zowel de distributiemaatschappij als de aangeslotene morgen in een veiligere juridische situatie terecht. De eigenaars zijn vandaag inderdaad reeds solidair gebonden maar op een conventionele manier. De hoofdlijkhed, die voor het ogenblik in de algemene voorwaarden van de waterdistributiemaatschappij ingeschreven is, wordt niet voldoende ter kennis van de schuldenaar gebracht om de eigenaars te binden. Tot op heden weigeren beslissingen van het Hof van Beroep van Luik en van Bergen gevolg te geven aan de vraag van de distributiemaatschappijen om de schulden van de verbruikers door de eigenaars te doen betalen, omdat op het ogenblik waarop het abonnement onderschreven werd, de eigenaar geen duidelijke kennis van de algemene voorwaarden had. Via de wettelijke solidariteit, kent men elk van de contractuele partijen vanaf het begin, evenals de verplichtingen waartoe elk van de partijen zich verbindt.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft eveneens voordeel kunnen halen uit andere beslissingen uit de rechtspraak. Zo heeft het Arbitragehof aan de Gewesten verboden begeleidingsopdrachten aan de OCMW's toe te vertrouwen.

De sociale gemeentediensten kunnen nochtans optreden op een preventieve manier vooraleer de distributiemaatschappij de zaak voor de rechtbank brengt; daarvoor moet zij de burgemeester op de hoogte brengen, in zijn hoedanigheid van hoofd van de sociale dienst van de gemeente die hij bestuurt, of de voorzitter van het OCMW.

Het gaat hier om een preventieve maatregel opdat de personen in moeilijkheden of die in armoede leven zouden kunnen rekenen op een steun of op bijstand.

Het gaat eveneens om een curatieve maatregel; indien de onderbreking van de watervoorziening door de rechtbank wordt beslist, zal de beslissing pas effectief kunnen worden na een termijn van een maand na de kennisgeving van de beslissing door de waterdistributiemaatschappij aan de burgemeester of aan de voorzitter van het OCMW. Indien dus iemand in het Hoofdstedelijk Gewest bedreigd wordt met een onderbreking via gerechtelijke weg, kan die nog rekenen op een sociale begeleiding en een plan ter aanzuivering van zijn schuld kan opgesteld worden.

Het voorstel laat enerzijds toe de bestaande sociale diensten binnen de openbare instellingen te laten optreden ten voordele van personen met moeilijkheden, anderzijds kan

oeuvrer dans un cadre juridique efficace mais en même temps contrôlé.

La proposition d'ordonnance tire également les leçons d'autres expériences, en Région wallonne notamment. Pour rappel, en Région wallonne au moment où le ministre Cools avait à la fois la tutelle sur les communes et sur la distribution d'eau, une circulaire a pu être établie pour gérer la distribution de l'eau dans une Région où il y a une pluralité de distributeurs.

Un règlement analogue, mais non identique, à celui de la «circulaire Cools» du 16 décembre 1988 (du Ministère de la Région wallonne) est proposé, sous forme de résolution, dans un premier temps.

Les articles 3 et 4 de cette circulaire (voir *Moniteur belge* du 1er mars 1989) supposent cependant la signature pour prise de connaissance des conditions générales (de même que pour l'article 7). Il faudra donc que le(s) ministre(s) régional(aux) compétent(s) veille(nt) à donner des instructions ou des directives précises en ce sens, à l'intention des sociétés distributrices.

En outre, sur le même document soumis à l'abonné et, le cas échéant transmis au propriétaire, doit être reproduit l'article instaurant une solidarité conventionnelle entre le propriétaire et le locataire (voir article 21). Cette nécessité disparaîtra lorsque la solidarité sera inscrite dans un texte ayant force de loi.

L'article 12 est en revanche sans objet.

L'article 20 doit être modifié conformément aux nouvelles dispositions régionales envisagées.

Les articles 35 et 36 sont particulièrement importants. Manifestement, ils ne relèvent pas des usages à Bruxelles.

De manière générale, sans modifier de façon significative les modes de facturation, il serait également opportun d'informer le consommateur a priori (conditions générales-ajout à l'article 35) ainsi que lors du (ou des) rappel(s) de la mise en oeuvre d'une procédure sommaire d'injonction de payer et/ou d'une procédure sommaire judiciaire en suppression des services (coupure).

De larges extraits sont cependant, d'ores et déjà, repris dans la proposition d'ordonnance, pour garantir immédiatement les droits de l'IBDE.

de BIWD handelen in een efficiënt juridisch kader dat tegelijk gecontroleerd wordt.

Het voorstel van ordonnantie trekt ook de lessen uit andere experimenten zoals in het Waalse Gewest. Ter herinnering, toen Minister Cools in het Waalse Gewest zowel het toezicht op de gemeenten als de watervoorziening onder zijn bevoegdheden telde, werd een circulaire opgesteld om de watervoorziening te beheren in een Gewest waar er een verscheidenheid aan distributiemaatschappijen bestaat.

Een gelijkaardig maar niet identiek reglement aan dat van de "circulaire Cools" d.d. 16.12.88 (van het ministerie van het Waalse Gewest) wordt voorgesteld, in een eerste fase onder de vorm van een resolutie.

Artikelen 3 en 4 van deze circulaire (zie *Belgisch Staatsblad* van 1 maart 1989) veronderstellen nochtans de handtekening ter kennismaking van de algemene voorwaarden (net zoals voor artikel 7). De bevoegde gewestelijke ministers zullen er dus voor moeten zorgen in deze zin precieze instructies of richtlijnen te geven aan de distributiemaatschappijen.

Daarenboven moet op hetzelfde document dat aan de aangeslotene voorgelegd wordt en dat in voorkomend geval aan de eigenaar overgezonden wordt, het artikel afgedrukt worden dat een conventionele hoofdelijkheid tussen de eigenaar en de huurder oplegt (zie artikel 21). Deze noodzaak zal verdwijnen wanneer de solidariteit in een tekst met kracht van wet zal ingeschreven zijn.

Artikel 12 is daarentegen zonder voorwerp.

Artikel 20 moet gewijzigd worden overeenkomstig de nieuwe gewestelijke bepalingen die overwogen worden.

Artikelen 35 en 36 zijn in het bijzonder belangrijk. Zij behoren duidelijk niet tot de geplogenheden te Brussel.

Algemeen gesteld, zonder de manieren van fakturatie grondig te wijzigen, zou het ook opportuin zijn de verbruiker a priori te informeren (algemene voorwaarden-bijvoegsel bij artikel 35) evenals als op het ogenblik van de herinnering van het starten van een korte procedure ter aanmaning om te betalen en/of van het starten van een korte gerechtelijke procedure ter opheffing van de diensten (afsluiting).

Uitvoerige uittreksels worden nochtans reeds in het voorstel van ordonnantie opgenomen om op een onmiddellijke manier de rechten van de BIWD te waarborgen.

IV. Discussion générale

1. Exposé du ministre le 12 octobre 1992 relatif à la proposition d'ordonnance A-156

La proposition d'ordonnance qui est soumise au Conseil vise à obliger l'IBDE à assurer à l'ensemble des abonnés une fourniture minimale d'eau de 50 m³ par an, à interdire à l'IBDE de couper l'eau en cas de non-paiement (c'est le tribunal qui pourra le faire moyennant la preuve à apporter par l'IBDE que 50 m³ ont été fournis gratuitement) et prévoit que l'action judiciaire doit être précédée d'une procédure à respecter.

Le ministre tient à faire part d'un certain nombre d'éléments quant à la problématique des coupures d'eau, qui relèvent plus de pratiques de gestion de l'IBDE et de règles techniques que d'une véritable analyse juridique de la proposition.

Certains éléments sont puisés dans les conditions générales de distribution d'eau aux abonnés de l'IBDE.

Cette précision semble nécessaire au ministre pour aborder la problématique des coupures d'eau :

- 1° Le règlement de l'IBDE empêche déjà la coupure de compteurs sur lesquels plusieurs logements sont branchés;
- 2° Le rappel des factures est opéré 30 jours après son envoi (l'ordonnance prévoit 10 jours).

Un deuxième rappel a lieu 15 jours plus tard.

Ensuite, un contrôleur se rend sur place avant la fermeture éventuelle afin d'évaluer la situation.

Selon une pratique de l'IBDE, s'il s'agit d'un cas social, la fermeture n'aura pas lieu.

3° En 1991, 1.112 coupures ont été effectuées sur un total de 320.000 factures. Cela fait un pourcentage de 0,35%. Le montant moyen des factures non payées était de 9.300 francs (ce qui correspond à 195 m³).

4° Sur le plan technique, le ministre est d'avis que l'audition d'un technicien de l'IBDE est intéressante mais il lui semble à première vue plus difficile de placer un compteur qui limite la consommation en raison de la différence de pressions dans les canalisations. Il s'agit en outre d'un matériel très onéreux.

On peut donc difficilement faire un parallèle avec les coupures d'électricité.

IV. Algemene besprekking

1. Uiteenzetting van de Minister d.d. 12 oktober 1992 over het voorstel van ordonnantie A-156

Het voorstel van ordonnantie dat aan de Raad wordt voorgelegd strekt ertoe de BIWD ertoe te verplichten alle aangeslotenen minimaal 50 m³ water per jaar te leveren, de BIWD verbod op te leggen de watervoorziening af te sluiten in geval van wanbetaling (over de afsluiting moet de rechbank beslissen mits de BIWD het bewijs levert dat er 50m³ gratis is geleverd) en schrijft voor dat er een procedure moet worden gevuld alvorens er een rechtsvordering wordt ingesteld.

De minister wil in verband met de afsluiting van het water een aantal zaken bespreken die meer te maken hebben met de wijze van beheren van de BIWD en met technische regels dan met een echte juridische analyse van het voorstel.

Sommige zaken zijn te vinden in de algemene voorwaarden voor de levering van water aan de aangeslotenen van de BIWD.

De minister vindt deze verduidelijking belangrijk om het probleem van de afsluiting van het water aan te snijden :

- 1° het reglement van de BIWD belet reeds dat meters waarop verscheidene woningen zijn aangesloten worden afgesloten;
- 2° 30 dagen na de verzending van de facturen wordt een herinneringsbrief gezonden (in de ordonnantie is sprake van 10 dagen).

Een tweede herinneringsbrief wordt 15 dagen later gezonden.

Vervolgens komt er een controleur ter plaatse alvorens het water eventueel wordt afgesloten ten einde de situatie te beoordelen.

Bij de BIWD is het gebruikelijk dat het water niet wordt afgesloten als het om een sociaal geval gaat.

3° In 1991 is het water in 1.112 gevallen afgesloten op een totaal van 320.000 facturen. Dit is 0,35%. Gemiddeld bedroegen de niet betaalde facturen 9.300 frank (wat overeenkomt met 195 m³).

4° Wat de technische aspecten betreft, vindt de minister het nuttig dat er een technicus van de BIWD wordt gehoord. Op het eerste gezicht vindt hij het echter moeilijker om een meter te plaatsen die het verbruik beperkt wegens het verschil in druk in de leidingen. Het is bovendien een zeer duur toestel.

Het is dus moeilijk om een vergelijking te maken met het afsluiten van de elektriciteit.

5° Le concept (le minimum d'approvisionnement est fixé à 50 m³ d'eau par abonné par an, augmenté de 10 m³ par personne faisant partie du ménage) doit être examiné attentivement. De combien de m³ pourra-t-il s'agir ? Ce système n'entraînerait-il pas une augmentation du prix de l'eau ?

Le ministre signale par ailleurs qu'il a reçu des observations de l'IBDE concernant la proposition d'ordonnance dans lesquelles l'IBDE rappelle que son règlement est équitable – dans le contexte d'un service public – en ce sens qu'il permet des actions mesurées, interdisant la fermeture là où plusieurs logements dépendent d'un seul compteur mais l'autorise lorsqu'un usager (propriétaire ou locataire) dispose d'un compteur individuel (cas des maisons unifamiliales par exemple). Ce règlement protège, dans le premier cas, les consommateurs dépendant du bon vouloir de la personne (propriétaire, syndic ou locataire principal) destinataire des factures, et qui doit être poursuivie par toute voie légale, et permet, dans le second cas, de poursuivre directement, par voie judiciaire le cas échéant, les mauvais payeurs. L'IBDE souligne en outre que les cas sociaux et les ménages à faible revenu, logent principalement dans les immeubles où la fermeture ne peut être opérée.

Le nombre de fermetures effectives depuis 1989 a été de:

1989	2094 coupures	pour	323.257 factures
1990	1401 coupures	pour	324.480 factures
1991	1112 coupures	pour	318.537 factures

L'IBDE souligne en outre que la relation entre la commune et les sociétés distributrices d'eau sont des relations directes et immédiates.

Il ne faudrait pas que ces problèmes de coupures d'eau se cumulent dans les communes qui aujourd'hui ont déjà des surcoûts sociaux.

2. Premier échange de vues relatif à la proposition A-156/1 - 91/92

Un membre rappelle que tout ce qui concerne la distribution d'eau est réglé par un contrat entre le propriétaire d'un bien immobilier et l'IBDE. Il ne s'agit dès lors pas d'un contrat entre l'utilisateur et l'IBDE.

Pour ne pas se tromper de cible il faudra trouver dans la proposition d'ordonnance une solution pour établir directement un lien entre l'IBDE et l'utilisateur.

D'après les statistiques, les coupures concernent des notes de 9.300 francs par an ce qui correspond à 194 m³ de consommation d'eau, un montant assez élevé. Il faut savoir

5° Het plan (minimumlevering van 50 m³ per aangeslotene per jaar, vermeerderd met 10 m³ per lid van het gezin) moet aandachtig worden bestudeerd. Over hoeveel m³ kan het gaan? Zal deze regeling geen prijsstijging van het water ten gevolge hebben?

De minister bericht voorts dat hij de opmerkingen ontvangen heeft die de BIWD heeft geformuleerd in verband met het voorstel van ordonnantie. De BIWD herinnert eraan dat haar reglement billijk is – in het kader van een openbare dienst – in zoverre het behoedzame maatregelen toelaat, met dien verstande dat het afsluiten wordt verboden waar verscheidene woningen zijn aangesloten op een meter maar dat het geoorloofd is wanneer een verbruiker (eigenaar of huurder) over een aparte meter beschikt (bijvoorbeeld in het geval van de eengezinswoningen). Dit reglement beschermt in de eerste plaats de verbruikers die afhankelijk zijn van de goede wil van de persoon (eigenaar, beheerder of voornaamste huurder) aan wie de facturen worden geadresseerd en die door alle wettelijke middelen moet worden vervolgd, en maakt het in de tweede plaats mogelijk de wanbetalers in voorkomend geval rechtstreeks in rechte te vervolgen. De BIWD wijst er bovendien op dat de sociale gevallen en de gezinnen met een gering inkomen voornamelijk gehuisvest zijn in de panden waar de sluiting niet kan worden uitgevoerd.

Sedert 1989 bedroeg het aantal gevallen waarin het water is afgesloten:

1989	2094 afsluitingen	voor	323.257 facturen
1990	1401 afsluitingen	voor	324.480 facturen
1991	1112 afsluitingen	voor	318.537 facturen

De BIWD wijst er voorts op dat er tussen de gemeenten en de waterleidingbedrijven directe en nauwe contacten worden onderhouden.

Het zou beter zijn dat deze problemen inzake het afsluiten van de watervoorziening zich niet opstapelen in de gemeenten die nu reeds sociale meerkosten hebben.

2. Eerste gedachtenwisseling in verband met het voorstel A-156/1 - 91/92

Een lid herinnert eraan dat alles wat verband houdt met de watervoorziening wordt geregeld bij een overeenkomst tussen de eigenaar van een onroerend goed en de BIWD. Het gaat bijgevolg niet om een overeenkomst tussen de gebruiker en de BIWD.

Wil men zijn doel niet missen, dan moet er in het voorstel van ordonnantie een oplossing worden gevonden om een rechtstreekse band tot stand te brengen tussen de BIWD en de gebruiker.

Blijkens de statistieken gaat het, bij de afsluiting, om rekeningen van 9.300 frank, wat overeenkomt met 195 m³. Een vrij hoog bedrag dus. Men bedenke hierbij dat een gemid-

que la consommation d'eau d'un ménage moyen est de 4.000 à 5.000 francs par an. Est-ce que les non-paiements de factures ne concernent dès lors pas des PME qui ont fait faillite?

Le membre signale par ailleurs que le placement de réducteurs pose un problème au niveau technique à cause des différences de pression et pourrait s'avérer plus onéreux qu'une forme de prise en charge sociale. En plus, il ne faut pas ignorer que c'est le propriétaire qui va demander la mise en place du compteur.

Un autre commissaire souscrit à la Déclaration des droits de l'homme faite dans cette proposition d'ordonnance mais estime également qu'un problème technique se pose.

Il souhaiterait obtenir une analyse plus fine des 1.112 factures qui demeurent impayées; s'il s'agit effectivement de familles dans le besoin il y a lieu de légiférer.

En ce qui concerne le problème plus technique de robinetterie, le commissaire signale qu'en Région wallonne, sous l'impulsion du ministre Cools, une circulaire avait été élaborée qui visait à légitérer au niveau national (il s'agit en effet d'une compétence nationale, le Conseil des consommateurs est visé). Cette circulaire mettait en place un règlement de distribution d'eau. Ce moyen se justifiait plus en Région wallonne qu'en Région bruxelloise car en Wallonie il y a plus de 100 sociétés distributrices d'eau tandis qu'à Bruxelles il n'y en a qu'une. Il ne serait cependant peut-être pas inopportun de s'inspirer de ce règlement de distribution d'eau et de faire des propositions en ce sens au niveau bruxellois.

Il précise par ailleurs qu'il n'y a eu une proposition de décret en Région wallonne. Elle n'a cependant pas abouti pour des raisons techniques.

L'auteur de la proposition A-156/1 tient à apporter quelques précisions. Il va de soi que si les 1.112 coupures ne concernent aucun cas social il n'y a pas lieu de légiférer.

En ce qui concerne le problème technique, il convient de consacrer un volume minimum et d'envisager des coupures au-delà d'une quantité déterminée d'eau fournie. Il ne s'agit bien entendu pas d'offrir 50 m³ d'eau gratuite à tous les habitants et entreprises de la Région de Bruxelles-Capitale.

Le ministre s'engage à demander à l'IBDE une ventilation des 1.112 factures en question avec le détail des consommations.

3. Document de travail relatif à la proposition A-156 établi par le rapporteur

A. Objectifs de la proposition

Une proposition initiale (A-56/1) des mêmes auteurs que la proposition A-156/1 visait à garantir un minimum de

deld gezin per jaar voor 4.000 tot 5000 fr water verbruikt. Gaat het bij de niet betaalde facturen bijgevolg niet om KMO' die failliet zijn gegaan?

Een lid meldt voorts dat het plaatsen van een toestel om het debiet te verminderen uit technisch oogpunt problemen doet rijzen en duurder zou kunnen zijn dan enige vorm van sociale telastenering. Bovendien mag niet uit het oog worden verloren dat de vraag om een meter te plaatsen van de eigenaar dient uit te gaan.

Een ander commissielid sluit zich aan bij de Verklaring van de rechten van de mens die in dit voorstel van ordonnantie wordt gedaan maar meent tevens dat er een technisch probleem is.

Hij zou graag een meer gedetailleerde analyse van de 1.112 niet betaalde facturen hebben; als het werkelijk om noodlijdende gezinnen gaat, moeten er regels worden vastgesteld.

In verband met het meer technische probleem van het kranenstelsel meldt het commissielid dat er in het Waalse Gewest onder impuls van Minister Cools een circulaire was opgesteld die ertoe strekte op nationaal vlak een wetgeving uit te werken (het betreft immers een nationale bevoegdheid, er is sprake van de Verbruikersraad). Deze circulaire voerde een reglement in voor de watervoorziening. In het Waalse Gewest was er meer reden dan in het Brusselse Gewest om naar dit middel te grijpen omdat er in Wallonië meer dan 100 waterleidingbedrijven zijn terwijl er in Brussel maar een bedrijf is. Het zou misschien goed zijn dit reglement als model te nemen om voorstellen te doen in die zin voor Brussel.

Hij preciseert voorts dat er in het Waalse Gewest een voorstel van decreet is ingediend. Om technische redenen heeft dit geen resultaten opgeleverd.

De indiener van het voorstel A-156/1 wenst een en ander te verduidelijken. Het spreekt vanzelf dat er geen redenen zijn om regels vast te stellen als de 1.112 gevallen waarin het water is afgesloten geen betrekking hebben op sociale gevallen.

Wat het technische probleem betreft, moet er een minimum-volume worden vastgesteld en moeten afsluitingen in uitzicht worden gesteld zodra een bepaalde hoeveelheid water is overschreden. Het gaat er uiteraard niet om 50 m³ water gratis te leveren aan alle inwoners en bedrijven van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De Minister belooft bij de BIWD om een indeling in categorieën van de 1.112 facturen in kwestie te vragen met een specificatie van het verbruik.

3. Werkdocument over het voorstel A-156 opgesteld door de rapporteur

A. Doel van het voorstel

Het oorspronkelijke voorstel (nr. A-56/1) van dezelfde indiener had de bedoeling de natuurlijke personen een

fourniture d'eau, de gaz et d'électricité aux personnes physiques et à interdire les coupures unilatérales de fourniture, qui se trouvent inscrites dans les conditions générales de fournitures de toutes les sociétés distributrices.

Après l'adoption d'une résolution (le 25 janvier 1991) visant à éviter toute coupure de gaz et d'électricité dans la Région de Bruxelles-Capitale durant l'hiver 1991 ainsi que l'adoption d'un projet d'ordonnance relatif au droit à la fourniture minimale d'électricité le 14 juin 1991, les auteurs ont déposé une nouvelle proposition d'ordonnance garantissant le droit à un approvisionnement minimum d'eau aux personnes physiques et interdisant les coupures unilatérales de fourniture (n° A-156/1).

Les coupures d'eau par défaut de paiement du débiteur étant en contradiction avec les différentes conventions internationales (la Déclaration universelle des droits de l'homme, la Convention européenne des droits de l'homme, la Charte sociale européenne,...) les auteurs proposent que la Région règle les conditions générales de fourniture.

La loi du 8 août 1980 établissait que les règlements techniques en matière d'eau potable étaient de compétence exclusive de l'Etat. La loi du 16 juillet 1993 a connu une évolution sur ce point: les régions sont compétentes pour la production et la distribution d'eau en ce compris la réglementation technique relative à la qualité de l'eau potable...

L'article 4, § 6 prévoit en effet que:

"Sont des matières visées à l'article 107^{quater} de la Constitution..."

"La production et la distribution d'eau en ce compris la réglementation technique relative à la qualité de l'eau potable, l'épuration des eaux usées et l'égouttage."

Les auteurs de la proposition A-156/1 proposent d'obliger l'IBDE d'assurer à l'ensemble des abonnés une fourniture minimale d'eau de 50 m³ par an, augmenté de 10 m³ par personne faisant partie du ménage et de lui interdire de couper l'eau en cas de non-paiement. Une action judiciaire est précédée d'une procédure à respecter.

B. Législation en vigueur dans les deux autres Régions

1. La Région flamande

Il n'existe aucune législation en la matière.

2. La Région wallonne

Une proposition de décret imposant une décision judiciaire préalable à toute coupure d'électricité, de gaz et d'eau a été déposée le 9 janvier 1991 par M. Cl. Eerdekkens.

minimumlevering van water, gas en elektriciteit te waarborgen en de eenzijdige afsluitingen van de levering, opgenomen in de algemene leveringsvoorwaarden van alle distributiemaatschappijen, te verbieden.

Na de goedkeuring van een resolutie (25 januari 1991) die er toe streekt tijdens de winter van 1991 elke afsluiting van gas en elektriciteit in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te verbieden en na de goedkeuring een ontwerp van ordonnantie met betrekking tot het recht op een minimumlevering van elektriciteit (14 juni 1991), hebben de auteurs een nieuw voorstel van ordonnantie ingediend, houdende een recht op een minimumlevering van water aan natuurlijke personen en het verbod eenzijdig de levering af te sluiten (nr. A-156/1).

Daar het afsluiten van de waterlevering omdat de debiteur niet betaalt, in strijd is met verschillende internationale verdragen (de Universele Verklaring van de rechten van de mens, het Europees Verdrag van de rechten van de mens, het Europees Sociaal Handvest, enz.), stellen de auteurs voor het Gewest de algemene leveringsvoorwaarden te laten bepalen.

In de wet van 8 augustus 1980 werd bepaald dat de technische reglementen inzake drinkwater een exclusieve bevoegdheid van de Staat waren. De wet van 16 juli 1993 luidt wat dat punt betreft anders: de gewesten zijn bevoegd voor de waterproductie en de watervoorziening met inbegrip van de technische reglementering inzake drinkwater.

Artikel 4, § 6 bepaalt inderdaad dat:

«De aangelegenheden bedoeld in artikel 107^{quater} van de Grondwet zijn...»

«De waterproductie en watervoorziening met inbegrip van de technische reglementering inzake drinkwater, de waterzuivering en de afwatering».

De indieners van het voorstel A-156/1 stellen voor de BIWD te verplichten alle abonnees een minimale waterlevering van 50 m³ per jaar te waarborgen, verhoogd met 10 m³ per persoon die deel uitmaakt van het gezin en de BIWD tevens te verbieden de waterlevering bij niet-betaling af te sluiten. Een juridische actie wordt voorafgegaan door een na te leven procedure.

B. Geldende wetgeving in de twee andere gewesten

1. Het Vlaamse Gewest

Er bestaat geen regelgeving ter zake.

2. Het Waalse Gewest

Op 9 januari 1991 diende de heer C. Eerdekkens een voorstel van decreet, dat bepaalt dat elke afsluiting van elektriciteit, gas en water door een rechterlijk vonnis moet worden voorafgaan.

L'auteur considère qu'au XXème siècle, un habitant ne peut être privé de la fourniture de ces biens primaires. Il ne peut admettre que certains règlements permettent à un distributeur de se faire justice et de couper l'alimentation en eau, électricité ou gaz en dehors de toute intervention judiciaire.

L'objectif de la proposition était de prévoir une procédure judiciaire contradictoire en cas de non-paiement de facture par le débiteur.

Finalement, la commission de l'aménagement du territoire, de la recherche, des technologies et des relations extérieures de la Région wallonne a estimé que saisir la justice avant toute coupure risquerait d'encombrer les tribunaux (alors que l'arriéré judiciaire est déjà fort important). D'autre part, la lourdeur de la procédure aurait pu aggraver certaines situations suite à l'écoulement des délais, ce qui accroîtrait la dette et les difficultés de remboursement du débiteur.

Le ministre a proposé qu'une commission d'avis soit constituée dans chaque commune de la Région wallonne afin d'examiner les cas de coupures d'électricité, de gaz et d'eau. A la coupure, ces commissions seraient saisies des dossiers par le distributeur avec l'accord de l'abonné concerné et, dans la quinzaine, elles seraient chargées d'établir un avis en appréciant les délais et les montants de remboursement de la dette.

Si l'abonné concerné s'engageait à les respecter, la coupure serait suspendue; si l'abonné ne voulait pas s'engager ou qu'il ne remettait pas son engagement, la coupure pourrait être soit maintenue, soit rétablie.

En fin de compte, la commission de l'aménagement du territoire, de la recherche, des technologies et des relations extérieures n'étant pas compétente pour la politique de l'eau, le Conseil régional wallon a adopté le 21 février 1991 un décret portant création de commissions locales d'avis de coupure de gaz et d'électricité.

Cette procédure étant transposable aux coupures d'eau, il paraît opportun de signaler que ce décret prévoit que:

«Art. 2. – En Région wallonne, tout distributeur doit, lors de la coupure chez un consommateur, sauf si celui-ci le refuse expressément, en avertir dans les huit jours le secrétariat de la Commission.

Art. 3. – La Commission, dans la quinzaine de sa saisine, doit remettre un avis, exprimé dans le cadre d'une procédure contradictoire ou réputée telle, qui apprécie les justifications ayant conduit à l'exécution de la coupure. A cette fin, le consommateur devra être obligatoirement convoqué pour être entendu s'il le souhaite. Il peut se faire assister d'un conseiller.

De indiener is van oordeel dat een bewoner in de XXste eeuw de levering van deze primaire goederen niet mag worden ontzegd, dat sommige reglementen de distributeur het recht in eigen handen geven om zonder juridische inmenging de water-, elektriciteits- of gaslevering af te sluiten.

Het voorstel was bedoeld om, voor het geval dat de debiteur de factuur niet betaalt, in een tegensprekende gerechtelijke procedure te voorzien.

De commissie voor ruimtelijke ordening, onderzoek, technologieën en externe betrekkingen van het Waalse Gewest was ten slotte van oordeel dat het inschakelen van het gerecht vooraleer tot een afsluiting over te gaan, de rechtkanten nog meer zou beladen (en ze hebben nu al zulke achterstand). Anderzijds zou de logge procedure sommige toestanden kunnen verergeren : in de loop van de procedure zouden termijnen voor betaling immers verstrijken, wat de schuld en de terugbetalingsproblemen van de debiteur zou vergroten.

De minister heeft voorgesteld in elke gemeente van het Waals Gewest een adviescommissie op te richten om de elektriciteits-, het gas- of waterafsluitingen te onderzoeken. Bij afsluiting zou de distributeur, met instemming van de betrokken abonnee én binnen veertien dagen, de dossiers bij deze commissies aanhangig maken. Deze commissies zouden een advies moeten uitbrengen m.b.t. de termijnen voor de terugbetaling van de schuld en m.b.t de bedragen.

Stemt de abonnee hiermee in, dan zou de afsluiting worden opgeschort. Stemt de abonnee hier niet mee in of houdt hij zich niet aan zijn belofte, dan zou de afsluiting niet ongedaan worden gemaakt of dan zou er opnieuw worden afgesloten.

Omdat de commissie voor ruimtelijke ordening, onderzoek, technologieën en externe betrekkingen niet bevoegd is inzake waterbeleid, nam de Waalse Gewestraad op 21 februari 1991 een decreet aan, houdende oprichting van lokale advies-commissies inzake gas- en elektriciteitsafsluiting.

Daar deze procedure ook op de afsluitingen van water kan worden toegepast, lijkt het ons nuttig een aantal passages uit dit decreet te vermelden:

“Art. 2. – In het Waalse Gewest dient iedere verdeler het secretariaat van de Commissie op de hoogte te brengen van elke afsluiting uitgevoerd bij een verbruiker, behalve indien deze laatste het uitdrukkelijk weigert.

Art. 3. – De Commissie dient, binnen veertien dagen na haar saisine, een in het kader van een contradictoire of als dusdanig beschouwde procedure uitgedrukt advies te overhandigen, dat de rechtvaardigingen die tot de uitvoering van de afsluiting hebben geleid, beoordeelt. De verbruiker zal daartoe verplicht opgeroepen worden om verhoord te worden indien hij het wenst. Hij mag zich laten bijstaan door een raadsman.

La Commission statuera à la majorité de ses membres. En cas d'égalité de vote, c'est l'avis défavorable à la coupure qui sera pris en considération.

Dans le cas où la Commission est défavorable à la coupure, l'avis devra se justifier par une proposition qui détermine les délais et le fractionnement des créances à rembourser par le consommateur.

Si le consommateur s'engage à respecter cet avis, celui-ci sera communiqué au distributeur accompagné de l'engagement du consommateur qui sera tenu, dans les vingt-quatre heures ouvrables au plus de rétablir la fourniture d'électricité ou de gaz à ses frais.

Si le consommateur ne veut pas s'engager ou s'il ne respecte pas son engagement, la coupure pourra être effective.

Art. 4. – Par commune, il est constitué une Commission d'avis qui délibère à huis-clos. Elle est composée de cinq membres répartis comme suit:

- trois représentants du Conseil de l'Aide sociale de la commune du consommateur, deux de la majorité et un de l'opposition;
- un(e) assistant(e) social(e) ou, à défaut, un agent de l'aide sociale de la commune du consommateur, cet agent de l'aide sociale assure le secrétariat de la Commission;
- un représentant du distributeur concerné;
- des suppléants pourront être désignés si la nécessité s'en fait sentir, de sorte que la Commission se réunisse en nombre.

Art. 5. – En Région wallonne, toute coupure d'électricité ou de gaz réalisée ou maintenue en violation des prescriptions du présent décret obligera le distributeur au paiement à l'abonné ou au client d'une amende civile de 10.000 francs par jour jusqu'au rétablissement de l'alimentation en électricité ou gaz, pour préjudice de tous dommages et intérêts dont pourrait justifier la victime d'une coupure irrégulière".

Le 16 décembre 1988, le ministre wallon des pouvoirs locaux, des travaux subsides et de l'eau a transmis aux organismes de distribution d'eau alimentaire une circulaire concernant les conditions générales-types de distribution d'eau alimentaire en Région wallonne.

En cas de non-paiement, la circulaire prévoit une procédure de rappel et, à défaut de paiement dans les délais après rappel, une interruption de fourniture par défaut de paiement:

Article 35 – Rappel

"1. En cas de non-paiement dans les délais prescrits par l'article 34, le distributeur envoie au moins au avis de rappel à l'usager ou à l'abonné défaillant. Le rappel fixe un nouveau

De Commissie zal bij meerderheid van haar leden beslissen. Bij staking van stemmen zal het voor de afsluiting nadelige advies in aanmerking genomen worden.

Zo de Commissie tegen de afsluiting is, zak het advies gerechtvaardigd moeten worden door een voorstel tot bepaling van de termijnen en de verdeling van de door de verbruiker terug te betalen schuldvorderingen.

Indien de verbruiker zich verbindt tot het naleven van dat advies, zal dit laatste, samen met de verbintenis van de verbruiker, meegedeeld worden aan de verdeler die de elektriciteits- of gasvoorziening binnen hoogstens vierentwintig uur op eigen kosten dient te herstellen.

Indien de verbruiker zich niet wenst te verbinden of indien hij zijn verplichting niet nakomt, kan de afsluiting daadwerkelijk worden.

Art. 4. – In iedere gemeente wordt een adviescommissie die met gesloten deuren beraadslaagt, opgericht. Zij is samengesteld uit vijf leden onderverdeeld als volgt:

- drie vertegenwoordigers van de raad voor maatschappelijke bijstand van de gemeente van de verbruiker, twee van de meerderheid en één van de oppositie;
- een maatschappelijk(e) werk(st)er of, bij gebrek eraan, een ambtenaar van de maatschappelijke bijstand van de gemeente van de verbruiker; deze ambtenaar neemt het secretariaat van de commissie waar;
- een vertegenwoordiger van de betrokken verdeler;
- zonodig kunnen vervangers aangeduid worden, zodat de commissie het quorum bereikt om bijeen te komen.

Art. 5. – In het Waalse Gewest zal iedere elektriciteits- en gasafsluiting uitgevoerd of gehandhaafd bij schending van de bepalingen van het onderhavig decreet de verdeler verplichten per dag een civiele boete van 10.000 fr. schadevergoeding die het slachtoffer van een onregelmatige afsluiting zou kunnen rechtvaardigen, te betalen tot de elektriciteits- of gasvoorziening hersteld is». (*Belgisch Staatsblad* van 1 mei 1991).

Op 16 december 1988 zond de Waalse minister voor lokale besturen, gesubsidieerde werken en waterbeleid de drinkwaterdistributiemaatschappijen een circulaire betreffende de algemene type-voorwaarden inzake drinkwaterdistributie in het Waals Gewest.

In deze omzendbrief staat dat een herinnering moet worden gestuurd en dat bij niet-betaling binnen de termijnen die in de herinnering worden bepaald, tot onderbreking van de levering wegens niet-betaling mag worden overgegaan:

Artikel 35 – Herinnering

«1. In geval van niet-betaling binnen de in artikel 34 bepaalde termijnen, zendt de distributeur de in gebreke blijvende gebruiker of abonnee ten minste één bericht van

délai de paiement qui sera d'au moins dix jours calendrier à compter de la date d'émission du rappel. L'avis de rappel ne peut être envoyé qu'à partir du trentième jour calendrier suivant la date de facturation.

2. Les frais de rappel mis à charge de l'usager ou de l'abonné ne peuvent être supérieurs à dix fois les frais d'un envoi postal ordinaire.

Article 36 – Interruption de fourniture pour défaut de paiement.

A défaut de paiement des sommes dues dans les délais prévus aux articles 34 et 35, le distributeur peut interrompre la fourniture dans les cinq jours calendrier suivant l'envoi d'une lettre de mise en demeure adressée au débiteur au sens de l'article 21. Cette interruption de fourniture se fera toutefois après avoir reçu l'avis du Bourgmestre ou du Président de CPAS de la commune dans laquelle réside l'usager.

Cette mesure ne peut avoir pour effet de priver d'eau le nouveau locataire d'un immeuble unifamilial pour autant qu'il se soit fait connaître du distributeur dès son entrée. Il en va de même dans les immeubles à appartements équipés d'un seul compteur si tous les usagers font la preuve qu'ils se sont acquittés de leur consommation d'eau entre les mains de l'abonné."

La Société wallonne de distribution d'eau (SWDE), une des principales sociétés distributrices d'eau en Wallonie, a repris intégralement les conditions de rappel et d'interruption de fourniture pour défaut de paiement prévues dans cette circulaire.

3. La Région bruxelloise

a) Préoccupation de l'Exécutif et du Légitif en ce qui concerne la fourniture d'un minimum d'eau

La déclaration de l'Exécutif (p. 22) prévoit que:

"Comme cela se pratique en matière d'énergie, la garantie de fourniture d'un "minimum d'eau" aux revenus les plus défavorisés sera envisagée".

Les conseillers ont posé différentes questions concernant les délais de paiement des factures (question orale de Mme Payfa du 25/01/1991); les coupures d'eau pour retard de paiement (questions écrites de Mme Nagy du 22 juin 1190, de M. de Lobkowicz du 31 juillet 1990 et de M. Drouart du 29 août 1191); sur la rédaction par l'IBDE d'un nouveau texte réglementaire; sur les conditions générales de la distribution d'eau aux abonnés (question orale de Mme de T'Serclaes du 13 juin 1990). Enfin, l'interpellation générale de M. Adriaens

herinnering. In de herinnering wordt een nieuwe betalings-termijn bepaald, die ten minste 10 dagen bedraagt, te rekenen vanaf de datum waarop de herinnering werd verzonden. Het bericht van herinnering kan slechts worden verzonden de 30ste kalenderdag na facturatiedatum.

2. De ten laste van de verbruiker of de abonnee vallende kosten voor de herinnering mogen niet hoger liggen dan tien keer de kosten van een gewone verzending per post.

Artikel 36 – Onderbreking van de levering wegens niet-betaling.

Bij niet-betaling van de verschuldigde sommen binnen de in artikel 34 en 35 bepaalde termijnen, kan de distributeur de levering onderbreken, en dit binnen 5 dagen die volgen op het versturen van een ingebrekestelling van de debiteur zoals bedoeld in artikel 21. De levering zal echter slechts worden onderbroken na advies van de burgemeester of van de voorzitter van het OCMW van de gemeente waar de gebruiker woont.

Deze maatregel mag de nieuwe huurder van een eengezinswoning de levering van water niet ontzeggen, op voorwaarde dat deze zich bij de distributeur bekend heeft gemaakt op het ogenblik dat hij de woning betrekt. Dit geldt ook voor de appartementsgebouwen die met een enkele meter zijn uitgerust, op voorwaarde dat de verbruikers het bewijs leveren dat ze hun waterverbruik aan de abonnee hebben betaald.»

De "Société wallonne de distribution d'eau (SWDE)", één van de grootste Waalse waterdistributiemaatschappijen heeft de in deze circulaire opgenomen voorwaarden inzake herinnering en onderbreking van de levering wegens niet-betaling volledig overgenomen.

3. Het Brusselse Gewest

a) Bezorgdheid van de Executieve en van de wetgever om-trent de minimale levering van water

In de verklaring van de Executieve (blz.22) lezen we:

«Het waarborgen voor het leveren van een «waterminimum» aan de minste begoede bevolkingslagen, zoals gebruikelijk inzake energie zal voorzien worden.»

De raadsleden hebben verschillende vragen gesteld betreffende de termijnen voor de betaling van de facturen (mondelinge vraag van mevr. Payfa van 25.1.1991), betreffende de afsluitingen van water wegens achterstallige betaling (schriftelijke vragen van mevr. Nagy van 22 juni 1990, van de heer de Lobkowicz van 31 juli 1990 en van de heer Drouart van 29 augustus 1991), betreffende het nieuwe reglement van de BIWD; betreffende de algemene voorwaarden voor de distributie van water aan de abonnees (mondelinge vraag van

au ministre en matière de politique de distribution de l'eau posait la question des tarifs sociaux.

b) Règlement de l'IBDE

L'IBDE, la seule intercommunale de distribution d'eau à Bruxelles, a été constituée le 30 juin 1989.

Son règlement initial prévoyait en son article 34, § 1er:

"A défaut de paiement intégral des sommes dues, le service des eaux peut de plein droit et sans mise en demeure interrompre la distribution de l'eau par tout moyen qu'il juge utile aux frais, risques et périls exclusifs de l'abonné sans préjudice des poursuites judiciaires".

Les nouvelles conditions générales de distribution d'eau aux abonnés, règlement adopté en juin 1990 par le Conseil d'Administration de l'IBDE, prévoient une procédure de rappel.

"Mode et délai de paiement

Article 30

Les sommes dues à l'IBDE sont payables dès réception de l'invitation à payer ou dans un délai indiqué sur celle-ci, au bureau des recettes ou au compte d'un organisme financier désigné par l'IBDE.

Paiement global

Article 31

Dans tous les cas, les sommes facturées doivent faire l'objet d'un paiement et l'IBDE n'a pas à tenir compte d'une quelconque répartition.

Paiement par des tiers

Article 32

Les paiements par des tiers sont censés être effectués pour compte et à la décharge de l'abonné; celui-ci est tenu d'aviser le service des eaux de tout changement de l'identité du tiers chargé par lui du paiement (occupant, syndic, banque, etc).

Défaut de paiement

Article 33

33.1. – Les factures de consommation et de redevance d'abonnement et autre, font mention d'une date extrême de

mevr. de T' Serclaes van 13 juni 1990). Ten slotte is er de algemene interpretatie van de heer Adriaens tot de minister inzake het waterdistributiebeleid; interpellatie waarin het probleem van de sociale tarieven werd naar voren gebracht.

b) Reglement van de BIWD

De BIWD, de enige Brusselse intercommunale voor waterdistributie, werd opgericht op 30 juni 1989.

Artikel 34 van haar oorspronkelijk reglement bepaalde in § 1:

«Bij onvolledige betaling van de verschuldigde bedragen kan de dienst water van rechtswege en zonder ingebrekestelling overgaan tot het onderbreken van de waterdistributie, hiertoe alle middelen aanwendend die hij nodig acht en waarbij alleen de abonnee de kosten, de risico's en de gevaren voor zijn rekening neemt, ongeacht gerechtelijke vervolging.»

In de nieuwe algemene voorwaarden voor de waterdistributie aan de abonnees, reglement aangenomen in juni 1990 door de raad van bestuur van de BIWD, is een herinneringsprocedure opgenomen.

Betalingwijze en -termijn

Artikel 30

De aan de BIWD verschuldigde bedragen zijn te betalen bij ontvangst van het betaalbericht of binnen de hierop aangeduide termijn, in het ontvangkantoor of op de rekening van een door de BIWD aangewezen financiële instelling.

Globale betaling

Artikel 31

De gefactureerde bedragen moeten steeds globaal worden betaald; de BIWD dient geen rekening te houden met om 't even welke verdeling.

Betaling door derden

Artikel 32

De betalingen door derden worden beschouwd als zijnde verricht voor rekening en ten ontlaste van de abonnee: deze is ertoe gehouden iedere verandering van identiteit van de door hem met de betaling belaste derde (bewoner, syndicus, bank, enz...) aan de BIWD mede te delen.

Gebrek aan betaling

Artikel 33

33.1. – De facturen betreffende het verbruik en de abonnementsvergoedingen, alsook de andere vermelden een uiterste

paiement qui ne peut être inférieure à 12 jours suivant celle de l'envoi de la facture.

33.2. – Un rappel est émis à partir du 30ème jour suivant la date d'envoi de la facture. Le coût de ce rappel ne peut dépasser dix fois le pris d'un envoi postal ordinaire.

33.3. – Un rappel recommandé est adressé au destinataire de la facture à partir du 15ème jour suivant la date d'envoi du rappel dont question sub 33.2. Il signale les mesures applicables si le défaut de paiement subsiste encore plus de cinq jours.

33.4. – A défaut de paiement au terme des formalités prédictes, l'IBDE peut, par première mesure et sans préjudice de ses droits envers l'abonné, interrompre la fourniture d'eau, pour autant que :

- les locaux visés par l'interruption sont desservis par un compteur particulier de l'IBDE;
- l'occupant, à l'interruption soit le destinataire des factures en souffrance.

33.5. – L'IBDE poursuit, si nécessaire, le recouvrement des montants impayés auprès des abonnés par toute voie de droit et après une mise en demeure par lettre recommandée.”

La Coordination gaz-électricité-eau, la Ligue des droits de l'homme, Régionale de Bruxelles et l'a.s.b.l. Défis estimait, dans leur conférence de presse du 25 juin 1990, que:

“L'article 34 doit distinguer explicitement deux types de situations.

Les réflexions sur la manière de résoudre les problèmes des défauts de paiements et donc sa solution, est bloquée par le fait que l'on traite toutes les situations comme si elles étaient identiques. D'où une globalisation des créances à récupérer et des moyens de le faire. La question se pose autrement si l'on distingue:

- d'une part, la distribution concernant les logements (et les lieux assimilés comme homes et les hôpitaux);
- d'autre part, la distribution concernant les lieux affectés à d'autres usages : lavoirs industriels, car wash, piscines, horeca, bureaux, centres sportifs, etc.

En comparant ces catégories on devra nécessairement constater plusieurs différences importantes d'une catégorie à l'autre :

- a) la nécessité vitale de se voir garantir la distribution d'eau est évident dans le premier cas mais pas dans le second cas au niveau des exemples cités;
- b) le niveau de consommation est statistiquement beaucoup plus élevé dans le second cas que dans le premier;

datum van betaling die ten minste 12 dagen later moet vallen dan die waarop de factuur is verzonden.

33.2. – Vanaf de 30ste dag na de verzendingsdatum van de factuur wordt een rappel verstuurd. De kostprijs van die rappel mag niet meer bedragen dan tien maal de kostprijs van een gewone zending per post.

33.3. – Vanaf de 15de dag na de verzendingsdatum van de in 33.2 genoemde rappel wordt aan de geadresseerde van de factuur een aangetekende rappel gezonden. Daarin staan de maatregelen vermeld die kunnen worden toegepast ingeval de betaling nog langer dan vijf dagen op zich laat wachten.

33.4. – Indien de betaling na de hiervoor beschreven formaliteiten nog niet geschiedt, kan de BIWD, als een eerste maatregel en onverminderd haar rechten tegenover de abonnee, de waterlevering onderbreken, voor zover:

- de door de onderbreking getroffen lokalen worden bediend door een afzonderlijke meter van de BIWD;
- de bewoner, op het ogenblik van de onderbreking, de geadresseerde van de onbetaalde facturen is.

33.5. – Indien nodig tracht de BIWD de onbetaalde bedragen bij de abonnees te innen via alle rechtsmiddelen en na een ingebrekestelling per aangetekende brief.

De Coördinatie gas-elektriciteit-water, de Liga van de rechten van de mens – afdeling Brussel – en de v.z.w. Défis verklaarden op hun persconferentie van 25 juni 1990:

In artikel 34 moet een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen twee soorten toestanden.

Het nadrukken over oplossingen voor de problemen inzake de niet-betalingen en de oplossingen dus zelf, worden geblokkeerd door het feit dat men geen onderscheid maakt tussen de verschillende toestanden. De schuldvorderingen en de middelen om de schuld te recupereren worden geglobaliseerd. Het probleem ziet er helemaal anders uit indien men onderscheid maakt tussen:

- enerzijds de distributie in bewoonde woningen (en daarmee gelijkgeschakelde, zoals homes en ziekenhuizen);
- en anderzijds de distributie op plaatsen met andere bestemmingen: industriële wasserijen, car washbedrijven, zwembaden, horecabedrijven, kantoren, sportcentra, enz.

Wanneer men deze categorieën vergelijkt, dan kan men niet anders dan vaststellen dat er belangrijke verschillen bestaan:

- a) de gewaarborgde waterdistributie is van levensnoodzakelijk belang voor de eerste categorie, maar niet voor de tweede;
- b) het verbruik ligt voor de tweede categorie statistisch duidelijk hoger dan voor de eerste;

c) en cas d'interdiction générale de couper l'eau, s'il y a défaut de paiement, il existe un risque minimum de consommation abusive dans les logements habités, mais un risque important dans l'autre catégorie.

Il importe donc de demander aux instances de l'IBDE et au ministre de tutelle de prévoir pour chaque catégorie un paragraphe réglementaire différent à l'intérieur de l'article traitant des défauts de paiement.

Les fermetures des compteurs d'eau sont interdites là où plusieurs logements dépendent d'un seul compteur; ceci protège certains consommateurs dépendants du bon vouloir de la personne (propriétaire, syndic ou locataire principal), au nom de qui la distribution d'eau est assurée.

L'évolution des fermetures effectives depuis 1989 est la suivante:

1989 : 2.094 fermetures pour 323.257 factures
 1990 : 1.401 fermetures pour 324.480 factures
 1991 : 1.112 fermetures pour 318.537 factures.

Parmi les 1.112 fermetures effectives recensées en 1991, on distingue:

- 19 faillites;
- 14 ventes ou saisies;
- 50 cas d'insolvabilité.

Restent 1.029 cas d'abonnés pour lesquels l'IBDE n'a pas encore fourni de renseignements plus précis.

Pour ces 1.112 fermetures effectives, l'IBDE globalise les factures et arrive ainsi à une consommation moyenne de 195 m³ (facture de 9.300 FB hors TVA). Il conviendrait cependant de dissocier les différentes catégories car il est évident qu'une installation dans le secteur horeca consomme plus que la famille moyenne bruxelloise.

Contrairement aux compagnies d'électricité et de gaz qui prévoient des tarifs sociaux, l'IBDE n'en applique pas.

Le ministre Désir spécifiait le 6 mai 1991 à ce propos que:

“La fixation des tarifs sociaux est de compétence communale. L'IBDE peut offrir une collaboration administrative pour aider les communes qui souhaitent faire cette démarche, ce qui rend inutile la mise en place d'une structure spécifique.”

c) bij algemeen verbod tot het afsluiten van het water in geval van niet-betaling, is het risico op onrechtmatig gebruik in de privé-woningen miniem; dit risico is aanzienlijk groter wat de tweede categorie betreft.

Het is dus belangrijk de BIWD en de toezichthoudende minister te verzoeken in het artikel dat betrekking heeft op de niet-betalingen voor elke categorie een verschillende paragraaf in het reglement op te nemen.

Het is verboden in meerdere woningen die één teller delen, de watertellers af te sluiten; dit beschermt een aantal verbruikers die van de goede wil van een bepaald persoon (eigenaar, syndicus of hoofdhuurder) afhangen.

Inzake afsluitingen kan sedert 1989 volgende evolutie worden vastgesteld:

1989 : 2.094 afsluitingen voor 323.257 facturen ;
 1990 : 1.411 afsluitingen voor 324.480 facturen ;
 1991 : 1.112 afsluitingen voor 318.537 facturen.

De in 1991 uitgevoerde afsluitingen kunnen als volgt worden opgesplitst:

- 19 wegens faillissement ;
- 14 wegens verkoop of inbeslagname ;
- 50 wegens insolvabiliteit.

Er blijven 1.029 gevallen van abonnees over waarvoor de BIWD nog geen duidelijkere inlichtingen heeft verschafft.

De BIWD telt de facturen van deze 1.112 werkelijke afsluitingen op en komt aldus tot een gemiddeld verbruik van 195 m³ (factuur = 9.300 BF, zonder BTW). Het zou dus nuttig zijn een onderscheid te maken tussen de verschillende categorieën: een horecabedrijf verbruikt uiteraard immers meer dan een doorsnee Brussels gezin.

De BIWD past geen sociale tarieven toe, in tegenstelling tot de elektriciteits- en gasmaatschappijen.

Op 6 mei 1991 verklaarde minister Désir ter zake:

«Het vaststellen van de sociale tarieven behoort door de gemeentebevoegdheid. De BIWD kan een administratieve samenwerking aanbieden om de gemeenten te helpen deze stap te zetten, wat het oprichten van een bijzondere structuur overbodig maakt».

C. Remarques particulières relatives à la proposition d'ordonnance (A-156/I)

Article 2

Ne conviendrait-il pas de définir précisément les termes de "coupure" et de "consommateur" à cet article?

Article 3

Même si l'article 3 prévoit une large habilitation de l'Exécutif quant à l'attribution d'une fourniture minimale d'eau par abonné et par an, rien n'empêcherait a priori que les car wash, les restaurants, etc, dont le propriétaire a la même domiciliation que l'activité exercée, de jouir de la fourniture minimale. Est-ce l'objectif voulu par les auteurs?

Pour répondre à la préoccupation des auteurs ne conviendrait-il pas plutôt de prévoir des tarifs sociaux pour les occupants de logements habités (et lieux assimilés comme les homes et hôpitaux) à revenus modestes?

Article 4

Comme le spéciaient les conseillers wallons lors de la discussion relative à la proposition Eerdekins, saisir la justice avant toute coupure est une procédure lourde et qui pourrait en outre aggraver certaines situations – cette procédure aurait pour premier effet d'allonger le délai de paiement – et, in fine, ne résoudrait rien car ne ferait que retarder simplement l'échéance de la coupure. L'IBDE ayant, conformément à ses conditions générales de fourniture, le droit de suspendre la fourniture d'eau, le juge n'aurait que le pouvoir d'accorder des termes et délais.

Article 5

Les auteurs de la proposition raccourcissent les délais de rappel entre l'envoi de la facture et la procédure à suivre en cas de non-paiement; le nouveau règlement de l'IBDE prévoit une procédure réglementaire de 90 jours avant coupure.

Le placement de limiteurs de consommation poserait certainement des problèmes techniques vu les variations de débit dues aux différentiels de pression aux niveaux des canalisations extérieures et intérieures aux habitations.

Enfin, la préoccupation de principe des auteurs de la proposition de ne pas admettre des coupures d'eau pour toute personne physique à usages domestiques (et assimilés: hôpitaux et homes), semble être partagée par les conseillers, comme en témoignent les différentes questions et interpellations.

C. Bijzondere opmerkingen betreffende het voorstel van ordonnantie (A-156/I)

Artikel 2

Zou het niet beter zijn in dit artikel de begrippen afsluiting en verbruiker nader te bepalen?

Artikel 3

Artikel 3 kent de Executieve ruime bevoegdheid toe wat de toekenning van een minimumlevering van water per abonnee en per jaar betreft, maar niets belet dat de car-washbedrijven, de restaurants enz., waarvan de woonplaats van de eigenaar overeenstemt met de plaats waar de activiteit wordt uitgeoefend, ook de minimumlevering gaan genieten. Is dit de bedoeling van de indieners?

Zou het niet beter zijn, om aan de bezorgdheid van de indieners tegemoet te komen, eerder te voorzien in sociaal tarieven voor de bewoners van een woning (en hiermee gelijkgeschakelde plaatsen zoals de homes en de ziekenhuizen) met een bescheiden inkomen.

Artikel 4

Het gerecht inschakelen Alvorens tot een afsluiting over te gaan is, zoals de Waalse raadsleden tijdens de besprekking van het voorstel Eerdekins onderstreepten, een logge procedure die sommige toestanden bovendien kan verergeren – deze procedure zou ten eerste de betalingstermijn verlengen – en die per slot van rekening niets oplöst – de datum van afsluiting wordt alleen verschoven. Daar de BIWD conform haar algemene voorwaarden voor de waterdistributie het recht heeft de waterlevering op te schorten, zou de rechter alleen maar de voorwaarden en de termijnen kunnen bepalen.

Artikel 5

De auteurs van het voorstel korten de herinneringstermijnen tussen het verzenden van de factuur en het starten van de in geval van niet-betaling te volgen procedure in ; de nieuwe voorwaarden van de BIWD voorzien in een reglementaire procedure van 90 dagen vóór afsluiting.

Het plaatsen van verbruikbeperkers zou zeker technische problemen met zich brengen. Er zijn immers schommelingen in het debiet, te wijten aan drukverschillen in de externe en interne leidingen van de woning.

Ten slotte lijkt de voornaamste bezorgdheid van de indieners van voorstellen, nl. geen waterafsluitingen toelaten ten nadele van natuurlijke personen(en gelijkgeschakelde: ziekenhuizen en homes) wanneer dit water bestemd is voor huishoudelijk gebruik, door de raadsleden te worden gedeeld, zoals blijkt uit de verschillende vragen en interpellaties.

Ne conviendrait-il pas d'avoir recours à une commission locale d'avis en cas de non-paiement par des occupants de logements habités?

Faut-il pour autant régler le problème par voie d'ordonnance? Une solution alternative ne serait-elle pas d'inviter l'Exécutif à convier l'IBDE à différencier les consommateurs et à prévoir une solution pour la catégorie mentionnée ci-dessus, quitte à faire envisager un tarif social dans ce cas?

4. Auditions relatives à la proposition A-156/1

A. Audition de M. Eylenbosch, Président du Forum bruxellois de lutte contre la pauvreté et échange de vues

M. Eylenbosch souligne que les coupures d'eau sont beaucoup moins nombreuses que les coupures de gaz et d'électricité. Toutefois, ce n'est pas parce que les coupures ne sont pas importantes, qu'il ne convient pas de préserver ce droit essentiel. Priver des personnes d'eau, pose des problèmes d'hygiène; c'est pourquoi le Forum estime qu'il faut légiférer pour protéger les personnes démunies contre les coupures d'eau.

D'autres problèmes, connexes aux coupures d'eau se posent. Les logements des plus démunis sont exigus et il y a un seul compteur d'eau pour de multiples ménages.

Ce type de distribution d'eau dans les immeubles implique que souvent les loyers sont accompagnés d'une charge forfaitaire d'eau non contrôlable et non contrôlée. Ce problème de surfacturation devrait être résolu, pas nécessairement par le biais de cette proposition (le Forum relève régulièrement des facturations abusives d'eau dans des dossiers des plus démunis).

M. Eylenbosch soulève également le problème de la coupure de l'approvisionnement en eau par le propriétaire qui se ferait justice lui-même lorsqu'un locataire ne paie pas sa quote-part.

Pour des raisons d'hygiène, il convient de légiférer pour assurer les fournitures d'eau mais, il faudrait également réglementer l'état des installations d'eau – qualité des canalisations et fuites entraînant une surconsommation.

En tant que représentant de CPAS, M. Eylenbosch souligne qu'il a connu très peu de coupures en 25 ans. Il a par contre connu de nombreuses demandes de règlement de factures provenant surtout de personnes âgées à la limite du revenu minimum garanti qui ont des factures d'eau élevées étant donné l'état du logement des plus démunis à Bruxelles.

M. Eylenbosch tient à être prudent quant aux commissions locales d'avis qui ont été instaurées en Région wallonne pour

Zou het niet beter zijn voor het geval dat de inwoners niet kunnen betalen, zich tot een lokale adviescommissie te richten?

Moet het probleem werkelijk via een ordonnantie worden geregeld? Zou een alternatieve oplossing er niet in bestaan de Executieve te vragen de BIWD te verzoeken een onderscheid te maken tussen de verbruikers, voor de bovenvermelde categorie een oplossing uit te dokteren en voor deze laatste categorie eventueel een sociaal tarief in te voeren?

4. Hoorzittingen omtrent het voorstel A-156/1

A. Hoorzitting met de h. Eylenbosch, Voorzitter van het Brussels Forum voor de Strijd tegen de Armoede – Gedachtenwisseling

De heer Eylenbosch wijst erop dat er veel minder afsluitingen van de watervoorziening plaatshebben dan gas- en elektriciteitsafsluitingen. Het is echter niet omdat er minder afsluitingen plaatshebben voor het water dat dit essentieel recht niet met worden beschermd. Niet over water kunnen beschikken, doet hygiënische problemen ontstaan. Vandaar dat het Forum van mening is dat men wetgevend moet optreden om de kansarmen tegen waterafsluitingen te beschermen.

Er ontstaan ook andere problemen, die verband houden met de afsluitingen van de watervoorziening. De woningen van de kansarmen zijn piepklein en er is maar één watermeter voor meerdere gezinnen.

Dit soort waterdistributie in de gebouwen houdt in dat de huurders dikwijls een forfait voor het waterverbruik moeten betalen, wat oncontroleerbaar is en ook niet wordt gecontroleerd. Dit probleem van overfactureren zou moeten worden opgelost, niet noodzakelijkerwijs via dit voorstel (het Forum stuit regelmatig op verkeerde waterfacturen in de dossiers van de kansarmen).

De heer Eylenbosch wijst ook op het probleem van de waterafsluiting door de eigenaar, die aldus het recht in eigen handen neemt wanneer een huurder zijn bijdrage niet betaalt.

Om hygiënische redenen moet men wetgevend optreden om de waterlevering te waarborgen, maar men zou ook de staat van de waterinstallaties moeten reglementeren – kwaliteit van de leidingen en lekken die tot meer verbruik leiden.

Als OCMW-vertegenwoordiger onderstreept de heer Eylenbosch dat hij in 25 jaar tijd heel weinig afsluitingen heeft meegeemaakt. Hij heeft daarentegen wel weet van talrijke verzoeken tot het regelen van facturen, vooral vanwege bejaarden die net niet met het gewaarborgd bestaansminimum moeten rondkomen en die relatief hoge waterfacturen moeten betalen, gelet op de staat van de woning van de kansarmen in Brussel.

De heer Eylenbosch stelt zich voorzichtig op wat betreft de plaatselijke adviescommissies voor gas- en elektri-

la distribution de gaz et d'électricité. Jusqu'à présent, leur efficacité n'a pas encore été démontrée.

Un membre déduit de l'exposé de M. Eylenbosch qu'un compteur individuel dans les immeubles à appartements permettrait de suivre la consommation d'eau des personnes jouissant d'un accompagnement social. Les facturations abusives et les surconsommations pourraient ainsi être évitées.

M. Eylenbosch reconnaît qu'en soi les compteurs individuels seraient préférables mais qu'ils représentent un coût élevé au placement.

Un membre souhaite savoir si le Forum a chiffré les erreurs de facturation d'eau.

M. Eylenbosch précise que le Forum ne dispose pas de cet élément chiffré. Le Forum agit directement et les gens prennent rapidement contact avec le CPAS, évitant ainsi les coupures.

Un membre n'est pas favorable aux compteurs individuels; dans le cas d'un compteur collectif, le propriétaire se porte garant devant l'intercommunale. Il ne convient pas de briser ce lien de solidarité entre le propriétaire et les locataires.

Quant au contrôle des installations intérieures, le membre souligne que les canalisations contenant du plomb et les adoucisseurs d'eau mal placé posent de graves problèmes.

M. Eylenbosch est bien conscient de la vétusté des tuyauteries dans les vieux immeubles. Ce problème ne se résoudra cependant pas par l'ordonnance en discussion.

Un membre retient que le Forum estime qu'il faut légiférer pour assurer la distribution d'eau aux plus démunis; la privation d'eau posant principalement des problèmes d'hygiène.

Il propose de recentrer le débat autour des coupures d'eau (la vétusté des tuyaux devant être réglée en d'autres temps).

Le membre rappelle que les coupures d'eau sont interdites là où plusieurs logements dépendent d'un seul compteur dans le nouveau règlement de l'IBDE.

Depuis l'introduction de cette mesure dans le règlement de l'IBDE, les coupures déclarées par l'IBDE ont diminué.

Il souhaiterait par ailleurs savoir si l'information de M. Eylenbosch concernant les coupures d'eau fréquentes provient du CPAS de St-Gilles.

citeitdistributie die in het Waals Gewest werden opgericht. Tot op heden hebben deze hun doeltreffendheid nog steeds niet bewezen.

Een lid leidt uit de uiteenzetting van de heer Eylenbosch af dat een individuele meter in de appartementsgebouwen zou toelaten het waterverbruik van de personen die sociaal worden begeleid te volgen. Verkeerd factureren en oververbruik zouden aldus worden voorkomen.

De heer Eylenbosch geeft toe dat individuele meters beter zouden zijn, maar zegt dat de plaatsing ervan duur uitvalt.

Een lid wenst te weten of het Forum cijfers heeft wat het verkeerd factureren van het waterverbruik betreft.

De heer Eylenbosch zegt dat het Forum niet over dit cijfermateriaal beschikt. Het Forum handelt rechtstreeks en de betrokken personen nemen snel kontakt met het OCMW om aldus afsluiting te voorkomen.

Een lid verzet zich tegen individuele meters. In geval van een collectieve meter stelt de eigenaar zich borg tegenover de intercommunale. Het is niet raadzaam deze solidariteit tussen eigenaar en huurders te doorbreken.

Wat de controle van de binnenvinstallaties betreft, is het lid van oordeel dat leidingen in lood en slecht geplaatste waterverzachters ernstige problemen kunnen veroorzaken.

De heer Eylenbosch is zich ten zeerste bewust van het feit dat de leidingen in de oude gebouwen verouderd zijn. De ordonnantie die nu wordt besproken zal dit probleem echter niet uit de wereld helpen.

Een lid onthoudt dat het Forum van oordeel is dat men wetgevend moet optreden om de waterdistributie aan de kansarmen te waarborgen, want zonder water ontstaan er hoofdzakelijk hygiënische problemen.

Hij stelt voor het debat opnieuw op de waterafsluitingen toe te spitsen (de verouderde staat van de leidingen moet een ander keer worden geregeld).

Het lid brengt in herinnering dat het nieuwe reglement van de BIWD bepaalt dat het verboden is de waterbevoorrading af te sluiten wanneer meerdere woningen op een enkele meter aangesloten zijn.

Sedert deze maatregel in het reglement van de BIWD werd opgenomen, is het aantal door de BIWD bekendgemaakte afsluitingen verminderd.

Hij zou bovendien willen weten of de informatie van de heer Eylenbosch betreffende het weinig aantal waterafsluitingen hem door het OCMW van Sint-Gillis werden bezocht.

Le membre se demande si toutes les personnes qui connaissent des coupures se rendent au CPAS; d'aucuns ne s'alimentent-ils pas en eau de manière alternative?

M. Eylenbosch reconnaît qu'il ne possède pas d'informations sur l'ensemble des coupures à Bruxelles. Il conviendrait de demander une ventilation des statistiques de coupures de l'IBDE pour pouvoir évaluer réellement le problème en écartant notamment les immeubles abandonnés.

Les données relatives à St-Gilles proviennent du CPAS et du milieu associatif; les chiffres sont probablement extrêmement faibles du fait de l'état du logement à St-Gilles (nombreux immeubles à un compteur pour 10 ou 20 appartements).

Le CPAS s'est déjà substitué à des propriétaires pour éviter que des locataires soient privés d'eau.

Le membre en conclut que les personnes en situation précaire se rendent plus facilement au CPAS avec leur facture d'eau qu'avec leur facture d'électricité et de gaz.

M. Eylenbosch confirme que les personnes démunies entreprennent directement les démarches pour l'eau tandis que pour les factures d'électricité et de gaz, elles attendent les rappels et la mise en demeure.

Un membre aborde le problème des facturations abusives opérées par les propriétaires. Ceux-ci refusent-ils de montrer les factures d'eau?

M. Eylenbosch précise qu'il n'existe pas de contrainte juridique, sauf dans le cas où le locataire introduit une action auprès du Juge de paix. Etant donné le marché du logement à Bruxelles, les locataires ne prennent pas ce risque.

Un membre estime qu'un problème de compétences se pose; si la Région peut contraindre l'IBDE à fournir l'information, elle ne peut pas en faire de même avec les propriétaires. Le membre souhaite recueillir l'avis de M. Eylenbosch sur ce point.

Un membre estime que ce problème doit être débattu entre commissaires.

Le membre se demande par ailleurs ce que pense le Forum du placement d'un compteur d'eau à pré-paiement permettant de limiter la consommation d'eau.

M. Eylenbosch signale que l'expérience en la matière pour la fourniture d'électricité n'est pas probante. Il rappelle par ailleurs que les consommations des plus démunis sont de toute manière réduites à 2.000 à 3.500 francs par an étant donné l'exiguïté des logements concernés.

Un membre rappelle que l'institution qui peut fermer un compteur est l'IBDE.

Het lid vraagt zich af of elkeen bij wie het water wordt afgesloten naar het OCMW stapt. Is er dan niemand die zich alternatief voorraadt?

De heer Eylenbosch erkent dat hij geen informatie heeft over alle afsluitingen in Brussel. Het zou raadzaam zijn te vragen dat de statistieken van de afsluitingen van de BIWD worden opgesplitst, door onder andere de leegstaande gebouwen niet mee te tellen, ten einde werkelijk het probleem te kunnen evalueren.

De gegevens betreffende Sint-Gillis zijn afkomstig van het OCMW en van de verenigingen. De cijfers liggen waarschijnlijk uiterst laag als gevolg van de structuur van de woningen in Sint-Gillis (vele gebouwen met een enkele meter voor 10 tot 20 appartementen).

Het OCMW is reeds in de plaats van de eigenaars opgetreden om te voorkomen dat de huurders niet meer over water zouden beschikken.

Het lid besluit daaruit dat degenen die zich in een hachelijke toestand bevinden met hun waterfactuur sneller naar het OCMW stappen dan met hun elektriciteits- of gasfactuur.

De heer Eylenbosch bevestigt dat de kansarmen onmiddellijk stappen zetten voor het water, terwijl ze voor de elektriciteit en het gas aanmaningen of ingebrekestellingen afwachten.

Een lid snijdt het probleem aan van het verkeerd factureren door de eigenaars. Weigeren deze hun waterfacturen te tonen?

De heer Eylenbosch zegt dat hier geen juridische verplichtingen toe bestaat, behalve wanneer de huurder een rechtszaak voor het vrederecht begint. Gelet op de Brusselse woningenmarkt willen de huurders dit risico niet nemen.

Een lid is van mening dat er hier een bevoegdheidsprobleem rijst. Indien het Gewest de BIWD kan dwingen informatie te bezorgen, dan kan ze dit niet doen met de eigenaars. Het lid wenst te weten hoe de heer Eylenbosch dit ziet.

Een lid is van mening dat dit probleem onder de commissieleden moet worden behandeld.

Het lid vraagt zich trouwens af wat Forum denkt over het plaatsen van een betaalmeter voor waterverbruik, waardoor dit verbruik zou kunnen worden beperkt.

De heer Eylenbosch zegt dat het experiment met de elektriciteit niet overtuigend is. Hij herinnert er bovendien aan dat de kansarme verbruikers, door de geringe grootte van hun woningen, hoe dan ook 2.000 tot 3.500 frank per jaar minder betalen.

Een lid brengt in herinnering dat de BIWD een meter kan afsluiten.

Si les auteurs ont retenu la formule du compteur après paiement, ce n'est pas dans le sens d'une solution à un problème, mais comme garantie d'un approvisionnement minimum et du respect de la vie privée des personnes (cf. discussion en commission des affaires économiques relative à la fourniture minimale d'électricité et de gaz).

Un membre estime personnellement que les coupures d'eau sont trop rares pour justifier une ordonnance.

Il rappelle en outre qu'une proposition de décret imposant une décision judiciaire préalable à toute coupure d'électricité, de gaz et d'eau avait été déposée en janvier 1991. Elle a été abandonnée pour des raisons techniques.

Il souhaite par ailleurs savoir ce que pensent M. Eylenbosch et Mme Lewin des dispositions prévues en cas de non-paiement dans les délais prescrits par la circulaire Cools (cf. document de travail du rapporteur, articles 35 et 36 de la circulaire citée).

Le membre souligne que la circulaire a permis d'établir un consensus entre les intercommunales de distribution et les associations de consommateurs. Après trois ans de fonctionnement, la circulaire Cools a fait ses preuves; il n'y a quasi plus de litiges entre les consommateurs et les différentes sociétés de distribution wallonnes.

Ce type de circulaire ne serait-il pas la solution également pour la Région de Bruxelles-Capitale?

M. Eylenbosch estime que ce type de réglementation pourrait être appliqué également dans la Région de Bruxelles-Capitale à condition d'informer convenablement les consommateurs.

M. Eylenbosch rappelle que la lisibilité des factures devrait être améliorée. Le jargon juridique du législateur et des CPAS est également peu compréhensible.

B. Audition du M. Bister, représentant de la Coordination de gaz-électricité-eau et échange de vues

La Coordination marque sa satisfaction de constater une volonté de mise en oeuvre d'un point de la déclaration de l'Exécutif bruxellois et du Pouvoir législatif de juin 1991 en ce qui concerne la fourniture minimale de l'"eau"; ils s'exprimaient ainsi: "Comme cela se pratique en matière d'énergie, la garantie de fourniture d'eau aux revenus les plus défavorisés sera envisagée."

Les questions orales et écrites des conseillers sur cette matière témoignent de leur intérêt.

En 1987 déjà, lors d'une conférence de presse à l'IPC à propos de l'eau, la Coordination GEE rappelait la Charte

Indien de auteurs ont choisi la formule du compteur après paiement, ce n'est pas dans le sens d'une solution à un problème, mais comme garantie d'un approvisionnement minimum et du respect de la vie privée des personnes (cf. discussion en commission des affaires économiques relative à la fourniture minimale d'électricité et de gaz).

Een lid vindt dat er te weinig afsluitingen van de watervoorziening zijn om een ordonnantie te verantwoorden.

Bovendien brengt hij in herinnering dat er in januari 1991 een voorstel van decreet werd ingediend waardoor elektriciteit, gas en water slechts op basis van rechterlijke beslissing kunnen worden afgesloten. Om technische redenen is hier niets van terechtgekomen.

Hij wil trouwens weten wat de heer Eylenbosch en mevrouw Lewin denken van de maatregelen voorgeschreven in de omzendbrief Cools bij niet-betaling binnen de termijnen (zie werkdocument van de rapporteur, artikel 35 en 36 van de vermelde circulaire).

Het lid zegt dat er dank zij dat rondschrift een consensus is bereikt tussen de distributie-intercommunales en de verbruikersverenigingen. Na drie jaar toepassing, heeft de circulaire Cools zijn nut bewezen. Er zijn haast geen geschillen meer tussen de verbruikers en de verschillende Waalse distributiemaatschappijen.

Zou een gelijksoortige omzendbrief ook niet de oplossing zijn voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest?

De heer Eylenbosch is van mening dat een dergelijke reglementering ook in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zou kunnen worden toegepast, op voorwaarde dat de verbruikers degelijk worden voorgelicht.

De heer Eylenbosch zegt dat de leesbaarheid van de facturen moet worden verbeterd. Het juridisch jargon van de wetgever en de OCMW's is ook moeilijk begrijpbaar.

B. Hoorzitting met de heer Bister, vertegenwoordiger van de Coördinatie gas-elektriciteit-water

De Coördinatie stelt verheugd vast dat er een wil bestaat om een punt van de beleidsverklaring van de Hoofdstedelijke Regering en van de wetgevende macht van 1991 te realiseren, nl. de minimumlevering van "water". Ze hebben toen verklaard dat "Het waarborgen voor het leveren van een waterminimum aan de minstbegoede bevolkingsgroepen, zoals gebruikelijk inzake energie, zal voorzien worden."

De mondelinge en schriftelijke vragen van de raadsleden ter zake bewijzen hun belangstelling.

Reeds in 1987 bracht de CGEW, op een persconferentie in het IPC in verband met het water, het Europees Handvest

européenne de l'eau du Conseil de l'Europe qui s'exprime ainsi en son article 1er: "Il n'y a pas de vie sans eau. C'est un bien précieux, indispensable à toutes les activités humaines." (annexe n° 1)

Dans son n° de mars 1990, l'"Eurobaromètre des Communautés européennes" qui étudie la perception de la pauvreté en Europe nous rapporte que, parmi les manques ressentis par la population "avoir l'eau courante, l'électricité et les toilettes dans son logement est considéré comme absolument nécessaire par 94%".

Les 29 mai et 25 juin 1990, puis le 20 février 1991 lors de conférences de presse successives, à l'occasion de l'adoption par l'IBDE des conditions générales de distribution d'eau, la Coordination GEE, en partenariat avec la Ligue des droits de l'homme, section bruxelloise, et DEFIS, a insisté sur la nécessité pour l'IBDE de modifier l'article 34 de son règlement de fourniture d'eau en vue d'interdire toute coupure d'eau dans les logements habités et les lieux assimilés. La Coordination exprimait sa volonté en ces termes: "en raison de la nature du bien vital que constitue l'eau, aucune interruption de fourniture ne peut intervenir pour retard de paiement dans les locaux habités et les lieux assimilés (homes, crèches, hôpitaux,...), toute somme restant due est recouvrable par voie de droit."

L'article 34 a été effectivement, mais très partiellement, amendé dans le sens d'une intransigeance réduite.

Aujourd'hui, en 1993, la position de la Coordination GEE reste Identique. Cette position amène la Coordination GEE à prendre une certaine distance par rapport à la proposition d'ordonnance garantissant un droit à un approvisionnement minimum d'eau aux personnes physiques et interdisant les coupures unilatérales de fourniture, proposition déposée sur le bureau du Conseil régional de Bruxelles-Capitale par MM Drouart et consorts.

Couper l'eau dans les logements habités porte atteinte à la dignité humaine et revient objectivement à infliger aux victimes de cette mesure un traitement inhumain et dégradant. Il n'est sans doute pas inutile de rappeler que la privation d'eau concerne: la toilette personnelle, l'usage des WC, la cuisine, le nettoyage, le chauffage central.... Situation plus dramatique encore dans le cas de ménages avec des enfants en bas âge.

Couper l'eau dans un logement habité est une atteinte aux droits de l'homme; la Ligue des droits de l'homme appelée également en consultation développera particulièrement cet aspect fondamental; il n'en est pas de même pour les lieux affectés à des usages commerciaux, industriels, administratifs,... centres sportifs, car-wash, ...

Le niveau de consommation est statistiquement beaucoup plus élevé dans le second cas. Les statistiques de l'IBDE peuvent en témoigner.

van het water van de Raad van Europa in herinnering. Artikel 1 hiervan bepaalt dat er geen leven is zonder water en dat water een kostbaar goed is, dat onontbeerlijk is voor elke menselijke activiteit (bijlage 1).

In zijn maartnummer 1990 deelt de "Eurobarometer : de publieke opinie in de Europese Gemeenschappen", die de staat van de armoede in Europa bestudeert, ons mee dat 94 % van de bevolking stromend water, elektriciteit en toiletten in de woning als een absoluut noodzaak beschouwt.

Op 29 mei en 25 juni 1990 en op 20 februari 1991 heeft de CGEW, samen met de Liga voor de mensenrechten – afdeling Brussel – en DEFIS, tijdens opeenvolgende persconferenties naar aanleiding van het feit dat de BIWD de algemene voorwaarden voor waterdistributie had goedgekeurd, de BIWD met aandrang gevraagd artikel 34 van haar reglement betreffende de watervoorziening te wijzigen, ten einde elke waterafsluiting in de bewoond woningen en verwante plaatsen te verbieden. De Coördinatie zei toen dat, daar water een levensnoodzakelijk goed is, het in bewoond ruimten en verwante (tehuizen, crèches, ziekenhuizen,...) nooit mag worden afgesloten omdat de rekening te laat wordt betaald en dat elk nog verschuldigd bedrag kan immers langs rechtswege worden gevorderd.

Artikel 34 werd inderdaad, doch slechts gedeeltelijk geamenderd in de zin van een beperkte onverzettelijkheid.

Vandaag, in 1993, blijft de CGEW op haar standpunt. Deze visie brengt de CGEW ertoe enigszins afstand te nemen van het voorstel van ordonnantie houdende het recht op een minimale levering van gas aan natuurlijke personen en het verbod eenzijdig de levering af te sluiten; voorstel dat door de heer Drouart, c.s., bij de Brusselse Hoofdstedelijke Raad werd ingediend.

Het water afsluiten in bewoond woningen is een aanslag op de menselijke waardigheid en komt er objectief op neer de slachtoffers van deze maatregel onmenselijk en vernederend te behandelen. Het is wellicht niet overbodig eraan te herinneren dat water gebruikt wordt voor de persoonlijke hygiëne, in het toilet, in de keuken, voor de schoonmaak, voor de centrale verwarming,... Het verstoken blijven van water is een toestand die nog dramatischer wordt voor gezinnen met jonge kinderen.

Waterafsluiting in een bewoond woning is ook een aanslag op de rechten van de mens. De Liga voor de mensenrechten, die eveneens werd geraadpleegd, zal dit fundamentele aspect in het bijzonder toelichten. Hetzelfde geldt niet voor de ruimten voor commercieel, industrieel of administratief gebruik, voor sportcentra, voor carwashinstallaties,...

In het tweede geval ligt het verbruik statistisch veel hoger. De statistieken van de BIWD bewijzen dit.

De plus, une correspondance de l'IBDE à DEFIS est révélatrice:

"... Les membres du bureau de l'IBDE auxquels j'ai soumis votre lettre ont attiré l'attention sur le fait que le montant moyen des factures en litige est de frs 9.109,- alors que le montant moyen des factures émises en 1989 est de frs 4.250,- ce qui indique que les coupures d'eau s'adressent le plus souvent à des consommateurs importants: commerçants, industriels, cafés, lavoirs, etc".

Quant au risque de consommation abusive, il est minime dans les logements habités mais il peut être important pour d'autres catégories. Le règlement de fourniture de l'IBDE aurait pu en tenir compte.

Dans notre correspondance au ministre en charge à l'époque et au Président de l'IBDE, nous écrivions:

"... nos trois associations désirent essentiellement obtenir que l'article du règlement de l'IBDE traitant du non-paiement distingue deux catégories d'abonnements:

- les abonnements portant sur les logements habités (et lieux assimilés);
- les abonnements à finalité commerciale, industrielle, administrative, etc.

... nous souhaitons qu'une délégation soit reçue par le bureau du Conseil de l'IBDE pour discuter d'un objet unique:

L'introduction dans le règlement de l'IBDE de 2 catégories d'abonnements, ceux qui concernent les logements habités (et lieux assimilés) et les autres.

La Coordination GEE refuse d'examiner les coupures d'eau sous l'angle du nombre.

Une coupure d'eau est une atteinte à la dignité humaine.

Regardons cependant les chiffres pour la Région bruxelloise en 1991. Le rapport d'activité 1991 présenté par l'assemblée générale de l'IBDE du 9 juin 1992 fait état de 1.112 interruptions de fournitures pour 273.798 abonnés et 324.221 factures (toutes catégories de consommateurs confondues); l'IBDE parle d'une consommation moyenne de 195 m³. Il nous apparaît que, vu les différentes catégories de consommateurs, parler de moyenne de consommation n'a aucun sens; il en est de même du montant des factures impayées.

Selon les responsables de l'IBDE, l'application des nouvelles conditions générales de fourniture d'eau devait avoir comme résultat de réduire les coupures à 400.

Een brief van de BIWD aan DEFIS is terzake heel verhelderend:

"Ze schrijven dat de leden van het bureau van de BIWD aan wie de brief van DEFIS werd voorgelegd, hebben de aandacht gevestigd op het feit dat het gemiddeld bedrag van de facturen waarover betwisting bestaat 9.109 frank bedraagt, terwijl het totale gemiddelde van de facturen voor 1989, 4.250 frank bedraagt, wat bewijst dat de levering dikwijls bij grote verbruikers wordt afgesloten: handelaars, bedrijven, cafés, wasserijen, enz....

Het gevaar voor overmatig gebruik is in de bewoond woningen miniem, maar kan in andere categorieën vrij hoog liggen. In het reglement betreffende de levering had de BIWD hiermee rekening kunnen houden.

In onze brief aan de indertijd bevoegde minister en aan de Voorzitter van de BIWD schreven we dat onze drie verenigingen in hoofdzaak een wijziging wensten van het artikel van het reglement van de BIWD dat betrekking heeft op de niet-betaling in die zin dat twee categorieën abonnementen zouden worden onderscheiden:

- de abonnementen voor de bewoonde woningen (en verwante ruimten);
- de abonnementen voor commerciële, industriële, administratieve,... ruimten.

We drukten ook de wens uit dat het bureau van de Raad van de BIWD een delegatie zou ontvangen om een enkel onderwerp te bespreken:

de invoering, in het reglement van de BIWD, van 2 categorieën abonnementen, nl. deze voor de bewoonde woning (en verwante ruimten) en deze voor de andere.

De CGEW weigert over waterafsluitingen te praten zo lang men het over aantal blijft hebben.

Elke waterafsluiting is een aanslag op de menselijke waardigheid.

Bekijken we toch de cijfers voor het Hoofdstedelijk Gewest voor 1991. Uit het activiteitenverslag dat aan de algemene vergadering van de BIWD van 9 juni 1992 werd voorgelegd, blijkt dat er 1.112 afsluitingen hebben plaatsgehad voor 273.798 abonnees en 324.221 facturen (alle categorieën verbruikers samen). De BIWD spreekt van een gemiddeld gebruik van 195 m³. We zijn van mening dat het, gelet op de verschillende categorieën verbruikers, totaal zinloos is van een verbruiksgemiddelde te spreken, wat ook geldt voor de bedragen van de niet-betaalde facturen.

De BIWD argumenteert dat de toepassing van de nieuwe algemene waterleveringsvoorwaarden het aantal afsluitingen tot 400 zou moeten doen dalen.

L'impact financier comme argument à l'encontre du droit à la fourniture d'eau ininterrompue ne peut être raisonnablement retenu.

Le rapport d'activité 1991 de l'IBDE fait état d'un montant de FB 486.311 de factures irrécupérables sur un total de FB 2.903.574.796, soit 0,02%.

Le règlement de fourniture de l'IBDE prévoit que, sur preuve du paiement du locataire, la fourniture d'eau ne peut être interrompue pour défaut de paiement de l'abonné, dans les immeubles à appartements multiples à un seul compteur de la compagnie (pour les responsables de l'IBDE, 80% des immeubles de la Région sont dans ce cas).

Nous souhaitons attirer l'attention des conseillers régionaux sur le fait que de nombreux contrats de location de logements meublés ou non incorporent les charges de l'eau dans le coût de la location générale; ce qui rend impossible pour l'usager la preuve de son paiement vis-à-vis de l'IBDE...

Pour la Coordination GEE la promulgation d'une ordonnance garantit le droit à la fourniture d'eau d'une manière plus définitive que ne pourrait le faire une circulaire ministérielle ou un règlement de fourniture.

L'esprit de certaines déclarations, lors des travaux d'approbation des nouvelles conditions générales de distribution d'eau aux abonnés est révélateur:

- "... la fermeture (de compteur d'eau) constitue un moyen de pression qui doit être maintenu...";
- "... on ne peut arriver à un système où il n'y a plus de mesures coercitives."
- On sera probablement surpris d'apprendre que les responsables de l'IBDE nous ont objecté que les abonnés, dans certaines conditions, pouvaient faire sauter les scellés placés lors de coupures! A de nombreux points de vue, une telle perspective de solution nous apparaît peu recommandable!

Lors des travaux en juin 1991, à propos des conditions générales de fourniture d'eau, le Conseil de la consommation s'exprimait en ces termes:

"En bref, les conditions générales de distribution d'eau dans la Région bruxelloise sont un bel exemple de clauses rédigées unilatéralement qui créent un profond déséquilibre au détriment des usagers.

Non seulement, leurs droits sont négligés, mais en plus, la défense de ceux-ci se heurte à l'exonération de la responsabilité du distributeur.

Les représentants des organisations de consommateurs estiment dès lors que ces conditions générales vont à l'en-

Het financiële effect als argument tegen het recht op een ononderbroken waterlevering is redelijkerwijs onhoudbaar.

In het activiteitenverslag 1991 van de BIWD is sprake van een bedrag van 486.311 frank aan oninvorderbare facturen op een totaal bedrag van 2.903.574.796 frank, d.w.z. 0,02 %.

Het leveringsreglement van de BIWD bepaalt dat, wanneer de huurder bewijst dat hij betaald heeft, de levering van water in de appartementsgebouwen waar de maatschappij slechts een meter heeft (de verantwoordelijken van de BIWD zeggen dat dit het geval is voor 80% van de gebouwen van het Gewest) niet kan worden afgesloten wegens niet-betaling door de abonnee.

Wij willen de gewestelijke raadsleden erop wijzen dat in talrijke huurcontracten voor al dan niet gemeubelde woningen het waterverbruik in de algemene huurkosten wordt verrekend, waardoor de gebruiker de BIWD moeilijk kan bewijzen dat hij betaald heeft.

De CGEW is van mening dat de goedkeuring van een ordonnantie het recht op de minimumlevering van water definitiever waarborgt dan een ministeriële omzendbrief of een leveringsreglement dit zouden kunnen.

De geest achter sommige verklaringen tijdens de werkzaamheden ter goedkeuring van de nieuwe algemene voorwaarden voor de waterdistributie aan de abonnees is verhelderend:

- "... het afsluiten (van een watermeter) is een drukkingsmiddel dat moet worden behouden ...";
- "... men mag niet komen tot een systeem zonder dwangmiddelen.

Het zal waarschijnlijk verwondering wekken te vernemen dat de verantwoordelijken van de BIWD ons hebben opgeworpen dat de abonnees in sommige gevallen de zegels die bij de afsluiting worden geplaatst, kunnen verbreken! Vanuit tal van invalshoeken lijkt een dergelijke mogelijke oplossing weinig aanbevelenswaardig!

Tijdens de werkzaamheden van juni 1991 betreffende de algemene leveringsvoorwaarden drukte de Raad van het verbruik zich als volgt uit:

"Kortom, de algemene waterdistributievoorwaarden in het Hoofdstedelijk Gewest zijn een schoolvoorbeeld van unilateraal opgestelde clausules, die een verregaand onevenwicht scheppen ten nadele van de verbruikers.

Hun rechten worden niet alleen met de voeten getreden, maar bij het verdedigen van hun rechten stoten ze op het feit dat de distributeur wordt vrijgesteld van zijn aansprakelijkheid.

De vertegenwoordigers van de verbruikersorganisaties menen dan ook dat deze algemene voorwaarden ingaan tegen

contre de la politique de protection des consommateurs et qu'une initiative s'impose donc d'urgence sur le plan législatif."

La proposition d'ordonnance

- aborde l'approvisionnement en eau en termes de droit
- interdit les coupures unilatérales de fourniture par l'IBDE.

Ces deux éléments ont une importance capitale pour la Coordination GEE qui reconnaît en cela une démarche positive des auteurs de la proposition.

Cependant, compte tenu du bien vital que représente l'eau, la Coordination GEE ne peut accepter que seul un minimum soit garanti.

Interdire les coupures unilatérales, c'est ne pas permettre à la société distributrice de se faire justice elle-même, ce que la Coordination GEE revendique en matière d'eau, de gaz et d'électricité.

L'autorisation de suspendre la fourniture ne peut être accordée que par le tribunal. Nous souscrivons entièrement et inconditionnellement à cette disposition. Le nombre relativement peu élevé de ces situations ne nous paraît pas susceptible d'encombrer les tribunaux. Cette disposition rétablit quelque peu le rapport de forces en présence: d'une part, la société distributrice en situation de monopole et, d'autre part, le consommateur défaillant.

Nous savons que des Commissions locales d'avis ont été instaurées en Wallonie en matière de gaz et d'électricité; certains souhaitent appliquer cette procédure à l'eau.

L'évaluation qui a été réalisée en août 1992 ne plaide pas en faveur de la dite procédure. En effet, sur 300 cas traités, peu de personnes ont comparu. Certains cas ont été résolus entre-temps. Mais il semble surtout que bien des personnes associent cette commission au CPAS et voient cela négativement.

Dans la procédure à suivre avant toute action judiciaire, le consommateur en difficulté est invité à prendre contact avec une institution sociale de son choix. Nous pensons que cette liberté de choix est une condition de réussite de la démarche.

La proposition d'ordonnance A-156/1 préconise l'alternative du compteur d'eau à pré-paiement. A notre connaissance, aujourd'hui, ce n'est pas encore réalisé pratiquement par les compagnies. Cette formule appliquée à titre d'expérience pour garantir un minimum d'électricité n'apporte pas les résultats escomptés.

Même si elle peut rencontrer l'intérêt de l'un ou de l'autre consommateur en situation particulière, la Coordination tient à mettre en lumière ses inconvénients majeurs:

het beleid tot bescherming van de verbruikers. Er moet dus dringend wetgevend worden opgetreden."

Het voorstel van ordonnantie

- ziet de waterlevering als een recht
- verbiedt unilaterale leveringsafsluitingen door de BIWD.

Deze twee aspecten zijn van kapitaal belang, aldus de CGEW, die hierin een positieve stap ziet vanwege de indieners van het voorstel.

Rekening houdend met het feit dat water levensnoodzakelijk is, kan de CGEW er echter niet mee instemmen dat men slechts een minimum waarborgt.

De eenzijdige afsluitingen verbieden, betekent dat men de distributiemaatschappijen verbiedt nog langer het recht in eigen handen te nemen. Dat is wat de CGEW eist op het vlak van water-, gas- en elektriciteitsdistributie.

Alleen de rechtbank kan toestemming verlenen om de levering te onderbreken. We staan volledig en onvoorwaardelijk achter deze bepaling. We zijn van mening dat het relatief geringe aantal dergelijke gevallen de rechtbanken niet in de problemen zal brengen. Deze bepaling herstelt enigszins de machtsverhouding tussen de distributiemaatschappij die tevens monopoliehouder is, en de verbruiker die niet betaalt.

We weten dat er in Wallonië plaatselijke adviescommissies voor gas en elektriciteit werden opgericht. Sommige willen dit ook voor het water.

De evaluatie van augustus 1992 pleit niet voor deze procedure. Op 300 gevallen zijn immers weinigen voor de rechtbank verschenen. Sommige problemen werden intussen uit de wereld geholpen. Het ziet er echter naar uit dat velen deze commissie in verband brengen met het OCMW, wat voor hen een negatieve bijklink heeft.

In de procedure die moet worden gevolgd alvorens ook maar enige rechtszaak te beginnen, wordt de verbruiker met betalingsproblemen verzocht een sociale instelling van zijn keuze te contacteren. Wij zijn van mening dat deze keuzevrijheid een voorwaarde is voor het welslagen van de onderneming.

Het voorstel van ordonnantie A-156/1 verdedigt de betaalmeter als alternatief. Bij ons weten kunnen de maatschappijen dit vandaag nog niet realiseren. Deze procedure die als experiment werd toegepast om een minimumlevering van elektriciteit te waarborgen, heeft niet de verwachte resultaten opgebracht.

Deze betaalmeter kan de belangstelling van een of andere verbruiker met betaalproblemen wellicht wekken, maar de Coördinatie wil toch de voornaamste negatieve kanten ervan belichten:

- le consommateur paye d'avance sa consommation;
- le système n'étant pas généralisé, il stigmatise la situation de pauvreté;
- certes, le consommateur n'alourdit pas sa dette mais il autogère sa consommation non pas en fonction de besoins raisonnables mais en fonction de revenus insuffisants;
- les avantages sont incontestables pour la société distributrice, suivant la formulation actuellement adoptée, la dette antérieure étant automatiquement amortie.

En matière de fourniture d'eau bien plus encore qu'en énergie, la Coordination GEE ne peut agréer un tel système, sauf décision judiciaire.

S'il peut néanmoins convenir à certains consommateurs - et nous relevons que la proposition d'ordonnance prévoit qu'il est placé à la demande écrite du consommateur -, nous souhaitons qu'une information objective leur soit fournie par un organisme indépendant de la société distributrice; le ministre compétent doit y veiller.

Un dernier point que nous souhaitons soulever est la communication de l'identité du consommateur au CPAS lors de la "mise en demeure" (sauf opposition de sa part). Pour la Coordination GEE, c'est une atteinte à la vie privée, c'est inacceptable. Nous tenons à rappeler que la Coordination GEE a déjà exprimé cette position lors du vote de l'ordonnance relative au droit à un minimum d'électricité.

Le ministre souligne qu'il résulte de l'exposé de la Coordination, qu'on ne peut déduire des statistiques de coupures fournies par l'IBDE combien de logements habités sont touchés. Au contraire, de la moyenne des factures on aurait plutôt tendance à conclure que seuls les commerces sont visés. C'est pourquoi, il convient de demander à l'IBDE d'établir une distinction entre les logements habités et les commerces, administrations et industries.

Le président signale qu'il a demandé ces renseignements à plusieurs reprises. Jusqu'à ce jour, il n'a pas obtenu de réponse.

Cependant, M. Verbruggen, directeur d'administration de la CIBE, a informé le secrétariat de la commission que des statistiques avaient été élaborées pour 1992 pour la commune d'Anderlecht. Et à partir du 1er janvier 1993, les coupures sont relevées pour les 19 communes avec une ventilation des consommations. Le Bureau de l'IBDE doit prendre la décision de communiquer ce document à la commission de l'environnement du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale.

La référence faite au judiciaire par la CGEE embarrasse un membre.

S'il est vrai que l'accès à une fourniture d'eau est un droit essentiel, un droit de l'homme, le membre ne saisit pas

- de verbruiker betaalt op voorhand het verbruik;
- het systeem is niet algemeen en stigmatiseert dus de armoedetoestand;
- de verbruiker vergroot zijn schuld weliswaar niet, maar hij beheert zijn verbruik niet in functie van redelijke noden, maar in functie van een onvoldoende inkomen;
- de distributiemaatschappij haalt er onbetwistbaar voordeel uit: volgens de formule die momenteel wordt toegepast, wordt de vroegere schuld automatisch afgelost.

Wat de levering van water betreft, kan de CGEW, nog veel minder dan voor energie, een dergelijk systeem aanvaarden, tenzij na een rechterlijke beslissing.

Ofschoon deze betaalmeter sommige verbruikers toch ten goede zal komen - en wij wijzen erop dat het voorstel van ordonnantie bepaalt dat hij wordt geplaatst op schriftelijk verzoek van de verbruiker -, wensen wij dat een instelling die niet van de distributiemaatschappij afhangt de verbruiker terzake objectief voorlicht. De bevoegde minister moet hiervoor waken.

Een laatste aspect dat wij willen bespreken, is het mededelen van de identiteit van de verbruiker aan het OCMW wanneer deze verbruiker "in gebreke blijft" (tenzij hij zich hier tegen verzet). Voor de CGEW is dit een aanslag op de privacy en dus onaanvaardbaar. Wij willen eraan herinneren dat de CGEW dit standpunt reeds heeft uitgedrukt tijdens de besprekking van de ordonnantie betreffende het recht op een minimumlevering van elektriciteit.

De minister onderstreept dat uit de uiteenzetting van de Coördinatie voortspruit dat men uit de afsluitingsstatistieken van de BIWD niet kan afleiden hoeveel bewoonde woningen het betreft. Integendeel, wanneer men het gemiddelde van de facturen bekijkt, dan zou men geneigd zijn te besluiten dat alleen de handelszaken niet betalen. Het is dus raadzaam de BIWD te vragen een onderscheid te maken tussen de bewoonde woningen en de handelszaken, de administratieve diensten en de industrie.

De voorzitter zegt dat hij meermaals om deze gegevens heeft verzocht, maar er tot op heden nog steeds geen antwoord heeft gekregen.

De heer Verbruggen, administratief directeur van de BIWM heeft het secretariaat van de Commissie meegedeeld dat er voor de gemeente Anderlecht voor 1992 statistieken werden opgesteld. Vanaf 1 januari 1993 worden de afsluitingen voor de 19 gemeenten opgetekend, met een opsplitsing van de verbruikers. Het Bureau van de BIWD moet beslissen of dit document aan de commissie voor het leefmilieu van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad meegedeeld wordt.

Een lid heeft het moeilijk met de houding van de CGEW i.v.m. het gerechtelijk aspect.

De levering van water is inderdaad een essentieel recht, een recht van de mens, maar het lid begrijpt niet waarom, in

pourquoi, dans un état de droit, ce serait le pouvoir judiciaire qui devrait traiter les violations de ce droit, en suspendant toute fourniture d'eau.

Le membre souhaite également aborder le problème du propriétaire qui refuse de communiquer l'information nécessaire à l'IBDE. Selon la CGEE, ce fait irait à l'encontre de la circulaire Cools qui prévoit dans son article 36 que l'intercommunale ne peut priver un usager d'eau s'il fournit la preuve qu'il s'est acquitté du paiement de sa consommation d'eau. Le membre conteste cela; il suffit qu'un locataire fournisse la preuve qu'il a payé son loyer et ses charges et une copie de son contrat de bail (dans lequel, il est stipulé que le paiement du loyer inclut les frais de consommation d'eau).

Enfin, le membre ne peut suivre la CGEE lorsqu'elle s'oppose à la communication du nom et de l'adresse du consommateur en difficulté de paiement au CPAS au nom du respect de la vie privée des personnes.

Le membre rappelle que les travailleurs des CPAS sont tenus au secret professionnel et que, dans une option sociale plus large, ils doivent pouvoir recueillir un maximum de renseignements concernant les plus démunis pour pouvoir réaliser une guidance sociale.

M. Bister précise que la CGEE prévoit le recours au judiciaire pour le recouvrement des sommes incontestablement dues afin d'éviter que l'IBDE n'établisse justice à elle-même (il cite le cas du propriétaire qui ne peut se faire justice à lui-même en cas de non-paiement du loyer).

Le membre souligne que dans le cas où le débiteur est défaillant, le propriétaire demande la résiliation du bail.

Il demande si la CGEE est prête à prendre le risque, en l'état législatif actuel, que le judiciaire, sur demande de l'organisme distributeur, consacre la rupture des relations contractuelles aux torts et griefs du consommateur et qu'il y ait par conséquent interruption de la fourniture d'eau.

Mme Lewin et M. Bister ne pensent pas que le juge décidera la coupure; le juge de paix cherchera un arrangement entre les deux parties.

Le membre qui a soulevé le problème se demande ce qui est le plus grave pour un locataire; risquer l'expulsion ou la coupure d'eau?

M. Bister estime en effet que l'appréciation appartient au juge plutôt qu'à l'intercommunale.

M. Williquet souligne que tout est une question de proportion de risques.

M. Hendrick, Président d'ATD Quart Monde Belgique, signale qu'ATD prône également, en cas de litige, le recours

à un rechtsstaat, de rechtsmacht de schendingen van dit recht zou moeten behandelen, hierbij elke levering van water opschortend.

Het lid wenst ook het probleem te behandelen van de eigenaar die weigert de BIWD de nodige informatie mee te delen. Volgens de CGEW zou dit ingaan tegen de omzendbrief Cools, die in artikel 36 bepaalt dat de intercommunale de levering niet mag afsluiten indien de verbruiker het bewijs levert dat hij zijn waterverbruik betaald heeft. Het lid betwist dit. Het volstaat dat een huurder bewijst dat hij zijn huur en zijn lasten betaald heeft en een kopie van zijn huurcontract kan voorleggen (waarin staat dat de huurprijs ook de kosten voor waterverbruik dekt).

Ten slotte kan het lid de CGEW niet volgen wanneer deze zich verzet tegen het meedelen, aan het OCMW, van de naam en het adres van de verbruiker in betaalmoeilijkheden, uit naam voor het respect voor de privacy.

Het lid brengt in herinnering dat de OCMW-medewerkers zich aan het beroepsgeheim moeten houden en dat zij, binnen een ruimere sociale optie, een maximum aan inlichtingen over de kansarmen moeten kunnen inwinnen om aan sociale begeleiding te kunnen doen.

De heer Bister zegt dat de CGEW in de mogelijkheid voorziet naar de rechter te stappen om onbetwistbaar verschuldigde bedragen te innen ten einde te voorkomen dat de BIWD zelf rechter gaat spelen (hij geeft het voorbeeld van de eigenaar die niet het recht in eigen handen mag nemen wanneer de huur niet wordt betaald).

Het lid wijst erop dat de eigenaar in het geval dat de schuldenaar in gebreke blijft, vraagt het huurcontract te verbreken.

Hij vraagt of de CGEW het risico wil lopen, gelet op de huidige wetgeving, dat de rechter, op verzoek van de distributeursmaatschappij, de contractuele relaties verbreekt ten nadele van de verbruiker, wat tot gevolg zou hebben dat de levering wordt onderbroken.

Mevrouw Lewin en de heer Bister denken niet dat de rechter zal beslissen de levering af te sluiten. De vrederechter zal pogingen beide partijen te doen overeenkomen.

Het lid dat het probleem heeft opgeworpen, vraagt zich af wat voor een huurder het ergst is: het gevaar om uit de woning te worden gezet of een waterafsluiting?

De heer Bister is inderdaad van mening dat men dit aan het oordeel van de rechter dan wel aan het oordeel van de intercommunale moet overlaten.

De heer Williquet onderstreept dat alles een kwestie van risicoverhouding is.

De heer Hendrick, voorzitter van de ATD Vierde Wereld België, zegt dat ook ATD er bij een geschil ook de voorkeur

au tribunal en précisant toutefois qu'une fourniture minimale d'eau doit être assurée.

Un membre souhaite demander à la CGEE si elle estime que l'arbitrage est important dans le problème en discussion.

M. Bister estime que le rôle d'arbitre en cas de défaut de paiement est exercé par le juge de paix.

Un membre présume que la CGEE ne prône pas la fourniture d'un minimum d'eau pour les sociétés commerciales en défaut de paiement.

M. Bister précise que c'est pour éviter cela que la CGEE propose de distinguer deux types de lieux de consommation; les logements habités et assimilés et les immeubles à finalité commerciale, industrielle ou administrative.

Le membre estime que tant qu'il n'y a pas d'outil légistique garantissant la fourniture d'un minimum d'eau, le juge ne possède pas d'instrument légal pour éviter la coupure en cas de litige.

Une fois toutes les démarches de conciliation épuisées, ne devrait-on pas demander à la société d'assurer le recouvrement en justice?

Enfin, le membre souhaite savoir si la CGEE a eu connaissance de décisions de juges de paix autorisant la coupure d'eau d'un locataire défaillant.

M. Bister précise que la CGEE ne prévoit le recours au juge de paix, en cas de litige, que pour assurer le recouvrement de la somme due par le locataire et non pour ordonner la coupure.

Un membre souhaiterait connaître les sources d'information de la CGEE en matière de coupures.

Il souligne par ailleurs que les représentants de la CGEE n'ont pas répondu à la question relative à l'objection à communiquer l'identité d'un consommateur au CPAS.

Mme Lewin souligne que les CPAS sont toujours assimilés à la vieille assistance publique. La loi organique de 1976 sur les CPAS ne change rien à cette mauvaise réputation. Même si les agents des CPAS respectent le secret professionnel, il y a une stigmatisation (d'autant plus que les fichiers informatiques peuvent occasionner des fuites).

En ce qui concerne l'information, la CGEE n'a pas de source "alternative"; peut-être que le peu de cas de coupures relève de l'opacité de l'IBDE et de l'amalgame fait entre les différents consommateurs.

aan geeft naar de rechtbank te stappen. Hij voegt er echter wel aan toe dat een minimumwaterlevering moet worden gewaarborgd.

Een lid wenst van de CGEW te vernemen of zij van oordeel is dat arbitrage belangrijk is met betrekking tot het probleem dat hier wordt besproken.

De heer Bister zegt dat de vrederechter zal arbitreren.

Een lid veronderstelt dat de CGEW geen voorstander is van de minimumwaterlevering voor de handelsmaatschappijen die niet betalen.

De heer Bister zegt dat de CGEW om dit te voorkomen voorstelt een onderscheid te maken tussen twee soorten verbruikers: de bewoonde woningen en verwante ruimten en de gebouwen voor commerciële, industriële of administratieve doeleinden.

Een lid is van mening dat de rechter, zo lang er geen regelgeving is die de minimumwaterlevering waarborgt, geen wettelijk middel heeft om in geval van geschil de afsluiting te voorkomen.

Zou men, eens alle verzoeningsmiddelen uitgeput, de maatschappij niet moeten vragen de schuld via de rechtbank te innen?

Het lid wenst ten slotte te vernemen of de CGEW weet heeft van een beslissing van een vrederechter om de waterlevering bij een in gebreke blijvende huurder af te sluiten.

De heer Bister zegt dat de CGEW slechts voorziet in een procedure voor de vrederechter om in geval van geschil de inning van de door de huurder verschuldigde som te waarborgen en niet om de levering te doen afsluiten.

Een lid wenst te weten waar de CGEW haar informatie haalt over de afsluitingen.

Hij wijst er bovendien op dat de vertegenwoordigers van de CGEW nog altijd geen antwoord hebben gegeven op de vraag betreffende het verzet tegen het mededelen van de identiteit van de verbruiker aan het OCMW.

Mevrouw Lewin zegt dat de OCMW's nog altijd in verband worden gebracht met de vroegere openbare onderstand. De organieke wet van 1976 op de OCMW's verandert niets aan deze slechte reputatie. Ook al respecteren de OCMW-medewerkers het beroepsgeheim, dan nog is er stigmatisatie (des te meer daar de informaticabestanden kunnen lekken).

Wat de informatie betreft, beschikt de CGEW over geen alternatieve bron. Misschien dat de weinige afsluitingen wijzen op de ondoorzichtige werking van de BIWD en de mengelmoes aan verschillende verbruikers.

Un membre souligne que les auteurs envisagent la procédure judiciaire en cas de litige pour remédier à la situation actuelle où une société en situation monopolistique prend les décisions de manière unilatérale.

On ne peut différencier les classes sociales comme cela a été prévu dans l'ordonnance relative à la distribution d'électricité. Dès lors, seul le juge peut décider des moyens à mettre en oeuvre pour apurer une dette.

Deux cas peuvent se présenter, soit il s'agit d'un propriétaire qui n'a pas réglé sa facture annuelle d'eau, soit il s'agit d'un locataire, au nom duquel un compteur d'eau est installé. Dans les deux cas, l'expulsion du logement est impossible.

Si la personne est solvable, le juge décidera par exemple d'un prélèvement sur traitement. La différence est fondamentale entre un recouvrement par la société, qui utilise tout type de moyens de pression et un recouvrement par un juge, qui use de moyens de droit.

Le membre est en désaccord avec la CGEE sur le fait qu'il faut définir un certain seuil de consommation pour responsabiliser les personnes en ce qui concerne un bien rare.

Le ministre aborde le problème de la méfiance des personnes démunies par rapport aux CPAS. Il estime que la rupture de fourniture d'eau dans un logement habité révèle un problème de pauvreté. Or, dans ce cas, pour que les différents accompagnateurs sociaux assurent une guidance sociale et puissent réapprendre à ces personnes à s'autogérer, il faut une méthodologie et une transparence de l'information au sein de ces services.

Le ministre peut comprendre qu'il n'est pas agréable de recourir au CPAS, mais il souligne que faire la file en justice de paix est encore pire.

Mme Lewin précise que la CGEE n'a jamais récusé l'accompagnement social, mais elle s'oppose à la communication du nom et de l'adresse du consommateur.

C. Audition de M. Hendrick, Président d'ATD Quart Monde Belgique et échange de vues

ATD Quart Monde estime que la proposition fait référence à une chose essentielle; au respect des droits de l'homme. La misère, qui entraîne une dégradation en cascade, est une atteinte fondamentale aux droits de l'homme.

En cas de coupures d'eau, des problèmes d'hygiène corporelle se posent mais également d'alimentation, de transmission de maladies contagieuses, d'habitat et de vie sociale.

Een lid onderstreept dat de indieners de rechtsprocedure in geval van geschil zien als een middel om de huidige toestand – waarin een maatschappij die een monopolie heeft unilateraal beslissingen neemt – van de baan te helpen.

Men kan geen onderscheid maken tussen sociale klassen, zoals dit geschieht in de ordonnantie betreffende de elektriciteitsdistributie. Bijgevolg kan alleen de rechter beslissen welke middelen men kan aanwenden om de schuld aan te zuiveren.

Er zijn twee mogelijkheden : ofwel heeft een eigenaar zijn jaarlijkse waterfactuur niet betaald, ofwel heeft een huurder, op wiens naam de meter werd geopend de factuur niet betaald. In beide gevallen is uitzetting uit de woning onmogelijk.

Is de persoon solvabel, dan zal de rechter bijvoorbeeld beslissen tot een inhouding op het loon. Er is een fundamenteel verschil tussen een inning door de maatschappij, die elk mogelijk drukkingsmiddel aanwendt, en een inning door de rechter, die rechtsmiddelen aanwendt.

Het lid is het niet eens met de CGEW omdat men een zekere verbruiksdrempel moet vaststellen om de personen verantwoordelijkszin bij te brengen wat een zeldzaam goed betreft.

De Minister snijdt het probleem aan van het wantrouwen van de kansarmen tegenover de OCMW's. Hij is van oordeel dat de waterafsluiting in een woning wijst op een armoede-probleem. In dergelijk geval is er, opdat de verschillende sociale begeleiders een sociale begeleiding zouden kunnen waarborgen en opdat de personen in kwestie hun eigen toestand opnieuw zelf in de hand zouden kunnen houden, in deze diensten een methodologie en een informatiedoorzichtigheid vereist.

De Minister kan begrijpen dat het niet prettig is naar het OCMW te moeten toestappen, maar hij wijst erop dat het erger is wanneer men bij het vrederecht moet gaan anschuiven.

Mevrouw Lewin zegt dat de CGEW de sociale begeleiding nooit heeft afgewezen, maar zich wel verzet tegen het medelen van de naam en het adres van de verbruiker.

C. Hoorzitting met de heer Hendrickx, Voorzitter van ATD Vierde Wereld België, en gedachtenwisseling

ATD Vierde Wereld meent dat het voorstel naar een essentiële zaak verwijst, namelijk het respect voor de mensenrechten. De armoede die tot een trapsgewijze verslechtering van de levenstoestand leidt, is een fundamentele aanslag op de mensenrechten.

In geval van waterafsluiting rijzen er problemen inzake lichaamshygiëne maar ook inzake voeding, overdracht van besmettelijke ziekten, levensomstandigheden en sociaal leven.

Lorsque des personnes démunies ont été aperçues par des voisins portant des bidons d'eau, elles sont fortement stigmatisées. Elles sont obligées de déménager.

M. Hendrick souligne que l'infection par maladie contagieuse des personnes privées d'eau, entraîne souvent la perte de travail et la grande pauvreté. La question de l'approvisionnement en eau des sans-abris se pose également, car les sanitaires publics manquent de plus en plus.

M. Hendrick signale par ailleurs que les familles démunies à Molenbeek sont très mal logées (installations sanitaires déficientes et fuites d'eau); de plus il résulte du système de facturation de l'eau adopté par les propriétaires qu'ils paient énormément pour l'eau.

Un problème se pose également lorsque les habitants quittent leur logement et se réfugient dans des campings aux limites de la Région (ou dans les régions limitrophes); dans ce cas c'est le propriétaire du camping qui surfacture l'eau.

ATD Quart Monde est opposé à la circulaire Cools qui prévoit que c'est le bourgmestre ou le président du CPAS qui décide si oui ou non ils apureront la dette d'une famille envers l'intercommunale de distribution.

ATD Quart Monde est opposé au signalement automatique des noms au CPAS; l'institution a eu recours au Conseil d'Etat pour annuler cette procédure dans le cas des coupures de gaz et d'électricité. Il faut par contre informer dûment les consommateurs du recours possible au CPAS en cas de problèmes. Un consommateur en difficulté doit pouvoir choisir d'avoir recours à la justice de paix ou au CPAS.

Le droit à la fourniture d'eau fait partie des moyens à déployer pour lutter contre la grande pauvreté (qui ne peut être l'occasion d'un contrôle sociale accru).

Enfin, M. Hendrick estime que la majorité des problèmes de coupures d'eau à Bruxelles relèvent de propriétaires abusifs qui ferment le robinet d'eau en cas de défaut de paiement du loyer et des charges.

Un membre rappelle que la discussion ne peut aborder le problème de la distribution publique d'eau et de la salubrité publique (qui relèvent du pouvoir de la police communale).

Le membre estime qu'un créancier, un distributeur en situation de monopole, n'a le droit de se faire justice à lui-même.

Il rappelle cependant qu'avoir recours au judiciaire, en cas de coupure, obligera le juge de paix par exemple à prononcer la rupture de la relation contractuelle, c'est-à-dire la coupure.

Wanneer in armoede levende mensen door de buren gezien worden terwijl ze met waterbussen sleuren, worden ze met de vinger gewezen. Ze zien zich verplicht te verhuizen.

De heer Hendrickx onderstreept dat het oplopen van een besmettelijke ziekte door mensen die geen water hebben, dikwijls leidt tot het verlies van werk en tot grote armoede. De vraag van de watervoorziening van de daklozen is eveneens aan de orde want de openbare sanitaire installaties worden steeds zeldzamer.

De heer Hendrickx merkt verder op dat de kansarme gezinnen in Molenbeek zeer slecht gehuisvest zijn (gebrekkige sanitaire installaties en waterlekken); het systeem van facturatie voor het water dat de eigenaars toepassen, zorgt er ook voor dat zij zeer veel voor het water betalen.

Een ander probleem doet zich ook voor wanneer de bewoners hun woning verlaten en hun toevlucht nemen tot campings op de grens van het Gewest (of in de aangrenzende gewesten); in dat geval is het de eigenaar van de camping die teveel voor het water vraagt.

ATD Vierde Wereld verzet zich tegen de circulaire Cools die bepaalt dat de burgemeester of de voorzitter van het OCMW beslist of zij al dan niet de schuld van een gezin bij een intercommunale voor waterdistributie aanzuiveren.

ATD Vierde Wereld is tegen de automatische melding van de namen bij het OCMW; de instelling is in beroep gegaan bij de Raad van State om deze procedure in het geval van gas- en elektriciteitsafsluitingen te annuleren. De verbruikers moeten daarentegen degelijk geïnformeerd worden over het mogelijke verhaal bij het OCMW in geval van problemen. Een verbruiker in moeilijkheden moet kunnen kiezen tussen een beroep bij het vrederecht of bij het OCMW.

Het recht op watervoorziening maakt deel uit van de ontspolieerde middelen in de strijd tegen de grote armoede (deze armoede mag niet als voorwendsel voor een vergrote sociale controle gebruikt worden).

De heer Hendrickx oordeelt ten slotte dat de meeste problemen inzake waterafsluitingen te Brussel de zaak zijn van eigenaars die hun macht misbruiken en die de waterkraan afsluiten ingeval de huur of de lasten niet betaald worden.

Een lid herinnert eraan dat het probleem van de openbare watervoorziening en van de openbare reinheid niet mag besproken worden (zij vallen onder de bevoegdheid van de gemeentepolitie).

Het lid vindt dat een schuldeiser en een watervoorzieningsmaatschappij met een monopolie zichzelf geen recht mogen doen.

Het lid herhaalt echter dat het feit zich tot het gerecht te wenden in geval van afsluiting, de vrederechter bijvoorbeeld zal verplichten de breuk van de contractuele band uit te spreken, dit wil zeggen de afsluiting.

Le membre ne peut accepter qu'on tente de contourner le problème en imposant une fourniture minimale (article 4).

Le membre est inquiet de la méconnaissance par la CGEE des procédures judiciaires (soit le juge de paix, soit le tribunal de première instance selon le montant de la dette).

Enfin, en ce qui concerne l'opposition de la CGEE et d'ATD Quart Monde de signaler le nom au CPAS, le membre tient à souligner que dans la majorité des cas, il n'y a pas de dialogue entre le débiteur et l'IBDE. Le membre suggère de proposer au consommateur en dernier recours, et sauf contre-ordre de sa part dans un délai de huit jours, de communiquer l'impossibilité de paiement au CPAS. Cette procédure laisse au consommateur la possibilité de se manifester.

Il ne faudrait pas qu'on arrive à méconnaître une obligation de guidance sociale sous le fallacieux prétexte de respect de la vie privée des gens.

Le membre souligne que certaines personnes ne réagiront jamais aux notifications de l'IBDE par méconnaissance de la langue écrite.

M. Hendrick souligne que les illettrés ont un tel respect des écrits, qu'ils s'arrangeront pour que le contenu leur soit révélé.

ATD Quart Monde est opposé au signalement des personnes au CPAS parce que les missions du CPAS sont tellement diversifiées (loyer, employeur, guide budgétaire,...) qu'il ne peut tout faire et que les familles se sentent mises sous tutelle.

Les familles ont peur d'être accusées de maltraitance de leurs enfants à cause d'une coupure d'eau et elles quittent leur logement.

M. Hendrick signale qu'en 20 ans de travail sur le terrain il n'a connu que six à sept coupures d'eau; il s'agit cependant d'un fait important car il s'agit du noyau de la misère.

Le ministre estime qu'entre les deux maux, renvoi en justice ou signalement au CPAS, il n'hésiterait pas en faveur de la deuxième option.

M. Hendrick signale qu'au moment extrême où les familles sont sur le point d'être assignées en justice, elles réorientent leur budget.

Même si les pratiques ont évolué au niveau des CPAS, il faut éviter qu'ils deviennent les gendarmes sociaux (les liens entre la protection de la jeunesse et les CPAS sont vox populi).

Il convient de laisser le choix aux familles entre le CPAS ou le recours au juge de paix; tout dépend en fait de la pratique sociale du CPAS.

Het lid kan niet aanvaarden dat men het probleem uit de weg wil gaan door een minimumlevering op te leggen (artikel 4).

Het lid maakt zich ongerust over de gebrekke kennis van de gerechtelijke procedures door de Coördinatie GEW (hetzij de vrederechter, hetzij de rechbank van eerste aanleg naargelang het bedrag van de schuld).

Wat ten slotte de tegenstand van de Coördinatie GEW en van ATD Vierde Wereld betreft om de naam bij het OCMW te melden, onderstreept het lid dat in de meeste gevallen er geen dialoog tussen de schuldenaar en de BIWD bestaat. Het lid suggereert aan de verbruiker als laatste verhaal de onmogelijkheid van betaling aan het OCMW mee te delen, tenzij hij een tegenbevel geeft binnen 8 dagen. Deze procedure laat de verbruiker toe zich te manifesteren.

Men mag de verplichting van sociale begeleiding niet miskennen onder het valse voorwendsel van het respect voor het privé-leven van de mensen.

Het lid onderstreept dat bepaalde personen nooit op de kennisgevingen van de BIWD zullen reageren omdat ze de geschreven taal niet kennen.

De heer Hendrickx onderstreept dat de analfabeten zoveel ontzag hebben voor het geschreven woord dat zij ervoor zullen zorgen dat ze de inhoud te weten komen.

ATD Vierde Wereld is tegen de melding van de personen bij het OCMW omdat de opdrachten van het OCMW zo verscheiden zijn (huur, werkgever, hulp bij de begroting...) dat het niet alles kan doen en omdat de gezinnen zich onder voogdij geplaatst zouden voelen.

De gezinnen vrezen van mishandeling van hun kinderen beschuldigd te worden wegens een waterafsluiting en verlaten hun woning.

De heer Hendrickx wijst erop dat hij in twintig jaar veldwerk slechts zes of zeven waterafsluitingen gekend heeft; het feit is nochtans belangrijk want het gaat om de kern van de armoede.

De Minister meent dat hij tussen twee kwalen, verwijzing naar het gerecht of melding aan het OCMW, resoluut voor de tweede optie kiest.

De heer Hendrickx wijst erop dat op het uiterste ogenblik, wanneer de gezinnen op het punt staan voor de rechbank gedaagd te worden, zij hun budget heroriënteren.

Ook al is de manier van optreden bij de OCMW's veranderd, toch moet vermeden worden dat zij de sociale gendarmes worden (de banden tussen de jeugdbescherming en de OCMW zijn vox populi).

De gezinnen moeten de keuze krijgen tussen het OCMW of het beroep bij de vrederechter; alles hangt in feite af van de sociale praktijk van het OCMW.

Le ministre réitère que si les familles quittent leur logement au lieu d'avoir recours au CPAS, tout accompagnement social sera rendu impossible.

Un membre rappelle que s'il y a très peu de coupures c'est que les familles ont très vite recours au CPAS, comme l'a souligné M. Eylenbosch.

Il estime que le problème des familles, qui quittent leur demeure par peur d'être jugées, doit être enrayé d'une manière ou l'autre. Comment dans la pratique intervenir?

Le représentant d'ATD Quart Monde estime que la famille doit rester maître de son destin. Cela signifie que c'est l'huisser qui communiquera à la famille qu'elle peut avoir recours au CPAS.

D. Audition de M. D'Hoogh, président de l'IBDE et de M. Ottermans, chef de département abonnés à la CIBE et échange de vues

Le président de l'IBDE rappelle que la création de l'IBDE répondait à trois objectifs :

1. uniformiser la distribution de l'eau dans les 19 communes et adopter une politique d'investissements globale (un planning est élaboré par des experts pour lequel l'avis des 19 communes est sollicité);
2. uniformiser les tarifs de l'eau dans les 19 communes; aujourd'hui le tarif est plus ou moins uniforme (M. D'Hoogh souligne que la fixation du prix de l'eau dépend toujours du ministre national de l'économie, ce prix étant inclus dans l'IPC);
3. alléger les charges financières. Dans le passé, les communes les assumaient seules. Depuis 1989, l'IBDE les prend en charge, sur base des interventions des communes.

Le président signale par ailleurs que les coupures d'eau sont impossibles lorsqu'un immeuble comporte plus de deux logements. En cas de problème, un locataire peut se retourner contre le propriétaire.

Il souligne enfin que l'IBDE qui est une intercommunale n'est pas soumise à une tutelle d'opportunité, mais à une tutelle de conformité. D'après M. D'Hoogh, cela signifie qu'il lui suffit de respecter les statuts. Toutes ses actions sur le terrain doivent être menées en conformité avec la loi du 22 décembre 1986 relative aux intercommunales.

M. Ottermans, chef du département abonné à la CIBE rappelle que les dispositions réglementaires de l'IBDE ont connu des améliorations considérables par rapport aux règle-

De minister herhaalt dat elke vorm van sociale begeleiding onmogelijk zal worden indien de gezinnen hun woning verlaten in plaats van zich tot het OCMW te wenden.

Een lid herinnert eraan dat er zeer weinig afsluitingen zijn omdat de gezinnen zich zeer snel tot het OCMW wenden, zoals de heer Eylenbosch onderstreept heeft.

Het lid vindt dat het probleem van de gezinnen die hun woning ontvluchten uit vrees veroordeeld te worden, op één of andere manier ingedijkt moet worden. Hoe kan men praktisch optreden?

De vertegenwoordiger van ATD Vierde Wereld meent dat het gezin zijn lot in eigen handen moet bewaren. Dat betekent dat de deurwaarder aan het gezin moet medelen dat het zich tot het OCMW kan wenden.

D. Hoorzitting met de heer D'Hoogh, Voorzitter van de BIWD, en met de heer Ottermans, hoofd van het departement aangesloten bij de BIWM, en gedachtenwisseling

De voorzitter van de BIWD herhaalt dat de oprichting van de BIWD aan drie doelstellingen tegemoet kwam:

1. de waterdistributie in de 19 gemeenten uniformiseren en een allesomvattend investeringsbeleid aannemen (experts hebben een planning uitgewerkt waarvoor het advies van de 19 gemeenten gevraagd wordt);
2. de tarieven voor het water in de 19 gemeenten uniformiseren; vandaag is het tarief min of meer uniform (de heer D'Hoogh onderstreept dat de prijsbepaling van het water steeds van de Nationale Minister voor Economie afhangt, aangezien deze prijs in het indexcijfer der consumptieprijs begrepen is);
3. de financiële lasten verlichten. In het verleden droegen de gemeenten die alleen. Sinds 1989 neemt de BIWD deze lasten op zich, op basis van het aandeel van de gemeenten.

De Voorzitter wijst er verder op dat de waterafsluitingen onmogelijk zijn wanneer een gebouw meer dan twee woningen telt. Bij problemen kan een huurder zich tegen de eigenaar keren.

Hij onderstreept ten slotte dat de BIWD, die een intercommunale is, niet onderworpen is aan het toezicht op de opportunité, maar aan een toezicht op de overeenstemming met het algemeen belang. Volgens de heer D'Hoogh wil dat zeggen dat ze enkel de statuten moet naleven. Ieder optreden op het terrein moet gebeuren in overeenstemming met de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales.

De heer Ottermans, hoofd van het departement aangesloten bij de BIWM, herinnert eraan dat de verordenende bepalingen van de BIWD gevoelig verbeterd zijn ten opzichte

ments communaux qui étaient en vigueur auparavant: le délai de paiement est d'une douzaine de jours. Le consommateur reçoit un rappel un mois plus tard. Quinze jours à un mois plus tard, il est informé des retards de paiement par lettre recommandée, dans laquelle sont stipulées les modalités qui suivront (poursuite en justice ou fermeture éventuelle). Environ trois mois après l'envoi de la facture, des agents de l'IBDE se rendent sur place pour collecter des renseignements qui n'auraient pas été communiqués précédemment.

Il souligne que la plupart des abonnés qui ont un retard de paiement ne prennent pas spontanément contact avec l'IBDE.

Indépendamment des délais de paiement déjà accordés auparavant, plusieurs cas se résolvent lors du passage des agents de l'IBDE.

M. Ottermans estime que les interventions des CPAS sont rares parce que 60% des usagers occupent des immeubles desservis par un seul compteur où la facture est adressée au propriétaire. Dans les 40% restants, il y a peu de cas de coupures car il s'agit de logements unifamiliaux, qui ne sont généralement pas occupés par des familles démunies.

A sa connaissance, les demandes d'intervention des CPAS ou d'autres organismes n'atteignent pas la cinquantaine par an.

Parmi ces cas, nombreux sont ceux où on ne peut effectuer de coupures soit parce qu'il s'agit d'un immeuble à plusieurs logements, soit parce qu'il y a eu changement de locataires.

Dans le cas où une coupure est envisagée, l'IBDE ferme le robinet de sûreté du compteur (en disposant des scellés) ou bien opère par fermeture du raccordement.

Enfin, M. Ottermans tient à signaler que l'IBDE reçoit régulièrement des demandes de fermetures de compteur de la part de propriétaires; en aucun cas une réponse positive n'est apportée dans les cas de spéculation immobilière.

M. Drugmand, manager financier à la CIBE, apporte quelques précisions financières.

L'IBDE enregistre de 200 à 300 coupures par an dans des logements privés (sur 553.000 logements), ce qui correspond à un taux d'impayés de 0,4% (dix fois moins que les compagnies de gaz et d'électricité).

Il souligne que parmi les immeubles touchés par les coupures, il y a des immeubles abandonnés, des immeubles dont les propriétaires résident à l'étranger et des immeubles d'entreprises en faillite.

Un membre remercie le président de l'IBDE d'avoir fourni les statistiques de coupures pour les deux premiers mois de

van de gemeentelijke verordeningen die ervoor van toepassing waren: de betalingstermijn bedraagt een twaalftal dagen. De verbruiker krijgt een herinnering een maand later. Twee weken tot een maand later wordt hij via een aangetekende brief van de betalingsachterstand op de hoogte gebracht en van het verdere gevolg dat hieraan gegeven zal worden (gerechtelijke vervolging of eventuele afsluiting). Ongeveer drie maanden na het opsturen van het factuur begeven de medewerkers van de BIWD zich ter plaatse om de inlichtingen die eerder niet zouden meegedeeld zijn, te verzamelen.

Hij onderstreept dat de meeste aangeslotenen met een betalingsachterstand niet uit eigen beweging met de BIWD in contact treden.

Onafhankelijk van de voordien reeds toegekende betalingstermijnen, worden verscheidene gevallen opgelost wanneer de medewerkers van de BIWD langskomen.

De heer Ottermans meent dat het optreden van de OCMW's zeldzaam is omdat 60% van de verbruikers in gebouwen met slechts een meter wonen en waar de factuur naar de eigenaar gestuurd wordt. In de 40% overblijvende gevallen zijn er weinig afsluitingen want het gaat om eengezinswoningen die over het algemeen niet door kansarme gezinnen bewoond worden.

Voor zover hij weet zijn er per jaar nog geen vijftig aanvragen tot ingrijpen van de OCMW's of van de andere instellingen.

Onder deze gevallen zijn er vele waarbij de afsluiting niet kan gebeuren hetzij omdat het een gebouw met meerdere woningen betreft hetzij omdat er andere huurders ingetrokken zijn.

Wanneer een afsluiting in overweging genomen wordt, sluit de BIWD de veiligheidskraan van de meter (door er zegels op te plaatsen) of sluit zij de aansluiting zelf af.

De heer Ottermans wil er ten slotte op wijzen dat de BIWD regelmatig aanvragen tot afsluitingen van de meter vanwege de eigenaars ontvangt; in geen enkel geval wordt positief geantwoord wanneer het om vastgoedspeculatie gaat.

De heer Drugmand, financieel manager bij de BIWM, geeft enkele financiële details.

De BIWD registreert 200 tot 300 afsluitingen per jaar in de privé-woningen (op 553.000 woningen), wat overeenstemt met een percentage van niet-betaalde facturen van 0,4% (tienmaal minder dan de gas- en elektriciteitsmaatschappijen).

Hij onderstreept dat er onder de afgesloten gebouwen verlaten gebouwen zijn, gebouwen waarvan de eigenaars in het buitenland verblijven en gebouwen van bedrijven die bankroet gegaan zijn.

Een lid bedankt de Voorzitter van de BIWD voor de statistieken met afsluitingen voor de eerste twee maanden

1993. Il souhaite cependant savoir s'il existe des statistiques détaillées pour les années précédentes.

Le représentant de l'IBDE a signalé que les coupures représentaient 0,4% du chiffre d'affaires. Pour pouvoir évaluer le manque à gagner que cela représente, il faudrait pouvoir disposer du chiffre d'affaires.

Le commissaire souhaiterait pouvoir distinguer dans le tableau des fermetures les coupures concernant des particuliers et celles touchant des entreprises.

Enfin, les statuts de l'IBDE prévoient-ils que l'intercommunale pure puisse évoluer vers une intercommunale mixte?

Un autre membre souhaite également disposer des statistiques de coupures sur un exercice complet; peut-être que les coupures sont moins fréquentes durant les mois de janvier et février.

Il se réfère aux coupures d'un exercice précédent:

En 1991 il y a eu 1.112 coupures, dont:

- 19 cas de faillites;
- 14 ventes sur saisie;
- 50 cas d'insolvabilité.

Qu'en est-il des 1029 autres cas de coupures? Peut-on en outre obtenir une ventilation des consommations en litige? Les commissaires ne peuvent se contenter d'une facture moyenne de 176 m³, qui ne leur permet pas de distinguer les fermetures des compteurs dans les logements et assimilés, des autres.

M. D'Hoogh précise que les statuts de l'IBDE prévoient en effet que l'intercommunale peut se transformer en intercommunale mixte. Il s'agit d'une clause de sauvegarde prévue pour répondre à l'évolution générale en Europe. Il faudrait une délibération favorable à la majorité des deux tiers des communes associées.

Le président de l'IBDE reconnaît cependant qu'avant la constitution de l'IBDE, deux groupes financiers avaient fait des propositions à la CIBE. Celles-ci a cependant souhaité rester une intercommunale pure.

M. D'Hoogh souligne qu'il n'y a pas beaucoup de dangers d'une entrée du secteur privé dans l'intercommunale, étant donné la protection financière des communes dans la situation actuelle et la satisfaction technique du service fourni.

En ce qui concerne les recettes et les dépenses de l'IBDE, M. D'Hoogh signale que les recettes proviennent des ventes

van 1993. Hij wil toch weten of er gedetailleerde statistieken voor de voorgaande jaren bestaan.

De vertegenwoordiger van de BIWD heeft erop gewezen dat de afsluitingen 0,4% van het zakencijfer bedroegen. Om de gedorven winst te kunnen berekenen, zou men over het zakencijfer moeten beschikken.

Het commissielid zou in de tabel met afsluitingen een onderscheid tussen de afsluitingen bij privé-personen en bij bedrijven willen maken.

Bepalen de statuten van de BIWD ten slotte dat de zuivere intercommunale naar een gemengde intercommunale kan evolueren?

Een ander lid wenst ook over de statistieken van de afsluitingen over een volledig boekjaar te kunnen beschikken; misschien zijn de afsluitingen minder frequent tijdens de maanden januari en februari.

Hij verwijst naar de afsluitingen van een voorgaand boekjaar:

in 1991 waren er 1.112 afsluitingen waarvan:

- 19 gevallen van faillissement;
- 14 verkopen met inbeslagneming;
- 50 gevallen van insolventie.

Hoe zit het met de 1.029 andere gevallen van afsluitingen? Kan er een verdeling van de verbruiken waarover een geschil bestaat, verkregen worden? De leden van de commissie zijn niet tevreden met een gemiddelde factuur van 176 m³, waardoor zij geen onderscheid kunnen maken tussen de afsluitingen van de meters in de woningen en gelijkgestelde, en de afsluitingen in de andere.

De heer D'Hoogh preciseert dat de statuten van de BIWD inderdaad bepalen dat een intercommunale een gemengde intercommunale kan worden. Het gaat om een vrijwarings-clausule om aan de algemene evolutie in Europa het hoofd te kunnen bieden. Een gunstige beslissing bij meerderheid van twee derden van de verenigde gemeenten zou hiervoor nodig zijn.

De voorzitter van de BIWD geeft wel toe dat voor de oprichting van de BIWD twee financiële groepen voorstellen aan de BIWM hadden gedaan. Deze heeft nochtans verkozen een zuivere intercommunale te blijven.

De heer D'Hoogh onderstreept dat er niet veel gevaar bestaat voor een participatie van de privé-sector in de intercommunale, gezien de financiële bescherming van de gemeenten in de huidige toestand en de technische voldoening over de geleverde dienst.

Aangaande de inkomsten en de uitgaven van de BIWD wijst de heer D'Hoogh erop dat de inkomsten uit de verkoop

d'eau et que la gestion du système de distribution de l'eau par la CIBE et la constitution de réserves financières pour les investissements composent les dépenses.

L'IBDE vise au moins l'équilibre; s'il y a des bénéfices en fin d'exercice, ils sont distribués aux communes. Les intercommunales pures doivent pouvoir se gérer comme des sociétés privées.

M. D'Hoogh souligne que la fourniture d'un minimum d'eau aux personnes physiques pour leurs usages domestiques est impossible car cela impliquerait une augmentation de prix de l'eau de 33%.

M. Drugmand précise qu'avant la création de l'IBDE, la CIBE manquait de moyens pour investir dans le bon entretien et la réparation du réseau. Un inventaire du réseau a été effectué; l'IBDE doit entretenir un réseau de 2000 km. Pour entretenir et restaurer 20 km par an, l'intercommunale doit disposer d'un budget de 200 millions.

Au départ, l'IBDE empruntait cet argent. L'intercommunale ne pouvait continuer à emprunter (les annuités dépasseraient les 200 millions), le Bureau de l'IBDE a constitué un fonds d'investissements, alimenté pour moitié par fonds propres et pour moitié par emprunt.

Quant à l'élaboration des statistiques de coupures, M. Ottermans reconnaît que malgré l'informatisation des données, la CIBE ne conserve pas de "paperasseries inutiles". Il ne peut dès lors fournir les statistiques de coupures dans les 19 communes pour l'année 1992.

Il estime qu'il convient de dédramatiser le problème; la facture moyenne des abonnés touchés par les coupures est de 9.300 francs alors que la consommation annuelle moyenne d'un ménage est de 4.800 F/an.

Si les personnes démunies ont des difficultés à régler la facture, c'est un problème qui vient se rajouter à d'autres.

Pour lui, la majorité des coupures concerne plus d'un ménage ou des personnes fortunées et négligentes.

Un membre s'étonne des réponses fournies par les représentants de la CIBE; d'une part, les statistiques de 1992 sont considérées comme obsolètes et, d'autre part, aucun renseignement n'est fourni concernant le chiffre d'affaires de l'IBDE.

M. Drugmand précise que l'IBDE a des recettes totales de 3 milliards que les impayés représentent 12 millions et les bénéfices redistribués aux communes, 20 millions.

Etant donné les impératifs économiques qui guident l'IBDE, un membre se demande si la coupure a pour conséquence l'apurement de la dette.

van water voortkomen en dat het beheer van het waterdistributienet door het BIWM en de vastlegging van financiële reserves voor de investeringen, de uitgaven vormen.

De BIWD wil minstens in evenwicht blijven; indien er op het einde van het boekjaar winst gemaakt werd, wordt die tussen de gemeenten verdeeld. De zuivere intercommunales moeten zichzelf zoals privé-maatschappijen kunnen beheren.

De heer D'Hoogh onderstreept dat de minimumdistributie van water aan natuurlijke personen voor huishoudelijk gebruik onmogelijk is omdat dit de prijs van het water met 33% zou verhogen.

De heer Drugmand preciseert dat voor de oprichting van de BIWD, de BIWM middelen tekort kwam om in het goede onderhoud en het herstel van het net te investeren. Een inventaris van het net werd opgesteld; de BIWD moet een net van 2.000 km onderhouden. Om 20 km per jaar te onderhouden en te herstellen moet de intercommunale over een begroting van 200 miljoen beschikken.

In het begin leende de BIWD dit geld. De intercommunale kon echter niet blijven lenen (de annuïteiten zouden de 200 miljoen overschrijden) en het bureau van de BIWD heeft een investeringsfonds opgericht, voor de ene helft gestijfd met eigen middelen en voor de andere helft met leningen.

In verband met het opstellen van statistieken van afsluitingen erkent de heer Ottermans dat ondanks de informatieverwerking van de gegevens de BIWM geen "nutteloze paperassen" bighoudt. Hij kan dan ook geen afslutingsstatistieken voor de 19 gemeenten voor het jaar 1992 geven.

Hij vindt dat het probleem tot zijn juiste proporties teruggebracht moet worden; de gemiddelde factuur van de door de afsluitingen getroffen aangeslotenen bedraagt 9.300 frank terwijl het gemiddelde jaarlijkse verbruik van een huishouden 4.800 frank bedraagt.

Indien de kansarmen moeilijkheden hebben om de factuur te betalen is dit een probleem dat zich bij de andere problemen voegt.

Voor hem betreffen de meeste afsluitingen meer dan een huishouden of rijke en onoplettende personen.

Een lid verbaast zich over de door de vertegenwoordigers van de BIWM gegeven antwoorden; enerzijds worden de statistieken van 1992 als voorbijgestreefd beschouwd en anderzijds wordt geen enkele inlichting over het zakencijfer van de BIWD verstrekt.

De heer Drugmand preciseert dat de BIWD 3 miljard als inkomstentotaal heeft, dat de onbetaalde facturen 12 miljoen bedragen en de aan de gemeenten opnieuw uitgekeerde winsten, 20 miljoen.

Gezien de economische werkelijkheid waar de BIWD rekening moet mee houden vraagt een lid zich af of de afsluiting de aanzuivering van de schuld tot gevolg heeft.

Si les propriétaires s'arrogent le droit de se faire justice à eux-mêmes, pourquoi l'IBDE ne généraliserait-il pas les compteurs individuels? Que coûte un compteur?

Un autre membre revient aux 1029 cas de coupures non détaillés en 1991. Il souhaiterait savoir combien de cas sociaux sont touchés. Un accompagnement social est-il assuré par l'IBDE en proposant de régler la facture par des paiements bimensuels ou trimestriels?

En ce qui concerne les investissements, le membre souligne que la Région en subside une grande part; les 200 millions d'investissements annuels de l'IBDE ne représentent qu'un effort de 70 millions pour l'intercommunale.

M. Drugmand précise que tout n'est pas subsidiable; seul un tiers des investissements est subsidiable.

Un membre réitère sa demande en ce qui concerne les documents remis par l'IBDE; il souhaite pouvoir trier les cas sociaux dans les listes remises.

L'IBDE n'a-t-il pas fait élaborer des statistiques de coupures pour d'autres communes qu'Anderlecht en 1992?

Un membre informe que son groupe défend le statut d'intercommunale pure pour l'IBDE et ce malgré l'entrée du secteur privé dans certaines sociétés de distribution et d'épuoration des eaux.

Le membre souligne qu'il convient de distinguer les coupures pour raisons sociales, inacceptables de toute manière, et les coupures appliquées aux entreprises qui ne payent pas ou aux mauvais payeurs.

S'il convient de se préoccuper des cas sociaux privés d'eau, il n'est pas opportun d'attribuer une fourniture minimale de 50 m³. Ce serait aller à l'encontre d'une utilisation rationnelle de l'eau; une telle mesure introduite sans distinction sociale mènerait à une surconsommation.

Le membre souhaite obtenir des éclaircissements juridiques: quelle est la base contractuelle qui permet, le cas échéant, la coupure de la distribution d'eau?

En ce qui concerne les mécanismes de guidance des cas sociaux, le membre rappelle que le règlement de la SWDE prévoit qu'à défaut de paiement, l'intercommunale ne peut couper la fourniture d'eau qu'après avoir recueilli l'avis du bourgmestre ou du président du CPAS. Il ne partage pas l'opinion de la CGEE et d'ATD Quart Monde qui s'opposent à la transmission des noms des personnes au CPAS; cela empêche un accompagnement social.

Enfin, un représentant de l'IBDE a posé le problème des fuites d'eau qui entraînent des surconsommations régulières

Indien de eigenaars zich het recht toekennen zichzelf recht te doen, waarom zou de BIWD de individuele meters niet veralgemenen? Hoeveel kost een meter?

Een ander lid komt terug op de 1.029 niet-gedetailleerde afsluitingen in 1991. Hij zou willen weten hoeveel sociale gevallen hierbij betrokken zijn. Zorgt de BIWD voor een sociale begeleiding door de factuur via twee- of driemaandelijkse betalingen te laten betalen?

Aangaande de investeringen onderstreept het lid dat het Gewest er een groot deel van subsidieert; de 200 miljoen jaarlijkse investeringen van de BIWD stellen slechts een bijdrage van 70 miljoen voor de intercommunale voor.

De heer Drugmand preciseert dat niet alles gesubsidieerd kan worden; slechts een derde van de investering komt er voor in aanmerking.

Een lid herhaalt zijn vraag betreffende de door de BIWD voorgelegde documenten; hij wenst de sociale gevallen uit de voorgelegde lijsten te kunnen halen.

Heeft de BIWD in 1992 geen afslutingsstatistieken voor andere gemeenten dan voor Anderlecht doen opstellen?

Een lid deelt mee dat zijn fractie het statuut van zuivere intercommunale voor de BIWD verdedigt ondanks de participatie van de privé-sector in bepaalde watervoorzienings- en waterzuiveringsmaatschappijen.

Het lid onderstreept dat een onderscheid gemaakt moet worden tussen de afsluitingen om sociale redenen, die in elk geval onaanvaardbaar zijn, en de afsluitingen bij de bedrijven die niet of slecht betalen.

De sociale gevallen die geen water krijgen verdienen natuurlijk alle aandacht, maar het is niet opportuun een minimumdistributie van 50 m³ toe te kennen. Dit zou tegen het rationele waterverbruik ingaan; een dergelijke zonder sociaal onderscheid ingevoerde maatregel zou tot een overconsumptie leiden.

Het lid wenst juridische verduidelijkingen: op welke contractuele basis kan in voorkomend geval de watervoorziening afgesloten worden?

In verband met de begeleidende maatregelen voor sociale gevallen herhaalt het lid dat het reglement van de Waalse maatschappij voor waterdistributie (SWDE) bepaalt dat bij niet-betaling de intercommunale de waterdistributie slechts na het advies van de burgemeester of van de voorzitter van het OCMW ingewonnen te hebben, kan afsluiten. Hij deelt de mening van de CGEW en van ATD Vierde Wereld niet die zich verzetten tegen de melding van de namen van de personen bij het OCMW; dat staat een sociale begeleiding in de weg.

Een vertegenwoordiger van de BIWD heeft ten slotte het probleem van de waterlekken aangehaald die tot een regel-

et importantes. L'intercommunale ne gère la distribution d'eau que jusqu'au compteur; se pose dès lors le problème de l'installation privée. L'IBDE serait-elle favorable à la mise en place d'un mécanisme d'agrément et de contrôle des installations privées? Cela permettrait d'éviter les gaspillages mais également de lutter contre l'anéantissement des efforts de potabilisation de l'eau (canalisations contenant du plomb, adoucisseurs d'eau mal placés,...) menés en amont par le pouvoir public.

Un membre comprend qu'une entreprise en défaut de paiement (facture de 560.466 francs) soit privée de fourniture d'eau. Il se demande par contre pourquoi l'IBDE a une même politique envers une personne privée en défaut de paiement d'une facture de 636 francs ?

Il souhaite par ailleurs connaître le sort réservé par l'intercommunale aux récidives.

M. Drugmand précise que le montant dérisoire cité par le commissaire vise en réalité le paiement d'une redevance anticipative. Dans ce cas, il y a eu coupure parce que depuis un an il n'y avait plus eu consommation d'eau. L'IBDE ferme par sécurité (e.a. gel) dans ces cas après un an, un an et demi d'absence de consommation (95% de ces fermetures touchent des immeubles inoccupés).

Le président rappelle que les commissaires n'ont pas eu de réponse en ce qui concerne les statistiques de coupures des années précédentes sur un exercice complet avec la ventilation des consommations.

M. Ottermans précise que la CIBE possède des statistiques globales des coupures, mais non ventilées:

1986 : 2.718 coupures
 1987 : 3.302 coupures
 1988 : 2.275 coupures
 1989 : 2.094 coupures

(1989: entrée en vigueur du nouveau règlement de l'IBDE interdisant les coupures dans les immeubles regroupant plusieurs logements)

1990 : 1.401 coupures
 1991 : 1.112 coupures

M. Ottermans signale que l'IBDE n'a jusqu'à présent jamais eu de demande de ventilation des statistiques.

Un membre souhaite revenir au taux final d'impayés; sur les 12 millions d'impayés, quel est le pourcentage qui demeure impayé en fin d'exercice?

M. Ottermans signale qu'il y a 5% d'abonnés qui sont redevables de plus ou moins 4 millions; il s'agit de personnes parties à l'étranger. Des 8 millions restants, seulement 0,05%

matige en importante overconsumptie leiden. De intercommunale beheert de waterdistributie slechts tot aan de meter; hier rijst dus het probleem van de privé-installatie. Zou de BIWD voorstander zijn van de invoering van een erkennings- en controlessysteem van de privé-installaties? Dat zou verspillingen vermijden maar zou ook toelaten te vermijden dat de inspanningen van de overheid voor het drinkbaar maken van water (leidingen die lood bevatten, slecht geplaatste waterverzachters,...) teloer zouden gaan.

Een lid begrijpt dat een bedrijf dat niet meer betaalt (factuur van 560.466 frank) geen water meer krijgt. Het vraagt zich daarentegen af waarom de BIWD eenzelfde beleid voert ten aanzien van een privé-persoon die een factuur van 636 frank niet betaalt?

Het lid wenst verder te vernemen hoe de intercommunale reageert tegenover herhaalde niet-betalingen.

De heer Drugmand preciseert dat het belachelijke bedrag dat het commissielid aanhaalt in werkelijkheid de betaling van een vooruitgeschoven retributie betreft. In dat geval werd het water afgesloten omdat er sinds een jaar geen water meer verbruikt werd. De BIWD sluit in deze gevallen om veiligheidsredenen (onder andere vorst) het water na een jaar of anderhalf jaar af (95% van deze afsluitingen betreffen verlaten gebouwen).

De Voorzitter herinnert eraan dat de commissieleden geen antwoord hebben gekregen aangaande de afslutingsstatistieken voor de voorgaande jaren over een volledig boekjaar en met een verdeling van het verbruik.

De heer Ottermans verduidelijkt dat de BIWM allesomvattende statistieken van de afsluitingen heeft maar dat die niet onderverdeeld worden:

1986 : 2.718 afsluitingen
 1987 : 3.302 afsluitingen
 1988 : 2.275 afsluitingen
 1989 : 2.094 afsluitingen

(1989: inwerkingtreding van het nieuwe reglement van het BIWD die de afsluitingen in de gebouwen met verschillende woningen verbiedt)

1990 : 1.401 afsluitingen
 1991 : 1.112 afsluitingen

De heer Ottermans wijst erop dat de BIWD tot nu toe nooit een vraag naar de onderverdeling van de statistieken gekregen heeft.

Een lid wenst terug te komen op het uiteindelijke percentage onbetaalde facturen; wat is op de onbetaalde 12 miljoen het percentage dat op het einde van het boekjaar onbetaald blijft?

De heer Ottermans zegt dat 5% aangesloten voor ongeveer 4 miljoen in het kijt staan; het gaat om personen die naar het buitenland vertrokken zijn. Van de overblijvende

demeurent impayés. La majorité des cas sont résolus par un plan de paiement échelonné.

En ce qui concerne le nombre de compteurs par immeuble, M. Ottermans signale que depuis 1980 les immeubles ne sont équipés que d'un compteur. Durant la période du boom immobilier de 1950 à 1967 des compteurs individuels ont été installés. Depuis lors, on en est revenu au compteur unique, étant donné le coût prohibitif des compteurs.

Dans certains immeubles, des compteurs de passage ont été installés par des personnes privées; l'intercommunale ne s'en charge pas.

Un membre souhaite savoir si l'intercommunale a enlevé des compteurs individuels à la demande de propriétaires. Fournit-elle d'autre part des informations concernant leur consommation d'eau à des locataires n'ayant pas de compteur individuel?

M. Ottermans reconnaît que des compteurs ont été enlevés; lors des rénovations d'immeubles, ces compteurs sont systématiquement ôtés.

L'IBDE fournit les informations nécessaires pour qu'un locataire puisse évaluer sa consommation d'eau.

En ce qui concerne les disparités des statistiques de coupures, M. Drugmand précise que les 19 communes sont regroupées en quatre grands groupes numériquement égaux, qui sont facturés de trois en trois mois.

M. Ottermans signale qu'une coupure de la distribution d'eau n'entraîne pas toujours le paiement; un plan de paiement est cependant élaboré.

Il souligne par ailleurs que l'IBDE ne coupe jamais les fournitures d'eau en fin d'année, ni en juillet et août.

En ce qui concerne l'agrément des installations, M. Ottermans spécifie que l'intercommunale vérifie si les nouvelles installations sont conformes aux normes de l'association nationale de distribution d'eau. Les installations importantes sont contrôlées périodiquement. Un consommateur peut demander la révision de son installation.

Quant à la valeur contractuelle du règlement de l'IBDE, M. Ottermans signale que ce règlement a un aspect réglementaire qui implique un contrat d'adhésion pour le consommateur.

Il rappelle que le règlement de l'IBDE a été adopté par les différents conseils communaux.

L'IBDE a eu deux actions judiciaires en référé pour récupération de créances. Dans le premier cas, le juge a demandé de mettre fin à la coupure parce qu'il s'agissait d'un cas social. Dans l'autre jugement, il n'a pas été nécessaire de rouvrir l'eau.

8 miljoen blijven slechts 0,05% onbetaald. De meeste gevallen worden via een plan met betalingstermijnen opgelost.

In verband met het aantal meters per gebouw verklaart de heer Ottermans dat sinds 1980 de gebouwen slechts over een meter beschikken. Tijdens de bouwwoedeperiode van 1950 tot 1967 werden individuele meters geplaatst. Sindsdien maakt men terug gebruik van de unieke meter gezien de te hoge kosten van de tellers.

In sommige gebouwen werden doorgangsmeters geplaatst door privé-personen; de intercommunale houdt zich hier niet mee bezig.

Een lid wenst te weten of de intercommunale op vraag van eigenaars individuele meters heeft weggenomen. Geeft zij anderzijds informatie betreffende hun waterverbruik aan de huurders die geen individuele meter hebben?

De heer Ottermans erkent dat er meters weggenomen werden; tijdens de renovatie van gebouwen worden deze meters systematisch verwijderd.

De BIWD geeft de nodige informatie opdat een huurder zijn waterverbruik zou kunnen evalueren.

Aangaande de verschillen in de afslutingsstatistieken verduidelijkt de heer Drugmand dat de 19 gemeenten in vier grote groepen en in gelijke aantallen verdeeld zijn en dat zij om de drie maanden gefactureerd worden.

De heer Ottermans wijst erop dat een afsluiting van de waterdistributie niet altijd tot de betaling leidt; een betalingsplan wordt niettemin opgesteld.

Hij onderstreept bovendien dat de BIWD de waterdistributie nooit op het einde van het jaar afsluit noch in juli of augustus.

Betreffende de erkenning van de installaties verklaart de heer Ottermans dat de intercommunale nagaat of de nieuwe installaties overeenstemmen met de normen van de nationale vereniging voor de waterdistributie. De belangrijke installaties worden periodiek gecontroleerd. Een verbruiker kan het nagezicht van zijn installatie vragen.

In verband met de contractuele waarde van het reglement van de BIWD zegt de heer Ottermans dat dit reglement een verordenend aspect vertoont wat voor de verbruiker een soort toetredingsovereenkomst betekent.

Hij herinnert eraan dat het reglement van de BIWD door de verscheidene gemeenteraden werd aangenomen.

De BIWD heeft twee gerechtelijke acties in kort geding ondernomen om schulden te vorderen. In het eerste geval heeft de rechter gevraagd de afsluiting ongedaan te maken omdat het om een sociaal geval ging. In het andere vonnis werd het niet nodig geacht de waterdistributie opnieuw open te stellen.

Un membre se demande si le règlement de l'IBDE ne serait pas renforcé s'il s'intégrait dans le cadre d'une circulaire similaire à celle adoptée en Région wallonne.

M. Leemans, secrétaire de l'IBDE, rappelle que l'IBDE a repris les 19 règlements communaux en 1989; ces règlements prévoient déjà la possibilité de couper la fourniture d'eau.

Sur le plan juridique, il existe deux thèses: le contrat d'adhésion et le règlement. Il rappelle que les intercommunales sont des organismes de droit public; elles ont de ce fait un pouvoir réglementaire, c'est-à-dire qu'elles peuvent adopter un règlement et le modifier sans consultation (cf. loi Nothomb).

Il se demande par ailleurs comment les commissaires espèrent distinguer les cas sociaux dans les statistiques de coupures sans avoir clairement défini ce qu'ils entendent par "cas social".

Un membre précise qu'en écartant les faillites, les personnes à l'étranger, les entrepreneurs et les mauvais payeurs, l'IBDE peut cerner les cas sociaux potentiels par différence.

Un membre souhaite savoir ce qui est actuellement entrepris par l'IBDE pour ces cas sociaux potentiels.

M. Ottermans souligne que l'IBDE ne peut deviner les cas sociaux. Il lui semble que soit la personne est sous guidance au CPAS, soit un plan de paiement est élaboré. Le CPAS signale certains cas à l'IBDE.

Un membre souhaite savoir si dans le cas où une personne prouve qu'elle a des difficultés de paiement, l'IBDE interrompt la fourniture d'eau.

M. Ottermans informe que l'IBDE ne coupe pas l'eau dans ce cas.

Un membre estime qu'il conviendrait de différencier la réglementation pour les entreprises et celle pour les particuliers de manière à pouvoir traiter les cas sociaux.

Il se demande si dans le cas où l'IBDE avait l'obligation de signaler au CPAS les défauts de paiement (en dessous d'un certain seuil de consommation), cela favoriserait la détection des cas sociaux ?

En ce qui concerne les recouvrements, pour éviter que l'intercommunale ne se fasse justice à elle-même, ne conviendrait-il pas de mettre sur pied une commission ad hoc? L'IBDE a-t-elle dans certains cas recours à la justice ?

M. Ottermans souligne que si depuis la création de l'IBDE, le nombre de coupures est passé de 2500 à 1100 en moyenne,

Een lid vraagt zich af of het reglement van de BIWD niet meer slagkracht zou hebben indien het zou verwerkt worden in het kader van een circulaire gelijkaardig aan deze aangenomen in het Waalse Gewest.

De heer Leemans, secretaris van de BIWD, herinnert eraan dat de BIWD de 19 gemeentelijke reglementen in 1989 overgenomen heeft; deze reglementen voorzagen reeds in de mogelijkheid de waterdistributie af te sluiten.

Op het juridische vlak bestaan er twee theissen: de toetredingsovereenkomst en het reglement. Hij herinnert eraan dat de intercommunales publiekrechtelijke instellingen zijn; hierdoor hebben zij de facto een verordenende bevoegdheid, dit wil zeggen dat zij een reglement kunnen aannemen en wijzigen zonder raadpleging (cf. wet Nothomb).

Hij vraagt zich verder af hoe de commissieleden de sociale gevallen in de afsluitingsstatistieken hopen te onderscheiden zonder duidelijk bepaald te hebben wat zij onder "sociaal geval" verstaan.

Een lid preciseert dat, door de faillissementen, de personen in het buitenland, de bedrijven en de wanbetalers uit te sluiten, de BIWD de potentiële sociale gevallen op basis van het verschil kan isoleren.

Een lid wenst te weten wat de BIWD voor het ogenblik onderneemt voor deze potentiële sociale gevallen.

De heer Ottermans onderstreept dat de BIWD niet naar de sociale gevallen kan raden. Hij meent dat ofwel de persoon door het OCMW begeleid wordt ofwel dat een betalingsplan opgesteld wordt. Het OCMW meldt bepaalde gevallen aan de BIWD.

Een lid wenst te weten of de BIWD de watervoorziening onderbreekt wanneer een persoon bewijst dat hij betalingsmoeilijkheden heeft.

De heer Ottermans deelt mee dat de BIWD in die gevallen het water niet afsluit.

Een lid is van oordeel dat de reglementering verschillend zou moeten zijn voor de bedrijven en voor de privé-personen zodat de sociale gevallen gevolgd kunnen worden.

Het lid vraagt zich af of de verplichting voor de BIWD om aan het OCMW de niet-betalingen te melden (onder een bepaalde grens van verbruik) het opsporen van sociale gevallen zou verbeteren?

Aangaande de vorderingen, zou het niet beter zijn een commissie ad hoc te installeren om te vermijden dat de intercommunale zichzelf recht doet? Wendt de BIWD zich in bepaalde gevallen tot de rechtbank?

De heer Ottermans onderstreept dat sinds de oprichting van de BIWD het aantal afsluitingen gemiddeld van 2.500

les assignations en justice ont par contre augmenté (il n'y a cependant eu que deux actions en référé).

Lorsqu'un propriétaire ne paie pas la facture pour ses différents biens loués, l'IBDE assigne le propriétaire (l'IBDE enregistre sept cas par mois).

Un membre constate que contre les abus des propriétaires (surfacturation de l'eau) et la fermeture des robinets, le Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale et l'IBDE sont impuissants.

Le ministre signale que le locataire a une alternative: la justice de paix.

E. Auditions de SWDE – MM. Istasse, conseiller juridique (Cf. exposé en annexe) – et M. Hervé Cnudde, porte-parole de la section régionale de Bruxelles de la Ligue des droits de l'homme

L'une des préoccupations qui conduisent la Ligue des droits de l'homme est de prévoir ce qui pourrait se passer si la distribution d'eau était privatisée.

La Ligue des droits de l'homme approuve sans réserve le principe d'une ordonnance régionale en matière de distribution d'eau, le caractère discrétionnaire de certaines dispositions du règlement de l'IBDE montrant que le fait d'être composée d'élus ne garantit pas le contrôle démocratique des décisions prises par le Conseil d'administration de cet organisme.

La Ligue des droits de l'homme formule différentes propositions de modification du texte de la proposition d'ordonnance.

1) Titre

Proposition d'ordonnance réglementant la distribution d'eau par l'IBDE et son éventuelle interruption pour non-paiement de fournitures.

2) Développements

1. La Ligue des droits de l'homme marque son accord sur les points 2, 3 et 4.
2. La Ligue des droits de l'homme se refuse par principe à entrer dans une problématique de fournitures minimum en ce qui concerne l'eau dans des logements habités. La consommation y est en pratique autorégulée par les besoins.

tot 1.100 gedaald is terwijl de dagvaardingen gestegen zijn (er zijn echter slechts twee acties in kort geding geweest).

Wanneer een eigenaar de factuur voor zijn verschillende verhuurde goederen niet betaalt, dagvaart de BIWD de eigenaar (de BIWD registreert 7 gevallen per maand).

Een lid stelt vast dat de Brusselse Hoofdstedelijke Raad en de BIWD machteloos staan tegenover de misbruiken van de eigenaars (overdreven facturering van het water) en het afsluiten van de kranen.

De Minister wijst erop dat de huurder een andere keuze heeft: het vrederecht.

E. Hoorzitting met de heer Istasse, juridisch adviseur en met de heer Hervé Cnudde, woordvoerder van de Liga voor mensenrechten - afdeling Brussel

Een van de bezorgdheden die de Liga voor mensenrechten drijft is na te gaan wat er zou gebeuren indien de waterdistributie geprivatiseerd zou worden.

De Liga voor mensenrechten keurt zonder voorbehoud het beginsel goed van een gewestelijke ordonnantie betreffende de waterdistributie en voegt eraan toe dat de discrétaire aard van een aantal bepalingen van het reglement van de BIWD bewijst dat het niet volstaat te zijn samengesteld uit verkozenen om een democratische controle op de beslissingen van de raad van bestuur van deze intercommunale te verzekeren.

De Liga voor mensenrechten formuleert een aantal voorstellen tot wijziging van het voorstel van ordonnantie.

1) Opschrift

Voorstel van ordonnantie houdende de regeling van de waterdistributie door de BIWD en de eventuele onderbreking van de levering wegens niet-betaling

2) Toelichting

1. De Liga voor mensenrechten gaat akkoord met de punten 2, 3 en 4.
2. De Liga voor mensenrechten weigert principieel in te gaan op de problematiek van de minimumlevering van water in de bewoond woningen; het verbruik hangt in de praktijk immers af van de noden.

3) Articles

Article 2 (texte alternatif)

La présente ordonnance s'applique à la distribution d'eau par l'Intercommunale bruxelloise de distribution d'eau et à son éventuelle interruption pour non-paiement de fourniture.

Article 2bis (texte alternatif):

A cette fin, la présente ordonnance distingue deux catégories d'abonnements selon l'affection et l'occupation effective des immeubles desservis:

1° L'abonnement de type "A"

Concernant les immeubles habités et assimilés (tels les hôpitaux et cliniques, les prisons, les homes, etc.).

2° L'abonnement de type "B"

Concernant les immeubles affectés à des fonctions autres que l'habitation, tels les bureaux, les laveries, les piscines, des centres sportifs, les restaurants, les cafés, les cars wash, etc.

Dans les cas où un même immeuble fait l'objet d'une occupation mixte logement + activité professionnelle par un même ménage ou une même personne et où le placement de deux compteurs distincts ne peut être envisagé pour raison de complication technique ou de frais disproportionnés, l'abonnement sera de type "A" si la surface occupée en logement est supérieure à la surface occupée par l'activité professionnelle, et de type "B" dans le cas inverse.

Article 3

1. Dans le cas de non-paiement de fournitures nonobstant toute convention contraire et de manière à éviter de porter atteinte à la dignité humaine par des traitements inhumains et dégradants, il est interdit à l'IBDE de couper l'eau aux titulaires d'un abonnement de type "A", toute somme restant due étant à recouvrer par voie de droit.
2. Dans le cas de non-paiement de fournitures par les titulaires d'un abonnement de type "B", l'IBDE est autorisée à suspendre ou à interrompre la fourniture d'eau selon les conditions prévues par l'article 4.

Article 4

1. Pas d'observation.

3) Artikelen

Artikel 2 (alternatieve tekst) :

"Deze ordonnantie is van toepassing op de waterdistributie door de Brusselse Intercommunale voor de Waterdistributie en de eventuele onderbreking van de levering wegens niet-betaling."

Artikel 2bis (alternatieve tekst):

"Te dien einde maakt deze ordonnantie het onderscheid tussen twee categorieën abonnementen, en dit in functie van de bestemming en het werkelijk gebruik van de gebouwen die op het distributienet zijn aangesloten:

1° Het abonnement van type "A"

Voor de bewoonde gebouwen en aanverwante (ziekenhuizen, klinieken, gevangenissen, tehuizen, enz.) ;

2° Het abonnement van type "B"

Voor de gebouwen die niet bestemd zijn voor woongelegenheid, zoals kantoren, wasserijen, zwembaden, sportcentra, cafés, car-washinstallaties, enz.

Wanneer eenzelfde gebouw door een gezin of zelfs door een enkele persoon wordt gebruikt om erin te wonen én er een beroepsactiviteit in uit te oefenen en wanneer het, om technische redenen of wegens buitensporige kosten, niet mogelijk is twee afzonderlijke meters te plaatsen, zal een abonnement van type "A" worden afgegeven indien de oppervlakte voor de woongelegenheid groter is dan de oppervlakte voor de beroepsactiviteit, en van type "B" indien de verhouding omgekeerd is".

Artikel 3

1. "Bij niet-betaling voor de levering is het, niettegenstaande elke strijdige overeenkomst en ten einde te voorkomen dat de menselijke waardigheid geweld wordt aangedaan door mensonwaardige of vernederende behandelingen, de BIWD verboden het water af te snijden bij een abonnee van type A, waarbij elk verschuldigd bedrag langs rechtswege kan worden teruggevorderd.
2. Bij niet-betaling voor de leveringen mag de BIWD de levering bij een abonnee van type B opschorten of onderbreken volgens de in artikel 4 bepaalde voorwaarden".

Artikel 4

1. Geen opmerkingen.

2. Texte alternatif

L'autorisation de suspendre ou d'interrompre la fourniture d'eau ne pourra être accordée que par un tribunal.

Article 5

1. Pas d'observation.

2. Supprimer la phrase sur le placement d'un compteur d'eau à pré-paiement au principe duquel la Ligue des droits de l'homme oppose les mêmes arguments que la Coordination gaz-électricité-eau et estime que la mesure introduit une discrimination entre abonnés sur base de leurs ressources.

Article 6

A supprimer pour la raison avancée à propos de l'article 5, paragraphe 5.

Article 7 (nouveau)

L'IBDE rendra public chaque année un rapport statistique où seront traités séparément les abonnements de type "A" et de type "B".

Ce rapport permettra d'établir clairement les niveaux de dépenses consentis par les abonnés pour leur consommation d'eau et leur éventuel degré d'endettement.

Dans toute la mesure du possible, le volet concernant les abonnements de type "A" calquera sa présentation sur celle des statistiques fiscales annuelles publiées par l'Institut national des statistiques, en particulier en ce qui concerne le revenu médian.

Un membre souhaite savoir s'il est possible que la CIBE différencie les abonnés et les répartisse dans deux catégories.

M. Ottermans reconnaît que ce serait possible après de longues enquêtes.

Plusieurs membres proposent que les consommateurs fassent une déclaration sur honneur.

Le ministre craint que dans ce cas tous les consommateurs s'inscrivent dans la catégorie logements habités et assimilés.

M. Istasse reconnaît que c'est possible techniquement, même si cela requiert du temps et des ressources (700 000 enquêtes à effectuer).

Un membre estime qu'il faut prévoir des sanctions en cas de fraude.

2. Alternatieve tekst.

"Alleen een rechtbank kan toestemming verlenen om de waterlevering op te schorten of te onderbreken".

Artikel 5

1. Geen opmerkingen.

2. De zin betreffende het plaatsen van een betaalmeter schrappen. De Liga voor mensenrechten steunt de tegenargumenten van de Coördinatie gas-elektriciteit-water en is van mening dat deze maatregel een discriminatie invoert tussen de abonnees, op basis van hun inkomsten.

Artikel 6

Schrappen wegens de reden die werd gegeven voor artikel 5, § 5.

Artikel 7 (nieuw)

"De BIWD zal elk jaar een statistisch verslag bekend maken waarin de abonnementen van type A en B afzonderlijk worden behandeld.

Dit verslag zal het mogelijk maken duidelijk te bepalen hoeveel de abonnees voor hun waterverbruik betalen en hoe hoog hun mogelijke schuld oploopt.

In de mate van het mogelijk zal het deel betreffende de abonnementen van type A worden voorgesteld zoals de jaarlijkse belastingstatistieken die door het Nationaal Instituut voor de Statistiek worden bekendgemaakt, in het bijzonder wat het gemiddeld inkomen betreft".

Een lid wil weten of het mogelijk is dat de BIWM een onderscheid maakt tussen de abonnees en de ze in twee categorieën verdeelt.

Volgens de heer Ottermans zou dit na lange onderzoeken mogelijk zijn.

Meerdere leden stellen voor de verbruikers een verklaring op hun woord van eer te laten afleggen.

De Minister vreest dat de verbruikers zich dan allen voor de categorie van de bewoonde woningen en verwante ruimten inschrijven.

De heer Istasse zegt dat dit technisch mogelijk is, ook al vraagt dit tijd en middelen (700.000 uit te voeren onderzoeken).

Een lid is van mening dat men moet voorzien in sancties in geval er fraude wordt gepleegd.

Un membre relève qu'en Région wallonne, la circulaire prévoit qu'un locataire qui prouve le paiement de son loyer et de ses charges au propriétaire ne peut être privé de distribution d'eau.

Et à Bruxelles ?

M. Ottermans précise que la situation est identique; n'ayant jamais reçu de factures d'eau, ils ne seront jamais inquiétés.

Un des auteurs de la proposition d'ordonnance A-156/1 précise qu'il n'est personnellement pas favorable à l'installation d'un compteur à pré-paiement. Si cela a été prévu dans le texte sans être une obligation, c'est pour éviter le placement unilatéral de tels appareils, qui peut conduire in fine à une coupure.

Il relève les évolutions techniques citées par le conseiller juridique de la SWDE, l'éconocarte permet au consommateur d'avoir recours au compteur à pré-paiement.

En ce qui concerne la transmission des coordonnées des personnes au CPAS, le membre souligne que l'arrêt n° 14/93 du 18 février 1993 de la Cour d'arbitrage a récemment rejeté le recours en annulation partielle de l'ordonnance du 11 juillet 1991 relative au droit à la fourniture minimale d'électricité, introduit par ATD Quart Monde Belgique (MB du 3 mars 1993). ATD Quart Monde s'est opposé d'une part aux dispositions qui prévoient que l'entreprise d'électricité communique par écrit à la commune le nom du ménage concerné, sauf si le consommateur demande qu'elle ne le fasse pas, d'autre part aux dispositions qui chargent la commune de faire procéder à une enquête sociale par l'organisme avec lequel l'entreprise d'électricité a signé une convention de collaboration.

Un membre souhaite obtenir des éclaircissements relatifs à la proposition de la Ligue des droits de l'homme en cas de non-paiement par les consommateurs des logements habités et assimilés "toute somme restant due étant à couvrir par voie de droit". Le recours au juge de paix ne va-t-il finalement pas revenir plus cher au consommateur (sans oublier l'encombrement des tribunaux et l'aspect stressant de ce type de démarche) ?

M. Cnudde souligne que la première exigence est que le recouvrement cesse d'être assuré par voie de fait ou par voie discrétionnaire. Il pourrait être plus prudent de proposer "au besoin, par voie de droit".

Un membre se demande si tous les consommateurs reçoivent un plan de paiement dans le cas de menace de coupures.

M. Ottermans précise que dans le cas où il s'agit de consommateurs de bonne foi, il n'y a aucun problème à trouver un terrain d'entente et à établir un plan de paiement même en dernière minute (présence des agents pour fermeture).

Een lid zegt dat in het Waalse Gewest de circulaire bepaalt dat een huurder die kan bewijzen dat hij de eigenaar de huur en de lasten heeft betaald, niet van waterdistributie kan worden verstoken.

Hoe zit dat in Brussel ?

De h. Ottermans zegt dat de toestand dezelfde is. Vermits ze nooit waterfacturen ontvangen, zullen ze ook niet lastig gevallen worden.

Een van de indieners van het voorstel van ordonnantie A-156/1 zegt dat hij persoonlijk tegen het plaatsen van een betaalmeter is. Dit wordt in de tekst bepaald, maar het moet de eenzijdige plaatsing van dergelijke apparaten voorkomen; dat kan immers leiden tot een afsluiting.

Hij heeft het dan over de technische evoluties waarover de juridisch adviseur van de SWDE het heeft gehad. Dank zij de "econokaart" behoeft de verbruiker geen betaalmeter.

Wat het meedelen van de gegevens van de verbruikers aan het OCMW's betreft, wijst het lid erop dat het arrest nr. 14/93 van 18 februari 1993 van het Arbitragehof onlangs het beroep van ATD Vierde Wereld België tot gedeeltelijke nietigverklaring van de ordonnantie van 11 juli 1991 betreffende het recht op de minimumlevering van elektriciteit heeft verworpen (BS van 3 maart 1993). ATD Vierde Wereld was enerzijds gekant tegen de bepaling volgens dewelke het elektriciteitsbedrijf schriftelijk de gemeente de naam van het betrokken gezin kan meedelen, tenzij de verbruiker zich hiertegen verzet en anderzijds tegen de bepalingen volgens dewelke de onderneming de gemeente belast één sociaal onderzoek te laten uitvoeren door de instelling waarmee de elektriciteitsmaatschappij een samenwerkingsovereenkomst heeft gesloten.

Een lid wenst verduidelijkingen over het voorstel van de Liga voor mensenrechten voor het geval dat de verbruikers van de bewoonde woningen en aanverwante niet betalen, waarbij elk verschuldigd bedrag langs rechtswege kan worden terugverorderd. Zal het inschakelen van de vrederechter de verbruiker uiteindelijk niet meer kosten (zonder rekening te houden met het feit dat de rechtbanken overbelast raken en zonder rekening te houden met de stress die dergelijke onderneming met zich brengt) ?

De heer Cnudde wijst erop dat de eerste eis erin bestaat de schuld niet langer langs feitelijke of discretionaire weg te te vorderen. Het zou misschien voorzichtiger zijn te schrijven "indien nodig, langs rechtswege".

Een lid vraagt zich af of alle verbruikers een betalingsplan ontvangen wanneer afsluiting dreigt.

De heer Ottermans zegt dat ervoor een verbruiker die te goeder trouw zeker een mogelijkheid is om, zelfs op de laatste minuut (medewerkers staan klaar om af te sluiten) een betalingsplan op te stellen.

Dans le cas où l'abonné ne se manifeste d'aucune manière, il existe d'autres raisons.

Il souligne que sur 100 fermeturès, il y a au maximum un tiers des cas qui pourraient être des cas sociaux.

L'IBDE rencontre des problèmes avec les propriétaires qui ne paient plus jamais. Il y a des personnes qui doivent plus d'un million à l'IBDE (immeuble à plus de 30 locataires et dont le propriétaire a disparu à l'étranger).

Le ministre rappelle que, dans ce cas, l'IBDE peut effectuer une saisie sur loyer.

M. Cnudde souligne que ce genre de situation ne se présenterait pas si les locataires avaient un compteur individuel.

Le ministre constate qu'il y a consensus pour reconnaître que le nombre de coupures est relativement faible et, parmi ces coupures, le nombre de personnes en difficulté est encore plus faible.

Puisqu'il s'agit d'un problème marginal, le ministre estime qu'il n'y a pas lieu d'agir par voie d'ordonnance pour préserver ce droit de l'homme. Pourquoi l'IBDE ne pourrait-elle pas envisager en cas de non-paiement par les consommateurs de logements habités d'avoir recours en dernière instance au juge de paix plutôt que de couper?

M. Ottermans souligne que l'IBDE ne pourrait l'envisager pour une question de temps. De plus, rien n'assurerait que les personnes se présentent et les frais de justice seraient disproportionnés par rapport au montant de la facture.

M. Cnudde ne partage pas l'opinion du ministre qui considère que les quelques cas sont un problème marginal. Il souhaite que le droit à la fourniture d'eau soit inscrit dans une ordonnance.

Le ministre précise qu'il n'a pas émis de jugement de valeur; il a proposé une solution pour les quelques cas qui se présentent en Région bruxelloise.

M. Istasse souligne que le coût judiciaire est de 20.000 francs par dossier, donc au total plus ou moins un million éventuellement à charge des communes.

Il estime que cette alternative comporte des risques de contagion; les personnes vont tenir compte du gain de temps dont elles jouiront si l'intercommunale a recours à la justice.

Il suggère de s'en tenir à une procédure similaire à celle en vigueur en Région wallonne; une première étape demande l'échelonnement du paiement et, ensuite, le recours au CPAS où il n'y a aucun risque d'encombrement lorsque le CPAS a pris le dossier en mains.

Laat de abonnee hoegenaamd niets van zich horen, dan bestaan er nog wel andere redenen.

Hij zegt dat er op 100 gevallen van afsluiting, maximum een derde aantal als sociale gevallen zouden kunnen worden beschouwd.

De BIWD heeft problemen met de eigenaars die nooit meer betalen. Er zijn eigenaars die de BIWD meer dan een miljoen verschuldigd zijn (gebouwen met meer dan 30 huurders waarvan de eigenaar naar het buitenland is verdwenen).

De Minister brengt in herinnering dat de BIWD in zulke gevallen beslag kan laten leggen op de huur.

De heer Cnudde zegt dat dit soort toestanden niet zouden bestaan indien de huurders elk over een individuele meter zouden beschikken.

De Minister stelt vast dat er een consensus bestaat en dat men erkent dat er relatief weinig afsluitingen plaatshebben en dat het aantal kansarme personen bij wie de levering wordt afgesloten nog kleiner is.

Daar het een marginaal probleem betreft, is de Minister van oordeel dat er geen ordonnantie vereist is om dat recht van de mens te beschermen. Waarom zou de BIWD in geval verbruikers van bewoonde woningen niet betalen, in laatste instantie niet de vrederechter kunnen inschakelen in plaats van de levering af te sluiten?

De heer Ottermans zegt dat de BIWD dit om tijdsredenen niet zou kunnen in overweging nemen. Bovendien is het helemaal niet zeker dat de personen komen opdagen en zouden de gerechtskosten buiten verhouding staan tot het bedrag van de factuur.

De heer Cnudde is het niet eens met de Minister die van oordeel is dat de enkele gevallen als een marginaal probleem moeten worden beschouwd. Hij wil dat het recht op de waterlevering in een ordonnantie wordt vastgelegd.

De Minister zegt dat hij geen waardeoordeel heeft geveld. Hij heeft een oplossing voorgesteld voor de enkele gevallen die zich in het Hoofdstedelijk Gewest voordoen.

De heer Istasse zegt dat de gerechtskosten 20.000 frank per dossier bedragen, dus in totaal ongeveer 1 miljoen, mogelijk ten laste van de gemeenten.

Hij is van mening dat dit alternatief besmettelijk zou kunnen werken. De personen in kwestie zullen rekening houden met de tijdwinst die hen dit oplevert wanneer de intercommunale naar de rechtbank stapt.

Hij stelt voor te opteren voor een procedure zoals deze in het Waalse Gewest: in een eerste fase een spreiding van betaling vragen, daarna een beroep doen op het OCMW, waar er geen enkel gevaar voor overbelasting bestaat wanneer het OCMW het dossier in handen heeft genomen.

M. Cnudde réitère que l'IBDE doit établir deux catégories de consommateurs et trouver des solutions alternatives aux coupures pour les consommateurs de logements habités et assimilés.

Un membre se demande si l'avis du CPAS prévu par la circulaire Cools est toujours suivi en Région wallonne.

M. Istasse précise que, dès l'intervention du CPAS, la procédure de la SWDE est abandonnée.

M. Cnudde souligne que la circulaire wallonne ne satisfait pas la Ligue des droits de l'homme car la possibilité de coupure est maintenue.

5. Poursuite de la discussion générale

Un commissaire reconnaît que sa philosophie concernant la proposition d'ordonnance a évolué; il n'est à présent plus aussi sceptique quant à la nécessité de légiférer.

Cependant, la voie de procéder n'est pas encore claire.

Il suggère de demander au rapporteur d'établir une synthèse des auditions.

La commission doit s'accorder un temps de réflexion pour trouver les moyens de trouver une solution juridique à ce problème, non résolu par l'IBDE.

L'auteur de la proposition A-156/1 - 91/92 souligne qu'il y a un très large consensus pour assurer le droit de tout habitant à un approvisionnement minimal d'eau.

Il relève par ailleurs que les auditions des représentants de l'IBDE ont démontré que les statistiques de l'intercommunale étaient lacunaires, tout en insistant sur la difficile collaboration entre l'IBDE et la commission.

L'examen des statistiques (incomplètes) de l'IBDE permet néanmoins d'avoir une idée quantitative des coupures en Région bruxelloise.

Si l'on prend les statistiques de 1993 pour les 19 communes durant les mois de janvier et février, en additionnant ces deux mois, on aboutit à 145 coupures, ce qui représente (par extrapolation) à 850 coupures par an.

En se limitant à Anderlecht, commune de 90.000 habitants, 105 coupures pour les deux premiers mois de 1993, et en multipliant ce chiffre par 10 pour avoir une extrapolation englobant l'ensemble de la Région de Bruxelles-Capitale, c'est-à-dire 1050 coupures.

Les statistiques de coupures globales pour 1990 étant de 1.400 et pour 1991 de 1.112, on peut considérer que la moyenne annuelle des coupures est de 1000.

De heer Cnudde herhaalt dat de BIWD twee categorieën verbruikers moet vaststellen en alternatieve oplossingen moet vinden voor de afsluitingen bij de verbruikers in bewoonde woningen en aanverwante ruimten.

Een lid vraagt zich af of het advies van het OCMW, waarin de circulaire Cools wordt voorzien, in het Waalse Gewest altijd wordt gevuld.

De heer Istasse zegt dat de SWDE van haar procedure afstapt zodra het OCMW ingeschakeld wordt.

De heer Cnudde onderstreept dat de Waalse omzendbrief de Liga voor mensenrechten geen voldoening schenkt omdat de mogelijkheid tot afsluiting erin behouden blijft.

5. Voortzetting van de algemene besprekking

Een commissielid geeft toe dat zijn oordeel over het voorstel van ordonnantie gewijzigd is; hoogte brengen, zonder dat dit evenwel resultaten oplevert.

De werkwijze is echter nog niet duidelijk.

Hij stelt voor de rapporteur te vragen een synthese te maken van de hoorzittingen.

De commissie heeft bedenkijd nodig om de middelen te vinden, een juridische oplossing te zoeken voor dit probleem dat niet is opgelost door de BIWD

De indiener van het voorstel A-156/1 - 91/92 onderstreept dat er zeer ruime overeenstemming is om voor iedere inwoner het recht op een minimumlevering van water te waarborgen.

Hij wijst er voorts op dat de hoorzittingen met de vertegenwoordigers van de BIWD aan het licht hebben gebracht dat er leemten zitten in de statistieken van de intercommunale maar tevens dat de samenwerking tussen de BIWD en de commissie stroef verloopt.

Door het onderzoek van de (onvolledige) statistieken van de BIWD kan men evenwel een idee krijgen van de hoeveelheid afsluitingen in het Brusselse Gewest.

Uit de statistieken van 1993 voor de 19 gemeenten tijdens de maanden januari en februari kan worden opgemaakt dat er voor die twee maanden samen 145 afsluitingen waren, wat door extrapolatie neerkomt op 850 afsluitingen per jaar.

Voor Anderlecht alleen, een gemeente met 90.000 inwoners, komt men tot 105 afsluitingen voor de eerste twee maanden van 1993. Wanneer men dit cijfer vermenigvuldigt met 10 en het aldus extrapoleert voor het hele Brussels Hoofdstedelijk Gewest, komt men tot 1.050 afsluitingen.

Uit de statistieken inzake alle afsluitingen blijkt dat er in 1990 1.400 afsluitingen en in 1991 1.112 afsluitingen waren. Men kan er daarom van uitgaan dat er gemiddeld 1.000 gevallen per jaar zijn.

Le montant moyen des factures non payées est de 4.800 francs/an.

Après les auditions on ne peut plus considérer le problème des coupures d'eau comme marginal.

L'auteur de la proposition A-156/1 souligne que de l'ensemble des auditions, il ressort deux choses essentielles : il faut légiférer et ce d'autant plus que le droit à l'eau est un droit essentiel.

L'ensemble des discussions sur les coupures d'eau, de gaz et d'électricité indiquent également que le Conseil doit se prononcer sur le type d'intercommunale auquel il souhaite recourir pour assurer ce besoin essentiel qu'est l'approvisionnement en eau potable.

Il attire l'attention des membres sur ce qui se passe pour le gaz et l'électricité dont la distribution est assurée par des intercommunales mixtes (Interelec et Sibelgaz qui fournissent à la fois le gaz et l'électricité). Malgré l'ordonnance, les coupures d'électricité et de gaz – quand on coupe l'un, on coupe l'autre – n'ont pas diminué réellement (un représentant de Sibelgaz a reconnu en commission que la diminution temporaire était due à une panne d'ordinateur qui avait duré deux mois).

En Région wallonne, des intercommunales ont été contactées par la multinationale Compagnie générale des Eaux, qui a diversifié ses activités dans une série de créneaux lucratifs. A Marseille, le budget de cette société est supérieur à celui de la municipalité. Elle y assure la collecte des déchets, la distribution de l'eau, les soins hospitaliers et les services funéraires. Il faut y être attentif d'autant plus que dans le cadre du Marché unique européen on peut se demander jusque quand les frontières des intercommunales pures resteront hermétiques.

Si l'on ne légifie pas par ordonnance, l'on risque, dans quelques années, de ne plus pouvoir maîtriser la problématique du droit à un approvisionnement en eau potable face au pouvoir de ces lobbies.

En ce qui concerne la poursuite de la discussion, l'auteur de la proposition d'ordonnance A-156/1 - 91/92 ne s'oppose pas à la demande d'un document de travail complémentaire au rapporteur. Il ne convient cependant pas de prendre des demi-mesures.

L'auteur est cependant prêt à accepter certains amendements: entre autres quant à la détermination des volumes d'eau (le gouvernement pourrait par exemple édicter un arrêté en la matière).

Le rapporteur rédige un document de travail complémentaire faisant la synthèse des auditions.

Het gemiddelde bedraagt van de niet betaalde facturen is 4.800 frank per jaar.

Na de hoorzittingen kan men het probleem van de afsluiting van het water niet meer als een marginaal probleem beschouwen.

De indiener van het voorstel A-156/1 wijst erop dat er uit de hoorzittingen twee essentiële zaken naar voren komen, namelijk dat er regels moeten worden vastgesteld, temeer daar het recht op water een recht van essentieel belang is.

Uit alle debatten over de afsluitingen van het water, het gas en de stroom, komt eveneens naar voren dat de Raad zich moet uitspreken over het soort intercommunale die hij wil voor de drinkwatervoorziening, die een essentiële behoefte is.

Hij vestigt de aandacht van de leden op hetgeen gebeurt voor het gas en de elektriciteit die door gemengde intercommunales worden geleverd (Interelec en Sibelgas leveren zowel gas als elektriciteit). In weervil van de ordonnantie is het aantal gevallen waarin gas en stroom zijn afgesloten (wanneer men het ene afsluit, sluit men ook het andere af) niet echt verminderd. (Een vertegenwoordiger van Sibelgas heeft in de commissie toegegeven dat de tijdelijke vermindering te wijten was aan een computerpanne die twee maanden heeft geduur.)

In het Waalse Gewest heeft de multinationale Compagnie générale des eaux, die zijn activiteiten in een aantal winstgevende gebieden heeft gediversifieerd, met de intercommunales contact opgenomen. In Marseille is het budget van dit bedrijf groter dan dat van het gemeentebestuur. Hij zorgt er voor de ophaling van huisvuil, de watervoorziening, de ziekenhuisverpleging en de begrafenisdienst. Men moet waakzaam zijn temeer daar men zich in het kader van de Europese Eenheidsmarkt kan afvragen tot wanneer de grenzen van de zuivere intercommunales hermetisch gesloten zullen blijven.

Indien men geen ordonnantie uitvaardigt loopt men het risico dat men over enkele jaren geen vat meer heeft op het probleem van het recht op een drinkwatervoorziening gelet op de macht van die pressiegroepen.

In verband met de voortzetting van de besprekking, zegt de indiener van het voorstel van ordonnantie A-156/1 (91/92) dat hij er niet tegen gekant is dat de rapporteur om een bijkomend werkdocument wordt gevraagd. Er mogen evenwel geen halfslachtige maatregelen worden genomen.

De indiener is evenwel bereid sommige amendementen te aanvaarden, onder meer wat de vaststelling van het watervolume betreft. (De Regering zou in dat verband een besluit kunnen uitvaardigen.)

De rapporteur stelt een bijkomend werkdocument op met een synthese van de hoorzittingen.

Un commissaire dépose un document de travail. Ce document est devenu ultérieurement une proposition d'ordonnance (A-314/1) et deux propositions de résolution (A-315/1 et A-316/1).

Ce membre souligne dès à présent que certaines mesures s'imposent; c'est l'objet des deux propositions de résolution. Il est évident qu'il faut changer le règlement de l'IBDE. Le gouvernement devrait prendre une directive similaire à la circulaire Cools en tenant compte du fait que la distribution de l'eau en Wallonie est effectuée par plusieurs compagnies, à Bruxelles, elle est assurée par l'IBDE qui a le monopole.

La distribution de l'eau à Bruxelles semble moins efficiente, moins proche du terrain qu'en Wallonie et ne semble pas tenir compte de manière satisfaisante des consommateurs à faibles revenus.

A la première question faut-il légiférer, il pense qu'une modification du règlement et une directive pourraient ne pas être suffisants. Il estime que le législateur doit pouvoir prendre les mesures en déposant un texte qui soit applicable dans la réalité.

Le deuxième point d'interrogation semble porter sur le contenu et l'ampleur de la proposition d'ordonnance à adopter. Faut-il une proposition d'ordonnance simple visant à interdire les coupures ou au contraire faut-il un texte plus large pour mettre en place un système de guidance à caractère préventif visant non seulement à assurer une consommation minimale mais également à vérifier la conformité des installations et à assurer un service d'information aux consommateurs et aux communes ou gestionnaires locaux.

Lors des auditions, il a pu constater une opposition entre les partisans de l'interdiction de toute coupure et ceux pour qui il ne faut même pas avoir recours à un magistrat cantonal pour réaliser les coupures. Elles peuvent être effectuées par l'IBDE dans le respect de certaines formalités coercitives.

Le commissaire rappelle que pour son groupe il faut une plus grande protection du consommateur. Le service public ne peut être mis en question mais une société qui jouit d'un monopole ne peut se rendre justice à elle-même.

Il réitère que la solution adoptée en Région wallonne ne peut pas être transposée telle quelle vu les problèmes avec l'IBDE, les CPAS et les communes à Bruxelles.

L'auteur de la proposition A-156/1 - 91/92 estime qu'il ne faut pas se tromper d'objectif. Déposer une proposition avec des objectifs plus larges que l'interdiction des coupures aux particuliers n'est pas réaliste à court terme. Il pense qu'il y a

Een commissielid stelt een werkdocument voor. Dit document is later een voorstel van ordonnantie geworden (A-314/1) en twee voorstellen van resolutie (A-315/1 en A-316/1).

Dit lid wijst er meteen op dat er bepaalde maatregelen moeten worden genomen; dit is het voorwerp van de twee voorstellen van ordonnantie. Het spreekt vanzelf dat het reglement van de BIWD moet worden gewijzigd. De Regering zou een soortgelijke richtlijn moeten vaststellen als de circulaire Cools. Hierbij moet echter rekening worden gehouden met het feit dat het water in Wallonië door verscheidene bedrijven wordt geleverd terwijl de BIWD in Brussel een monopolie bezit.

De watervoorziening lijkt in Brussel minder efficiënt te gebeuren, staat minder dicht bij de realiteit dan in Wallonië en lijkt ónvoldoende rekening te houden met de verbruikers met een laag inkomen.

In verband met de eerste vraag of er regels moeten worden vastgesteld, meent hij dat een wijziging van het reglement en een richtlijn niet voldoende zouden kunnen zijn. Hij gaat ervan uit dat de wetgever maatregelen moet kunnen nemen en een tekst indienen die toepasselijk is op de realiteit.

De tweede vraag lijkt betrekking te hebben op de inhoud en de draagwijdte van het voorstel van ordonnantie dat moet worden aangenomen. Moet het voorstel van ordonnantie er louter op gericht zijn het afsluiten te verbieden of moet er daarentegen een ruimere tekst worden vastgesteld die een preventief begeleidingssysteem invoert dat er niet alleen toe strekt een minimumverbruik te waarborgen maar tevens de deugdelijkheid van de installaties te toetsen en voor voorlichting te zorgen ten behoeve van de verbruikers en de gemeenten of plaatselijke beheerders.

Tijdens de hoorzittingen heeft hij kunnen vaststellen dat er onenigheid bestaat tussen degenen die voorstander zijn van het verbod van iedere afsluiting en degenen voor wie een beslissing van een kantonale magistraat zelfs niet nodig is om tot de afsluiting over te gaan. De BIWD kan dit doen met inachtneming van sommige dwingend opgelegde formaliteiten.

Het commissielid herinnert eraan dat zijn fractie meer bescherming wil voor de verbruiker. De openbare dienst kan niet op losse schroeven worden gezet maar een bedrijf dat een monopolie bezit mag niet over zichzelf beslissen.

Hij herhaalt dat de oplossing die in het Waalse Gewest is aangenomen niet zomaar kan worden overgenomen gelet op de problemen met de BIWD, de OCMW's en de gemeenten in Brussel.

De indiener van het voorstel A-156/1 - 91/92 meent dat men zich niet in het doel mag vergissen. Vooralsnog is het niet realistisch om een voorstel in te dienen met ruimere doelstellingen dan het verbod om de waterlevering aan privé-

eu consensus jusqu'à présent sur l'objectif même des débats qui porte sur les coupures.

Quant à la seconde ligne de fracture abordée par l'intervenant précédent, il souligne, quant à lui, que le passage devant le juge de paix n'est pas une procédure exceptionnelle. Nombre de dossiers sont déjà portés devant le juge de paix en cas de non-paiement. Il s'agit d'une garantie d'indépendance car même si la société de distribution est publique, il faut un tiers indépendant pour prendre position. Même si un recours a lieu auprès du juge de paix pour maintenir un approvisionnement d'eau au-delà d'une fourniture minimale à fixer par le gouvernement régional par exemple, il estime qu'il faut légitérer. Il en veut pour preuve que lors d'un colloque organisé par la Coordination gaz-électricité-eau, un magistrat a souligné que lui et ses collègues étaient partisans de règles contraignantes pour les sociétés de distribution.

Il souligne par ailleurs, que dans les années à venir, les petits consommateurs qui ont un problème de revenus verront leurs difficultés financières croître vu l'évolution du prix de l'eau. Il est également important de légitérer pour cette raison-là.

Enfin, il relève que dans le rapport annuel de l'IBDE de 1992, le président Christian D'Hoogh fait allusion aux "implications financières des mesures visant à réduire le nombre de coupures unilatérales de fournitures". Le Conseil d'administration de l'IBDE a dès à présent déjà tenu compte de la volonté du législateur de prendre des mesures contre les coupures unilatérales d'eau. Le rapport souligne par ailleurs également que l'impact financier du non-paiement des factures des petits consommateurs n'est pas important. Il est de l'ordre de 0,03% du chiffre d'affaires alors que l'impact social pour ces familles démunies est énorme.

Un commissaire souligne que pour son groupe il subsiste de sérieux problèmes techniques. Le moindre n'est pas celui de la distinction sur le terrain entre le consommateur privé et le consommateur industriel ou commercial dans les zones mixtes où les logements sont juxtaposés aux bureaux. Un contrat de bail n'est pas toujours très clair pour réaliser cette distinction. Il convient d'élaborer une grille de contrôle. Un autre problème est celui du principe politique de solidarité entre le propriétaire et le locataire. De plus, un problème technique se pose au niveau juridique parce qu'à Bruxelles il y a 19 jurisprudences car 19 juges de paix différents.

L'auteur de la proposition A-156/1 - 91/92 souhaite qu'on recentre le débat sur l'essentiel: l'interdiction de coupures. Il estime qu'il ne faut pas attendre le dépôt officiel d'une proposition de résolution concernant les normes techniques et visant à élargir le débat pour se préoccuper du problème réel de

personnes af te sluiten. Hij meent dat er overeenstemming is over het doel zelf van de debatten die over het afsluiten handelen.

In verband met de tweede breuklijn waarvan spreker gewag maakt, wijst hij erop dat de adièring van de vrederechter geen uitzonderlijke procedure is. Heel wat zaken worden reeds voor de vrederechter aanhangig gemaakt bij wanbetaling. Hiermede wordt de onafhankelijkheid gewaarborgd want zelfs als het distributiebedrijf een openbare instelling is, behoort een onafhankelijke derde een standpunt te bepalen. Zelfs als men zich tot de rechter wendt om te verkrijgen dat de waterlevering na overschrijding van de minimumlevering die bijvoorbeeld door de gewestregering moet worden vastgesteld niet wordt onderbroken, moeten er volgens hem regels worden vastgesteld. Tot staving hiervan voert hij aan dat een magistraat tijdens een colloquium georganiseerd door de Coördinatie gas-elektriciteit-water heeft gezegd dat hij en zijn collega's voorstander zijn van dwingend voorgeschreven regels voor de distributiemaatschappijen.

Hij wijst er voorts op dat de kleine verbruikers die een inkomensprobleem hebben in de komende jaren nog meer financiële problemen zullen kennen gelet op de evolutie van de prijs van het water. Ook om die reden moeten regels worden vastgesteld.

Tenslotte wijst hij erop dat voorzitter Christian D'Hoogh in het jaarverslag van de BIWD van 1992 verwijst naar de financiële gevolgen van de maatregelen om het aantal gevallen waarin de levering eenzijdig wordt afgesloten te verminderen. De raad van bestuur van de BIWD heeft reeds rekening gehouden met de wil van de wetgever om maatregelen te nemen tegen de eenzijdige afsluiting van het water. In het verslag wordt er voorts ook op gewezen dat het feit dat de facturen van de kleine verbruikers niet worden betaald een geringe financiële weerslag heeft. Het gaat om 0,03 % van de omzet terwijl de sociale gevolgen voor deze gezinnen zeer groot zijn.

Een commissielid wijst erop dat er volgens zijn fractie nog ernstige technische problemen overblijven. Een tamelijk groot probleem is het onderscheid dat in de praktijk wordt gemaakt tussen de privé-verbruiker en de industriële en commerciële verbruiker in de gemengde gebieden waar woongelegenheid en kantoorruimte naast elkaar te vinden zijn. Aan de hand van een huurovereenkomst kan niet altijd een even duidelijk onderscheid worden gemaakt. Een ander probleem is dat van het politieke principe van de solidariteit tussen de eigenaar en de huurder. Bovendien rijst er uit juridisch oogpunt een technisch probleem omdat er in Brussel 19 rechtspraken zijn omdat er 19 verschillende vrederechters zijn.

De indiener van het voorstel A-156/1 - 91/92 wenst dat men in het debat opnieuw aandacht zou besteden aan de kern van de zaak, namelijk het verbod om de levering af te sluiten. Hij meent dat niet moet worden gewacht tot officieel een voorstel van resolutie wordt ingediend in verband met de

plusieurs centaines de ménages à Bruxelles. Le problème sort de la marginalité; il convient de légiférer.

Il constate que le document de travail comprenant la proposition d'ordonnance A-314/1 et les deux propositions de résolution A-315/1 et A-316/1 a des points de convergence avec la proposition d'ordonnance en discussion; il s'agit d'un problème de dignité humaine, c'est la consommation privée des ménages qui est visée (article 2 de la proposition A-156).

L'auteur de la proposition A-314/1 introduit en outre la question de la domiciliation. Ne conviendrait-il pas d'inviter l'IBDE à inclure ce point dans son règlement plutôt que d'opérer par voie d'ordonnance.

Les deux auteurs partagent le même souci; la juridiction compétente doit arbitrer.

L'auteur de la proposition A-314/1 - 93/94 a par ailleurs insisté sur la nécessité d'une solidarité légale entre locataire et propriétaire.

A ce propos, il signale que dans les immeubles où il y a plusieurs locataires et un compteur unique, la solution se trouve déjà dans le règlement de l'IBDE.

Dans le cas où les compteurs individualisés sont placés c'est le locataire qui est l'abonné de l'IBDE. Plusieurs commissaires signalent que ce n'est pas le cas.

Le ministre précise que pour l'IBDE l'abonné est "le titulaire d'un droit de propriété, d'usufruit ou d'un autre droit réel principal (usage, habitation, superficie ou emphytéose)..." . "Si ce droit est indivis entre plusieurs titulaires, ceux-ci sont tenus solidairement et indivisiblement envers l'IBDE".

L'auteur de la proposition A-156/1 – 91/92 souligne que l'IBDE peut de toute manière saisir en cas de dette; les compagnies d'électricité et de gaz ainsi que les sociétés distributrices d'eau récupèrent les créances par voie judiciaire.

L'auteur de la proposition A-314/1 – 93/94 précise que sa proposition personnelle n'établit pas un minimum mais assure la fourniture d'eau.

Un commissaire se demande comment la fourniture est assurée dans le cas où le bourgmestre dit oui à la coupure.

L'auteur de la proposition A-314/1 – 93/94 souligne que l'alinéa 2, § 3 de l'article 3 et l'article 5 et l'établissement de la solidarité légale entre propriétaire et locataire permettent d'assurer la fourniture d'eau jusqu'à décision judiciaire contraire.

technische normen en om het debat te verruimen naar het echte probleem van vele honderden gezinnen in Brussel. Het probleem is geen randverschijnsel meer. Er moet regelgevend worden opgetreden.

Hij stelt vast dat het werkdocument dat het voorstel van ordonnantie A-314/1 bevat alsmede de twee voorstellen van resolutie A-315/1 en A-316/1 gelijkenissen vertoont met het voorstel van ordonnantie dat is ingediend. Het gaat om de menselijke waardigheid, het heeft betrekking op het privéverbruik van de gezinnen (artikel 2 van het voorstel A-156).

De indiener van het voorstel A-314/1 stelt bovendien de kwestie van de domiciliëring aan de orde. Is het niet beter de BIWD te vragen dit punt in haar reglement op te nemen in plaats van dit bij wege van ordonnantie te regelen.

De twee indieneren streven hetzelfde doel na. Het bevoegde gerecht moet geschillen beslechten.

De indiener van het voorstel A-314/1 - 93/94 heeft er voorts op gewezen dat de huurder hoofdelijk verbonden moet zijn met de eigenaar.

In dat verband bericht hij dat er voor de gebouwen met meer dan een huurder en slechts een meter reeds een oplossing vorhanden is in het reglement van de BIWD

In de gevallen waar er individuele meters zijn geplaatst, is de huurder de aangeslotene van de BIWD. Een aantal commissieleden zeggen dat dit niet het geval is.

De Minister preciseert dat de aangeslotene voor de BIWD "de houder (is) van een eigendomsrecht, van een recht van vruchtgebruik of van een ander zakelijk hoofdrecht (recht van gebruik, van bewoning, van opstal of van een erfspacht)...". "Indien dat recht onverdeeld is onder verscheidene titularissen, is ieder van hen hoofdelijk en onverdeeld gehouden tegenover de BIWD".

De indiener van het voorstel A-156/1 – 91/92 wijst erop dat de BIWD in geval van schuld de rechtkant hoe dan ook kan adiën. De gas- en elektriciteitsbedrijven alsmede de waterleidingmaatschappijen verhalen de schuldborderingen voor de rechtkanten.

De indiener van het voorstel A-314/1 – 93/94 stelt geen minimum vast maar waarborgt de waterlevering.

Een commissielid vraagt zich af hoe de levering wordt gewaargord indien de burgemeester instemt met de afsluiting.

De indiener van het voorstel A-314/1 – 93/94 wijst erop dat § 3 van het tweede lid van artikelen 3 en 5 en de invoering van de hoofdelijkheid tussen de eigenaar en de huurder de waterlevering waarborgen tot een tegengestelde rechterlijke beslissing.

Il ajoute que les Cours d'Appel de Liège et de Mons ont refusé la solidarité conventionnelle prévue dans les conditions générales du distributeur parce qu'il s'agissait d'un contrat d'adhésion entre parties sans que les parties en soient suffisamment informées. Par contre, nul n'est censé ignorer la loi. L'IBDE ne pourra pas établir un règlement contraire à l'ordonnance.

Il relève le flou existant dans le service social de l'IBDE ainsi qu'au niveau des statistiques. Pour l'IBDE, un cas social est une personne qui est assurée d'un minimum de moyens d'existence par le CPAS. Lorsqu'on vérifie, certaines de ces coupures d'eau n'ont pas fait l'objet d'une enquête de l'IBDE auprès du CPAS concerné.

Le mode de facturation de l'IBDE ne permet pas de disso- cier les différentes types de consommation (à usage privé ou à usage commercial). Les moyennes établies par l'IBDE ne permettent pas non plus toujours de distinguer ces consom- mations.

Le ministre estime quant à lui que le problème majeur est la protection du locataire (les propriétaires abusifs qui incluent de manière arbitraire les provisions d'eau dans les loyers).

L'auteur de proposition A-314/1 souligne que sa proposi- tion contient plusieurs filets de secours en cas de non-paiement.

La première grille est:

- la solidarité légale entre le titulaire du droit réel et l'usager;
- la récupération judiciaire des créances.

Ces dernières sont légion. Il s'agit d'un principe de gestion élémentaire et d'une nécessité fiscale (pour pouvoir déclarer des sommes irrécouvrables, il faut qu'elles soient considérées comme telles).

Dans le cas où il y a échec à ce stade, l'IBDE sollicite l'avis du bourgmestre ou du président du CPAS de la com- mune de l'usager avant de demander à la juridiction compétente l'interruption des fournitures. La circulaire Cools prévoit, quant à elle, que cet avis doit être obtenu. Le membre propose un système plus souple; cependant en cas de carence du bourgmestre ou du président du CPAS, la procédure n'est pas gelée.

En élargissant l'éventail des intervenants sociaux, l'auteur de la proposition va également plus loin que la circulaire Cools qui ne prévoit que l'obtention de l'avis du bourgmestre pour concilier les points de vue exprimés lors des auditions.

Pour pouvoir aller plus loin dans la procédure de coupure, le distributeur doit informer le président du CPAS et le bourgmestre, sans pour autant avoir de résultats.

Hij voegt eraan toe dat de hoven van beroep van Luik en Bergen de bij overeenkomst bedongen hoofdlijkhed vermeld in de algemene voorwaarden van het distributiebedrijf hebben afgewezen omdat het om een toetredingsovereenkomst tussen partijen ging zonder dat de partijen hiervan voldoende op de hoogte waren. Niemand wordt evenwel geacht de wet niet te kennen. De BIWD kan geen reglement vaststellen dat in strijd is met de ordonnantie.

Hij wijst op de onduidelijkheid inzake de sociale dienst van de BIWD en in de statistieken. Voor de BIWD is een sociaal geval een persoon die een minimum aan bestaans- middelen krijgt van het OCMW. Bij nader toezien blijkt dat de BIWD voor sommige gevallen waarin het water is afge- sloten geen navraag heeft gedaan bij het betrokken OCMW.

Door de wijze waarop de BIWD facturen opmaakt kan geen onderscheid worden gemaakt tussen de verschillende soorten verbruik (voor privé-doeleinden of voor commercieel gebruik). De gemiddelden die de BIWD hanteert maken het evenmin mogelijk enig onderscheid te maken tussen deze vormen van verbruik.

De Minister meent dat het kernprobleem de bescherming van de huurder is (de eigenaars die misbruik plegen door de voorschotten voor water willekeurig in de huurprijzen verre- kenend).

De indiener van het voorstel A-314/1 wijst erop dat zijn voorstel een aantal vangnetten bevat voor het geval niet wordt betaald.

Het eerste schema is:

- de wettelijke hoofdlijkhed tussen de houder van een zakelijk recht en de verbruiker;
- het verhalen van de schuldvorderingen voor de rechbank.

Deze zijn legio. Het gaat om een elementair beheersprincipe en van een fiscale noodzaak (om sommen oninvorderbaar te verklaren, moeten ze als zodanig worden beschouwd).

In geval er zich in deze fase moeilijkheden voordoen, vraagt de BIWD de burgemeester of de OCMW-voorzitter van de gemeente van de verbruiker om advies alvorens de onderbreking van de leveringen te vorderen bij het bevoegde gerecht. In de circulaire Cools wordt voorgeschreven dat dit advies moet zijn verkregen. Het lid stelt een soepeler regeling voor. Ingeval de burgemeester of de OCMW-voorzitter niets doen, wordt de procedure niet bevoren.

Door het aanbod van sociale gesprekspartners uit te breiden gaat de indiener van het voorstel verder dan de circulaire Cools die enkel het advies van de burgemeester voorschreef om de standpunten die tijdens de hoorzittingen zijn geformuleerd te verzoenen.

Om verder te kunnen gaan in de procedure voor het afsluiten, moet het distributiebedrijf de OCMW-voorzitter en de burgemeester op de hoogte brengen, zonder dat dit evenwel resultaten oplevert.

Si cette étape n'aboutit pas, à ce stade-là, l'IBDE récupère judiciairement sa créance devant le juge. Elle peut demander l'interruption de fourniture. Si le magistrat autorise la coupure, la mise en oeuvre de la coupure ne peut intervenir sans que l'IBDE la notifie au président du CPAS et au bourgmestre avec une demande d'intervention.

Un commissaire souligne que le postulat est clair; tout le monde a droit à être raccordé, à avoir un minimum d'eau. Il faut l'appliquer sans complications.

Il convient donc d'améliorer le règlement tout en permettant à l'IBDE de solutionner le problème des mauvais payeurs volontaires. Dans ce cas-là, suite à une conciliation devant le juge de paix (procédure qui ne coûte rien), l'IBDE doit pouvoir éventuellement envisager des poursuites.

Il considère que les cas sociaux sont le revers du monopole de l'IBDE, monopole qui rapporte beaucoup d'argent à l'intercommunale. Cette somme annuelle de 4.300 francs en moyenne, à multiplier par 800, ne fait pas le poids des dividendes versés chaque année.

L'auteur de la proposition A-314/1 – 93/94 estime que les coupures sont limitées parce que la menace de coupure existe réellement.

Un commissaire réitère qu'il convient de consacrer le principe de l'interdiction de coupure.

Si une personne gagne 15.000 francs et a une famille nombreuse à charge, le juge n'autorisera pas les coupures.

En légiférant simplement, on évite les procédures impossibles: d'une part, la fourniture d'un minimum impraticable et, d'autre part, le recours au CPAS, à qui on demande de se substituer à la personne défaillante.

L'auteur de la proposition A-314/1 – 93/94 estime que les associations auditionnées n'ont pas demandé une interdiction absolue de coupures, mais une interdiction des coupures unilatéralement décidées par l'IBDE. Elles ont également explicitement souhaité qu'un juge de paix examine systématiquement les demandes de coupures.

Pour un autre membre, les associations ont demandé de légiférer pour interdire les coupures.

Il estime par ailleurs que le Conseil doit poursuivre une certaine cohérence dans les textes en ce qui concerne les coupures d'électricité et de gaz et d'eau. En ce qui concerne l'électricité et le gaz, la proposition d'ordonnance (A-291/1) modifiant l'ordonnance relative au droit à la fourniture minimale d'électricité du 20 juin 1991 propose d'interdire les coupures en contrepartie du monopole dont jouissent ces sociétés distributrices. Il conviendrait de faire de même pour l'eau. Cela s'inscrit d'ailleurs dans la logique du droit au logement.

Indien er in die fase geen resultaten worden behaald, verhaalt de BIWD haar schuldvordering voor de rechter. Zij kan de onderbreking van de levering vorderen. Indien de magistraat de afsluiting toestaat, kan dit niet worden uitgevoerd zonder dat de BIWD hiervan kennis geeft aan de OCMW-voorzitter en de burgemeester met een verzoek om in te grijpen.

Een commissielid wijst erop dat de grondregel duidelijk gesteld is. Iedereen heeft recht op een aansluiting, op een minimum aan water. De regel moet zonder moeilijkheden worden toegepast.

Het reglement moet worden verbeterd zij het dat de BIWD de mogelijkheid moet hebben het probleem van de wanbetalers die dit met opzet op te lossen. In dit geval moet de BIWD, na een verzoeningsprocedure voor de vrederechten (die niets kost) eventueel rechtsvorderingen kunnen instellen.

Hij gaat ervan uit dat de sociale gevallen de keerzijde zijn van het monopolie van de BIWD dat de intercommunale veel geld oplevert. Dit jaarlijkse bedrag van gemiddeld 4.300 fr, te vermenigvuldigen met 800, weegt niet op tegen de dividenden die jaarlijks worden uitgekeerd.

De indiener van het voorstel A-314/1 – 93/94 is van oordeel dat de gevallen van afsluiting beperkt zijn omdat thans de dreiging van afsluiting bestaat.

Een commissielid herhaalt dat het principe dat het verboden is af te sluiten moet worden bevestigd.

Indien iemand met een groot gezin ten laste een inkomen van 15.000 frank heeft, zal de rechter het afsluiten niet toestaan.

Door eenvoudige regels vast te stellen worden onmogelijke procedures vermeden: enerzijds de onuitvoerbare levering van een minimum, anderzijds de inschakeling van het OCMW, waaraan wordt verzocht zich in de plaats te stellen van de in gebreke gebleven persoon.

De indiener van het voorstel A-314/1 – 93/94 meent dat de verenigingen die zijn gehoord niet om een totaal verbod van de afsluitingen hebben gevraagd maar om een verbod van afsluitingen waarover de BIWD eenzijdig beslist. Zij hebben ook uitdrukkelijk de wens geformuleerd dat een vrederechter stelselmatig de aanvragen om afsluiting onderzoekt.

Volgens een ander lid hebben de verenigingen gevraagd om regels vast te stellen ten einde de afsluitingen te verbieden.

Hij vindt voorts dat de Raad naar enige samenhang moet streven in de teksten in verband met het afsluiten van de stroom, het gas en het water. In verband met het gas en de elektriciteit, wordt in het voorstel van ordonnantie (A-291/1) tot wijziging van de ordonnantie van 20 juni 1991 met betrekking tot het recht op een minimumlevering van elektriciteit voorgesteld om de afsluitingen te verbieden als tegenprestatie voor het monopolie dat deze distributiebedrijven bezitten. Men zou hetzelfde moeten doen voor het water. Dit sluit overigens logisch aan bij het recht op woning.

Il est opportun d'avoir un texte-cadre qui reprenne le même principe et les mêmes possibilités de recours.

Il attire par ailleurs l'attention sur le fait qu'en introduisant la solidarité légale, on octroie au propriétaire la possibilité d'expulser le locataire.

On pourrait par ailleurs prévoir un fonds d'entraide régional comme dans l'ordonnance électricité car, de plus en plus de personnes passent à travers le tamis de l'aide sociale.

Le principe du recours au juge de paix doit être maintenu pour les mauvais payeurs.

L'auteur de la proposition A-156/1 – 91/92 est favorable au volume minimum, à la fois volume maximum (à l'encontre de la Coordination gaz-électricité-eau) par souci de responsabilisation du consommateur afin d'éviter le gaspillage. Le juge peut toujours arbitrer par rapport à ce volume minimal.

L'auteur de la proposition A-314/1 – 93/94 estime que fixer un minimum revient à mettre les gens en sursis: ils n'auront droit à l'eau que durant six mois.

L'auteur de la proposition A-156/1 – 91/92 est prêt à retirer sa proposition de fixer un minimum, si elle s'avère difficilement impraticable. Il estime par ailleurs qu'un manque à gagner de 1,9 millions n'est pas grand chose en comparaison avec le budget de promotion de l'IBDE (e.a. dans "Brussels Today").

Un commissaire signale que le point de l'article 2 de la proposition A-314/1 pose problème; si le propriétaire se sent menacé, il demandera la fiche de salaire.

L'auteur de la proposition A-314/1 souligne que déjà actuellement les propriétaires demandent fréquemment les fiches de salaire.

Jusqu'à présent l'IBDE considérait que l'abonné était le propriétaire.

En se basant sur la circulaire wallonne, l'auteur propose de rendre le locataire débiteur principal. Il souligne qu'il ne faut pas espérer que la législation de distribution d'eau révolutionnera les relations entre les propriétaires et les locataires.

Le ministre rappelle que la majorité des cas sociaux habitent des immeubles où il n'y a pas de compteurs individualisés. Le grand problème est de veiller à ce que les propriétaires n'abusent pas de leurs locataires.

Un commissaire estime que la différence essentielle entre la proposition A-156/1 et celle A-314/1 est symbolique: la première propose "de ne pas couper à moins que..." et la

Het is raadzaam een kader-tekst op te stellen die stoelt op hetzelfde principe en in dezelfde mogelijkheden voorziet om beroep in te stellen.

Hij vestigt voorts de aandacht op het feit dat men door de invoering van de wettelijke hoofdgelijkheid aan de eigenaar de mogelijkheid geeft om de huurder uit te zetten.

Men zou voorts een gewestelijk hulpfonds kunnen oprichten zoals in de ordonnantie betreffende de elektriciteit, want meer en meer mensen komen niet in aanmerking voor maatschappelijke hulp.

Voor de wanbetalers moet het beginsel worden behouden dat de zaak voor de vrederechter wordt gebracht.

De indiener van het voorstel A-156/1 – 91/92 is voorstander van een minimum volume dat tegelijk een maximum volume is (en gaat daarmee in tegen de Coördinatie gas-elektriciteit-water) om de verbruiker verantwoordelijk te maken om verspilling te vermijden. De rechter kan nog altijd een beslissing nemen ten aanzien van dit minimum volume.

De indiener van het voorstel A-314/1 – 93/94 meent dat, zo er een minimum wordt vastgesteld, men de mensen uitsluit verleent: ze zullen slechts gedurende zes maanden recht hebben op water.

De indiener van het voorstel A-156/1 – 91/92 is bereid zijn voorstel tot vaststelling van een minimum in te trekken zo dit moeilijk uitvoerbaar is. Hij meent overigens dat een inkomensverlies van 1,9 miljoen weinig zaaks is vergeleken met de begroting die de BIWD aan promotie besteedt (o.m. in "Brussels Today").

Een commissielid meldt dat punt 2 van het artikel van het voorstel A-314/1 problemen oplevert. Indien de eigenaar zich bedreigd voelt vraagt hij de loonfiche.

De indiener van het voorstel A-314/1 onderstreept dat de eigenaars nu reeds dikwijls loonfiches vragen.

Tot dusver ging de BIWD ervan uit dat de aangeslotene de eigenaar is.

Steunend op de Waalse circulaire stelt de indiener voor om de huurder als hoofdschuldenaar te beschouwen. Er mag niet worden gehoopt dat de wetgeving op de watervoorziening de betrekkingen tussen de eigenaars en de huurders ingrijpend zal veranderen.

De Minister herinnert eraan dat de meerderheid van de sociale gevallen in gebouwen wonen waar geen individuele meters zijn. Het komt er vooral op aan dat de eigenaars geen misbruik maken van hun huurders.

Een commissielid is van mening dat het voornaamste verschil tussen het voorstel A-156/1 en A-314/1 symbolisch is: het eerste stelt voor "niet af te sluiten tenzij ..." en het

seconde propose " de couper à moins que...". La différence dans la démarche est importante.

L'auteur de la proposition A-314/1 - 93/94 signale que dans un cas l'IBDE collabore à l'application de l'ordonnance (A-314/1) alors que dans le cas de la proposition A-156/1 on risque de se heurter à un blocage.

Il estime qu'à l'obligation de la société de distribution publique pure de distribuer un bien de première nécessité correspond l'obligation de chacun des individus d'honorer sa dette à l'égard de la collectivité.

Le ministre estime que l'IBDE devrait faire part de son expérience sur le terrain; il faudrait analyser si la modification apportée par l'IBDE à son règlement a eu son effet.

Il souligne par ailleurs que dans les 1,9 millions de francs de factures impayées, une partie sera de toute façon irrécouvrable (due par lesdits mauvais payeurs).

Le ministre évalue que les cas sociaux pourraient représenter 500 à 600.000 francs.

Selon lui, il ne convient pas de reporter cette charge sur certains CPAS qui sont déjà surchargés.

L'instauration d'un fonds de solidarité au sein de l'IBDE ne représenterait que quelques dividendes en moins pour les communes.

L'auteur de la proposition A-314/1 confirme qu'il n'entre pas dans les compétences des commissaires de créer ce fonds et suggère d'en débattre.

En outre tous les cas sociaux ne sont pas suivis par leur CPAS. L'IBDE n'a pas avancé en matière d'information, l'intercommunale n'a pas consulté les CPAS, ni les services communaux.

L'auteur de la proposition A-156/1 - 91/92 estime que rien n'a fondamentalement changé au niveau du règlement de l'IBDE. Il signale que les amendements proposés par M. Van Roye, administrateur de l'IBDE, allant dans le sens de la proposition A-156/1, ont été refusés.

L'auteur de la proposition A-314/1 - 93/94 estime qu'un fonds de solidarité au sein de l'IBDE reviendrait à rétrocéder une partie des dividendes (ceux correspondant aux factures impayées des cas sociaux) aux CPAS concernés.

A la demande de l'auteur de la proposition A-314/1 - 93/94 les renseignements complémentaires suivants sont fournis par écrit par l'IBDE.

L'auteur de la proposition A-156/1 - 91/92 s'étonne de recevoir des renseignements complémentaires, dont jusqu'à présent la commission ne disposait pas. L'auteur de la proposition A-314/1 - 93/94 répond qu'il s'agit de données nouvelles.

tweede stelt voor "af te sluiten tenzij ...". Er is een groot verschil in aanpak.

De indiener van het voorstel A-314/1 - 93/94 wijst erop dat de BIWD in een geval zal meewerken bij de toepassing van de ordonnantie (A-314) terwijl men in het geval van het voorstel A-156/1 in een impasse terecht kan komen.

Hij meent dat de verplichting die op de zuivere openbare distributemaatschappij rust om een onontbeerlijk goed te leveren overeenkomt met de plicht van elk individu om zijn schuld tegenover de maatschappij te betalen.

De Minister is van mening dat de BIWD kennis zou moeten geven van haar ervaring in de praktijk.

Hij wijst er voorts op dat een gedeelte van de 1,9 miljoen frank onbetaalde facturen hoe dan ook oninvorderbaar zal zijn (wegen de zogenaamde wanbetaler).

De Minister schat de schulden van de sociale gevallen op 500.000 tot 600.000 frank.

Volgens hem mag deze last niet worden doorgeschoven naar sommige OCMW's die al te veel lasten te dragen hebben.

De oprichting van een solidariteitsfonds binnen de BIWD zou de gemeenten maar enkele dividenden minder opleveren.

De indiener van het voorstel A-314/1 bevestigt dat het niet tot de bevoegdheden van de commissieleden hoort om dit fonds op te richten en stelt voor erover te discussiëren.

Hij herhaalt bovendien dat alle sociale gevallen niet door hun OCMW worden gevolgd. De BIWD is er inzake het inwinnen van informatie niet op vooruitgegaan. De intercommunale heeft noch de OCMW's noch de gemeentelijke diensten geraadpleegd.

De indiener van het voorstel A-156/1 - 91/92 is van oordeel dat er wat het reglement van de BIWD betrifft fundamenteel niets veranderd is. Hij zegt dat de amendementen die de heer Van Roye, bestuurder van de BIWD die in de lijn liggen van het voorstel A-156/1, zijn afgewezen.

De indiener van het voorstel A-314/1 - 93/94 is van oordeel dat een solidariteitsfonds binnen de BIWD erop zou neerkomen dat een gedeelte van de dividenden (overeenkomstig de niet betaalde facturen van de sociale gevallen) worden afgestaan aan de betrokken OCMW's.

Op verzoek van de indiener van het voorstel A-314/1 - 93/94 zal de BIWD de bijkomende informatie schriftelijk bezorgen.

De auteur van het voorstel A-156/1 - 91/92 verbaast er zich over bijkomende informatie te krijgen die de commissie tot nu toe nu niet had. De indiener van het voorstel A-314/1 - 93/94 antwoordt dat het nieuwe gegevens betreft.

Evolution des fermetures depuis 1986

	Nombre de litiges	Nombre de fermetures
1986	13.043	2.718
1987	14.390	3.302
1988	11.324	2.275
1989	12.102	2.094
1990	9.140	1.401
1991	7.951	1.112
1992	9.113	1.361
1993	9.854	825

Source: IBDE.

Evolutie van de afsluitingen sinds 1986

	Aantal geschillen	Aantal afsluitingen
1986	13.043	2.718
1987	14.390	3.302
1988	11.324	2.275
1989	12.102	2.094
1990	9.140	1.401
1991	7.951	1.112
1992	9.113	1.361
1993	9.854	825

Bron: BIWD

IBDE/BIWD

	Nombre de factures		Litiges après 90 jours		Fermetures	
	Aantal facturen	1992	Geschillen na 90 dagen	1992	1993	Afsluitingen
Anderlecht	29.184	26.256	861	971	113	27
Auderghem/Oudergem	11.236	10.608	148	156	24	23
Berchem-Ste-Agathe	6.991	6.707	94	142	11	22
Sint-Agatha-Berchem						
Bruxelles/Brussel	54.329	48.230	1.684	1.937	215	208
Etterbeek	14.730	14.306	289	301	34	5
Evere	8.272	7.937	197	233	32	18
Forest/Vorst	16.132	15.012	456	486	165	22
Ganshoren	7.136	7.090	109	148	14	28
Ixelles/Elsene	29.651	28.137	1.071	1.017	118	137
Jette	13.765	13.306	343	391	39	41
Koekelberg	5.258	5.088	169	189	26	21
Molenbeek-St-Jean	20.613	18.375	695	734	73	30
Sint-Jans-Molenbeek						
Schaerbeek/Schaarbeek	30.549	29.802	847	957	222	84
St-Gilles/St-Gillis	14.199	13.042	638	653	52	66
St-Josse-ten-Noode	6.202	5.622	340	330	48	27
Sint-Joost-ten-Node						
Uccle/Ukkel	28.587	26.896	572	612	73	20
Watermael-Boitsfort	9.215	7.951	133	178	25	23
Watermaal-Bosvoorde						
Woluwe-St-Lambert	16.566	15.506	313	259	50	31
Sint-Lambrechts-Woluwe						
Woluwe-St-Pierre	13.723	13.794	154	160	27	2
Sint-Pieters-Woluwe						
TOTAL/TOTAAL	336.338	313.665	9.113	9.854	1.361	825

Source: IBDE – Bron: BIWD

Fermetures pour défaut de paiement**Statistiques**

	1989	1993
Nombre de litiges	12.102	9.854
Nombre de coupures effectives:		
a) par scellement du robinet de sûreté intérieur	1.113	494
b) par fermeture du robinet d'arrêt extérieur	981	331
Total des coupures	2.094	825
Montant moyen des coupures	9.109	6.252
Nombre de logements	530.000	532.518
Montant moyen de la facture d'eau	4.250	5.236

Source IBDE.

Le commissaire souligne que les statistiques fournies par l'IBDE permettent de constater que le nombre de litiges après nonante jours est passé à 9.854 en 1993 (par rapport à 9.113 en 1992); le nombre de fermetures a par contre diminué de 536 (1.361 en 1992 et 825 en 1993).

Le rapporteur souhaiterait obtenir une ventilation des 825 coupures en 1993; pour vérifier si cela concerne à 95% des sociétés.

Si un membre se réjouit que le nombre de fermetures de compteurs a diminué en 1993, un certain nombre de chiffres l'interpellent.

Entre 1992 et 1993, le nombre de factures a fortement diminué (de 336.338 à 313.665); s'agit-il de logements qui ont été abandonnés durant ce laps de temps?

Parallèlement à cela, le nombre de litiges a augmenté, ce qui est d'autant plus inquiétant qu'il y a presque 23.000 factures en moins.

Par ailleurs le montant moyen des coupures a diminué de 1989 à 1993 alors que le prix de l'eau a fortement augmenté (ce qui se vérifie par ailleurs à l'augmentation du montant moyen de la facture). Il en déduit que l'IBDE aurait opéré une distinction entre les ménages et les petites et moyennes entreprises.

Le ministre réitère qu'il ne faut pas reporter la charge des factures impayées sur certains CPAS. Il faut trouver un mécanisme pour instaurer un fonds d'entraide.

Un membre se demande si ce fonds d'entraide doit être créé au sein de l'IBDE ou subsidié par la Région.

Le ministre signale que le budget régional a ses limites; il regrette qu'un autre fonds régional soit à charge de la Région.

Afsluitingen wegens wanbetaling**Statistieken**

	1989	1993
Aantal geschillen	12.102	9.854
Aantal effectieve onderbrekingen:		
a) door verzegeling van de veiligheidskraan in het gebouw	1.113	494
b) door het afsluiten van de buitenafsluiter	981	331
Aantal onderbrekingen	2.094	825
Gemiddeld bedrag van de onderbrekingen	9.109	6.252
Aantal woongelegenheden	530.000	532.518
Gemiddeld bedrag van een factuur water	4.250	5.236

Bron: BIWD.

Een lid van de commissie onderstreept dat de statistieken van de BIWD laten zien dat het aantal geschillen na 90 dagen tot 9.854 in 1993 opgelopen is (tegenover 9.113 in 1992); het aantal afsluitingen in daarentegen gedaald met 536 (1.361 in 1992 en 825 in 1993).

De rapporteur wenst een verdeling van deze 825 afsluitingen voor 1993 om na te gaan of dit voor 95% bedrijven betreft.

Een lid verheugt er zich over dat het aantal afsluitingen van meters in 1993 verminderd is maar stelt zich vragen bij een aantal cijfers.

Tussen 1992 en 1993 is het aantal facturen sterk gedaald (van 336.338 naar 313.665); gaat het om woningen die tijdens deze periode verlaten werden?

Parallel hiermee is het aantal geschillen gestegen, wat des te verontrustender is dat er ongeveer 23.000 facturen minder zijn.

Het gemiddelde aantal afsluitingen is gedaald van 1989 naar 1993 terwijl de prijs van het water sterk gestegen is (wat trouwens terug te vinden is in de verhoging van het gemiddelde bedrag van de factuur). Het lid leidt eruit af dat de BIWD een onderscheid gemaakt zou hebben tussen de huishoudens en de kleine en middelgrote ondernemingen.

De minister herhaalt dat de lasten van onbetaalde facturen niet naar bepaalde OCMW's moeten doorgeschoven worden. Men moet een manier vinden om een hulpfonds op te richten.

Een lid vraagt zich af of dit hulpfonds binnen de BIWD opgericht moet worden of door het Gewest gesubsidieerd moet worden.

De Minister wijst erop dat de gewestelijke begroting grenzen heeft; hij betreurt dat een bijkomend gewestelijk fonds ten laste van het Gewest zou vallen.

L'auteur de la proposition A-156/I - 91/92 rappelle que la Région subventionne l'IBDE.

Il est aussi ouvert à diminuer les dividendes de l'IBDE alloués aux communes (de 2 millions annuels) afin de financer l'absence du coupures.

Le ministre souligne que les crédits alloués à l'IBDE concernent des travaux d'assainissement.

L'auteur de la proposition A-314/I - 93/94 signale que l'IBDE a communiqué dans un courrier du 9 mars 1994 que sur les 825 ordres de fermeture réellement exécutés en 1993, 738 fermetures concernent des abonnés domestiques (87 fermetures des abonnés non domestiques).

L'IBDE précise par ailleurs que le montant des créances irrécouvrables s'élevait à 4.433.764 francs dont plus ou moins 1.700.000 de créances dues par une catégorie d'abonnés qui, selon l'IBDE, pratiquent l'insolvabilité organisée (pour l'IBDE, il s'agit de propriétaires domiciliés à l'étranger dont les immeubles sont lourdement hypothéqués).

Un commissaire rappelle que pour son groupe le droit à un approvisionnement en eau potable pour les ménages privés découle de l'article de la Constitution sur les droits économiques et sociaux.

L'article 23 de la nouvelle Constitution stipule notamment:

"Chacun a le droit de mener une vie conforme à la dignité humaine."

..."Ces droits comprennent notamment :

...
2° le droit à la sécurité sociale, à la protection de la santé et à l'aide sociale médicale et juridique;

3° le droit à un logement décent;

4° le droit à la protection d'un environnement sain ...
..."

Le groupe a par ailleurs exprimé son attachement à une décision judiciaire et le recours au CPAS préalable à toute décision de coupure.

Enfin, le groupe a également proposé de s'en tenir plutôt à la notion d'abonné plutôt qu'à celle de propriétaire.

Un commissaire se demande si l'on a suffisamment tenu compte qu'à Bruxelles il y avait une seule grande société distributrice ?

Il souligne par ailleurs que l'auteur de la proposition A-314/I - 93/94 s'est basé essentiellement sur la circulaire

De indiener van het voorstel A-156/I - 91/92 herhaalt dat het Gewest de BIWD subsidieert.

Hij is ook bereid de dividenden van de BIWD toegekend aan de gemeenten met 2 miljoen per jaar te verminderen om het gebrek aan afsluitingen te financieren.

De Minister onderstreept dat de aan de BIWD toegekende kredieten saneringswerken betreffen.

De indiener van het voorstel A-314/I - 93/94 zegt dat de BIWD in een briefwisseling van 9 maart 1994 meegeleid heeft dat 738 afsluitingen betrekking hadden op huishoudelijke aangesloten (87 afsluitingen betreffen niet-huishoudelijke aangesloten), en dit op een totaal van 825 beslissingen tot afsluiting die in 1993 werkelijk uitgevoerd werden.

De BIWD preciseert verder dat het bedrag van de niet-terugvorderbare schulden 4.433.764 frank vertegenwoordigde waarvan 1.700.000 schulden van een categorie aangesloten die volgens de BIWD zich aan georganiseerde insolventie overleveren (voor de BIWD gaat het om eigenaars die in het buitenland gedomicilieerd zijn en waarvan de goederen zwaar gehypothekeerd zijn).

Een commissielid herhaalt dat voor zijn fractie het recht op drinkwatervoorziening voor de particuliere huishoudens voortvloeit uit het artikel van de Grondwet over de economische en sociale rechten.

Artikel 23 van de nieuwe Grondwet bepaalt met name:

"Ieder heeft het recht een menswaardig leven te leiden."

..."Die rechten omvatten inzonderheid :

2° Het recht op sociale zekerheid, bescherming van de gezondheid en sociale, geneeskundige en juridische bijstand;

3° Het recht op een behoorlijke huisvesting;

4° Het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu;
..."

De fractie heeft verder haar steun uitgedrukt ten aanzien van een rechterlijke beslissing en het verhaal bij het OCMW voorafgaand aan elke beslissing tot afsluiting.

De fractie heeft ook voorgesteld eerder het begrip aangeslotene dan dit van eigenaar in aanmerking te nemen.

Een commissielid vraagt zich af of men er voldoende rekening mee gehouden heeft dat er te Brussel slechts een grote watervoorzieningsmaatschappij bestaat.

Hij onderstreept ook dat de indiener van het voorstel A-314/I - 93/94 zich voornamelijk op de zogenaamde circulaire

dite Cools pour élaborer sa note de travail; pour le commissaire, il ne faut pas perdre de vue qu'en Wallonie il existe de multiples sociétés, alors qu'à Bruxelles, l'IBDE jouit d'un monopole.

L'auteur de la proposition A-156/1 - 91/92 tient à rappeler que la principale opposition qu'il a rencontrée concernait l'article 3; la fixation d'un volume minimal.

Il est prêt à retirer cet article en ayant l'assurance qu'un minimum d'approvisionnement est assuré aux ménages en difficulté et que par ailleurs les mauvais payeurs sont poursuivis.

L'auteur de la proposition A-314/1 - 93/94 pense qu'il pourrait être intéressant de mieux définir la notion d'abonné.

Enfin, il rappelle la philosophie de sa proposition. Pour son groupe, l'eau potable est un droit de l'homme fondamental.

Il faut par ailleurs tenir compte de la situation extrêmement fragilisée de l'IBDE pour laquelle un problème se pose entre l'utilisateur et le propriétaire. Jusqu'à présent, il n'y avait pas de solidarité légale entre les deux mais une solidarité conventionnelle dans la mesure où les conditions générales de l'intercommunale ne sont pas suffisamment portées à la connaissance du propriétaire. Dès lors, il faut que la solidarité soit inscrite dans un texte légal pour que la publicité nécessaire et suffisante soit faite.

Le commissaire souligne par ailleurs que la circulaire Cools était basée en fait sur une compétence double du ministre. Il avait à l'époque à la fois la tutelle sur les communes et la politique de l'eau. Il faut savoir que, dans la Région de Bruxelles-Capitale, les compétences sont réparties entre différents ministres et qu'il n'y a pas de contrôle effectif du gouvernement régional sur l'IBDE. Dès lors, une circulaire, genre "circulaire Cools", serait difficile à appliquer telle quelle en Région bruxelloise. En Région wallonne, il y a une facilité d'intervention.

Un commissaire tient à souligner que son groupe attache beaucoup d'importance à la création d'un fonds de solidarité, sujet qui a été abordé largement par le ministre notamment.

Un autre membre constate, quant à lui, qu'une majorité s'est déclarée favorable pour légiférer en matière de fourniture d'eau potable aux ménages. Il signale par ailleurs que la proposition A-314/1 - 93/94 ajoute la solidarité entre propriétaire et locataire, notion qu'il faudrait affiner.

Un commissaire souhaite faire le point sur ce que représente, en pourcentage des dividendes, la perte des sommes irrécouvrables pour l'IBDE.

Les dividendes pour les 19 communes ont représenté en 1993, environ 78,8 millions de francs. Un montant de plus ou moins 4 millions sur une telle somme globale n'est pas négligeable.

Cools gebaseerd heeft om het werkdocument op te stellen; volgens het commissielid mag men niet vergeten dat er in Wallonië een verscheidenheid aan maatschappijen bestaat terwijl de BIWD te Brussel een monopolie bezit.

De indiener van het voorstel A-156/1 - 91/92 wil eraan herinneren dat de belangrijkste weerstand artikel 3 betrof, de bepaling van een minimumvolume.

Hij is bereid dit artikel in te trekken indien hij de zekerheid heeft dat een minimumdistributie voor de gezinnen in moeilijkheden gewaarborgd wordt en dat de slechte betalers vervolgd worden.

De indiener van het voorstel A-314/1 - 93/94 denkt dat het interessant zou zijn het begrip aangeslotene beter te definiëren.

Hij herhaalt de algemene lijnen van zijn voorstel. Voor zijn fractie is drinkwater een fundamenteel mensenrecht.

Er dient tevens rekening gehouden te worden met de zeer verzwakte toestand van de BIWD waarvoor een probleem bestaat tussen de verbruiker en de eigenaar. Tot nu toe bestond er geen wettelijke solidariteit tussen beiden maar een conventionele solidariteit voor zover dat de algemene voorwaarden van de intercommunale niet voldoende ter kennis van de eigenaar gebracht worden. De solidariteit moet dan ook in een wettekst vastgelegd worden zodanig dat de noodzakelijke openbaarmaking voldoende georganiseerd kan worden.

Het commissielid onderstreept dat de circulaire Cools eigenlijk op een dubbele bevoegdheid van de Minister gebaseerd was. Hij had in die tijd zowel het toezicht op de gemeenten als het waterbeleid onder zijn bevoegdheden. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn de bevoegdheden tussen de Ministers verdeeld en is er geen daadwerkelijke controle van de Gewestregering op de BIWD. Een circulaire zoals de circulaire Cools zou dus moeilijk als dusdanig in het Hoofdstedelijk Gewest toegepast kunnen worden. In het Waalse Gewest kan er gemakkelijker opgetreden worden.

Een commissielid onderstreept dat zijn fractie veel belang hecht aan de oprichting van een solidariteitsfonds; dit onderwerp werd onder meer door de Minister uitvoerig behandeld.

Een ander lid stelt vast dat een duidelijke meerderheid voorstander is van een wetgeving inzake drinkwatervoorziening voor de gezinnen. Hij wijst er ook op dat het voorstel A-314/1 - 93/94 het begrip solidariteit tussen eigenaar en huurder toegevoegd heeft; dit begrip zou verfijnd moeten worden.

Een commissielid wil een balans opmaken van het verlies van de niet-terugvorderbare bedragen voor de BIWD, uitgedrukt in percentage van de dividenden.

De dividenden voor de 19 gemeenten bedroegen in 1993 ongeveer 78,8 miljoen frank. Een bedrag van ongeveer 4 miljoen op een dergelijk totaal bedrag is niet te verwaarlozen.

L'auteur de la proposition A-314/1 - 93/94 rappelle qu'il ne s'agit pas d'irrécouvrables de 4.433.764 francs des abonnés privés, puisqu'il y a 87 abonnés qui ne sont pas concernés par une législation possible. Ces 87 abonnés non privés représentent plus ou moins 1,7 millions de francs. La somme n'est pas si importante.

Un commissaire n'est pas opposé à tenir compte du consommateur en difficulté, mais il estime également que le consommateur doit savoir qu'il doit payer sa facture d'eau et que le non-paiement d'une facture demeure une exception.

Il ne faut pas perdre de vue que suite au vote d'une ordonnance, le risque existe que le consommateur se rende compte que la procédure de coupure d'eau est une procédure complexe et que un certain laxisme (négliger de payer sa facture) est permis.

Un commissaire estime que les deux propositions mènent à une assistance sociale excessive, plutôt que de rendre les personnes responsables de leur budget et de leurs devoirs. On veut toujours leur accorder plus de confort et de facilités sans contrepartie.

Pour lui, les deux propositions visent en fait à être généreux sans assumer cette générosité; peu importe qu'on ne puisse l'assumer puisqu'on peut la reporter sur des tiers.

En ce qui concerne les droits constitutionnels de la "deuxième génération", il estime que ces droits économiques et sociaux sont ceux qu'on retrouve en général dans les constitutions des pays du tiers monde, des pays totalitaires, des pays où les droits de la "première génération" ne sont même pas respectés (par exemple la liberté d'expression, etc.).

Ceci montre à quel point l'initiative est utopique et les références tronquées.

Au nom de la "dignité humaine" et de la lutte contre la pauvreté, on va faire payer à 99% de la collectivité les errements de quelques personnes, en fait des mauvais payeurs, qui sont en général rarement des cas extrêmes, car sinon ils bénéficiaient du CPAS.

En conclusion, le commissaire estime que la proposition initiale ouvre une brèche dangereuse visant à tout permettre sous prétexte qu'il s'agit de personnes défavorisées.

En ce qui concerne la proposition d'ordonnance A-314/1, il se demande sur quoi l'auteur se fonde pour proposer la solidarité entre le propriétaire et le locataire.

Il souhaite par ailleurs savoir comment résoudre le cas où une personne exerce dans son immeuble à la fois une profession libérale et utilise l'immeuble également à titre privé. Qu'en est-il en cas de non-paiement de la facture?

De indiener van het voorstel A-314/1 - 93/94 herhaalt dat het niet gaat om 4.433.764 frank niet-terugvorderbare bedragen van de particuliere aangesloten, aangezien 87 aangesloten niet onder een mogelijke wetgeving vallen. Deze 87 aangesloten die geen particulieren zijn stellen ongeveer 1,7 miljoen frank voor. Het bedrag is niet zo belangrijk.

Een commissielid wil best rekening houden met de verbruiker in moeilijkheden maar hij meent ook dat de verbruiker moet weten dat hij zijn factuur voor het water moet betalen en dat de niet-betaling van een factuur een uitzondering blijft.

Men mag niet vergeten dat ten gevolge van de goedkeuring van een ordonnantie het risico bestaat dat de verbruiker er zich bewust van wordt dat de procedure voor de afsluiting van het water ingewikkeld is en dat hij dus laxistisch kan handelen en zijn factuur niet betalen.

Een commissielid denkt dat de twee voorstellen tot een overdreven sociale bijstand leiden eerder dan de mensen voor hun budget verantwoordelijk te stellen en hen op hun plichten te wijzen. Men wil hen steeds meer comfort en faciliteiten zonder tegenprestatie toekennen.

Voor het lid strekken de twee voorstellen er eigenlijk toe vrijgevig te zijn zonder deze vrijgevigheid volledig te dragen; het heeft weinig belang dat men deze vrijgevigheid kan dragen aangezien men ze naar derden kan doorschuiven.

Aangaande de grondwettelijke rechten van de "tweede generatie" vindt het lid dat deze economische en sociale rechten de rechten zijn die men gewoonlijk in de Grondwet van landen uit de derde wereld terugvindt net zoals van totalitaire landen, landen waar de rechten van de "eerste generatie" zelfs niet gerespecteerd worden (bijvoorbeeld het recht op vrije meningsuiting, enz...).

Dat toont aan in hoeverre het initiatief utopisch is en de verwijzingen gebrekig.

In naam van de "menselijke waardigheid" en de strijd tegen de armoede zal men door 99% van de maatschappij de vergissingen van enkele personen doen betalen; in feite gaat het om wanbetalers die slechts zelden extreme gevallen zijn want anders zouden ze recht hebben op de steun van het OCMW.

Tot slot vindt het lid dat het oorspronkelijke voorstel op een gevaarlijke manier de weg effent om alles toe te laten onder het voorwendsel dat het om kansarme personen gaat.

Het lid vraagt zich af waarop de indiener zich baseert om de solidariteit tussen de eigenaar en de huurder voor te stellen.

Hij wil ook weten hoe men het geval kan oplossen waarbij een persoon in zijn gebouw tegelijk een vrij beroep uitoefent en zijn gebouw tevens als privé-persoon gebruikt. Wat gebeurt er in geval van niet-betaling van de factuur?

Enfin, il souligne que l'auteur prévoit des mesures particulières en ce qui concerne les institutions publiques. Peut-il les préciser?

En réponse au membre qui a cité le chiffre de 4.433.764 francs irrécouvrables pour l'IBDE, un commissaire souligne que cette somme, couvrant les abonnés domestiques et non domestiques, est aujourd'hui irrécouvrable sans législation.

Quant à la crainte de voir ce nombre de non-payeurs augmenter, le commissaire ne la partage pas. Il souligne que les deux propositions faites proposent que l'IBDE ne puisse plus couper de son propre chef, et que pour les abonnés à usage domestique qui ne peuvent payer, le problème soit communiqué au CPAS ou au bourgmestre et, ensuite, éventuellement, renvoyé devant la juridiction ad hoc.

L'auteur de la proposition A-314/1 - 93/94 se dit choqué par l'intervention d'un membre. Les notions de générosité et de solidarité ne doivent pas être confondues avec celles de désinvolture et de laxisme. Il ne s'agit pas de désinvestissement, de déresponsabilisation des personnes, mais bien de situations individuelles découlant de décisions collectives. Il existe des vecteurs objectifs qui échappent au libre arbitre des gens.

Tous les démocrates doivent se retrouver pour lutter contre ces situations inacceptables.

Un autre commissaire s'associe à cette intervention.

Le commissaire assumant ses propos, réplique que, pour lui, proposer de couper uniquement suite à une décision judiciaire – pour éviter que l'IBDE ne se fasse justice elle-même – alourdirait encore la note des sommes irrécouvrables pour l'IBDE. L'IBDE prévoit déjà de longs délais avec une visite sur place des contrôleurs. En outre, avec la lenteur du système judiciaire actuel, toutes les chances ont été données aux abonnés pour pouvoir régler d'une manière ou d'une autre leur facture. Il tient à souligner qu'il ne vise pas les vrais pauvres, mais qu'il ne faut pas favoriser la mentalité d'assistés sociaux et éviter de toute façon d'encourager les gens à ne pas payer leur facture.

Le ministre signale que le gouvernement est favorable à légiférer dans une matière qui est étroitement liée au droit au logement reconnu par la Constitution. L'approvisionnement en eau découle en fait de la jouissance de ce droit.

Le ministre est cependant plus réservé quant à une ordonnance qui s'assimilerait à une circulaire; pour la praticabilité de la législation, il faudrait donner des habilitations au gouvernement.

Le ministre tient à souligner qu'il ne faut pas mal interpréter les deux textes en les assimilant à un laxisme total et à une

Hij onderstreept ten slotte dat de indiener bijzondere maatregelen inzake de openbare instellingen voorstelt. Kan hij deze verduidelijken?

Als antwoord op het lid dat het cijfer van 4.433.764 frank niet-terugvorderbare bedragen voor de BIWD heeft aangehaald, onderstreept een commissielid dat deze som, die de huishoudelijke en niet-huishoudelijke aangeslotenen dekt, vandaag zonder wetgeving niet-terugvorderbaar is.

Het commissielid deelt de vrees niet dat het aantal niet-betallers zou stijgen. Hij onderstreept dat de twee voorstellen bepalen dat de BIWD niet meer op eigen initiatief kan afsluiten en dat voor de huishoudelijke aangeslotenen die niet kunnen betalen, het probleem aan het OCMW of aan de burgemeester voorgelegd en vervolgens eventueel naar de gepaste rechtbank verwezen zou worden.

Vrijgevigheid en van solidariteit moeten niet verward worden met achtelosheid en laxisme. Het gaat er niet om de mensen niet meer verantwoordelijk te stellen maar het betreft wel individuele situaties die het gevolg zijn van collectieve beslissingen. Er bestaan objectieve vectoren die aan de vrije wil van de mensen ontsnappen.

Alle democraten moeten een front vormen in de strijd tegen deze onaanvaardbare toestanden.

Een ander commissielid deelt deze opmerking.

Het voorgaande commissielid blijft bij wat hij gezegd heeft en replieert dat het voorstel om enkel af te sluiten na een rechterlijke beslissing – om te vermijden dat de BIWD zichzelf recht zou doen – het eindtotaal van de niet-terugvorderbare bedragen voor de BIWD nog zou verhogen. De BIWD voor-spelt reeds lange termijnen met een bezoek ter plaatse van de controleurs. Gezien ook de traagheid van het huidige rechts-systeem hebben de aangeslotenen ruim de mogelijkheid gehad om op een of andere manier hun factuur te betalen. Het lid onderstreept dat hij niet de echte arme mensen bedoelt maar dat hij de mentaliteit te rekenen op sociale bijstand niet wil aanmoedigen en in ieder geval de mensen niet wil aanzetten hun factuur niet te betalen.

De Minister wijst erop dat de Regering er voorstander van is wetgevend op te treden op een domein dat door de Grondwet erkend wordt en dat nauw verbonden is met het recht op huisvesting. De watervoorziening is in feite een uitvloeisel van dit rechtsgenot.

De Minister tekent echter meer voorbehoud aan bij een ordonnantie die met een circulaire gelijkgesteld zou worden; voor de praktische haalbaarheid van de wetgeving zou de Regering machtigingen moeten krijgen.

De Minister onderstreept dat de twee teksten niet verkeerd geïnterpreteerd mogen worden door ze gelijk te stellen met

impunité organisée lorsqu'un usager décide de ne pas payer sa facture.

Il rappelle que l'IBDE est une intercommunale qui jouit d'un monopole et qui définit ses propres règles, ce qui lui permet d'intervenir d'autorité sans possibilité de défense de l'usager. Les deux ordonnances ne visent pas à ouvrir les vannes sans limites, mais bien au contraire à déterminer qu'on ne puisse fermer les vannes que sur décision de justice; au juge d'apprécier les cas d'insolvabilité. Quant aux cas où les pouvoirs publics doivent prévoir une guidance au nom de la dignité humaine et au nom du droit au logement, ils doivent prendre des mesures d'interventions pour éviter le développement du déficit social dans notre société.

Même si l'IBDE est une intercommunale à 100% publique, il ne faut pas pour autant qu'elle puisse se faire justice elle-même.

En résumé, l'objectif n'est pas de fournir de l'eau gratuitement dans la Région de Bruxelles-Capitale; au contraire, tout le monde doit payer sa facture, mais des mesures de protection sont prises dans le cadre du droit au logement pour protéger les consommateurs à usage domestique en difficulté.

Le ministre est très attentif à une bonne gestion de l'IBDE, à la nécessité de poursuivre les mauvais payeurs volontaires, mais également au fait qu'il ne faudrait pas que la jouissance d'un monopole, même public, mène à des dérives sociales. Le ministre estime que le commissaire qui a contesté le principe de légiférer devrait être sensible au fait que la volonté existe de briser sur ce point un monopole public et de donner la liberté à tout citoyen au droit à la défense.

Demande d'auditions complémentaires concernant la proposition A-314/1.

L'auteur de la proposition A-156/1 souligne que les auditions ont permis de répondre à la question de l'opportunité de légiférer; les statistiques ont révélé que les coupures d'eau n'étaient pas un phénomène marginal (825 coupures en 1993).

Enfin, il souhaiterait que les auteurs de la proposition A-314/1 – 1993/94 déterminent en quoi la proposition A-156/1 – 1991/92 ne correspond pas aux préoccupations de la CGEE, de la LDH, d'ATD Quart Monde et de la société distributrice (affirmé par un membre lors de la prise en considération de la proposition A-314/1 en séance plénière le 17 juin 1994).

Il souhaite qu'on réauditionne la CGEE, l'IBDE, la LDH et ATD Quart Monde, à moins que les auteurs de la proposition A-314/1 – 93/94 n'aient eu un avis de ces associations, ainsi que du distributeur.

een volledig laxisme en een georganiseerde straffeloosheid wanneer een verbruiker beslist zijn factuur niet te betalen.

Hij herinnert eraan dat de BIWD een intercommunale is met een monopolie en met haar eigen regels, waardoor ze op eigen initiatief zonder mogelijkheid van verdediging voor de verbruiker kan optreden. De twee ordonnanties strekken er niet toe de kransen onbegrensd open te draaien maar juist wel te bepalen dat de kransen slechts na een rechterlijke beslissing gesloten kunnen worden; de rechter moet de gevallen van insolventie beoordelen. In de gevallen waarvoor de overheid een begeleiding in naam van de menselijke waardigheid en van het recht op huisvesting moet organiseren, moet deze maatregelen treffen om te vermijden dat het sociale deficit in onze maatschappij zich verder ontwikkelt.

Ook al is de BIWD voor 100% een openbare intercommunale, toch mag zij zichzelf geen recht doen.

Samenvattend: de doelstelling is niet voor een gratis watervoorziening in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te zorgen; integendeel, iedereen moet zijn factuur betalen, maar in het kader van het recht op huisvesting worden beschermende maatregelen getroffen ten gunste van de verbruikers met huishoudelijk verbruik die moeilijkheden hebben.

De Minister besteedt veel aandacht aan een goed beheer van de BIWD en aan de noodzaak de moedwillige wanbetalers te vervolgen, maar ook aan het feit dat de uitoefening van een monopolie, zelfs openbaar, sociaal niet mag ontsporen. De Minister is van mening dat het commissielid dat het principe van het wetgevende optreden heeft betwist, gevoelig zou moeten zijn voor het feit dat men in dit verband een openbaar monopolie wil doorbreken en aan iedere burger in alle vrijheid het recht op verdediging toekennen.

Verzoek tot bijkomende hoorzittingen betreffende het voorstel A-314/1.

De indiener van het voorstel A-156/1 onderstreept dat men door de hoorzittingen een antwoord heeft gekregen op de vraag of het nuttig was wetgevend op te treden. Uit de statistieken is immers gebleken dat de waterafsluitingen geen marginaal verschijnsel waren (825 afsluitingen in 1993).

Ten slotte wenst hij dat de indieners van het voorstel A-314/1 – 93/94 meedelen waarin het voorstel A-156/1 - 91/92 niet inspeelt op de bekommernissen van de CGEW, de Liga voor Mensenrechten, ATD Vierde Wereld en de distributiemaatschappij (bevestigd door een lid bij de in overwegening neming van het voorstel A-314/1 tijdens de plenaire vergadering van 17 juni 1994).

Hij wenst dat men opnieuw hoorzittingen houdt met de CGEW, de BIWD, de Liga voor Mensenrechten en ATD Vierde Wereld, tenzij de indieners van het voorstel A-314/1 – 93/94 een advies van deze verenigingen en van de distributiemaatschappij hebben ontvangen.

L'auteur de la proposition A-314/1 souhaite rappeler que la Ligue des droits de l'homme précisait le 15 mars 1993 lors de son audition que: "La Ligue des droits de l'homme se refuse par principe à entrer dans une problématique de fournitures minimum en ce qui concerne l'eau dans les logements habités. La consommation y est en pratique auto-régulée par les besoins."

L'auteur de la proposition A-156/1 signale qu'il est facile de prétendre que la proposition A-156/1 ne répond pas aux attentes des associations alors que la proposition A-314/1 ne leur a même pas été soumise.

Il demande un vote sur l'opportunité de demander un avis aux associations sur la proposition A-314/1.

Le ministre rappelle que la CGEE soulignait lors de son audition sur la proposition A-156/1 – 91/92 que: "Interdire les coupures unilatérales, c'est ne pas permettre à la société distributrice de se faire justice à elle-même, ce que la coordination GEE revendique en matière d'eau, de gaz et d'électricité. L'autorisation de suspendre la fourniture ne peut être accordée que par le tribunal. Nous souscrivons entièrement et inconditionnellement à cette disposition. La proposition d'ordonnance préconise l'alternative du compteur d'eau à prépaiement. A notre connaissance, aujourd'hui, ce n'est pas encore réalisé pratiquement par les compagnies. Cette formule appliquée à titre d'expérience pour garantir un minimum d'électricité n'apporte pas les résultats escomptés."

Cela répond aux interrogations du membre quant à sa propre proposition ainsi qu'à des propositions alternatives.

Un membre estime, quant à lui, qu'il y a un temps pour consulter et un temps pour décider.

Un autre commissaire souligne qu'il serait éminemment dangereux pour la démocratie de soumettre tous les textes du législateur aux intervenants du terrain.

Un membre précise que quant à la fixation d'un volume minimum et aux compteurs à pré-paiement les débats ont eu lieu suite aux auditions.

D'une part, la discussion a évolué et d'autre part, il s'agissait d'une mauvaise interprétation de la proposition A-156/1.

Il n'est pas correct de faire valoir un avis négatif d'associations par rapport à l'ordonnance A-156/1 alors que la proposition A-314/1, n'a pas été soumise au crible des associations de terrain.

Enfin, étant donné que l'auteur de la proposition A-314/1 a distribué son texte au conseil d'administration de l'IBDE, l'auteur de la proposition A-156/1 souhaite un avis des associations. Il réitère sa demande d'un vote sur ce point (dans le cadre de l'article 34 du règlement, la commission peut organi-

De indiener van het voorstel A-314/1 brengt in herinnering dat de Liga voor mensenrechten op de hoorzitting van 15 maart 1993 heeft meegedeeld dat ze principieel weigert in te gaan op de problematiek van de minimumwaterlevering in de bewoonde woningen. Het verbruik hangt er in de praktijk immers van de noden af.

De indiener van het voorstel A-156/1 zegt dat het makkelijk is te beweren dat het voorstel A-156/1 niet voldoet aan de verwachtingen van de verenigingen, terwijl het voorstel A-314/1 hen zelfs niet eens werd voorgelegd.

Het lid vraagt dat er zou worden gestemd over de vraag of men de verenigingen om advies over het voorstel A-314/1 moet vragen.

De Minister brengt in herinnering dat de CGEW er tijdens de hoorzitting over het voorstel A-156/1 - 91-92 op had gewezen dat: "het verbod op unilaterale afsluiting betekent dat de distributiemaatschappij niet langer zelf het recht in handen kan nemen, wat een eis was van de CGEW inzake water, gas en elektriciteit. Alleen de rechtbank kan beslissen de levering te laten sluiten. De CGEW steunt deze bepaling volledig en onvoorwaardelijk. Het voorstel van ordonnantie draagt de betaalmeter voor als alternatief, maar tot nu toe blijkt dit systeem bij de maatschappijen nog niet operationeel te zijn. Het experiment dat ter zake wordt uitgevoerd om een minimale elektriciteitslevering te waarborgen, levert niet de verhoopte resultaten op."

Ziedaar het antwoord op de vragen van het lid wat zijn standpunt en alternatieve voorstellen betreft.

Een lid onderstreept dat er een tijd is om te raadplegen en een tijd om te beslissen.

Een ander commissielid is van oordeel dat het voor de democratie uiterst gevvaarlijk zou zijn de teksten van de wetgever aan de op het terrein actieve actoren voor te leggen.

Een lid zegt dat de debatten over het vaststellen van een minimumvolume en de betaalmeters na de hoorzittingen werden gehouden.

Enerzijds is de discussie geëvolueerd en anderzijds werd het voorstel A-156/1 slecht geïnterpreteerd.

Het getuigt van weinig hoffelijkheid een negatief advies van de verenigingen over de ordonnantie A-156/1 naar voren te schuiven, terwijl het voorstel A-314/1 niet eens aan de verenigingen die op het terrein actief zijn, werd voorgelegd.

Gelet op het feit dat de indiener van het voorstel van ordonnantie A-314/1 de tekst aan de raad van bestuur van de BIWD heeft voorgelegd, wenst de indiener van het voorstel A-156/1 een advies van de verenigingen. Het lid herhaalt zijn verzoek om hierover te stemmen (krachtens artikel 34

ser des auditions). Il signale à ce propos que pour la proposition d'ordonnance modifiant l'ordonnance relative au droit à la fourniture minimale d'électricité du 11 juillet 1991 une deuxième série d'auditions a été organisée.

La proposition d'organiser de nouvelles auditions est rejetée par 11 voix contre 2.

Trois commissaires justifient leur vote négatif sur les auditions. Ils estiment qu'ils ont obtenu suffisamment de renseignements, que des auditions ont été organisées et que l'auteur de la proposition A-156/1 - 91/92 qui en fait la demande a le loisir d'amender le texte. Il a d'ailleurs déposé de nouveaux amendements dans ce sens (amendements n° 6 à 13).

L'auteur de la proposition A-156/1 souligne que son groupe soutient bien entendu les objectifs de l'ordonnance, dont le premier est la nécessité de passer devant une juridiction compétente avant toute décision de coupure.

A cet égard, il souligne que pour l'électricité deux catégories sociales avaient été définies pour éviter de passer devant le juge de paix. Après un bilan d'un an, cette procédure a été abandonnée et la même procédure que celle prévue dans la proposition A-314 a été adoptée.

L'autre objectif prioritaire de la proposition, que le groupe de l'auteur de la proposition A-156/1 soutient pleinement, est la possibilité pour le consommateur en difficulté d'être remis dans le circuit de la guidance sociale.

Bien entendu son groupe a déposé des amendements pour préciser certaines choses mais ces deux points positifs sont à mettre en exergue.

V. Discussion des articles

Titre de la proposition

Un amendement n° 13 a été déposé visant à remplacer l'intitulé de la proposition d'ordonnance par ce qui suit :

"Proposition d'ordonnance visant à garantir un droit à un approvisionnement d'eau aux personnes physiques et interdisant les coupures unilatérales de fourniture en Région de Bruxelles-Capitale".

Un membre estime que ce titre permettra de mieux identifier les deux objectifs principaux de la proposition en discussion.

Il est important de préciser le titre plus amplement que simplement par "réglementant la fourniture d'eau alimen-

van het reglement, kan de Commissie hoorzittingen houden). Hij wijst er ter zake op dat er betreffende het voorstel van ordonnantie houdende de wijziging van de ordonnantie betreffende het recht op de minimumlevering van de elektriciteit van 11 juli 1991 een tweede reeks hoorzittingen wordt gehouden.

Het verzoek om nieuwe hoorzittingen te houden, wordt verworpen met 11 stemmen tegen 2.

Drie commissieleden verantwoorden hun negatieve stem betreffende de hoorzittingen. Ze zijn van oordeel dat ze over voldoende inlichtingen beschikken, dat er voldoende hoorzittingen hebben plaatsgehad en dat de indiener van het voorstel A-156/1 - 1991/1992, die om nieuwe hoorzittingen verzoekt, vrij is de tekst te amenderen. Hij heeft trouwens nieuwe amendementen in die zin ingediend (amendementen 6 tot 13).

De indiener van het voorstel A-156/1 wijst erop dat zijn fractie het eens is met de doelstellingen van de ordonnantie, waarvan de eerste erin bestaat naar een bevoegde rechtbank te stappen alvorens te beslissen de levering af te sluiten.

Ter zake onderstrept het lid dat er, wat de elektriciteit betreft, twee sociale categorieën werden gecreëerd om te voorkomen dat men naar de vrederechter moet stappen. Na een jaar is men van deze procedure afgestapt en heeft men de procedure van het voorstel A-314/1 overgenomen.

De andere prioritaire doelstellingen van het voorstel waar de fractie van de indiener van het voorstel A-156/1 volledig achter staat, is de verbruiker met betaalproblemen de mogelijkheid bieden sociaal te worden begeleid.

Zijn fractie heeft uiteraard amendementen ingediend om één en ander nader te bepalen, maar deze twee positieve aspecten moeten hoe dan ook worden onderstreept.

V. Artikelsgewijze bespreking

Opschrift van het voorstel

Amendement nr. 13 strekt ertoe het opschrift van het voorstel van ordonnantie als volgt te wijzigen :

"Voorstel van ordonnantie tot waarborg van een recht op een minimumlevering van water aan natuurlijke personen en tot verbod van unilaterale afsluiting in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest."

Een van de indieners van het amendement meent dat dit beter de hoofddoelstellingen van het voorstel tot uiting brengt.

Het is belangrijk het opschrift nader te bepalen dan alleen maar te schrijven "tot regeling van de drinkwatervoorziening".

taire". Il convient de reprendre dans le titre l'objectif fondamental de la proposition, qui est de garantir le droit à un approvisionnement en eau aux personnes physiques. Par ailleurs, la mention du mot "droit" est également très importante étant donné la référence aux droits de l'homme et, entre autres, à l'article 23 de la Constitution, qui est faite tout au long de la discussion des propositions d'ordonnance.

L'auteur de la proposition A-314/1 estime cependant que c'est dans la discussion générale et la discussion des articles que l'on retrouvera ce fait majeur qui est l'interdiction des coupures d'eau alimentaire aux personnes physiques. Si la Région avait 25 ans d'existence, ces interdictions de coupures d'électricité, de gaz et d'eau auraient déjà rejoint le droit commun.

Un membre intervient dans le même sens. Il estime qu'un titre doit être court, lisible. Le reproche qu'il peut faire à la proposition d'amendement de l'auteur de la proposition A-156/1 est que le titre est trop long et pas nécessairement plus clair.

Un membre se rallie à la position de deux membres précédents. Le titre de la proposition A-314/1 est plus percutant et le souci de l'auteur de l'amendement est rencontré dès l'article 2.

Le ministre souligne, quant à lui, que l'objet de l'ordonnance va au-delà de l'intitulé proposé par l'auteur de l'amendement: d'abord parce qu'il s'agit d'assurer la distribution d'eau potable aux personnes physiques et morales et, d'autre part, parce que l'ordonnance contient également un autre aspect important : celui de la solidarité légale.

L'amendement n° 13 est rejeté par 10 voix contre 2.

Article 1^e

Un amendement (n° 1) est déposé visant à remplacer les mots "à l'article 39" par les mots "aux articles 23 et 39".

Lors de la discussion générale les commissaires se sont beaucoup référés à l'article 23 de la Constitution qui stipule que chacun a le droit de mener une vie conforme à la dignité humaine. En effet, les droits économiques et sociaux, dits droits constitutionnels secondaires, sont également l'objet de la présente ordonnance.

Il est important d'y faire référence.

L'amendement n° 1 est adopté à l'unanimité (12 voix).

L'article 1, tel qu'amendé, est adopté à l'unanimité (12 voix).

Het is raadzaam in het opschrift de fundamentele doelstelling van het voorstel te vermelden, nl. het recht waarborgen op een levering van water aan de natuurlijke personen. Bovendien is het ook niet onbelangrijk het woord "recht" in het opschrift op te nemen, omdat er tijdens de besprekking van de voorstellen van ordonnantie voortdurend wordt verwezen naar de rechten van de mens en onder andere naar artikel 23 van de Grondwet.

De indiener van het voorstel A-314/1 is echter van mening dat dit belangrijke feit, nl. het verbod op het afsluiten van de drinkwaterlevering aan de natuurlijke personen terug te vinden is in de algemene besprekking en in de artikelsgewijze besprekking. Mocht het Gewest reeds 25 jaar bestaan, dan zou het verbod op elektriciteits-, gas- en waterafsluiting reeds in het gemeenrecht zijn opgenomen.

Een ander lid deelt deze mening en is van oordeel dat een opschrift kort en begrijpelijk moet zijn. Het verwijt dat hij de indiener van het voorstel A-156/1 kan maken, is dat het door hem voorgestelde opschrift te lang is en niet noodzakelijk duidelijker.

Nog een ander lid deelt het standpunt van de vorige twee sprekers: het opschrift van het voorstel A-314/1 is doelgerichter; op de bezorgdheid van de indiener van het amendement wordt ingespeeld vanaf artikel 2.

De Minister onderstreept dat het doel van de ordonnantie het opschrift dat de indiener van het amendement voorstelt, overstijgt : enerzijds omdat het erom gaat de drinkwaterlevering aan de natuurlijke en de rechtspersonen te waarborgen en anderzijds ook omdat de ordonnantie een ander belangrijk element invoert, nl. de wettelijke hoofdelijke aansprakelijkheid.

Amendement nr. 13 wordt verworpen met 10 stemmen tegen 2.

Artikel 1

Amendement nr. 1 strekt ertoe de woorden "artikel 39" te vervangen door de woorden "de artikelen 23 en 39".

Tijdens de algemene besprekking hebben de commissieleden dikwijls verwezen naar artikel 23 van de Grondwet, dat bepaalt dat "ieder het recht heeft een menswaardig leven te leiden". Inderdaad, de economische en sociale rechten, de zgn. secundaire grondwettelijke rechten, komen eveneens in deze ordonnantie aan bod.

Het is niet onbelangrijk ernaar te verwijzen.

Amendement nr. 1 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 12 aanwezige leden.

Artikel 1, aldus geamendeerd, wordt aangenomen bij eenparigheid van de 12 aanwezige leden.

Un membre propose de mentionner la référence à l'article 23 de la Constitution dans l'article 2 en ajoutant au deuxième alinéa ab initio les mots «En application de l'article 23,» avant les mots «elle garantit à toute personne physique résidant...».

L'auteur de la proposition A-156/1 s'y oppose. Finalement, un deuxième alinéa est rajouté à l'article 1er, libellé comme suit: «Elle est prise en application de l'article 23 de la Constitution.»

Cette modification est adaptée à l'unanimité de 8 membres présents.

Article 2

Un amendement (n° 6) est introduit au 1er alinéa visant à remplacer les mots «au service public» par les mots «aux services».

L'auteur de la proposition A-156/1 estime qu'il faut supprimer le terme public car le service pourrait à l'avenir ne pas conserver son caractère public. Il lui semble que, dans ce cas, la société sortirait du champ d'application de l'ordonnance. Par ailleurs, conserver le terme «public» pourrait conduire la société à se privatiser encore plus rapidement pour échapper à la législation en discussion ici.

Il souhaite par ailleurs que le mot «services» soit au pluriel, car rien ne prévoit qu'à l'avenir il n'y aura pas plusieurs sociétés de distribution dans la Région de Bruxelles-Capitale.

Le membre souligne que l'objectif est bien que le distributeur ne puisse plus couper unilatéralement.

L'auteur de la proposition A-314/1 discerne deux problèmes: is le distributeur devient privé, qu'advient-il de notre compétence? Il souligne d'autre part qu'il s'agit ici du service public de distribution d'eau potable, c'est-à-dire qu'il n'existe pas de possibilité brutale d'OPA sur la distribution d'eau dans la Région de Bruxelles-Capitale.

Il suggère de maintenir l'article tel quel car il correspond à la réalité actuelle. Et l'objectif est le refus de l'interruption abusive de quelque distribution d'eau que ce soit. Si un jour la distribution de l'eau à Bruxelles n'est plus publique, le législateur interviendra pour qu'une législation équivalente soit établie contre les coupures d'eau potable aux personnes physiques et morales.

L'auteur de la proposition A-156/1 constate qu'ils partagent les mêmes objectifs. Il ne serait cependant pas aussi certain sur l'avenir de la distribution de l'eau. Il rappelle que la Compagnie générale des eaux en France a un chiffre d'affaires supérieur à celui du budget de la ville de Marseille.

Een lid stelt voor de verwijzing naar artikel 23 van de Grondwet in artikel 2 te vermelden door in het tweede lid de woorden «, in toepassing van artikel 23,» tussen de woorden «waarborgt» en «voor» toe te voegen.

De indiener van het voorstel A-156/1 verzet zich daar tegen. Uiteindelijk wordt een tweede lid aan artikel 1 toegevoegd luidend: «Ze wordt vastgesteld met toepassing van artikel 23 van de grondwet».

Deze wijziging wordt bij eenparigheid van de 8 aanwezige leden aangenomen.

Artikel 2

Amendement nr. 6 strekt ertoe in het eerste lid de woorden “drinkwatervoorziening als openbare dienst” te vervangen door de woorden “diensten voor drinkwatervoorziening”.

De indiener van het voorstel A-156/1 is van mening dat het woord “openbaar” moet worden geschrapt omdat de dienst in de toekomst zijn openbaar karakter zou kunnen verliezen. In dat geval zou de maatschappij buiten het toepassingsveld van de ordonnantie vallen. Het woord “openbaar” bewaren, zou de maatschappij er kunnen toe brengen zich nog sneller te privatiseren om de wetgeving die nu wordt besproken te omzeilen.

Het lid wenst bovendien dat het woord “diensten” in het meervoud wordt gezet omdat niets erop wijst dat er in de toekomst niet meerdere distributimaatschappijen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor de distributie zouden zorgen.

Het lid wijst erop dat de doelstelling er wel degelijk in bestaat de distributimaatschappij te verbieden de levering nog langer unilateraal af te sluiten.

De indiener van het voorstel A-314/1 ziet twee problemen: wat is er van onze bevoegdheid indien de distributimaatschappij zich privatiseert? Het lid onderstreept enerzijds dat het hier een openbare dienst voor drinkwatervoorziening betreft, wat inhoudt dat er geen plotse mogelijkheid bestaat tot een overnamebod op de waterdistributie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Hij stelt voor het artikel als dusdanig te behouden omdat het met de huidige realiteit overeenstemt. Het is uiteindelijk de bedoeling de onterechte afsluiting van elke watervoorziening te verbieden. Wordt de waterdistributie ooit in Brussel geprivatiseerd, dan zou de wetgever moeten optreden en zorgen voor gelijksoortige wetten tegen de drinkwaterafsluiting bij de natuurlijke personen en de rechtspersonen.

De indiener van het voorstel A-314/1 deelt deze doelstelling, maar is het niet eens wat de toekomst van de waterdistributie betreft. Het lid herinnert eraan dat, in Frankrijk, het zakencijfer van de algemene maatschappij voor waterdistributie groter is dan de begroting van de stad Marseille.

Pour pouvoir prévoir les possibilités de modification de la distribution, il ne voit pas pourquoi on ne pourrait pas viser l'ensemble des services de distribution d'eau potable.

L'auteur de la proposition A-314/1 réitère qu'il est évident que, quelque soit le statut de la société de distribution, la distribution d'eau potable est au sens fonctionnel un service public. Il souligne que s'il y avait risque de privatisation du service public bruxellois, l'ordonnance A-314/1 permettrait de cadenasser la mission de service public même si, dans ce cas-là, ce ne serait plus une intercommunale pure qui en assurerait la distribution.

Pour pouvoir maintenir le sens organique du terme de mission publique, l'auteur de la proposition A-314/1 propose de maintenir le texte.

L'amendement n° 6 est retiré.

Deux autres amendements (n° 7 et 8) ont été déposés au même article; le premier visant à supprimer le second alinéa et le deuxième visant à ajouter un troisième alinéa qui dispose que: "Elle garantit aux personnes physiques pour leurs usages domestiques le droit à la distribution d'eau".

L'auteur des amendements estime que l'alinéa 2, tel que formulé, pose un certain nombre de problèmes. Qu'en est-il des immeubles à usage mixte (commercial et d'habitation)? Que se passe-t-il de la distribution d'eau lorsque l'eau n'est pas potable mais utilisable pour un certain nombre de travaux domestiques?

L'auteur de la proposition A-314/1 estime qu'il faut savoir ce que l'on veut protéger; il s'agit de protéger les personnes physiques et morales pour leurs utilisations domestiques d'eau potable. Sinon rien n'empêcherait une PME qui voudrait avoir un abonnement de prendre un abonnement mixte et, dans ce cas-là, le distributeur ne pourrait plus poursuivre pour non-paiement de créances. Il rappelle que les auteurs de la proposition ne veulent pas interdire les coupures à des sociétés (tout comme d'ailleurs la Ligue des droits de l'homme et la CGEE).

Il tient par ailleurs à souligner que le problème de la potabilité de l'eau ne se pose pas à Bruxelles.

Quant à l'amendement n° 8, l'auteur de la proposition A-314/1 pose la question suivante: qu'est-ce qu'il se passe avec les personnes physiques qui ne sont pas titulaires du raccordement? En fait, l'auteur de l'amendement n° 8 soustrait de la protection tous ceux qui ne sont pas les locataires principaux mais qui jouissent d'une sous-location.

Enfin, il rappelle qu'il est évident qu'on protège tous les logements pour lesquels un raccordement a été établi.

Om rekening te houden met de mogelijke wijziging in de distributiesector, ziet hij niet in waarom de ordonnantie niet voor alle diensten voor drinkwaterdistributie zou kunnen gelden.

De indiener van het voorstel A-314/1 herhaalt dat het evident is dat, ongeacht het statuut van de distributiemaatschappijen, de drinkwaterdistributie fundamenteel een openbare dienstverlening is. Hij onderstreept dat, indien er een gevaar voor privatisering van het Brusselse openbare dienstverlening zou bestaan, de ordonnantie A-314/1 het mogelijk zou maken de opdracht van openbare dienstverlening veilig te stellen, zelfs indien het niet langer een loutere intercommunale zou zijn die de distributie zou verzekeren.

Om het begrip openbare dienstverlening te behouden, stelt de indiener van het voorstel A-314/1 voor de tekst onveranderd te laten.

Amendment nr. 6 wordt ingetrokken.

Op dit artikel werden nog twee andere amendment (nr. 7 en 8) ingediend. Het eerste strekt ertoe het tweede lid te doen vervallen; het tweede strekt ertoe een derde lid toe te voegen, luidend: "Zij waarborgt de natuurlijke personen het recht op watervoorziening voor hun huishoudelijk gebruik."

De indiener van de amendementen zegt dat de formulering van het tweede lid voor een aantal problemen zorgt. Wat gebeurt er met de gebouwen met een gemengde functie (handels- en woonfunctie)? Wat gebeurt er met de watervoorziening wanneer het water niet drinkbaar is, maar wel bruikbaar voor een aantal huishoudelijke karweien?

De indiener van het voorstel A-314/1 is van mening dat men moet weten wat men wil beschermen. Het is de bedoeling de natuurlijke en rechtspersonen te beschermen wat hun huishoudelijk gebruik van drinkwater betreft. Anders zou niets een KMO die een abonnement zou willen, ervan weerhouden een gemengd abonnement te nemen. In een dergelijk geval zou de distributeur geen schuldbordering meer kunnen instellen. Hij brengt in herinnering dat de indieners van het voorstel (net zoals de Liga voor Mensenrechten en de CGEW) er niet naar streven de leveringen aan de bedrijven te verbieden.

Het lid wil er bovendien op wijzen dat er in Brussel geen probleem is wat de drinkbaarheid van het water betreft.

Met betrekking tot amendement nr. 8 heeft de indiener van het voorstel A-314/1 de volgende vraag: wat gebeurt er met de natuurlijke personen die niet degenen zijn op wiens naam de aansluiting is ingeschreven? De indiener van amendement nr. 8 onttrekt de bescherming aan al degenen die geen hoofdhuurder, maar onderhuurder zijn.

Ten slotte brengt het lid in herinnering dat het evident is dat men alle woningen die op het net werden aangesloten, beschermt.

Un membre souhaite avoir de plus amples précisions quant à la réticence à l'amendement n° 8.

Il cite le cas d'un propriétaire qui se trouve à l'étranger et qui a un immeuble à Bruxelles qui est occupé par un locataire principal et plusieurs sous-locataires. Dans le cas de l'amendement n° 8, l'utilisateur véritable c'est-à-dire un des sous-locataires n'est plus protégé car on ne peut pas l'identifier.

Il souligne par ailleurs qu'il y a une grande rotation dans ce genre de situations et qu'on ne peut se permettre que les sous-locataires ne soient pas couverts par la proposition d'ordonnance.

Le ministre souscrit aux propos d'un membre et relève par ailleurs que l'arrêté royal du 19 juin 1989 relatif à la qualité de l'eau distribuée par réseau pour la Région de Bruxelles-Capitale répond à la préoccupation de l'auteur de l'amendement sur la potabilité de l'eau dans la Région de Bruxelles-Capitale.

L'auteur de l'amendement a toutefois encore une question: que se passe-t-il dans le cas d'un immeuble dont le rez-de-chaussée est occupé par un commerçant qui fait faillite et au 1er étage par l'habitation privée de ce même commerçant? Peut-il dans ce cas conserver le droit à la fourniture d'eau potable?

Un propriétaire de laverie automatique pourrait-il par exemple procéder à un abus en se disant qu'on ne peut quand même pas lui couper l'eau puisque son domicile privé se situe au 1er étage de l'immeuble où il a son commerce qui a fait faillite?

L'auteur de la proposition A-314/1 estime nécessaire de mettre en exergue que cette ordonnance est également un incitant à la rationalisation des compteurs par l'IBDE. Dans pareil cas, il conviendrait d'avoir des compteurs distincts pour pouvoir dissocier les deux types de consommation.

L'auteur de la proposition A-314/1 signale qu'une première réponse à cette question se trouve d'ailleurs dans l'article 5, alinéa 2.

Une seconde réponse est qu'il s'agit là du pouvoir d'appréciation souveraine du juge in fine. Si ce commerçant ne prend pas soin de demander un deuxième abonnement pour sa consommation domestique, le magistrat peut trancher sur la consommation privée en cas de faillite.

Dans le cas de la laverie automatique, le problème est clair aussi. Il est aisément de distinguer en fait la consommation pour des fins privées et la consommation pour des fins professionnelles.

Enfin, un membre estime que le risque de laisser s'installer dans le régime de protection des usagers d'eau des usagers

Een ander lid wenst dat de aarzeling rond amendement nr. 8 nader wordt toegelicht.

Het lid geeft het voorbeeld van een eigenaar die zich in het buitenland bevindt en die in Brussel een gebouw bezit dat door een hoofdhuurder en door meerdere onderhuurders wordt bewoond. Op basis van amendement nr. 8 zou de werkelijke gebruiker, d.w.z. een van de onderhuurders, niet langer beschermd zijn omdat men hem niet kan identificeren.

Het lid onderstrept bovendien dat er in dit soort van toestanden een grote doorstroming is en dat men zich niet kan veroorloven de onderhuurders niet door het voorstel van ordonnantie te beschermen.

De Minister sluit zich aan bij de vorige spreker en wijst er bovendien op dat het koninklijk besluit van 19 juni 1989 betreffende de kwaliteit van het via het net verdeelde water in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tegemoetkomt aan de bekommernissen van de indiener van het amendement wat de drinkbaarheid van het water in het Brussel Hoofdstedelijk Gewest betreft.

De indiener van het amendement heeft echter nog een vraag: wat gebeurt er wanneer het gelijkvloers van een gebouw wordt gebruikt door een handelaar die failliet gaat en de eerste verdieping van hetzelfde gebouw door dezelfde handelaar als privé-woning wordt gebruikt? Behoudt hij in dit geval het recht op de levering van drinkwater?

Zou men bijvoorbeeld van misbruik kunnen spreken wanneer de eigenaar van een wasserij zegt dat men de waterlevering toch niet kan afsluiten omdat zijn privé-woning zich op de eerste verdieping bevindt van het gebouw waarin zijn bedrijf dat failliet is gegaan, is ondergebracht.

De indiener van het voorstel A-314/1 acht het nodig te benadrukken dat deze ordonnantie ook een aansporing is tot de rationalisering, door de BIWD, van de meters. In een dergelijk geval zou het raadzaam zijn afzonderlijke meters te hebben om een onderscheid te kunnen maken in het soort verbruik.

De indiener van het voorstel A-314/1 antwoord dat het eerste antwoord op deze vraag trouwens in artikel 5, tweede lid staat.

Een tweede antwoord bestaat erin te zeggen de rechter hier uiteindelijk onafhankelijk zal over oordelen. Indien deze handelaar geen tweede abonnement voor huishoudelijk verbruik neemt, dan kan de magistraat in geval van faillissement de knoop doorhakken wat het privé-verbruik betreft.

In het geval van de wasserij is het probleem even duidelijk. Men kan makkelijk een onderscheid maken tussen verbruik voor privé-doeleinden en verbruik voor beroepsdoeleinden.

Het lid is ten slotte van mening dat, meer nog in het amendement dan in de oorspronkelijke tekst, het gevaar bestaat

non domestiques est plus grand dans l'amendement proposé que dans le texte initial.

L'auteur de l'amendement est rassuré par les réponses de l'auteur de la proposition A-314 et du ministre.

Il a encore une dernière interrogation: qu'entend-t-on exactement par le mot "résider"? Un squatter ou un sans-domicile fixe résident-ils ?

L'auteur de la proposition A-314/1 précise que la domiciliation couvre deux notions juridiques. Il y a l'inscription domiciliaire dans le registre des populations. Et, par ailleurs, il y a d'autres législations qui parlent de l'élection de domicile.

L'auteur de la proposition A-314/1 souligne qu'il n'y a pas nécessairement de similitude, on peut être domicilié sans nécessairement être résident. La notion de résidence fait l'objet de différentes jurisprudences. Il s'agit en fait d'une notion plus large et plus factuelle. En cas de litige le magistrat apprécie in concreto, cas par cas, s'il va protéger le squatter qui réside dans un immeuble. Il pense que c'est possible dans ce cas-ci. Dans les faits, ce sont des questions accessoires par rapport au problème soulevé.

Un membre se demande si à l'article 2 il ne vaudrait pas mieux utiliser le mot "logement" au lieu des mots "immeuble à usage d'habitation".

Un membre rappelle les débats sur l'ordonnance bruit où la commission avait décidé de ne pas utiliser le terme "logement" pour assurer une protection plus large dans le sens où les gens peuvent utiliser des immeubles non affectés au logement pour y habiter.

L'auteur de la proposition A-156/1 accepte de retirer son amendement si plusieurs groupes partagent ce qu'on a dit sur les sans-domicile fixe et les squatters; que ces personnes se trouvant dans une situation précaire ne soient pas privées de fourniture d'eau.

Un membre signale qu'il ne partage pas ce point de vue. Il peut accepter qu'un étranger, qui n'a pas pu – pour des raisons impératives – élire domicile dans une commune, mais qui réside normalement dans un immeuble dont il paie le loyer, puisse jouir de la fourniture mais pas les squatters qui occupent illégalement des immeubles.

Un membre rappelle que concrètement ces cas ne se présenteront quasi pas et que, fondamentalement, le contrôle revient au juge. Le problème des sans-domicile fixe a largement supplanté celui des squatters.

dat diegenen die water voor niet-huishoudelijk gebruik aanwenden; het stelsel van de bescherming van de gebruikers genieten.

De indiener van het amendement is gerustgesteld door het antwoord van de indiener van het voorstel A-314 en van de Minister.

Hij heeft echter wel nog een laatste vraag: wat verstaat men precies onder het woord "verblijven"? Hebben een kraker of een zwerver een verblijfplaats?

De auteur van het voorstel A-314/1 antwoordt dat de domiciliëring twee juridische begrippen dekt. Er is de inschrijving in het bevolkingsregister en er zijn wetteksten betreffende de keuze van de woonplaats.

De indiener van het voorstel A-314/1 wijst erop dat dit niet noodzakelijk hetzelfde betekent: men kan ergens gedomicileerd zijn zonder er noodzakelijkerwijs te verblijven. Ook het begrip woonplaats is het voorwerp van verschillende rechtspraken. Het is een ruimer en feitelijker begrip. Bij geschil zal de magistraat in concreto en geval per geval oordelen of hij de kraker die in een gebouw verblijft zal beschermen. De spreker meent dat dit mogelijk is. Feitelijk zijn dit bijkomende vragen omrent het opgeworpen probleem.

Een ander lid vraagt zich af of men in artikel 2 niet beter het woord "woning" zou schrijven in plaats van de woorden "een voor bewoning bestemd gebouw".

Het vorige lid brengt in herinnering dat men tijdens de debatten over de ordonnantie betreffende de geluidshinder hadden besloten dat het woord "woning" niet meer te gebruiken om een ruimere bescherming te kunnen waarborgen; gebouwen die niet voor woongelegenheid bestemd zijn, kunnen immers toch als dusdanig worden gebruikt.

De indieners van het voorstel A-156/1 stemt ermee in het amendement in te trekken indien meerdere fracties akkoord gaan met het hetgeen werd gezegd over de personen zonder vast verblijfplaats en over de krakers, nl. dat deze personen die zich in een hachelijke toestand bevinden niet van water verstoken mogen worden.

Een ander lid zegt dat hij het daar niet mee eens is. Hij kan aanvaarden dat een buitenlander die om dringende reden zich niet in een gemeente kon laten domicilieren, maar die normaal verblijft in een gebouw waarvoor hij huur betaalt, de levering kan genieten. Hij kan er echter niet mee instemmen dat dit ook geldt voor de krakers die gebouwen illegaal betrekken.

Een lid brengt in herinnering dat men concreet haast niet met dergelijke gevallen zal worden geconfronteerd en dat, fundamenteel, de rechter controle zal moeten uitoefenen. Het probleem van de daklozen is intussen nijpender geworden dat dit van de krakers.

L'article 2 est adopté à l'unanimité (10 voix).

Article 3

Un membre propose un amendement technique à la 3e ligne du point 1, qui vise à supprimer le mot "et" entre les mots "d'usufruit" et "d'usage".

L'amendement technique est accepté par les commissaires.

Un amendement est déposé (n° 5) pour préciser le texte. Il propose d'ajouter au point 3, les mots "au distributeur" après les mots "de le signaler".

L'amendement n° 5 est adopté à l'unanimité (10 voix).

Un membre estime que la principale faiblesse de la proposition d'ordonnance se situe précisément à l'article 3, car il s'agit d'une solidarité imposée. Les propriétaires ne sont pas toujours maîtres de leurs locataires. Par ailleurs, le propriétaire n'est pas toujours le riche et le locataire le pauvre.

L'auteur de la proposition A-314/1 précise à l'attention de M. Bernard Guillaume que grâce au point 1 de l'article 3 aujourd'hui le propriétaire trouve une sécurité juridique.

Dès l'adoption de cette proposition d'ordonnance, le titulaire d'un droit de propriété, d'usufruit, d'usage, d'habitation, de superficie, d'emphytéose ne pourra plus se trouver devant le fait qu'on lui demande de payer une créance alors qu'il n'a pas été l'usager de la demande de raccordement à la distribution d'eau.

Dans la situation actuelle, on demande au propriétaire sur base de la solidarité conventionnelle, qui se trouve dans le contrat de l'IBDE, de se porter garant de l'usage.

En établissant une solidarité légale, chacun y trouve son compte. Dès lors, certains propriétaires ne pourront plus se trouver dans la situation où ils ne peuvent plus obtenir un raccordement pour eux-mêmes parce qu'ils ont par ailleurs des débiteurs de mauvaise foi.

Il faut reconnaître également qu'il y a un certain nombre de cas d'abus de la part des propriétaires. Cette deuxième catégorie de propriétaires, les propriétaires abusifs, est également traitée dans la proposition. Cette pratique répandue d'organiser la fermeture de la fourniture de l'eau lorsqu'un propriétaire a envie d'expulser les locataires, ne peut être couverte par l'ordonnance. Les locataires qui paient l'eau (leur

Artikel 2 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 10 aanwezige leden.

Artikel 3

Een lid dient een technisch amendement in op regel 3 van cijfer een; dit amendement strekt ertoe het woord "en" tussen de woorden "vruchtgebruik" en "gebruik" door een komma te vervangen.

Het technisch amendement wordt door de commissieleden aangenomen.

Amendement nr. 5 strekt ertoe de tekst te verduidelijken door aan cijfer 3 de woorden "aan het distributiebedrijf" in te voegen tussen de woorden "en de koper dit" en de woorden "ter kennis te brengen".

Amendement nr. 5 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 10 aanwezige leden.

Een lid is van mening dat de grootste zwakte van het voorstel van ordonnantie precies in artikel 3 schuilt. Het betreft hier immers een opgelegde hoofdelijke aansprakelijkheid. De eigenaars zijn niet altijd baas over hun huurders. Bovendien is de eigenaar niet altijd de rijke kerel en de huurder niet altijd de arme stakkerd.

De indiener van het voorstel A-314/1 verduidelijkt dat de eigenaar vandaag dankzij cijfer 1 van artikel 3 rechtszekerheid geniet.

Zodra dit voorstel van ordonnantie wordt aangenomen, zal de houder van een eigendomsrecht, een recht van vruchtgebruik, een recht van gebruik, een recht van bewoning, een recht van opstal, een recht van erfpacht, niet langer kunnen geconfronteerd worden met het feit dat men hem vraagt een schuld te betalen, terwijl hij niet de gebruiker van de aansluiting op het waterdistributienet was.

Op dit ogenblik vraagt men de eigenaar, op basis van de in het contract van de BIWD opgenomen hoofdelijke aansprakelijkheid, zich voor het gebruik borg te stellen.

Iedereen is ermee gediend dat de hoofdelijke aansprakelijkheid wettelijk wordt opgelegd. Bepaalde eigenaars zullen dan ook niet meer in een situatie terechtkomen waar ze geen aansluiting voor zichzelf meer kunnen krijgen omdat zij met slechte betalers moeten afrekenen.

Toegewezen, er bestaan ook een aantal gevallen van misbruik door de eigenaars. Deze tweede categorie eigenaars die misbruik maken wordt eveneens in het voorstel behandeld. Deze verspreide handelwijze om de watervoorziening af te sluiten wanneer de eigenaar van zijn huurders wil afgeraken, kan niet door de ordonnantie gedekt worden. De huurders die het water volgens de tantième van hun huur betalen (de

contrat de bail inclut la facture d'eau) selon le tantième de leur location se trouvent complètement à la merci d'un propriétaire de mauvaise foi qui pourrait ne pas payer la facture d'eau alors qu'eux ils ont réglé leur dette à cet égard.

C'est d'ailleurs une des raisons pour lesquelles l'IBDE, dont personne n'a vanté excessivement la politique sociale, ne coupe pas dans les immeubles où il y a plusieurs habitations mais un seul compteur.

Même s'il ne convient pas que l'ordonnance traite du propriétaire abusif qui coupe l'eau parce qu'il a envie d'expulser le locataire, il faut néanmoins mentionner le problème car il s'agit d'une pratique répandue (pour cette voie de fait des sanctions existent par ailleurs).

Un membre souligne que la principale solidarité qui va jouer est la solidarité entre le distributeur et le propriétaire parce qu'en fait c'est l'IBDE qui va se trouver devant le juge de paix dans le cas d'un propriétaire abusif.

On rend l'IBDE responsable parce que garant du respect de la loi par un propriétaire.

En conclusion, l'auteur de la proposition A-314/1 estime que les articles 3 et 5 répondent aux craintes exprimées par un des intervenants précédents.

Ce membre concède qu'en substituant à la solidarité conventionnelle, la solidarité légale les parties savent mieux à quoi s'en tenir. Cependant il ne s'agit pas là nécessairement d'un avantage pour les propriétaires.

Il réitère que s'il y a des propriétaires abusifs, il y a également des propriétaires peu fortunés qui louent à des locataires abusifs.

Un membre souhaite avoir des éclaircissements quant aux liens de solidarité; il a l'impression qu'il y a une tierce personne qui intervient.

Un membre précise que le titulaire du droit réel qui est, soit le propriétaire, soit l'usufruitier, est toujours l'abonné mais l'abonné n'est pas toujours l'usager.

Le point 2 spécifie en fait que c'est le propriétaire qui demande le raccordement puisque c'est toujours le propriétaire ou l'usufruitier qui est l'abonné pour son immeuble. C'est le locataire, l'usager, qui est débiteur de toute somme due à raison du service de la distribution publique d'eau.

Prenons le cas d'un propriétaire et son locataire. Le propriétaire peut de toute façon demander le raccordement puisqu'il est toujours l'abonné et le locataire peut, avec autorisation expresse du propriétaire, payer directement sa facture.

rekening van het water is in hun huurcontract inbegrepen) zijn volledig overgeleverd aan een eigenaar van slechte wil die zijn rekening voor het water niet zou betalen terwijl zijzelf hun schulden vereffend hebben.

Het is trouwens één van de redenen waarom de BIWD, wier sociaal beleid door niemand zeer positief bevonden werd, niet afsluit in de gebouwen met verschillende woningen en slechts één teller.

Ook al moet de ordonnantie het geval van de eigenaar die misbruik maakt en die het water afsluit omdat hij de huurder wil buitenzetten, niet behandelen, toch moet het probleem vermeld worden want het gaat om een verspreide praktijk. Voor dit feit bestaan er andere sancties.

De indiener van het voorstel onderstreept dat de voorname hoofdelijkheid die is die bestaat tussen de distributemaatschappij en de eigenaar, omdat de BIWD in feite voor de vrederechter zal moeten verschijnen in het geval van een eigenaar die voor misbruiken zorgt.

De BIWD wordt verantwoordelijk gesteld omdat zij garant staat voor de naleving van de wet door de eigenaar.

Tot slot meent de indiener van het voorstel A-314/1 dat artikelen 3 en 5 aan de vrees van een van de vorige sprekers tegemoetkomen.

Dit lid geeft toe dat door de wettelijke hoofdelijkheid in de plaats van de conventionele hoofdelijkheid te stellen, de partijen beter hun plichten kennen. Toch is het niet noodzakelijk een voordeel voor de eigenaars.

Hij herhaalt dat er naast de misbruikmakende eigenaars ook minder begoede eigenaars bestaan die verhuren aan huurders die ook voor misbruiken kunnen zorgen.

Een derde lid wenst verduidelijkingen omtrent de hoofdelijke aansprakelijkheid; hij heeft de indruk dat een derde persoon optreedt.

De indiener van het voorstel verduidelijkt dat de houder van een zakelijk recht, of hij nu eigenaar is ofwel het vruchtgebruik heeft, steeds de aangeslotene is maar dat de aangeslotene niet steeds de verbruiker is.

Punt 2 bepaalt in feite dat de eigenaar de aansluiting vraagt vermits steeds de eigenaar of de vruchtgebruiker de aangeslotene voor het gebouw is. Het is de huurder, de verbruiker, die het bedrag verschuldigd is voor de dienst voor openbare watervoorziening.

Laten we het geval nemen van een eigenaar en zijn huurder. De eigenaar kan in ieder geval de aansluiting aanvragen vermits hij steeds de aangeslotene is, en de huurder kan rechtstreeks zijn factuur betalen met de uitdrukkelijke toestemming van de eigenaar.

Un membre signale au passage que cette définition de l'abonné qui est toujours le propriétaire ou l'usufruitier se retrouve déjà dans les conditions générales de distribution de l'IBDE.

Un membre signale à l'égard du commissaire qui émettait comme critique que le texte ne défendait pas nécessairement les propriétaires que ce texte n'a pas cette vocation-là. Il défend les différentes parties en oeuvrant vers une situation équilibrée entre les personnes en difficulté pour qu'elles puissent avoir le droit à une fourniture d'eau, et l'IBDE pour qu'elle puisse distribuer l'eau à Bruxelles en tant que service public, de manière efficace mais avec un certain contrôle.

Un membre souhaite avoir une réponse claire à la question suivante: un locataire peut-il demander un raccordement?

Un membre souligne à cet égard qu'auparavant lorsqu'il était locataire il payait sa facture sans être l'abonné.

Un membre réitère que l'IBDE a fixé que l'abonné est toujours le propriétaire ou l'usufruitier. Il signale par ailleurs que le locataire peut payer la facture puisqu'il est usager-débiteur envers la société distributrice. Dans le cas cité par le commissaire d'un immeuble à deux compteurs, les deux familles locataires peuvent régler séparément leur facture malgré que l'abonné soit le propriétaire.

L'article 3, tel qu'amendé, est adopté par 9 voix contre une.

Article 4

Un amendement n° 9 est déposé à cet article.

Cet amendement vise en fait à aligner les législations en matière d'eau et d'électricité en fixant des sanctions équivalentes.

Cet amendement propose d'ajouter in fine de l'article, ce qui suit: "Toute coupure d'eau réalisée en violation de la présente ordonnance pourra entraîner la condamnation de la société de distribution d'eau au paiement à l'abonné d'une indemnité forfaitaire de 3.000 frs par jour de retard dans l'exécution de la décision du juge, sans préjudice du droit pour l'abonné de faire fixer par le jugement le dommage réellement subi."

L'IBDE doit pouvoir être sanctionnée en cas de non-exécution de l'ordonnance, nonobstant le fait qu'elle assure une mission de service public.

Pour un membre il s'agit que les sociétés de distribution puissent être sanctionnées si elles ne respectent pas la législation en vigueur.

De indiener van het voorstel vermeldt terloops dat deze definitie van de aangeslotene die steeds de eigenaar of de vruchtgebruiker is, reeds in de algemene distributievoorwaarden van de BIWD terug te vinden is.

Een lid zegt aan het lid, dat als kritiek had dat de tekst niet noodzakelijk de eigenaars verdedigde, dat de tekst niet deze bedoeling heeft. Deze tekst verdedigt de verschillende partijen door een evenwichtige situatie te bewerkstelligen tussen de personen in moeilijkheden opdat zij het recht op watervoorziening zouden genieten; de BIWD moet hierbij de rol kunnen spelen van een openbare dienst voor watervoorziening te Brussel, op een efficiënte manier maar met een zekere controle.

Een ander lid wenst een duidelijk antwoord op de volgende vraag: kan een huurder een aansluiting vragen?

Een lid onderstreep hierbij dat hij vroeger als huurder zijn rekening betaalde zonder de aangeslotene te zijn.

De indiener van het voorstel zegt opnieuw dat de BIWD bepaald heeft dat de aangeslotene steeds de eigenaar of de vruchtgebruiker is. Het lid vermeldt ook dat de huurder de rekening kan betalen aangezien hij verbruiker-schuldenaar is bij de watervoorzieningsmaatschappij. In het door het lid aangehaalde geval van een gebouw met twee meters, kunnen de twee families die huren elk afzonderlijk hun rekening betalen ondanks het feit dat de eigenaar de aangeslotene is.

Het aldus geamendeerde artikel 3 wordt met 9 stemmen tegen 1 stem aangenomen.

Artikel 4

Een amendement nr. 9 wordt op dit artikel ingediend.

Dit amendement strekt er in feite toe de wetgevingen inzake water en elektriciteit op elkaar af te stemmen door gelijkwaardige sancties vast te stellen.

Dit amendement stelt voor op het einde van het artikel de volgende bepalingen toe te voegen : "Iedere afsluiting van de watervoorziening die met schending van deze ordonnantie wordt uitgevoerd, kan ten gevolge hebben dat het waterleidingbedrijf wordt veroordeeld tot de betaling aan de aangeslotene van een forfaitaire vergoeding van 3.000 fr. per dag vertraging bij de uitvoering van de beslissing van de rechter, onvermindert het recht van de aangeslotene om de werkelijk geleden schade bij vonnis te laten vaststellen."

De BIWD moet een sanctie kunnen krijgen in geval de ordonnantie niet uitgevoerd wordt, ongeacht het feit dat ze een opdracht van openbare dienst uitvoert.

Voor het lid moeten de watervoorzieningsmaatschappijen een sanctie kunnen oplopen indien ze de vigerende wetgeving niet naleven.

Un membre signale que sans juger du bien fondé de l'amendement, il conviendrait en fait de le discuter plutôt à l'article 5 parce que ce n'est qu'à l'article 5 que sont envisagées les décisions judiciaires éventuelles.

Le vote sur l'amendement n° 9 est réservé donc à l'article 5.

L'article 4 est adopté à l'unanimité (10 voix).

Article 5

A l'article 5, un 1er amendement (n° 10) est déposé à cet article.

Cet amendement vise à remplacer le second alinéa par ce qui suit:

"Nonobstant toute stipulation contraire incluse dans les conditions générales de fournitures, toute action judiciaire d'une société de distribution d'eau à l'encontre d'un débiteur défaillant doit être précédée de la procédure suivante:

1. En cas de non-paiement dans un délai minimum de 12 jours à dater de la réception de la facture, présumée acquise 5 jours après la date d'envoi jusqu'à preuve du contraire, un rappel émis à partir du 30e jour suivant la date d'envoi de la facture est envoyé à l'abonné. Ce rappel reproduit le texte de la présente ordonnance et invite l'abonné à prendre contact, en cas de difficultés de paiement, avec le distributeur ou avec la commune.
2. Si le paiement n'a pas été effectué dans un délai d'au moins 15 jours après la réception de ce rappel, présumé acquis 5 jours après la date d'envoi de celui-ci jusqu'à preuve du contraire, la société de distribution d'eau met l'abonné en demeure par écrit.

Cette mise en demeure reproduit le texte de la présente ordonnance et invite l'abonné à prendre contact, en cas de difficultés de paiement, avec le distributeur ou avec la commune. La mise en demeure mentionne que la société de distribution d'eau communique à la commune du lieu de résidence, l'identité des abonnés qui n'ont pas encore réglé leur dette 10 jours après la mise en demeure, ainsi que le montant dû. Elle précise en outre que l'abonné qui désire que son nom ne soit pas communiqué à la commune est tenu d'en aviser aussitôt la société de distribution d'eau.

3. La commune est tenue de prendre contact avec la personne dont le nom et l'adresse lui ont été communiqués par la société de distribution d'eau; elle est tenue de lui fournir les conseils nécessaires et, si elle rentre dans les conditions requises, l'aide financière en vue de l'apurement."

Een lid wijst erop, zonder over de grondheid van het amendement te oordelen, dat het amendement beter bij artikel 5 zou besproken worden omdat slechts daar de eventuele rechterlijke beslissingen overwogen worden.

De stemming over amendement nr. 9 wordt dus aangehouden tot artikel 5.

Artikel 4 wordt bij eenparigheid (10 stemmen) aangenomen.

Artikel 5

Op artikel 5 wordt een eerste amendement nr. 10 ingediend.

Dit amendement strekt ertoe het tweede lid door wat volgt te vervangen:

"Niettegenstaande iedere andersluidende bepaling vervat in de algemene leveringsvoorwaarden, moet aan elke rechtsvordering van een waterleidingbedrijf tegen een in gebreke gebleven schuldenaar de volgende procedure voorafgaan:

1. bij wanbetaling binnen een minimumtermijn van 12 dagen na de ontvangst van de factuur, die geacht wordt te zijn verkregen vijf dagen na de datum van verzending tot het tegenbewijs wordt geleverd, wordt aan de aangeslotene een herinneringsbrief gezonden vanaf de dertigste dag na de datum van de verzending van de factuur. Deze herinneringsbrief bevat de tekst van deze ordonnantie en verzoekt de aangeslotene met het distributiebedrijf of met de gemeente in contact te treden voor het geval er moeilijkheden zijn om te betalen.
2. indien de betaling niet is uitgevoerd binnen een termijn van ten minste 15 dagen na de ontvangst van deze herinneringsbrief, die geacht wordt te zijn verkregen vijf dagen na de datum van verzending van deze brief tot het tegenbewijs wordt geleverd, stelt het waterleidingbedrijf de aangeslotenen schriftelijk in gebreke.

Deze ingebrekestelling bevat de tekst van de ordonnantie en verzoekt de aangeslotene in contact te treden met het waterleidingbedrijf of met de gemeente voor het geval er moeilijkheden zijn om te betalen. In de ingebrekestelling wordt vermeld dat het waterleidingbedrijf aan de gemeente van de verblijfplaats kennis geeft van de identiteit van de aangeslotenen die hun schuld tien dagen na de ingebrekestelling nog niet hebben voldaan alsmede het verschuldigde bedrag. Daarin wordt bovendien gepreciseerd dat de aangeslotene die wenst dat zijn naam niet wordt medegedeeld aan de gemeente, verplicht is het waterleidingbedrijf hiervan onmiddellijk kennis te geven.

3. de gemeente is ertoe verplicht in contact te treden met de persoon wiens naam en adres het waterleidingbedrijf haar heeft medegedeeld; zij moet hem de nodige raadgevingen en, indien hij aan de gestelde voorwaarden voldoet, financiële steun geven met het oog op de aanzuivering."

Pour l'auteur de l'amendement, il s'agit de veiller à être très précis au niveau du délai de l'action judiciaire parce que le texte tel que proposé dans la proposition A-314/1 permettrait une action judiciaire dans des délais très brefs, ce qui ne permettrait pas au consommateur de faire valoir ses droits.

Par rapport à la communication des informations au bourgmestre, il faut veiller à préserver la vie privée et donc permettre au consommateur que son identité ne soit pas communiquée à la commune.

Enfin, l'amendement vise également à permettre à l'usager de prendre connaissance de l'ordonnance.

Un membre constate que cet amendement devient finalement un point d'un règlement d'ordre intérieur ou de conditions particulières de distribution d'eau avec en outre une mise en pratique extrêmement compliquée. L'objectif poursuivi n'est pas atteint.

Sur le fond, en ce qui concerne la présomption de culpabilité qui est faite dans cet amendement l'auteur de la proposition A-314/1 estime que c'est prématuré. S'il se révèle après un an d'application par exemple que le distributeur d'eau dans la Région de Bruxelles-Capitale est de mauvaise foi et cherche à contourner la législation il serait encore temps de déposer une proposition complémentaire pour mettre sur pied des mécanismes garde-fou.

Par ailleurs, il est important de rappeler que la proposition A-314/1 recherche un équilibre entre les droits et devoirs respectifs de chacun des cocontractants et qu'il est important, dans ce contexte, de pouvoir s'appuyer sur l'entièvre collaboration de l'IBDE. Il faut en effet tirer tous les enseignements utiles des ordonnances les enseignements utiles des ordonnances coupures gaz-électricité, dans l'intérêt même des abonnés les plus fragiles socialement.

Même si l'auteur de la proposition A-314/1 est sensible à l'argument de l'auteur de l'amendement qui distingue clairement l'avertissement préalable du distributeur de l'avertissement préalable du distributeur lorsqu'il s'apprête à mettre en pratique une décision judiciaire, ce n'est pas pour autant parce que le jugement est public qu'on peut demander copie avec les noms des personnes.

Un membre opte plutôt pour que les distributeurs informent les services sociaux en vue d'une action préventive parce qu'il faut savoir à quel moment on prévoit la guidance sociale d'un usager en difficultés. Il faut être également réaliste: quelqu'un qui ne se manifeste pas lors de la réception d'un rappel de facture de l'IBDE ne se manifestera pas non plus pour dire qu'on ne peut pas communiquer son nom.

Pour toutes ces raisons, l'auteur de la proposition A-314/1 propose de ne pas adopter l'amendement.

Voor de indiener van het amendement behoort de termijn voor het instellen van de rechtsvordering zeer duidelijk te worden afgabakend omdat de tekst zoals die in het voorstel A-314/1 voorgesteld wordt, het mogelijk zou maken snel een rechtsvordering in te stellen, waardoor de verbruiker zich niet op zijn rechten zou kunnen beroepen.

In verband met de kennisgeving van informatie aan de burgemeester, moet erop toegezien worden dat de persoonlijke levenssfeer wordt beschermd en moet aan de verbruiker de mogelijkheid worden gegeven om zijn identiteit niet mede te delen aan de gemeente.

Het amendement strekt er tenslotte toe de verbruiker de mogelijkheid te bieden van de ordonnantie kennis te nemen.

Een lid stelt vast dat dit amendement uiteindelijk tot een element uit een huishoudelijk reglement verwordt en bijzondere voorwaarden voor de watervoorziening bevat met daarenboven een zeer ingewikkelde uitvoering. Het doel dat erin bestaat de verbruikers te informeren wordt niet bereikt.

Wat de zaak ten gronde betreft, het schuldvermoeden, meent de indiener van het voorstel A-314/1 dat dit amendement voorbarig is. Indien men bijvoorbeeld na een jaar toepassing merkt dat de watervoorzieningsmaatschappij in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van slechte wil is en aan de wetgeving wil ontsnappen, is er nog voldoende tijd om een bijkomend voorstel in te dienen om preventieve maatregelen uit te werken.

Er dient verder aan herinnerd te worden dat het voorstel A-314/1 een evenwicht zoekt tussen de respectieve rechten en plichten van elk van de contractanten en dat het in deze context van belang is op de volledige medewerking van de BIWD te kunnen rekenen. Alle nuttige elementen moeten uit de ordonnanties over de gas- en elektriciteitsafsluitingen gehaald worden in het belang van de sociaal meest kwetsbare aangeslotenen.

Ook al begrijpt de indiener van het voorstel A-314/1 het argument van de indiener van het amendement dat duidelijk de voorafgaande waarschuwing van de distributemaatschappij onderscheidt wanneer deze op het punt staat een rechterlijke beslissing uit te voeren, betekent dit nog niet dat men een kopie van de namen van de personen kan vragen omdat het vonnis openbaar is.

Het lid verkiest dat de watervoorzieningsmaatschappijen de sociale diensten informeren met het oog op een preventieve actie; men moet immers weten wanneer men de sociale begeleiding van een verbruiker in moeilijkheden organiseert. Men moet ook realistisch blijven: iemand die zich niet kenbaar maakt bij ontvangst van een herinneringsbrief voor zijn factuur bij de BIWD zal zich ook niet kenbaar maken om te zeggen of zijn naam al dan niet meegeleid mag worden.

Om al deze redenen stelt de indiener van het voorstel A-314/1 voor het amendement niet aan te nemen.

L'amendement n° 3 vise en fait à définir un délai dans la procédure de sollicitation d'avis du bourgmestre ou du président du CPAS. Cet amendement propose en fait d'insérer au 2e alinéa entre les mots "l'interruption des fournitures" et les mots "après avoir sollicité l'avis du bourgmestre ou du président du CPAS de la commune de l'usager", les mots "un mois".

Un membre souligne que l'amendement vise en fait non pas à condamner la société de distribution mais bien à assurer un juste équilibre entre les droits des consommateurs et la possibilité de recouvrir ces créances par le distributeur.

Un membre relève que le troisième point de l'amendement n'est pas réalisable.

Dès lors un membre souhaiterait qu'on trouve un moyen ou un autre pour que le consommateur soit informé de la décision.

Il faut trouver une alternative à la proposition qui était que la mise en demeure reproduit le texte de l'ordonnance. Il est ouvert à d'autres possibilités.

Il souhaite aborder un troisième problème: celui de la communication du nom du consommateur au bourgmestre ou au président du CPAS. Il reconnaît qu'au départ il était opposé à la communication d'office du nom de ces personnes et ATD Quart Monde a d'ailleurs introduit un recours auprès de la Cour d'arbitrage mais a été déboutée. Ce débat a eu lieu également (ce recours portait en fait sur l'ordonnance électricité).

M. Eylenbosch au nom du Forum de lutte contre la pauvreté défendait la communication des noms pour permettre à ces personnes de se réinsérer dans le circuit de guidance sociale.

Aujourd'hui l'auteur de la proposition A-156/1 la défend également mais il estime qu'il faut distinguer la période avant et après passage devant le juge et c'est pourquoi il aimeraient bien que l'alinéa au point 2 de son amendement n° 10 qui stipule que "elle précise en outre que l'abonné qui désire que son nom ne soit pas communiqué à la commune est tenu d'en aviser aussitôt la société de distribution d'eau" soit repris quelque part au niveau de l'article 5.

Un membre tient cependant à préciser que le 2e alinéa de l'article 5 est clair, la société distributrice d'eau avant de poursuivre devant la juridiction compétente pour interruption des fournitures en cas de non-recouvrement de créances ne peut faire cela qu'après avoir sollicité l'avis du bourgmestre ou du président du CPAS de la commune de l'usager.

Amendement nr. 3 strekt er eigenlijk toe in het kader van de procedure voor de raadpleging van de burgemeester of de OCMW-voorzitter een termijn vast te stellen. Het amendement stelt voor in het tweede lid de woorden "een maand" in te voegen tussen de woorden "onderbreking van de levering" en de woorden "na het advies".

Een ander lid onderstreept dat het amendement er eigenlijk toe strekt niet de watervoorzieningsmaatschappij te veroordelen maar wel een juist evenwicht te vinden tussen de rechten van de verbruikers en de mogelijkheid deze schulden door de watervoorzieningsmaatschappij te vorderen.

Het voorgaande lid merkt op dat het derde punt van het amendement niet haalbaar is.

Een lid wenst dan ook dat men een of ander manier vindt om de verbruiker van de beslissing op de hoogte te brengen.

Er dient een alternatief gevonden te worden voor het voorstel dat de ingebrekestelling de tekst van de ordonnantie zou bevatten. Het lid staat open voor andere mogelijkheden.

Het lid wil een derde probleem bespreken nl. het al dan niet mededelen van de naam van de verbruiker aan de burgemeester of de voorzitter van het OCMW. Hij erkent dat hij in het begin tegenstander was van de mededeling ambtshalve van de naam van deze personen. ATD Vierde Wereld is trouwens in beroep gegaan bij het Arbitragehof, maar dit beroep werd verworpen. Dit debat werd ook reeds gevoerd (het beroep ging in feite over de ordonnantie over de elektriciteit).

De heer Eylenbosch heeft in de Commissie in naam van het forum voor de strijd tegen de armoede de mededeling van de namen verdedigd opdat deze personen zich op het nieuw in het circuit van de sociale begeleiding zouden kunnen inschakelen.

De indiener van het voorstel A-156/1 verdedigt nu ook dit principe maar hij vindt dat een onderscheid gemaakt moet worden tussen de periode voor en na het verschijnen voor de rechter; hij wenst dan ook dat het lid in punt 2 van zijn amendement nr. 10 dat bepaalt "Daarin wordt boven dien gepreciseerd dat de aangeslotene die wenst dat zijn naam niet wordt medegedeeld aan de gemeente, verplicht is het waterleidingbedrijf hiervan onmiddelijk kennis te geven.", ergens in artikel 5 opgenomen wordt.

Een lid verklaart nochtans dat het tweede lid van artikel 5 duidelijk is. De watervoorzieningsmaatschappij kan slechts een vervolging inzetten voor de bevoegde rechtbank voor afsluiting van de leveringen in geval van niet-terugvordering van de schulden, indien zij eerst het advies van de burgemeester of van de voorzitter van het OCMW van de gemeente van de verbruiker ingewonnen heeft.

Elle doit solliciter l'avis ce qui ne veut pas dire qu'elle l'obtient ou qu'il s'agisse d'un avis conforme. On n'impose pas car on ne peut confier aucune nouvelle mission à un CPAS, ce n'est pas de la compétence régionale.

Avec l'amendement que l'auteur de la proposition A-314/1 dépose (n° 3) trois situations peuvent se présenter:

- après un mois l'IBDE n'a pas reçu d'avis du CPAS ou du bourgmestre et il poursuit;
- après un mois l'IBDE a reçu un avis défavorable mais cela ne le lie pas, il poursuit quand même;
- l'IBDE a pu recevoir un avis favorable du CPAS ou du bourgmestre et il poursuit.

Il n'y a qu'une obligation de solliciter un avis et aucune soit de l'obtenir, soit qu'il soit conforme.

Un membre aborde le problème du parallélisme entre l'ordonnance électricité qui vient d'être adoptée et la proposition d'ordonnance A-314.

Un membre souhaite avoir des précisions quant à l'alinéa 2 de l'article 5 car l'auteur de la proposition A-314/1 a bien précisé ce qu'il entendait par personne résidant dans un immeuble à l'article 2, il ne fallait pas pour autant que cette personne soit inscrite au registre de la population. Dès lors, il s'étonne de voir inscrit ici à l'article 5 qu'il s'agit d'une personne physique résidant et étant domiciliée dans l'immeuble à usage d'habitation.

Un membre est d'accord de modifier le texte par un amendement technique en remplaçant le "et" par "ou étant domicilié" puisqu'en effet l'article 2 prévoit la résidence en des termes plus larges.

Un membre souhaiterait voir un parallélisme entre l'ordonnance modifiant l'ordonnance relative au droit à la fourniture minimale d'électricité du 11 juillet 1991 et la présente ordonnance. C'est pourquoi il propose de reprendre l'article 5 de cette ordonnance d'une manière ou d'une autre dans ce texte: "en cas de non-paiement de la facture 15 jours après l'envoi du rappel, l'entreprise d'électricité peut procéder au placement d'un limiteur. Pour ce faire elle est tenue d'adresser une mise en demeure par lettre recommandée prévenant le ménage de l'imminence du placement et de son intention d'avertir la commune pour permettre à celle-ci de charger un organisme de trouver avec l'abonné une solution à ses difficultés. Si dans les 15 jours qui suivent, il n'a pas été procédé au paiement de la facture ou proposé un plan d'apurement de la dette par l'abonné ou un organisme, l'entreprise d'électricité peut procéder au placement du limiteur.

De maatschappij moet het advies vragen wat niet wil zeggen dat zij dit ook krijgt of dat het om een conform advies gaat. Er wordt niets opgelegd want men kan geen enkele nieuwe opdracht aan het OCMW toekennen, aangezien dit geen gewestelijke bevoegdheid is.

Het amendement nr. 3 dat de indiener van het voorstel A-314/1 indient kan tot drie situaties leiden:

- na een maand heeft de BIWD geen advies van het OCMW of van de burgemeester ontvangen en gaat zij tot vervolging over;
- na een maand heeft de BIWD een negatief advies ontvangen maar gaat zij toch tot vervolging over gezien zij hierdoor niet gebonden is;
- de BIWD heeft een gunstig advies van het OCMW of van de burgemeester ontvangen en gaat tot vervolging over.

Er bestaat slechts een verplichting het advies in te winnen en geen verplichting het te krijgen of dat het conform zou zijn.

Een ander lid kaart het probleem aan van de gelijklopendheid van de ordonnantie voor de elektriciteit die juist goedgekeurd werd en van het voorstel van ordonnantie A-314.

Een lid wenst verduidelijkingen bij lid twee van artikel 5 want ofschoon de indiener van het voorstel A-314/1 goed uitgelegd heeft wat hij verstand onder een persoon die verblijft in een gebouw bedoeld bij artikel twee, wil dit nog niet zeggen dat deze persoon in het bevolkingsregister ingeschreven is. Het lid verbaast er zich dan ook over bij artikel 5 te lezen dat het gaat om een natuurlijke persoon die verblijft en woont in een woonhuis.

De indiener van het voorstel is het ermee eens de tekst te wijzigen door een technisch amendement en de woorden "en woont" door de woorden "of woont" te vervangen vermits artikel 2 inderdaad de verblijfplaats in ruimere bewoordingen definieert.

Een lid zou een vergelijking willen maken tussen de ordonnantie tot wijziging van de ordonnantie met betrekking tot het recht op een minimumlevering van elektriciteit en deze ordonnantie. Daarom stelt hij voor om artikel 5 van deze ordonnantie in de een of andere vorm in deze tekst over te nemen :"Ingeval de factuur binnen 15 dagen na de verzending van de herinneringsbrief niet is betaald, mag de elektriciteitsmaatschappij een begrenzer plaatsen. Daartoe behoort zij bij aangetekende brief een aanmaning te zenden waarbij het gezin ervan wordt verwittigd dat er weldra een begrenzer wordt geplaatst en dat zij voornemens is de gemeente op de hoogte te brengen om deze de gelegenheid te geven een instelling op te dragen samen met de aangeslotene een oplossing te zoeken voor zijn problemen. Indien de factuur binnen de 15 daarop volgende dagen niet is betaald of de aangeslotene of een instelling binnen die termijn geen plan voor de aflossing van de schuld heeft voorgesteld, mag de elektriciteitsmaatschappij de begrenzer plaatsen.

L'entreprise d'électricité proposera alors elle-même un plan de paiement de la dette respectant les dispositions de l'article 1409 du code judiciaire ou saisira le juge compétent aux fins d'un règlement de la créance.

L'abonné a le droit de refuser la communication de son nom à la commune par lettre recommandée adressée à l'entreprise d'électricité dans les 10 jours de la réception de la lettre recommandée précitée."

En ce qui concerne l'amendement n° 10 un membre est sensible aux arguments de l'auteur de la proposition A-314/1 de ne pas reprendre en fait les conditions reprises à l'article 33 de l'IBDE mais un problème de procédure demeure. Il souhaiterait que d'une manière ou d'une autre soit inséré dans le texte que lors d'une mise en demeure si une personne ne souhaite pas voir figurer son nom qu'elle le fasse savoir par lettre recommandée. Il souhaite également que soit prévue la nécessité de transmettre dans la documentation le texte de l'ordonnance.

Ce point demeure en suspens dans la discussion. L'amendement n° 3 est adopté à l'unanimité (9 voix).

Un membre a également déposé un amendement n° 4 à l'article 5 qui vise à remplacer le dernier alinéa par l'alinéa suivant : "Par dérogation au premier alinéa, lorsque la distribution s'effectue au bénéfice d'hôpitaux, de crèches, de homes ou d'établissements scolaires, organisés ou subventionnés par les pouvoirs publics, et pour autant que la distribution soit réalisée au profit des personnes physiques qui jouissent des services dispensés par ces établissements, la société distributrice ne peut interrompre unilatéralement la fourniture.

Le cas échéant la société distributrice poursuit devant la juridiction compétente l'interruption des fournitures".

L'impossibilité d'interrompre unilatéralement pour des personnes physiques la fourniture d'eau va s'appliquer également aux institutions de soins de santé ou d'enseignement organisés ou subventionnés par les pouvoirs publics.

Un membre a également déposé un amendement n° 11 qui vise, quant à lui, à supprimer au 3e alinéa les mots "au président du CPAS ou".

L'objectif de cet amendement est de se conformer à l'avoir du Conseil d'Etat rendu dans le cadre du projet d'ordonnance visant à assurer un droit à un approvisionnement minimal d'électricité.

Quant à l'amendement n° 4 de l'auteur de la proposition A-314/1, un membre se demande s'il ne faudrait pas préciser qu'il s'agit d'organismes agréés. Il pense notamment aux homes, aux seniories où résident, des personnes qui sont particulièrement fragiles.

De elektriciteitsmaatschappij stelt dan zelf een plan voor de aflossing van de schuld voor met naleving van de bepalingen van artikel 1409 van het Gerechtelijk Wetboek of maakt de zaak aanhangig bij de bevoegde rechter om de aanzuivering van de schuld te verkrijgen.

De aangeslotene heeft het recht bij aangetekende brief, die binnen 10 dagen na de ontvangst van de eerder genoemde aangetekende brief wordt verzonden te weigeren dat zijn naam wordt medegedeeld aan de gemeente."

Wat amendement nr 10 betreft, heeft de indiener van het voorstel A-314/1 begrip voor de argumenten van een ander lid om de voorwaarden vermeld in artikel 33 van de BIWD niet over te nemen maar er blijft nog een procedureprobleem over. Hij zou willen dat op een of andere wijze in de tekst wordt vermeld dat wanneer een persoon bij een ingebrekestelling niet wil dat zijn naam wordt vermeld, hij dit bij aangetekende brief te kennen geeft. Hij wenst eveneens dat moet worden voorgeschreven dat de tekst van de ordonnantie bij de documentatie wordt gedaan.

Dit punt wordt aangehouden tijdens de besprekking. Amendement nr 3 wordt bij eenparigheid (9 stemmen) aangenomen.

Een lid heeft eveneens een amendement nr 4 ingediend op artikel 5 dat ertoe strekt het laatste lid te vervangen door het volgende lid :"In afwijking van het eerste lid mag het distributiebedrijf de levering niet eenzijdig onderbreken wanneer de watervoorziening geschiedt ten gunste van door de overheid opgerichte of gesubsidieerde ziekenhuizen, kinderdagverblijven, tehuizen of onderwijsinstellingen en voor zover dit geschiedt ten gunste van de natuurlijke personen die gebruik maken van de door deze instellingen verleende diensten.

In voorkomend geval vordert het distributiebedrijf de onderbreking van de levering voor het bevoegde gerecht."

De onmogelijkheid om de watervoorziening eenzijdig te onderbreken voor natuurlijke personen zal eveneens gelden voor de verzorgingsinstellingen of onderwijsinstellingen die door de overheid zijn opgericht of gesubsidieerd.

Een lid heeft ook een amendement nr 11 ingediend om in het derde lid de woorden "van de voorzitter van het OCMW of" te doen vervallen.

Het doel van dit amendement is rekening te houden met het advies dat de Raad van State heeft uitgebracht in verband met het ontwerp van ordonnantie om het recht op een minimumlevering van elektriciteit te waarborgen.

In verband met amendement nr 4 vraagt de indiener van het voorstel 314/1 zich af of niet moet worden gepreciseerd dat het om erkende instellingen gaat. Hij denkt met name aan de tehuizen, seniories waar personen die bijzonder zwak zijn verblijven.

L'auteur de la proposition A-314/1 souligne que son amendement en fait exclut tous les homes ou toutes les institutions privées qui ont un but de lucre et il signale que rajouter le mot "agrées" ne règle rien car il y a des institutions privées qui sont agréées également; l'agrément n'est qu'une condition d'exercice.

En fait, cet amendement couvre les organismes publics de la même manière que l'usager domestique et répond en fait à la demande de la Ligue des droits de l'homme et de la CGEE de protéger également la fourniture d'eau pour les lieux assimilés à des habitations dont question dans cet amendement.

Le ministre tient à rappeler que les homes privés sont subventionnés par l'INAMI.

L'auteur de l'amendement n° 4 précise qu'en fait ici il s'agit d'une réalité sociologique qui recouvre une réalité juridique; on vise à protéger des personnes physiques qui se trouvent dans ces homes, dans ces crèches, etc. mais on protège en fait l'organisateur qui est l'abonné et qui est aussi l'usager même s'il redistribue par la suite l'usage. Dans le cas de l'hôpital Erasme, c'est l'hôpital qui est l'abonné et également le débiteur des factures.

Cet amendement ne vise pas à protéger un organisateur privé qui ouvre une crèche et qui maintient des enfants en otage pour ne pas payer sa facture par exemple.

Cet amendement vise encore une fois à protéger les personnes les plus vulnérables. L'auteur de la proposition A-314/1 cite l'exemple des hôpitaux. L'ordonnance ne peut protéger les personnes de catégories sociales aisées fréquentant les hôpitaux privés.

Il s'agit de protéger les institutions publiques ou les organismes qui ne sont pas publics mais qui sont subventionnés par les pouvoirs publics; il ne s'agit pas de pénaliser l'IBDE pour des personnes privées qui décident d'ouvrir une institution quelconque à des fins de lucre.

Un membre repose la question des séniories car des cas se sont présentés où des institutions de tel type ont dû fermer.

Si l'IBDE coupe l'eau à un home, ces personnes vulnérables sont réellement mis en danger.

Un membre note à ce propos que cela dépendra du pouvoir d'appréciation du juge.

Le ministre rappelle à ce propos que les homes pour personnes âgées sont subventionnés par l'INAMI et qu'il s'agit là d'une grande partie de leurs revenus; ils sont donc également visés par cet amendement à l'article 5.

De indiener van het voorstel A-314/1 wijst erop dat zijn amendement in feite alle tehuizen en privaten instellingen met winstgevend doel uitsluit en bericht dat de toevoeging van het woord "erkende" niets oplaat omdat er private instellingen bestaan die eveneens erkend zijn. De erkenning is slechts een voorwaarde om een instelling te mogen exploiteren.

In feite dekt dit amendement de openbare instellingen op dezelfde manier als de verbruiker die water verbruikt voor huishoudelijke doeleinden en speelt het in op het verzoek van de Liga voor de Rechten van de Mens en van de CGEW om ook de watervoorziening te beschermen voor de plaatsen die worden gelijkgesteld met woningen, waarvan sprake in dit amendement.

De Minister wenst er aan te herinneren dat de private tehuizen worden gesubsidieerd door het RIZIV.

De indiener van amendement nr. 4 specificert dat het hier gaat om een sociologisch verschijnsel dat een juridische realiteit dekt. Men wil natuurlijke personen beschermen die zich in tehuizen, in kinderdagverblijven, enz. bevinden, maar men beschermt in feite de organiserende instantie die de aangeslotene is en die tevens de verbruiker is zelfs als hij voor de verdere verdeling zorgt. In het geval van het Erasmusziekenhuis dat de aangeslotene is, is het ziekenhuis de aangeslotene en de schuldenaar van de facturen.

Dit amendement strekt er niet toe bescherming te verlenen aan een private organiserende instantie die een kinderdagverblijf opent en kinderen gijzelt om haar facturen bijvoorbeeld niet te moeten betalen.

Dit amendement strekt er nogmaals toe de meest kwetsbare personen te beschermen. De indiener van het voorstel A-314/1 haalt het voorbeeld aan van de ziekenhuizen. De ordonnantie mag geen bescherming verlenen aan personen uit begoede sociale klassen die naar private ziekenhuizen gaan.

Het gaat erom bescherming te verlenen aan de openbare instellingen of aan de niet openbare maar gesubsidieerde instellingen. De BIWD mag niet worden gestraft voor de privé-personen die uit winstbejag een instelling openen.

Een lid stelt opnieuw de kwestie van de seniories aan de orde want er hebben zich gevallen voorgedaan waarin dergelijke instellingen hebben moeten sluiten.

* Indien de BIWD het water afsluit in een tehuis, komen die kwetsbare personen echt in gevaar.

Een lid merkt in dat verband op dat dit zal afhangen van de beoordelingsbevoegdheid van de rechter.

De Minister herinnert er in dat verband aan dat de bejaardentehuizen worden gesubsidieerd door het RIZIV en dat deze subsidies een groot gedeelte van hun inkomsten uitmaken. Dit amendement op artikel 5 heeft ook daar betrekking op.

L'amendement n° 4 est adopté à l'unanimité (9 voix).

Un membre dépose en commission un nouvel amendement visant à compléter l'article 5 (n° 14).

Remplacer au deuxième alinéa les mots "après avoir sollicité l'avis du bourgmestre ou du président du CPAS de la commune de l'usager" par la disposition suivante:

"Pour ce faire, elle est tenue d'adresser une mise en demeure par lettre recommandée prévenant le ménage qu'elle sollicite l'avis du bourgmestre ou du président du CPAS de la commune du l'usager.

L'abonné a le droit de refuser la communication de son nom à la commune par lettre recommandée adressée à la société dans les 10 jours de la réception de la mise en demeure.

La mise en demeure reproduit le texte de la présente ordonnance.

Un mois après la sollicitation de l'avis du bourgmestre ou du président du CPAS de la commune de l'usager ou directement après réception de la lettre recommandée de l'usager adressée à la société afin de refuser la communication de son nom à la commune, la société peut poursuivre devant la juridiction compétente l'interruption de fourniture."

Un membre pense que cet amendement n'est pas praticable d'une part parce qu'il risque de faire peser une charge très lourde sur l'IBDE au point de vue administratif et en deuxième lieu parce qu'il pourrait mener à des problèmes d'interprétation.

Un amendement (n° 15) est déposé par un membre. Compléter l'alinéa 2 par :

"L'usager peut demander par lettre recommandée à la société distributrice, dans un délai de dix jours après la réception de la mise en demeure prévue dans les conditions du distributeur, que l'avis des autorités sus-visées ne soit pas sollicité.

Dans ce cas, la société distributrice poursuit devant la juridiction compétente sans autre formalité".

Un membre estime nécessaire de l'usager soit informé du fait de que la société sollicite un avis du bourgmestre ou du CPAS.

Un membre suggère d'ajouter ceci: indépendamment des conditions générales ou particulières de la société distributrice la mise en demeure contient un avertissement de la sollicitation de l'avis au bourgmestre ou du président du CPAS.

Amendement nr 4 wordt aangenomen bij eenparigheid van stemmen (9 stemmen).

Een lid dient in de commissie een nieuw amendement in om artikel 5 aan te vullen (nr. 14).

Het strekt ertoe in het tweede lid de woorden "na het advies te hebben ingewonnen van de burgemeester of de voorzitter van het OCMW van de gemeente van de verbruiker" door de volgende bepaling:

"Daartoe moet het bij aangetekende brief een ingebrekestelling zenden waarbij het gezin ervan verwittigd wordt dat het de burgemeester of de OCMW-voorzitter van de gemeente van de verbruiker om advies vraagt.

De aangeslotene heeft het recht bij aangetekende brief, die binnen 10 dagen na de ontvangst van de ingebrekestelling moet worden verzonden aan het bedrijf, te weigeren dat zijn naam wordt ter kennis gebracht van de gemeente.

De ingebrekestelling bevat de tekst van deze ordonnantie.

Het bedrijf kan, een maand nadat de burgemeester of de voorzitter van het OCMW van de gemeente van de verbruiker om advies is gevraagd of onmiddellijk na de ontvangst van de aangetekende brief die de verbruiker aan het bedrijf zendt om te weigeren dat zijn naam ter kennis wordt gebracht van de gemeente, de onderbreking van de levering vorderen voor het bevoegde gerecht."

Een lid meent dat dit amendement niet uitvoerbaar is, enerzijds omdat dit de BIWD veel administratieve rompslomp kan bezorgen en anderzijds omdat het voor interpretatieproblemen kan zorgen.

Een lid dient een amendement (nr. 15) in om het tweede lid aan te vullen door:

"De verbruiker kan het distributiebedrijf bij aangetekende brief binnen een termijn van tien dagen na de ontvangst van de in de voorwaarden van het distributiebedrijf vermelde ingebrekestelling vragen dat de eerder genoemde overheid niet om advies wordt gevraagd.

In dit geval maakt het distributiebedrijf de zaak aanhangig bij het bevoegde gerecht zonder andere formaliteiten te vervullen."

Een lid vindt het noodzakelijk dat de verbruiker ervan op de hoogte wordt gebracht dat het bedrijf de burgemeester of het OCMW om advies vraagt.

Een lid geeft in overweging het volgende toe te voegen : onafhankelijk van de algemene of bijzondere voorwaarden van het distributiebedrijf bevat de ingebrekestelling een bericht waarin wordt medegedeeld dat de burgemeester of de voorzitter van het OCMW om advies wordt gevraagd.

Le ministre rappelle que l'auteur de la proposition A-314 a déposé une proposition de résolution concernant les conditions générales de fourniture d'eau qui invite le gouvernement à prendre une circulaire analogue à celle régissant en la matière en Région wallonne et qui contient ce genre de dispositions.

Cet ajout lu paraît dès lors superfétatoire.

L'amendement n° 15 est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 10 est retiré.

Quant à l'amendement n° 11, son auteur se demande toujours s'il ne serait pas préférable de supprimer la sollicitation de l'avis président du CPAS étant donné que cela pourrait poser des problèmes juridiques. Ne faudrait-il pas se limiter à la sollicitation de la commune?

Le ministre précise qu'en sollicitant un avis qui n'est pas conforme qui ne doit pas nécessairement être donné, il n'y a aucune imposition à l'égard du CPAS, la seule obligation est dans le chef de l'IBDE. On n'empêche pas sur les matières bicomunautaires.

Un membre retire son amendement n° 11 s'il a la garantie qu'on n'empêche pas sur ces compétences-là.

Les commissaires reviennent à la discussion de l'amendement n° 9 qui avait été proposé initialement à l'article 4 et puis réservé pour l'article 5.

Un membre invoque trois raisons pour rejeter cet amendement bien qu'elle est de ceux qui défendent l'insertion d'astreinte et de sanctions en matière d'environnement.

La première raison est qu'il y a toujours une différence entre l'intercommunale de distribution des eaux à Bruxelles qui est une intercommunale pure et les autres sociétés de distribution qui sont des intercommunales mixtes. C'est une différence essentielle même si elle n'est suffisante pour éluder des sanctions en cas de non-application de l'ordonnance.

La deuxième raison est que le contenu de l'ensemble des dispositions qui font le cadre général de cette ordonnance, est essentiellement différent des ordonnances qui ont été déposées en commission des affaires économiques; dès lors on peut espérer une large collaboration et une démarche consensuelle de l'IBDE. Ce qui n'était évidemment pas le cas d'une ordonnance qui était purement coercitive à l'égard des intercommunales mixtes d'électricité..

La troisième raison est que l'objet de l'ordonnance étant différent on peut espérer ne pas devoir vérifier à un moment donné sur le terrain la non-exécution de la présente ordonnance.

De Minister herinnert eraan dat de indiener van het voorstel A-314 een voorstel van resolutie heeft ingediend betreffende de algemene voorwaarden van de watervoorziening waarin de regering wordt verzocht een soortgelijke circulaire vast te stellen als die welke deze aangelegenheid regelt in het Waalse Gewest en die dat soort bepalingen bevat.

Deze toevoeging lijkt hem bijgevolg overbodig.

Amendement nr. 15 wordt bij eenparigheid van stemmen aangenomen.

Amendement nr. 10 wordt ingetrokken.

In verband met amendement nr. 11 vraagt de indiener ervan zich nog steeds af of het niet beter zou zijn dat de OCMW-voorzitter niet om advies wordt gevraagd omdat dit juridische problemen kan opleveren. Moet men de raadpleging niet beperken tot de gemeente?

De Minister preciseert dat er geen enkele verplichting rust op het OCMW wanneer er een niet eensluidend advies wordt gevraagd dat niet noodzakelijkerwijs moet worden gegeven. Er rust alleen een verplichting op de BIWD. Men treedt niet op het terrein van de bicomunautaire aangelegenheden.

Een lid trekt zijn amendement nr 11 in, indien hem wordt verzekerd dat men zich niet op het terrein van deze bevoegdheden begeeft.

De commissieleden besteden opnieuw aandacht aan amendement nr. 9 dat aanvankelijk was ingediend op artikel 4 en vervolgens in verband is gebracht met artikel 5.

Een lid haalt drie redenen aan om dit amendement af te wijzen hoewel hij voorstander is van een dwangsom en straffen in milieu-aangelegenheden.

De eerste reden is dat er steeds een verschil te maken valt tussen de intercommunale voor waterlevering te Brussel, die een zuivere intercommunale is, en de andere distributiebedrijven die gemengde intercommunales zijn. Het is een verschil dat van essentieel belang is, zelfs al is dit niet voldoende om straffen te ontlopen bij het niet toepassen van de ordonnantie.

De tweede reden is dat de inhoud van het geheel van bepalingen die het algemeen kader van deze ordonnantie vormen, in belangrijke mate verschilt van de ordonnances die in de commissie van economische zaken zijn ingediend. Men kan bijgevolg hopen op medewerking en op het akkoord van de BIWD. Dit was uiteraard niet het geval met een ordonnantie die van louter dwingende aard was ten opzichte van de gemengde intercommunales voor elektriciteitslevering.

De derde reden is dat het onderwerp van de ordonnantie verschillend is en daarom kan worden gehoopt dat niet op zeker ogenblik in de praktijk moet worden nagegaan of deze ordonnantie niet wordt uitgevoerd.

L'auteur de l'amendement rappelle que la commission des affaires économiques a dû prendre des dispositions parce que les intercommunales mixtes d'électricité ne respectaient pas la législation en vigueur.

L'auteur de la proposition A-314/1 souligne toutefois qu'il ne s'opposera pas à imposer une astreinte à l'IBDE si dans un an le Conseil constate une mauvaise volonté évidente et si les coupures ne sont pas enrayées.

Il souligne qu'il ne s'agit pas d'être coercitif par rapport à une société ou à une autre et que même pour l'ordonnance électricité l'objectif premier n'était pas celui-là. Il rappelle que dans le cas des intercommunales mixtes un des objectifs est d'accroître les bénéfices financiers.

Dans le cas de cette ordonnance, l'objectif essentiel et primordial est d'aligner les droits et devoirs des usagers et de l'IBDE.

L'auteur de la proposition A-156/1 n'estime pas normal que l'usager soit sanctionné en cas de non-respect du contrat et que la société distributrice ne puisse pas être sanctionnée en cas de non-exécution de l'ordonnance.

Il souligne par ailleurs que la coercition proposée n'est pas lourde.

Et il est d'avis qu'espérer que tout aille bien est faire fi de la mauvaise volonté que l'IBDE a montrée lors de la demande d'informations précises sur les statistiques de coupures et lors des auditions. Le commissaire rappelle par ailleurs que l'IBDE est une intercommunale pure composée de man-dataires politiques locaux qui ont comme intérêt d'avoir des dividendes pour les communes. Ce n'est pas parce que c'est une intercommunale publique pure qu'il ne peut pas y avoir de problèmes de gestion. Il maintient son amendement car il est légitime si l'usager peut être sanctionné, que l'intercommunale pure le soit aussi.

Un membre s'étonne qu'il propose que le législateur attende un bilan pour prendre des mesures préventives.

Un membre souhaiterait que les commissaires décident que la commission fasse un bilan sur l'application de l'ordonnance. Il propose qu'un vote ait lieu après la fin de la discussion sur l'ordonnance pour décider oui ou non d'un bilan comme pour l'électricité.

L'amendement n° 9 est rejeté par 6 voix contre 2.

L'article 5, tel qu'amendé, est adopté par 7 voix et 2 abstentions.

De indiener van het amendement herinnert eraan dat de commissie voor de economische zaken deze maatregelen heeft moeten nemen omdat de gemengde intercommunales voor elektriciteitslevering de vigerende wetgeving niet in acht nemen.

De indiener van het voorstel A-314/1 wijst er evenwel op dat hij er zich niet tegen zal verzetten dat aan de BIWD een dwangsom wordt opgelegd indien de Raad over een jaar vaststelt dat er kennelijk slechte wil aanwezig is en indien de afsluitingen niet worden ingedammd.

Hij wijst erop dat het er niet om gaat dwingende maatregelen te nemen ten aanzien van een of ander bedrijf en dat dit zelfs voor de elektriciteitsordonnantie niet het eerste doel was. Hij herinnert eraan dat een van de doelstellingen, in het geval van de gemengde intercommunales, erin bestaat de winst op te drijven.

In het geval van deze ordonnantie is het hoofddoel de rechten en verplichtingen van de verbruikers en van de BIWD op elkaar af te stemmen.

De indiener van het voorstel A-156/1 vindt het niet normaal dat de verbruiker wordt gestraft als het contract niet wordt nageleefd en dat het distributiebedrijf niet kan worden gestraft als de ordonnantie niet wordt uitgevoerd.

Hij wijst er voorts op dat het geen zware dwangmaatregel is.

Hij meent dan zo men hoopt dat alles goed gaat, men daarbij voorbij gaat aan de slechte wil die de BIWD heeft laten blijken toen deze tijdens de hoorzittingen om inlichtingen werd gevraagd over de statistieken in verband met de afsluitingen. Het lid herinnert er voorts aan dat de BIWD een zuivere intercommunale is waarin plaatselijke politieke mandatarissen zitting hebben en die er belang bij hebben dat aan de gemeenten dividenden worden uitgekeerd. Het is niet omdat het om een zuivere openbare intercommunale gaat dat er geen beheersproblemen kunnen rijzen. Het lid behoudt zijn amendement omdat het maar billijk is dat, zo de verbruiker kan worden gestraft, ook de zuivere intercommunale kan worden gestraft.

Het verbaast een lid dat een commissielid voorstelt dat de commissie een balans zou opmaken van de toepassing van de ordonnantie.

Hij stelt voor dat er na afloop van de besprekking een stemming wordt gehouden over het al dan niet opmaken van een balans zoals dat voor de elektriciteit het geval is.

Amendement nr. 9 wordt verworpen met 6 stemmen tegen 2.

Artikel 5, zoals het geadviseerd is, wordt aangenomen met 7 stemmen, bij 2 onthoudingen.

Article 6

Un amendement (n° 2) a été déposé à l'article 6.

L'auteur de la proposition A-314/1 signale qu'avoir prévu une date aussi éloignée est une erreur. Il propose dès lors que l'ordonnance entre en vigueur le 1er octobre 1994.

L'auteur de la proposition A-156/1 doute qu'étant donné l'efficacité de l'administration de l'IBDE et de la CIBE il n'y ait pas de problème pour que cette ordonnance entre en application aussi rapidement.

Le ministre pense qu'il serait plus raisonnable de prévoir le 1er novembre 1994 en égard aux retards de publication du *Moniteur*. Cette proposition est acceptée.

L'amendement n° 2 qui devient dès lors "la présente ordonnance entre en vigueur le 1er novembre 1994" est adopté à l'unanimité (9 voix).

Un amendement n° 12 est déposé en vue d'ajouter un article 7 qui dispose:

"Le placement par une société de distribution d'eau d'un compteur à prépaiement sur une installation ne peut être opéré que moyennant l'accord écrit de l'abonné ou à la suite d'une action judiciaire."

Un membre souligne que la technique du compteur d'eau à pré-paiement existe déjà. Il lui semble qu'il faut mieux anticiper légalement cette possibilité qui pourrait être utilisée par les sociétés de distribution d'eau pour détourner les objectifs de l'ordonnance.

Le ministre est convaincu des bonnes intentions de l'auteur de l'amendement; il en comprend la portée mais il lui semble que sur le terrain cela posera des problèmes, étant donné les rapports de force existants il y aura une pression sur l'abonné pour généraliser le système des compteurs à prépaiement avec des négociations que le législateur ne contrôlera pas. Cela peut être dangereux.

Le ministre souligne qu'obtenir un accord écrit d'une personne en difficultés n'est pas difficile; ces personnes signent facilement; de même le juge de paix pourrait également prôner la généralisation des compteurs à prépaiement comme cela il n'y aurait plus à traiter ce type de conflit.

Le ministre préfère que la décision demeure une décision politique.

Un membre retire son amendement compte tenu des informations apportées par les ministres. Il souhaite qu'un bilan de l'application de l'ordonnance soit imposé. Le rapporteur

Artikel 6

Een amendement (nr. 2) is ingediend op artikel 6.

De indiener van het voorstel A-314/1 bericht dat het verkeerd is een datum vast te stellen die nog zo ver af is. Hij stelt bijgevolg voor dat de ordonnantie op 1 oktober 1994 in werking treedt.

De indiener van het voorstel A-314/1 twijfelt eraan of deze ordonnantie, gelet op de doeltreffendheid van de administratie van de BIWD en van de BIWM, spoedig kan worden toegepast.

De Minister meent dat het redelijker zou zijn 1 november 1994 als datum te nemen, gelet op de vertraging bij de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*. Dit voorstel wordt aangenomen.

Amendment nr. 2, dat bijgevolg luidt "Deze ordonnantie treedt in werking op 1 november 1994" wordt aangenomen bij eenparigheid van stemmen (9 stemmen).

Er wordt een amendement nr 12 ingediend om een artikel 7 toe te voegen luidende :

"Een distributiemaatschappij kan op een bestaande installatie slechts een betaalmeter plaatsen na schriftelijk akkoord van de abonnee of na een rechterlijke beslissing."

Een lid wijst erop dat het procédé van de betaalmeter voor water reeds bestaat. Hij vindt dat men uit wetgevingstechnisch oogpunt beter vooruitloopt op die mogelijkheid waarvan de waterleidingmaatschappijen gebruik zouden kunnen maken om het doel van de ordonnantie te omzeilen.

De Minister is overtuigd van de goede bedoelingen van de indiener van het amendement. Hij heeft begrip voor de strekking ervan maar meent dat een en ander in de praktijk problemen zal opleveren. Gelet op de bestaande krachtsverhouding zal er op de aangeslotene pressie worden uitgeoefend om het systeem van de betaalmeters te veralgemenen bij onderhandelingen waarop de wetgever geen vat zal hebben. Dit kan gevaarlijk zijn.

De Minister wijst erop dat het niet moeilijk is om het schriftelijk akkoord te verkrijgen van een persoon die in moeilijkheden verkeert. Deze personen tekenen gemakkelijk. Ook de rechter zou de veralgemeening van de betaalmeters kunnen aanbevelen. Aldus zou hij geen zodanige geschillen meer moeten beslechten.

De Minister geeft er de voorkeur aan dat het een politieke beslissing blijft.

Een lid trekt zijn amendment in gezien de door de minister gegeven informatie. Hij wil dat er een balans moet worden opgemaakt van de toepassing van de ordonnantie. De

partage ce souci mais fait observer que le bilan est prévu dans la résolution A-315.

L'ensemble de l'ordonnance est adoptée à l'unanimité (9 voix).

Le Rapporteur,

Léon
PATERNOSTER

Le Président,

François
ROELANTS DU VIVIER

rapporteur is het daarmee eens maar merkt op dat van die balans sprake is in resolutie A-315.

De ordonnantie wordt in haar geheel aangenomen bij eenparigheid van stemmen (9 stemmen).

De Rapporteur,

Léon
PATERNOSTER

De Voorzitter,

François
ROELANTS DU VIVIER

**TEXTE ADOPTÉ
PAR LA COMMISSION**

PROPOSITION D'ORDONNANCE

**réglementant
la fourniture d'eau alimentaire
distribuée par réseau en Région bruxelloise**

Article 1^e

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 39 de la Constitution.

Elle est prise en application de l'article 23 de la Constitution.

Article 2

La présente ordonnance s'applique au service public de distribution d'eau potable en Région bruxelloise.

Elle garantit à toute personne physique résidant dans un immeuble à usage d'habitation pour lequel un raccordement ou un abonnement a été réalisé, le droit à la distribution d'eau potable pour sa consommation domestique.

Article 3

Les conditions générales ou particulières règlent les relations entre les parties contractantes en ce qui concerne le raccordement, l'abonnement, les fournitures, l'enregistrement des consommations et les modalités de paiement.

Il ne pourra cependant être dérogé aux règles impératives suivantes:

1. Toute demande de placement d'un raccordement ou d'abonnement doit émaner du titulaire d'un droit de propriété, d'usufruit, d'usage, d'habitation, de superficie, d'emphytéose sur l'immeuble ou être revêtue de son accord exprès. Celui-ci est donc tenu de toutes les obligations découlant de sa demande.
2. L'usager est débiteur de toute somme due à raison du service de la distribution publique d'eau. Toutefois, lorsque le débiteur n'est pas titulaire d'un droit réel sur l'immeuble raccordé, l'abonné reste solidairement et indivisiblement tenu envers le distributeur du paiement de toute somme impayée par l'usager, après que celui-ci ait été mis en demeure, conformément aux conditions générales ou particulières le cas échéant.

**TEKST AANGENOMEN
DOOR DE COMMISSIE**

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE

**tot regeling van de drinkwatervoorziening
via het waterleidingsnet
in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest**

Artikel 1

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Ze wordt vastgesteld met toepassing van artikel 23 van de Grondwet.

Artikel 2

Deze ordonnantie is van toepassing op de drinkwatervoorziening als openbare dienst in het Brussels Gewest.

Zij waarborgt voor iedere natuurlijke persoon die verblijft in een voor bewoning bestemd gebouw waarvoor een aansluiting tot stand is gebracht het recht op drinkwatervoorziening voor huishoudelijk gebruik.

Artikel 3

De algemene of bijzondere voorwaarden regelen de betrekkingen tussen de overeenkomstsluitende partijen wat de aansluiting, de levering, de opmeting van het verbruik en de wijze van betaling betreft;

Er mag evenwel niet worden afgeweken van de volgende dwingend voorgeschreven regels:

1. Elke aanvraag tot aansluiting moet worden ingediend door de houder van een eigendomsrecht, een recht van vruchtegebruik, gebruik, een recht van bewoning, een recht van opstal, een recht van erfpacht, op het onroerend goed of deze moet er uitdrukkelijk mee akkoord gaan. Hij is dus gehouden tot de verplichtingen die uit zijn aanvraag voortvloeien.
2. De verbruiker is alle bedragen verschuldigd naar evenredigheid van de openbare watervoorziening. Wanneer de schuldenaar evenwel geen houder is van een zakelijk recht op het aangesloten gebouw, blijft de aangeslotene ten opzichte van het distributiebedrijf hoofdelijk en ondeelbaar gehouden alle sommen te betalen die de verbruiker niet heeft betaald, nadat deze in gebreke is gesteld overeenkomstig de algemene of, in voorkomend geval, bijzondere voorwaarden.

3. En cas de mutation du droit réel susmentionné, le vendeur et l'acquéreur sont tenus de le signaler au distributeur dans les huit jours de calendrier suivant l'acte de mutation. A défaut d'avoir fait relever l'index du compteur par un agent du distributeur ou de l'avoir relevé contradictoirement eux-mêmes, le vendeur et l'acquéreur sont solidairement et indivisiblement tenus au paiement des sommes dues depuis le dernier relevé d'index ayant donné lieu à facturation.

Si plusieurs personnes sont titulaires d'un droit réel sur l'immeuble raccordé, celles-ci sont solidairement et indivisiblement tenues envers le distributeur.

4. En cas de changement d'usager, l'abonné et l'ancien usager sont tenus de le signaler au distributeur au plus tard quinze jours de calendrier précédent le changement, en vue de l'établissement des comptes. A défaut de cette information, l'abonné est tenu envers le distributeur.

5. En cas de pluralité d'usagers pour un même immeuble, soit qu'il s'agisse d'un immeuble à appartements multiples, soit qu'il s'agisse d'un ensemble d'immeubles desservis par un compteur collectif, seul l'abonné a qualité de débiteur. Les usagers devront néanmoins être tenus avisés de tout manquement de l'abonné aux obligations qui lui incombent à l'égard de la société distributrice.

Article 4

En cas de non-exécution des obligations incombant à l'abonné et à l'usager, et, en particulier en cas de non-paiement des sommes dues à la société distributrice dans les délais prévus aux conditions générales ou particulières, celle-ci procède par toutes voies de droit au recouvrement de sa créance.

Article 5

La société distributrice dispose du pouvoir d'interrompre les fournitures convenues, sans autres formes que celles prescrites par les conditions générales et particulières lorsque la distribution d'eau s'effectue au bénéfice d'une personne morale ou du titulaire d'une profession libérale, d'une activité commerciale, artisanale, industrielle, de services ou administrative, sans que cette liste soit limitative.

Lorsque la distribution s'effectue à des fins domestiques au bénéfice d'une personne physique résidant ou étant domiciliée dans l'immeuble à usage d'habitation pour lequel le raccordement ou l'abonnement a été réalisé, la société distributrice ne peut interrompre unilatéralement la fourniture. Le cas échéant, la société distributrice poursuit devant la juridiction compétente l'interruption des fournitures, un

3. In geval van overgang van het eerder genoemde zakelijk recht, behoren de verkoper en de koper dit aan het distributiebedrijf ter kennis te brengen binnen achten dagen na de verkoopakte. Zo de verkoper en de koper de meterstand niet hebben laten opnemen door een personeelslid van het distributiebedrijf of deze niet gezamenlijk hebben opgemeten, zijn zij hoofdelijk en ondeelbaar gehouden de bedragen te betalen die verschuldigd zijn sedert de laatste opneming van de meterstand naar aanleiding waarvan een factuur is opgemaakt.

Indien meer dan een persoon houder is van een zakelijk recht op het aangesloten gebouw, zijn deze personen hoofdelijk en ondeelbaar aansprakelijk ten opzichte van het distributiebedrijf.

4. In geval van verandering van verbruiker, zijn de aangeslotene en de vroegere verbruiker verplicht dit uiterlijk vijftien kalenderdagen voor de verandering, met het oog op het opmaken van de rekeningen, kenbaar te maken aan het distributiebedrijf. Zo een en ander niet ter kennis wordt gebracht, is de aangeslotene aansprakelijk ten opzichte van het distributiebedrijf.

5. Indien er verscheidene verbruikers zijn in eenzelfde gebouw, onverschillig of het om een appartementsgebouw of om een gebouwencomplex met een gemeenschappelijke meter gaat, is alleen de aangeslotene schuldenaar. De verbruikers moeten er evenwel van op de hoogte worden gehouden dat de aangeslotene zijn verplichtingen ten aanzien van het distributiebedrijf niet nakomt.

Artikel 4

Indien de aangeslotene en de verbruiker hun verplichtingen niet nakomen en, met name wanneer de aan het distributiebedrijf verschuldigde bedragen niet binnen de in de algemene en bijzondere voorwaarden gestelde termijnen zijn betaald, int het distributiebedrijf door alle wettelijke middelen zijn schuldbordering.

Artikel 5

Het distributiebedrijf mag de overeengekomen leveringen staken zonder andere vormen dan die voorgeschreven in de algemene en bijzondere voorwaarden in acht te moeten nemen, wanneer water wordt geleverd aan een rechtspersoon, of aan de beoefenaar van een vrij beroep, een handelsactiviteit, een ambacht, een industriële bedrijvigheid, een activiteit van dienstverlenende of administratieve aard, en deze lijst is niet beperkend.

Wanneer het water voor huishoudelijk gebruik wordt geleverd aan een natuurlijke persoon die verblijft of woont in een woonhuis dat is aangesloten, kan het distributiebedrijf de levering niet eenzijdig onderbreken. In voorkomend geval vordert het distributiebedrijf voor het bevoegde gerecht de onderbreking van de leveringen een maand na het advies te hebben ingewonnen van de burgemeester of de voorzitter

mois après avoir sollicité l'avis du bourgmestre ou du président du CPAS de la commune de l'usager. L'usager peut demander par lettre recommandée à la société distributrice, dans un délai de dix jours après la réception de la mise en demeure prévue dans les conditions du distributeur, que l'avis des autorités susvisées ne soit pas sollicité.

Dans ce cas, la société distributrice saisit la juridiction compétente sans autre formalité.

Avant que ne soit mise en oeuvre l'interruption des fournitures, la décision judiciaire autorisant celle-ci est notifiée par la société distributrice au bourgmestre ou au président du CPAS.

Cette mesure ne pourra toutefois avoir pour effet de priver d'eau le nouveau locataire d'un immeuble unifamilial, ni le(s) usager(s) d'un immeuble à appartements équipé d'un compteur unique dans la mesure où la preuve de ce qu'il(s) s'est (se sont) acquitté(s) de leur consommation entre les mains de l'abonné est rapportée.

Par dérogation au premier alinéa, lorsque la distribution s'effectue au bénéfice d'hôpitaux, de crèches, de homes ou d'établissements scolaires, organisés ou subventionnés par les pouvoirs publics, et pour autant que la distribution soit réalisée au profit des personnes physiques qui jouissent des services dispensés par ces établissements, la société distributrice ne peut interrompre unilatéralement la fourniture. Le cas échéant, la société distributrice poursuit devant la juridiction compétente l'interruption des fournitures.

Article 6

La présente ordonnance entre en vigueur le 1er novembre 1994.

van het OCMW van de gemeente van de verbruiker. De verbruiker kan het distributiebedrijf, bij aangetekende brief, binnen een termijn van tien dagen na de ontvangst van de ingebrekestelling vermeld in de voorwaarden van het distributiebedrijf verzaken dat de eerder genoemde overheid niet om advies wordt gevraagd.

In dit geval maakt het distributiebedrijf de zaak aanhangig zonder andere formaliteiten te vervullen bij het bevoegde gerecht.

Vooraleer de levering wordt gestaakt, wordt de rechterlijke beslissing waarbij dit wordt toegestaan ter kennis gebracht van de burgemeester of van de voorzitter van het OCMW.

Deze maatregel mag evenwel niet ten gevolge hebben dat de nieuwe huurder van een eengezinswoning, of de bewoner(s) van een appartementsgebouw met een enkele meter zonder water wordt (worden) gezet voor zover het bewijs wordt geleverd dat hij (zij) zijn (hun) verbruik heeft (hebben) betaald aan de aangeslotene.

In afwijking van het eerste lid mag het distributiebedrijf de levering niet eenzijdig onderbreken wanneer de watervoorziening geschiedt ten gunste van door de overheid opgerichte of gesubsidieerde ziekenhuizen, kinderdagverblijven, tehuisen of onderwijsinstellingen en voor zover dit geschiedt ten gunste van de natuurlijke personen die gebruik maken van de door deze instellingen verleende diensten. In voorkomend geval vordert het distributiebedrijf de onderbreking van de leveringen voor het bevoegde gerecht.

Artikel 6

Deze ordonnantie treedt in werking op 1 november 1994.

ANNEXE 1

AMENDEMENTS

à la proposition d'ordonnance garantissant un droit à un approvisionnement minimum d'eau aux personnes physiques et interdisant les coupures unilatérales de fourniture (A-156/1)

N° 1

*Article 2***Compléter l'article par le paragraphe suivant :**

"La société distributrice dispose du pouvoir d'interrompre les fournitures convenues, sans autres formes que celles prescrites par les conditions générales et particulières lorsque la distribution d'eau s'effectue au bénéfice d'une personne morale ou du titulaire d'une profession libérale, d'une activité commerciale, artisanale, industrielle, de service ou administrative, sans que cette liste soit limitative".

N° 2

*Article 3***Supprimer l'article.**

N° 3

*Article 3 (nouveau)***Insérer un nouvel article 3 qui dispose :**

"§ 1er. Les conditions générales ou particulières règlent les relations entre parties contractantes tant en ce qui concerne le raccordement, l'abonnement, les fournitures, l'enregistrement des consommations et les modalités de paiement.

§ 2. Il ne pourra cependant être dérogé aux règles impératives suivantes :

1. Toute demande de placement d'un raccordement ou d'abonnement doit émaner du titulaire d'un droit de propriété d'usufruit et d'usage, d'habitation, de superficie, d'emphytéose, sur l'immeuble ou être revêtue de son ac-

BIJLAGE 1

AMENDEMENTEN

op voorstel van ordonnantie houdende een recht op een minimumlevering van water aan natuurlijke personen en het verbod eenzijdig de levering af te sluiten (A-156/1)

Nr. 1

*Artikel 2***Artikel 2 aan te vullen met de volgende paragraaf :**

"Bij de waterverdeling ten gunste van een rechtspersoon of van een beoefenaar van een vrij beroep, een handels-, een ambachtelijke, een industriële, dienstverlenende of administratieve activiteit - waarbij deze lijst niet beperkend is - beschikt de distributiemaatschappij over de macht de afgesproken leveringen te onderbreken zonder enig andere formaliteit na te leven dan wat is voorgeschreven in de algemene en bijzondere voorwaarden".

Nr. 2

*Artikel 3***Artikel te doen vervallen.**

Nr. 3

*Artikel 3 (nieuw)***Een nieuw artikel 3 in te voegen, luidend :**

"§ 1. De algemene of bijzondere voorwaarden regelen de betrekkingen tussen de verdragsluitende partijen zowel inzake de aansluiting, het abonnement, de leveringen, de registratie van het verbruik als de betalingsvoorwaarden.

§ 2. Er kan echter niet van de volgende dwingende regels worden afgeweken :

1. Elke aanvraag tot plaatsing van een aansluiting of voor een abonnement moet uitgaan van de houder van een eigendomsrecht, van een recht van vruchtgebruik of van gebruik, van bewoning, van opstal of van erfpaacht op een

cord exprès. Celui-ci est donc tenu de toutes les obligations découlant de sa demande.

2. L'usager est débiteur de toutes sommes dues à raison du service de la distribution publique d'eau. Toutefois, lorsque le titulaire n'est pas titulaire d'un droit réel sur l'immeuble raccordé, l'abonné reste solidiairement et indivisiblement tenu envers le distributeur du paiement de toutes sommes impayées par l'usager, après que celui-ci a été mis en demeure, conformément aux conditions générales ou particulières le cas échéant.

3. En cas de mutation du titulaire du droit réel susmentionné, le vendeur et l'acquéreur sont tenus de la signaler dans les huit jours calendrier suivant l'acte de mutation. A défaut d'avoir fait relever l'index du compteur par un agent du distributeur ou de l'avoir relevé contradictoirement eux-mêmes, le vendeur et l'acquéreur sont solidiairement et indivisiblement tenus depuis le dernier relevé d'index ayant donné lieu à facturation.

Si plusieurs personnes sont titulaires d'un droit réel sur l'immeuble raccordé, celles-ci sont solidiairement et indivisiblement tenues envers le distributeur.

4. En cas de changement d'usager, l'abonné et l'ancien usager sont tenus de le signaler au distributeur au plus tard quinze jours calendrier précédant le changement, en vue de l'établissement des comptes. A défaut de cette information, l'abonné est tenu envers le distributeur.

5. En cas de pluralité d'usagers pour un même immeuble à appartements multiples soit qu'il s'agisse d'un ensemble d'immeubles desservis par un compteur collectif, seul l'abonné a qualité de débiteur. Les usagers devront néanmoins être tenus avisés de tout manquement de l'abonné aux obligations qui lui incombent à l'égard de la société distributrice.

N° 4

Article 4

Remplacer le second paragraphe par ce qui suit :

“§2. Avant que ne soit mise en oeuvre l'interruption des fournitures, la décision judiciaire autorisant celle-ci est notifiée au Président du CPAS ou au Bourgmestre assortie d'une demande d'intervention.

Cette mesure ne pourra toutefois avoir pour effet de priver d'eau le nouveau locataire d'un immeuble unifamilial, ni le(s) usager(s) d'un immeuble à appartements équipé d'un

onroerend goed of voorzien zijn van zijn uitdrukkelijke instemming, waardoor hij bijgevolg ertoe gehouden is alle verplichtingen van zijn aanvraag na te komen.

2. De gebruiker is debiteur van alle verschuldigde sommen omdat hij de dienstverlening van de openbare waterdistributie gebruikt. Wanneer echter de houder geen houder is van een zakelijk recht op het aangesloten gebouw, blijft de abonnee hoofdelijk en onverdeeld gehouden de distributemaatschappij alle bedragen te betalen die de gebruiker niet heeft betaald, nadat hij in gebreke werd gesteld, overeenkomstig de algemene of, in voorkomend geval, de bijzondere voorwaarden.

3. In geval van overdracht door de houder van het bovenvermeld zakelijk recht, moeten de verkoper en de koper dit melden binnen de acht dagen volgend op de akte van de overdracht. Wanneer zij de meterstand niet hebben doen opnemen door een personeelslid van de verdeler of het zelf niet in aanwezigheid van beide partijen hebben opgenomen, zijn de koper en de verkoper hoofdelijk en onverdeeld gehouden tot de betaling van het bedrag dat werd gefactureerd sedert de opneming van de laatste meterstand.

Indien verschillende personen houder zijn van een zakelijk recht op het aangesloten gebouw, is ieder van hen hoofdelijk en onverdeeld gehouden tegenover de distributemaatschappij.

4. Bij verandering van gebruiker, zijn de abonnee en de vroegere gebruiker gehouden dit aan de distributemaatschappij mede te delen, ten laatste vijftien kalenderdagen volgend op de verandering, om de rekeningen te kunnen vaststellen. Bij gebrek aan deze informatie is de abonnee aansprakelijk ten opzichte van de distributemaatschappij.

5. Indien er verschillende gebruikers zijn voor eenzelfde flatgebouw of indien verschillende gebouwen door één gemeenschappelijke teller worden bediend, is enkel de abonnee debiteur. De gebruikers moeten nochtans op de hoogte worden gehouden wanneer de abonnee zijn verplichtingen ten opzichte van de distributemaatschappij niet naleeft.

Nr.

Artikel 4

De tweede paragraaf te vervangen door :

“§2. De rechterlijke beslissing die de onderbreking van de levering machtigt, wordt betekend aan de Voorzitter van het OCMW of aan de Burgemeester aan wie wordt gevraagd tussenbeide te komen, voor de levering wordt onderbroken.

Deze maatregel kan echter niet tot gevolg hebben dat de nieuwe huurder van een eengezinswoning of de gebruikers van een flatgebouw uitgerust met een teller geen water

compteur unique dans la mesure où la preuve de ce qu'il(s) s'est (se sont) acquitté(s) de leur consommation entre les mains de l'abonné est rapportée."

N° 5

Article 1^e

Remplacer les mots "articles 107quater" par les mots "article 39".

JUSTIFICATION

Le texte satisfait à la nouvelle numérotation de la Constitution.

N° 6

Article 5

Remplacer au point 2, "le Centre public d'aide sociale" par "la commune".

JUSTIFICATION

Même si dans l'esprit du législateur, il s'agit du CPAS, le Conseil d'Etat, dans un avis refuse que le Conseil régional qui n'a pas de tutelle sur les CPAS (mais bien sur les communes) puisse être cité dans des ordonnances.

N° 7

Article 5

Au point 2, 1er alinéa, remplacer les mots "10 jours" par les mots "12 jours";

Au 2e alinéa de ce même point, remplacer les mots "10 jours" par les mots "15 jours".

JUSTIFICATION

Il y a lieu de remplacer les délais de rappel (12 jours au lieu de 10) et de mise en demeure (15 jours au lieu de 10) par ceux qui sont aujourd'hui d'application dans le règlement de distribution d'eau.

krijgen, in de mate waarin is bewezen dat zij hun verbruik aan de abonnee hebben betaald."

Nr. 5

Artikel 1

De woorden "artikel 107quater" te vervangen door de woorden "artikel 39".

VERANTWOORDING

Deze tekst stemt overeen met de nieuwe nummering van de Grondwet.

Nr. 6

Artikel 5

De woorden "het Openbaar Centrum voor Maatschappelijke Welzijn" te vervangen door de woorden "de Gemeente".

VERANTWOORDING

Zelfs indien het in de geest van de wetgever over het OCMW gaat, weigert de Raad van State in een advies dat de Gewestraad, die geen toezicht heeft over de OCMW's (maar wel over de gemeenten) in de ordonnanties wordt aangehaald.

Nr. 7

Artikel 5

In punt 2, 1ste lid, de woorden "10 dagen" te vervangen door de woorden "12 dagen";

In het 2de lid van ditzelfde punt, de woorden "10 dagen" te vervangen door de woorden "15 dagen".

VERANTWOORDING

Het is nodig de termijnen voor de herinnering (12 dagen in plaats van 10) en voor de ingebrekestelling (15 dagen in plaats van 10) te vervangen door de termijnen die vandaag van toepassing zijn in het reglement voor de waterdistributie.

AMENDEMENTS

**à la proposition d'ordonnance
réglementant la fourniture d'eau alimentaire
distribuée par réseau
en Région bruxelloise (A-314/1)**

N° 1

Article 1er

Remplacer les mots «à l'article 39» par les mots «aux articles 23 et 39».

JUSTIFICATION

Il apparaît important de viser l'article 23 de la Constitution qui stipule que chacun a le droit de mener une vie conforme à la dignité humaine. En effet, les droits économiques et sociaux, dits droits constitutionnels secondaires, fondent également la présente ordonnance.

N° 2

Article 6

Remplacer l'article par l'article suivant:

«Art. 6. – La présente ordonnance entre en vigueur le 1er octobre 1994».

N° 3

Article 5

Insérer au deuxième alinéa, entre les mots «l'interruption des fournitures» et les mots «après avoir sollicité l'avis du bourgmestre ou du président du CPAS de la commune de l'usager», les mots «un mois».

JUSTIFICATION

Il convient de définir un délai dans la procédure de sollicitation d'avis au bourgmestre ou au président du C.P.A.S.

N° 4

Article 5

Remplacer l'alinéa 5 par l'alinéa suivant:

«Par dérogation au premier alinéa, lorsque la distribution s'effectue au bénéfice d'hôpitaux, de crèches, de homes

AMENDEMENTEN

**op voorstel van ordonnantie
tot regeling van de drinkwatervoorziening
via het waterleidingnet in het
Brussels Hoofdstedelijk Gewest (A-314/1)**

Nr. 1

Artikel 1

De woorden «artikel 39» te vervangen door de woorden «de artikelen 23 en 39».

VERANTWOORDING

Het lijkt belangrijk te verwijzen naar artikel 23 van de Grondwet Iudens hetwelk ieder het recht heeft een menswaardig bestaan te leiden. De economische en sociale rechten, de zogenaamde secundaire grondwettelijke rechten, leveren eveneens een rechtsgrond op voor deze ordonnantie.

Nr. 2

Artikel 6

Het artikel te vervangen door het volgende artikel:

«Art. 6. – Deze ordonnantie treedt in werking op 1 oktober 1994».

Nr. 3

Artikel 5

In het tweede lid de woorden «een maand» in te voegen tussen de woorden «onderbreking van de leveringen» en de woorden «na het advies».

VERANTWOORDING

In het kader van de procedure voor de raadpleging van de burgemeester of de OCMW-voorzitter moet een termijn worden vastgesteld.

Nr. 4

Artikel 5

Het vijfde lid te vervangen door het volgende lid:

«In afwijking van het eerste lid mag het distributiebedrijf de levering niet eenzijdig onderbreken wanneer de water-

ou d'établissements scolaires, organisés ou subventionnés par les pouvoirs publics, et pour autant que la distribution soit réalisée au profit des personnes physiques qui jouissent des services dispensés par ces établissements, la société distributrice ne peut interrompre unilatéralement la fourniture. Le cas échéant, la société distributrice poursuit devant la juridiction compétente l'interruption des fournitures.»

JUSTIFICATION

Il est souhaitable que le principe selon lequel la fourniture d'eau ne peut être interrompue unilatéralement pour des personnes physiques et qu'elle ne sera décidée que par une décision judiciaire, s'applique également aux institutions de soins de santé ou d'enseignement organisées ou subventionnées par les pouvoirs publics. En effet, les conséquences d'une interruption des fournitures d'eau dans ce type d'institution sont particulièrement préjudiciables pour les personnes bénéficiant des soins ou des enseignements prodigués par ces institutions.

N° 5

Article 3

Ajouter in fine du point 3, les mots «au distributeur» après les mots «de le signaler».

JUSTIFICATION

Précision.

N° 6

Article 2

Au premier alinéa, remplacer les mots «au service public» par les mots «aux services».

JUSTIFICATION

- Il faut supprimer le terme «public» car le service pourrait à l'avenir ne pas conserver son caractère public. Dans ces circonstances, la société sortirait du champ d'application de l'ordonnance. Conserver le terme «public» pourrait conduire la société à se privatiser.
- Ce service, unique aujourd'hui, pourrait être assuré par plusieurs sociétés. Il faut prévenir cette situation et mettre le terme «service» au pluriel.

N° 7

Article 2

Supprimer le second alinéa.

voorziening geschiedt ten gunste van door de overheid opgerichte of gesubsidieerde ziekenhuizen, kinderdagverblijven, tehuizen of onderwijsinstellingen en voor zover dit geschiedt ten gunste van de natuurlijke personen die gebruik maken van de door deze instellingen verleende diensten. In voorkomend geval vordert het distributiebedrijf de onderbreking van de leveringen voor het bevoegde gerecht.»

VERANTWOORDING

Het is wenselijk dat het beginsel volgens hetwelk de watervoorziening niet eenzijdig kan worden onderbroken voor natuurlijke personen en er over een onderbreking alleen door de rechter kan worden beslist, eveneens geldt voor de door de overheid opgerichte of gesubsidieerde verzorgings- of onderwijsinstellingen. Een onderbreking van de watervoorziening in een dergelijke instelling heeft bijzonder nadelige gevolgen voor de personen die in die instellingen worden verpleegd of de personen aan wie in die instellingen onderricht wordt gegeven.

Nr. 5

Artikel 3

De woorden «aan het distributiebedrijf» in te voegen tussen de woorden «en de koper dit» en de woorden «ter kennis te brengen».

VERANTWOORDING

Precisering.

Nr. 6

Artikel 2

In lid 1, de woorden «drinkwater-voorziening als openbare dienst» door de woorden «diensten voor drinkwatervoorziening» te vervangen.

VERANTWOORDING

- Het woord «openbaar» moet geschrapt worden want de dienst zou in de toekomst haar openbare karakter kunnen verliezen. In deze omstandigheden zou de maatschappij buiten het toepassingsveld van de ordonnantie vallen. Het woord «openbaar» bewaren zou de maatschappij ertoe kunnen brengen zich te privatiseren.
- Deze dienst, vandaag één enkele dienst, zou door verschillende maatschappijen geleverd kunnen worden. Deze situatie moet voorkomen worden en het woord «dienst» moet in het meervoud gezet worden.

Nr. 7

Artikel 2

Lid 2 te doen vervallen.

JUSTIFICATION

L'alinéa 2, tel que formulé, pose un certain nombre de problèmes. Qu'en est-il des immeubles mixtes au niveau des fonctions par exemple commerciales et d'habitation? Qu'adviert-il de la distribution lorsque l'eau n'est pas potable mais utilisable pour un certain nombre de travaux domestiques?

N° 8

Article 2

Ajouter un troisième alinéa (nouveau) qui dispose:
«Elle garantit aux personnes physiques pour leurs usages domestiques le droit à la distribution d'eau».

JUSTIFICATION

Voir justification à l'amendement n° 7.

N° 9

Article 4

Ajouter, in fine de cet article, ce qui suit:

«Toute coupure d'eau réalisée en violation de la présente ordonnance pourra entraîner la condamnation de la société de distribution d'eau au paiement à l'abonné d'une indemnité forfaitaire de 3.000 F. par jour de retard dans l'exécution de la décision du juge, sans préjudice du droit pour l'abonné de faire fixer par le jugement le dommage réellement subi.»

JUSTIFICATION

Il s'agit ici d'aligner la législation eau et électricité. L'usager et les sociétés de distribution doivent pouvoir être sanctionnés s'ils ne respectent pas la législation en vigueur.

N° 10

Article 5

Remplacer le second alinéa par ce qui suit:

«Nonobstant toute stipulation contraire incluse dans les conditions générales de fourniture, toute action judiciaire d'une société de distribution d'eau à l'encontre d'un débiteur défaillant doit être précédée de la procédure suivante:

VERANTWOORDING

De formulering van lid 2 zorgt voor een aantal problemen. Wat gebeurt er met de functioneel gemengde gebouwen zoals de gebouwen met een handels- en woonfunctie? Wat gebeurt er met de voorziening wanneer het water niet drinkbaar is maar wel bruikbaar voor een aantal huishoudelijke werken?

Nr. 8

Artikel 2

Een derde lid (nieuw) toe te voegen dat luidt: «*Zij waarborgt de natuurlijke personen het recht op watervoorziening voor hun huishoudelijk gebruik.*»

VERANTWOORDING

Zie verantwoording van amendement nr. 7.

Nr. 9

Artikel 4

Aan het slot van dit artikel toe te voegen:

«Iedere afsluiting van de watervoorziening die met schending van deze ordonnantie wordt uitgevoerd, kan ten gevolge hebben dat het waterleidingbedrijf wordt veroordeeld tot de betaling aan de aangeslotene van een forfaitaire vergoeding van 3.000 fr per dag vertraging bij de uitvoering van de beslissing van de rechter, onvermindert het recht van de aangeslotene om de werkelijk geleden schade bij vonnis te laten vaststellen.»

VERANTWOORDING

Het gaat er hier om de wetgeving inzake het water en de elektriciteit op elkaar af te stemmen. De verbruiker en het distributiebedrijf moeten kunnen worden gestraft indien zij de vigerende wetgeving niet naleven.

Nr. 10

Artikel 5

In het artikel het tweede lid te vervangen door:

«Niettegenstaande iedere andersluidende bepaling vervat in de algemene leveringsvoorwaarden, moet aan elke rechtsvordering van een waterleidingbedrijf tegen een in gebreke gebleven schuldenaar de volgende procedure voorafgaan:

1. En cas de non-paiement dans un délai minimum de 12 jours à dater de la réception de la facture, présumée acquise 5 jours après la date d'envoi jusqu'à preuve du contraire, un rappel émis à partir du 30e jour suivant la date d'envoi de la facture est envoyé à l'abonné.

Ce rappel reproduit le texte de la présente ordonnance et invite l'abonné à prendre contact, en cas de difficultés de paiement, avec le distributeur ou avec la commune.

2. Si le paiement n'a pas été effectué dans un délai d'au moins 15 jours après la réception de ce rappel, présumé acquis 5 jours après la date d'envoi de celui-ci jusqu'à preuve du contraire, la société de distribution d'eau met l'abonné en demeure par écrit.

Cette mise en demeure reproduit le texte de la présente ordonnance et invite l'abonné à prendre contact, en cas de difficultés de paiement, avec la société de distribution d'eau ou avec la commune.

La mise en demeure mentionne que la société de distribution d'eau communique, à la commune du lieu de résidence, l'identité des abonnés qui n'ont pas encore réglé leur dette 10 jours après la mise en demeure, ainsi que le montant dû. Elle précise en outre que l'abonné qui désire que son nom ne soit pas communiqué à la commune est tenu d'en aviser aussitôt la société de distribution d'eau.

3. La commune est tenue de prendre contact avec la personne dont le nom et l'adresse lui ont été communiqués par la société de distribution d'eau; elle est tenue de lui fournir les conseils nécessaires et, si elle rentre dans les conditions requises, l'aide financière en vue de l'apurement.»

JUSTIFICATION

Il faut veiller à être très précis au niveau des délais de l'action judiciaire. Le texte présenté comme tel permettrait une action judiciaire dans des délais très brefs, qui ne permettraient pas au consommateur de faire valoir sa situation, voire ses droits.

Par rapport à la communication des informations au bourgmestre, il faut veiller à préserver la vie privée et donc permettre au consommateur que son identité ne soit pas communiquée à la commune.

N° 11

Article 5

Au troisième alinéa supprimer les mots: «au président du CPAS ou».

1. Bij wanbetaling binnen een minimumtermijn van 12 dagen na de ontvangst van de factuur, die geacht wordt te zijn verkregen 5 dagen na de datum van verzending tot het tegenbewijs wordt geleverd, wordt aan de aangeslotene een herinneringsbrief gezonden vanaf de dertigste dag na de datum van de verzending van de factuur.

Deze herinneringsbrief bevat de tekst van deze ordonnantie en verzoekt de aangeslotene met het distributiebedrijf of met de gemeente in contact te treden voor het geval er moeilijkheden zijn om te betalen.

2. Indien de betaling niet is uitgevoerd binnen een termijn van ten minste 15 dagen na de ontvangst van deze herinneringsbrief, die geacht wordt te zijn verkregen 5 dagen na de datum van verzending van deze brief tot het tegenbewijs wordt geleverd, stelt het waterleidingbedrijf de aangeslotene schriftelijk in gebreke.

Deze ingebrekkestelling bevat de tekst van de ordonnantie en verzoekt de aangeslotene in contact te treden met het waterleidingbedrijf of met de gemeente voor het geval er moeilijkheden zijn om te betalen.

In de ingebrekkestelling wordt vermeld dat het waterleidingbedrijf aan de gemeente van de verblijfplaats kennis geeft van de identiteit van de aangeslotenen die hun schuld 10 dagen na de ingebrekkestelling nog niet hebben voldaan alsmede het verschuldigde bedrag. Daarin wordt bovendien gepreciseerd dat de aangeslotene die wenst dat zijn naam niet wordt medegedeeld aan de gemeente, verplicht is het waterleidingbedrijf hiervan onmiddellijk kennis te geven.

3. De gemeente is ertoe verplicht in contact te treden met de persoon wiens naam en adres het waterleidingbedrijf haar heeft medegedeeld; zij moet hem de nodige raad geven en, indien hij aan de gestelde voorwaarden voldoet, financiële steun geven met het oog op de aanzuivering.»

VERANTWOORDING

De termijnen voor het instellen van de rechtsvordering behoren zeer duidelijk te worden afgebakend. De ingediende tekst zou het mogelijk maken snel een rechtsvordering in te stellen, waardoor de verbruiker zich niet op zijn situatie en zelfs op zijn rechten zou kunnen beroepen.

In verband met de kennisgeving van informatie aan de burgemeester, moet erop toegezien worden dat de persoonlijke levenssfeer wordt beschermd en moet aan de verbruiker de mogelijkheid worden gegeven om zijn identiteit niet mede te delen aan de gemeente.

Nr.11

Artikel 5

In het derde lid, de woorden «van de voorzitter van het OCMW of» te doen vervallen.

JUSTIFICATION

De manière à se conformer à l'avis du Conseil d'Etat rendu dans le cadre du projet d'ordonnance visant à assurer un droit à un approvisionnement minimal d'électricité.

N° 12

*Article 7 (nouveau)***Ajouter un article 7 (nouveau) qui dispose:***«Article 7*

Le placement par une société de distribution d'eau d'un compteur à prépaiement sur une installation ne peut être opéré que moyennant l'accord écrit de l'abonné ou à la suite d'une action judiciaire.»

JUSTIFICATION

La technique du compteur d'eau à prépaiement existant déjà, il vaut mieux anticiper légalement cette possibilité qui pourrait être utilisée par les sociétés de distribution d'eau pour détourner les objectifs de l'ordonnance.

VERANTWOORDING

Men moet rekening houden met het advies van de Raad van State over het ontwerp van ordonnantie met betrekking tot het recht op een minimumlevering van elektriciteit.

Nr. 12

*Artikel 7 (nieuw)***Een (nieuw) artikel 7 in te voegen, luidend:***«Artikel 7*

Een distributemaatschappij kan op een bestaande installatie slechts een meter met voorafbetaling plaatsen na schriftelijk akkoord van de abonnee of na een rechterlijke beslissing.»

VERANTWOORDING

Het is technisch reeds mogelijk een meter met voorafbetaling te plaatsen en het is beter wetgevingstechnisch op deze mogelijkheid, die door de waterdistributie-maatschappijen zou kunnen worden aangewend om de doelstellingen van de ordonnantie te omzeilen, te anticiperen

N° 13

*Intitulé***Remplacer l'intitulé par ce qui suit:**

«Proposition d'ordonnance visant à garantir un droit à un approvisionnement d'eau aux personnes physiques et interdisant les coupures unilatérales de fourniture en Région de Bruxelles-Capitale.».

JUSTIFICATION

Ce titre identifiera mieux les deux objectifs principaux.

VERANTWOORDING

Dit opschrift geeft beter de hoofddoelstellingen weer.

N° 14

*Article 5***Remplacer, au deuxième alinéa, les mots «après avoir sollicité l'avis du bourgmestre ou du président de CPAS de la commune de l'usager» par la disposition suivante:**

«Pour ce faire, elle est tenue d'adresser une mise en demeure par lettre recommandée prévenant le ménage qu'elle sollicite l'avis du bourgmestre ou du président de CPAS de la commune de l'usager.

Nr. 14

Artikel 5

In het tweede lid de woorden "na het advies te hebben ingewonnen van de burgemeester of de voorzitter van het OCMW van de gemeente van de verbruiker" te vervangen door de volgende bepaling:

“Daartoe moet het bij aangetekende brief een ingebrekestelling zenden waarbij het gezin ervan wordt verwittigd dat het de burgemeester of de voorzitter van het OCMW van de gemeente van de verbruiker om advies vraagt.

L'abonné a le droit de refuser la communication de son nom à la commune par lettre recommandée adressée à la société dans les 10 jours de la réception de la mise en demeure.

La mise en demeure reproduit le texte de la présente ordonnance.

Un mois après la sollicitation de l'avis du bourgmestre ou du président de CPAS de la commune de l'usager ou directement après réception de la lettre recommandée de l'usager adressée à la société afin de refuser la communication de son nom à la commune, la société peut poursuivre devant la juridiction compétente l'interruption de fourniture.».

Nº 15

Article 5

Compléter l'alinéa 2 par ce qui suit:

«L'usager peut demander par lettre recommandée à la société distributrice, dans un délai de dix jours après la réception de la mise en demeure prévue dans les conditions du distributeur, que l'avis des autorités susvisées ne soit pas sollicité.

Dans ce cas, la société distributrice poursuit devant la juridiction compétente sans autre formalité.»

De aangeslotene heeft het recht, bij aangetekende brief die binnen 10 dagen na de ontvangst van de ingebrekstellng aan het bedrijf moet worden gezonden, te weigeren dat zijn naam ter kennis wordt gebracht van de gemeente.

De ingebrekstellng bevat de tekst van deze ordonnantie.

Een maand nadat de burgemeester of de voorzitter van het OCMW van de gemeente van de verbruiker om advies is gevraagd of onmiddellijk na de ontvangst van de aangetekende brief die de verbruiker aan het bedrijf heeft gezonden om te weigeren dat zijn naam ter kennis wordt gebracht van de gemeente, mag het bedrijf de onderbreking van de levering vorderen voor het bevoegde gerecht.”.

Nr. 15

Artikel 5

Het tweede lid als volgt aan te vullen:

“De verbruiker kan het distributie-bedrijf bij aangetekende brief binnen een termijn van tien dagen na de ontvangst van de in de voorwaarden van het distributie-bedrijf vermelde ingebrekstelling vragen dat de eerder genoemde overheid niet om advies wordt gevraagd.

In dit geval maakt het distributiebedrijf de zaak aanhangig bij het bevoegde gerecht zonder andere formaliteiten te vervullen.”

ANNEXE 2**Suspension des fournitures d'eau****Statistiques relatives au mois de Janvier 1993****BIJLAGE 2****Afsluiting van de watervoorzieningen****Statistieken voor januari 1993**

Communes Gemeenten	Moyenne 3 mois antérieurs Gemiddelde 3 voorgaande maanden	Mois précédent Voorgaande maand	Mois de janvier Maand januari
Anderlecht			0
Auderghem / Oudergem			1
Berchem Ste Agathe / Sint-Agatha-Berchem			0
Bruxelles / Brussel			7
Etterbeek			0
Evere			9
Forest / Vorst			8
Ganshoren			0
Ixelles / Elsene			1
Jette			9
Koekelberg			0
Molenbeek St Jean / Sint-Jans-Molenbeek			3
St-Gilles / Sint-Gillis			0
St-Josse-ten-Noode / Sint-Joost-ten-Noode			0
Schaerbeek / Schaarbeek			0
Uccle / Ukkel			0
Watermael-Boitsfort / Watermaal-Bosvoorde			0
Woluwe-St.-Lambert / Sint-Lambrechts-Woluwe			9
Woluwe-St.-Pierre / Sint-Pieters-Woluwe			1
Total IBDE / Totaal BIWD			48

FERMETURES POUR DEFAUT DE PAIEMENT EN JANVIER 1993

Toutes les fermetures concernent une habitation desservie par un seul compteur et occupée par le destinataire de la facture

AESLUITINGEN WEGENS NIET-BETALING IN JANUARI 1993

Alle afsluitingen hebben betrekking op een woning met een enkele teller en bewoond door de bestemming van de factuur

Adresse	Nom	Qualité	Montant	Consommation	Date d'envoi	Date de la fermeture	Observations
Rue Straat	N° N°	Naam Hoedanigheid	Bedrag	Verbruik	de la facture Datum van verzending van de factuur	Datum van afsluiting	Opmerkingen
AUDERGHEM/OUDERGEM							
Chée de Wavre 1675 s.p.r.l. Waversesteenweg	p.v.b.a.	Loc Huurder	3.678 F	85 m3	21.10.92	07.01.93	BRT fermé Aansl. afgesloten
BRUXELLES/BRUSSEL							
Rue Philippe le Bon 2 Filips de Goedestraat		Prop. Eigenaar	4.477 F	78 m3	05.10.92	26.01.93	Fermé BRT Aansl. afgesloten
Rue Stevin 64		Prop. Eigenaar	5.802 F	108 m3	05.10.92	26.01.93	Fermé BRT Aansl. afgesloten
Rue Stevin 94		Prop. Eigenaar	6.383 F	120m3	05.10.92	26.01.93	Fermé BRT Aansl. afgesloten
Rue Antoine Clesse 25 Antoine Clessestraat		Loc Huurder	4.914 F	90m3	05.10.92	28.01.93	Fermé BRT Aansl. afgesloten
Rue Dieudonné Lefèvre 55 3e étage Dieudonné Lefèvestraat		Loc Huurder	6.911 F	131m3	05.10.92	28.01.93	Vide - fermé "scellé" RS Leeg - afgesloten VK verzeeld
Rue des Rameurs 19 Rociersstraat		Prop. Eigenaar	12.470 F	388m3	05.10.92	25.01.93	Fermé BRT Aansl. afgesloten
Boulevard Baudouin 14 s.a.		Prop.	1.526 F	(3 redev)	07.10.92	26.01.93	Maison en ruines / vide fermé BRT
Boudewijnlaan		Eigenaar					Huis in ruïne/leeg aansl. afgesloten
EVERE							
Av. G. Van Leeuw 92 Willem Van Leeuwlaan		Loc Huurder	1.743 F	52m3	07.09.92	19.01.93	plaque pleine afgesl. en verzeeld
Rue de paris 43 s.p.r.l.		Prop. Eigenaar	50.875 F	1.040m3	07.09.92	25.01.93	BRT fermé Aansl. afgesloten
Clos Diablotins 4 Duiveltjes op aarde		Loc Huurder	11.966 F	260m3	21.09.92	25.01.93	BRT fermé Aansl. afgesloten
Rue J. Fr. De Craen 50 J. Fr. De Craenstraat		Loc Huurder	9.361 F	207m3	07.09.92	26.01.93	BRT fermé Aansl. afgesloten
Av. Optimisme 47 Optimismelaan		Loc Huurder	8.583 F	191m3	23.09.92	25.01.93	RS/FS VK/AV
Av. Destrier 4 Strijdroslaan		Loc Huurder	2.487 F	67m3	23.09.92	25.01.93	BRT fermé Aabsl. afgesloten
Av. de l'Ecu 9		Loc Huurder	7.902 F	177m3	23.09.92	25.01.93	BRT fermé Aansl. afgesloten
Leuvensesteenweg 911		Loc Huurder	636 F	28m3	23.09.92	26.01.93	RS/FS VK/AV
Rue St-Vincent 154 Rest. St. Vincentiusstraat		Loc Huurder	56.466 F	1.170m3	07.09.92	25.01.93	RS/FS VK/AV

FOREST/VORST

Chée Neerstalle 253 Neerstalsesteenweg	Prop. Eigenaar	11.707 F	222m3	09.09.92	12.01.93	fermé BRT Aansl. afgesloten
Chée Neerstalle 230 Neerstalsesteenweg	Loc Huurder	13.212 F	272m3	14.09.92	13.01.93	fermé scellé RS pas respecté pait acompte Afgesl. en verzegeld Bt. voorsch. niet uitg.
Av. Kersbeek 194 Kersbeeklaan	Loc Huurder	8.276 F	148m3	31.08.92	04.01.93	fermé scellé BRT pas respecté pait acompte Afgesl. en verzegeld Bt. voorsch. niet uitg.
Av. Pont de Luttre 59 Luttrebruglaan	Loc Huurder	5.756 F	100m3	21.09.92	21.01.93	fermé scellé RS Aansl. afgesloten
Chée Neerstalle 342 Neerstalsesteenweg	Loc Huurder	3.273 F	49m3	09.09.92	09.01.93	fermé scellé RS Aansl. afgesloten
Rue de l'Eau 66 Waterstraat	Loc Huurder	12.067 F	230m3	14.09.92	13.01.93	fermé scellé BRT pas respecté pait acompte Afgesl. en verzegeld Bt. voorsch. niet uitg.
Rue ProsperMatheys 10/52 ProsperMatheysstraat	Loc Huurder	3.738 F	59m3	10.08.92	19.01.93	fermé scellé RS Aansl. afgesloten
Rue de Hal 152/030 Hallestraat	Loc Huurder	4.728 F	77m3	07.09.92	25.01.93	fermé scellé RS pas respecté pait acompte Afgesl. en verzegeld Bt. voorsch. niet uitg.

IXELLES/ELSENE

Av. Gén. Derache 92 Gen. Derachelaan	Loc Huurder	1.018 F	-	05.10.92	28.01.93	Loc abst à 10h - FS RS - laissé avis Huurder afwezig om 10 uur - AV VK - bericht nagelaten
---	----------------	---------	---	----------	----------	--

JETTE

ch. de Wemmel 243a Wemmelsesteenweg	Prop. Eigenaar	7.210 F	270m3	21.09.92	19.01.93	fermeture branchement Aansl. afgesloten
Rue Ed. Faes 66 Ed. Faesstraat	Loc Huurder	8.957 F	319m3	27.07.92	27.01.93	fermeture branchement Aansl. afgesloten
Av. De Smet de Naeyer 208 De Smet de Naeyerlaan	Prop. Huurder	19.840 F	670m3	04.08.92	19.01.93	fermeture branchement Aansl. afgesloten
Rue Eng. Toussaint 22 Eng. Toussaintstraat	Loc Huurder	890 F	29m3	19.08.92	20.01.93	FS RS VK AV
Rue Jules Lahaye 292 Jules Lahayestraat	Loc Huurder	3.116 F	72m3	24.08.92	27.01.93	FS RS VK AV
Rue Jules Lahaye 292 Jules Lahayestraat	Loc Huurder	5.183 F	111m3	24.08.92	27.01.93	FS RS VK AV
Av. Rommelaere 223 Rommelaerelaan	Loc Huurder	15.600 F	407m3	21.09.92	19.01.93	fermeture branchement Aansl. afgesloten
Rue Ant. Baeck 127 Ant. Baeckstraat	Prop. Eigenaar	7.197 F	149m3	21.09.92	19.01.93	fermeture branchement Aansl. afgesloten
Rue des Wallons 3 Walensstraat	Prop. Eigenaar	1.102 F	4m3	10.08.92	12.01.93	fermeture branchement Aansl. afgesloten

MOLENBEEK-SAINT-JEAN

Rue Van Hoegaarde 1 Van Hoegaardestraat	Loc Huurder	37.159 F	737m3	07.09.92	19.01.93	Loc à l'étage + travaux en cours + fuites
Bld. Léopold II 191 Leopold II laan	Loc Huurder	23.933 F	476m3	23.09.92	19.01.93	RS FS - facture du 23/9/921
Bld. Léopold II 191 SC Leopold II laan	Loc	6.268 F	401m3	13.04.92	19.01.93	solde de plusieurs fact. RS FS

WOLUWE-SAINT-LAMBERT/SINT-LAMBRECHTS-WOUWE

Av. Gribaumont 52 s.p.r.l. Gribaumontlaan	Prop. Eigenaar	763 F	-	23.09.92	27.01.93	fermé et scellé RS
Av. Fr. Debecker 160 Fr. Debeckerlaan	Loc Huurder	3.288 F	52m3	21.09.92	19.01.93	fermé et scellé Rs
Av. Georges Henri 433 Georges Henri laan	Loc Huurder	9.845 F	190m3	15.07.92	21.01.93	transposition pleine
Av. Prekelinden 68 Prekelindenlaan	Loc Huurder	1.526 F	-	16.09.92	27.01.93	fermé BRT Aansl. afgesloten
Av. Paul Hymans 19 Paul hymanslaan	Loc Huurder	7.458 F	139m3	27.07.92	19.01.93	rescellé RS
Av. Pléiades 58 Pleiadenlaan	Loc Huurder	8.917 F	149m3	04.08.92	26.01.93	rescellé RS
Av. Pléiades 58 Av. Pleiadenlaan	Loc Huurder	3.000 F	125m3	04.08.92	26.01.93	rescellé RS
Rue St-Lambert 98 St-Lambrechtsstraat	Prop. Eigenaar	7.551 F	140m3	31.08.92	20.01.93	fermé BRT Aansl. afgesloten
Rue St-Lambert 78 St-Lambrechtsstraat	Loc Huurder	6.990 F	162m3	25.08.92	26.01.93	fermé BRT Aansl. afgesloten

WOLUWE-SAINT-PIERRE/SINT-PIETERS-WOLUWE

Rue de la Duchesse 5 Hertoginnestraat	Prop. Eigenaar	763 F	-	07.09.92	04.01.93	BRT fermé Aansl. afgesloten
--	-------------------	-------	---	----------	----------	--------------------------------

Suspension des fournitures d'eau**Afsluiting van de watervoorzieningen****Statistiques relatives au mois de février 1993****Statistieken voor februari 1993**

Communes Gemeenten	Moyenne 3 mois antérieurs	Mois précédent	Mois de janvier
	Gemiddelde 3 voorgaande maanden	Voorgaande maand	Maand februari
Anderlecht	0	0	0
Auderghem / Oudergem	1	1	1
Berchem Ste Agathe / Sint-Agatha-Berchem	0	0	0
Bruxelles / Brussel	7	7	7
Etterbeek	0	0	0
Evere	9	9	9
Forest / Vorst	8	8	8
Ganshoren	0	0	0
Ixelles / Elsene	1	1	1
Jette	9	9	9
Koekelberg	0	0	0
Molenbeek St Jean / Sint-Jans-Molenbeek	3	3	3
St-Gilles / Sint-Gillis	0	0	0
St-Josse-ten-Noode / Sint-Joost-ten-Noode	0	0	0
Schaerbeek / Schaarbeek	0	0	0
Uccle / Ukkel	0	0	0
Watermael-Boitsfort / Watermaal-Bosvoorde	0	0	0
Woluwe-St-Lambert / Sint-Lambrechts-Woluwe	9	9	9
Woluwe-St-Pierre / Sint-Pieters-Woluwe	1	1	1
Total / Totaal IBDE	48	48	48

**FERMETURES POUR DEFAUT DE
PAIEMENT EN FEVRIER 1993**

Toutes les fermetures concernent une habitation desservie par un seul compteur et occupée par le destinataire de la facture

**AESLUITINGEN WEGENS NIET-BETALING
IN FEBRUARI 1993**

Alle afsluitingen hebben betrekking op een woning met een enkele teller en bewoond door de bestemming van de factuur

Adresse.	Nom	Qualité	Montant	Consommation	Date d'envoi	Date de la fermeture	Observations	
Rue Straat	N° N°	Naam	Hoedanigheid	Bedrag	Verbruik	de la facture Datum van verzending van de factuur	Datum van afsluiting	Opmerkingen
ANDERLECHT								
Rue d'Aumale d'Aumalestraat	67	Prop. Eigenaar	1.018 F	0m3	12.10.92		BRT fermé depuis 1989 Aansl. afgesloten sinds 1989	
Rue Barra Barrastraat	168	Loc Huurder	5.228 f	88m3	30.09.92	02.02.93	FS/RS AV/VK	
Rue Compas Passerstraat	16 s.p.r.l.	Prop. Eigenaar	3.053 F	0m3	02.07.92	02.02.93	BRT fermé Aansl. afgesloten	
Rue Alph. Demunter A. Demunterstraat	8	Loc Huurder	6.682 F	117m3	31.08.92	22.02.93	FS/RS AV/VK	
Bld la Révision 11/13 Herzieningslaan		Loc Huurder	8.548 F	8.548m3	26.10.92	23.02.93	FS/RS AV/VK	
Chée de Ninove 563 Prof. Lib. Ninoofsesteenweg		Loc Huurder	10.731 F	200m3	14.09.92	24.02.93	FS/RS AV/VK	
AUDERGHEM/OUDERGEM								
Chée de Wavre 1736 Steenweg op Waver		Loc Huurder	7.176 F	151 m3	21.10.92	17.02.93	FS/RS AV/VK	
Sq. Baron Hankar 4 Baron Hankaplein		Loc Huurder	763 F	25m3	19.10.92	17.02.93	FS/RS AV/VK	
Chée de Wavre 1551 Steenweg op Waver		Loc Huurder	3.646 F	70m3	21.10.92	17.02.93	Fermé BRT (vide) Aansl. afgesloten (leeg)	
Rue Pecheries 40 Visserijstraat		Prop. Eigenaar	5.745 F	124m3	14.10.92	17.02.93	Fermé BRT Aansl. afgesloten	
Av. Emile Lebon 40 E. Lebonlaan		Prop. Eigenaar	2.989 F	72m3	14.10.92	17.02.93	FS/RS AV/VK	
Av. Eglise St Julien 25 Gym St. Juliaankerklaan		Loc Huurder	9.031 F	156m3	26.10.92	24.02.93	FS/RS AV/VK	
BERCSEM-SAINT-AGATHE/SINT-AGATHA-BERCHEM								
Rue Ch. Leemans 27 Dr. Ch. Leemansstraat		Loc Huurder	5.279 F	185m3	21.10.92	15.02.93	FS/RS AV/VK	
Av. Bardanes 22 Klijssenlaan		Loc Huurder	4.672 F	93m3	21.10.92	15.02.93	FS/RS AV/VK	

BRUXELLES/BRUSSEL

Av. Sobieski	16	Loc Huurder	4.179 F	75 M ³	05/10/92	03/02/93	FS/RS AV/VK
Av. Houba de Strooper	188 s.p.r.l.	Loc Huurder	13.112 F	257 M ³	19/10/92	08/02/93	FS/RS AV/VK
Houba de Strooperlaan							
Av. Richard Neyberg	134	Loc Huurder	9.357 F	303 M ³	19/10/92	08/02/93	FS/RS AV/VK
Richard Neyberglaan							
Chée de Flandre	23	Prop Eigenaar	1.639 F	23 M ³	12/10/92	08/02/93	Fermé BRT Aansl. afgesloten
Vlaamse steenweg							
Sq. Prince Léopold	7	Loc Huurder	967 F	9 M ³	19/10/92	08/02/93	FS/RS AV/VK
Prins Leopoldsquare							
Av. Prudent Bols	71 Me	Loc Huurder	3.451 F	60 M ³	14/10/92	08/02/93	FS/RS AV/VK
Prudent Bolslaan							
Rue Fransman	84/82	Loc Huurder	2.680 F	44 M ³	14/10/92	08/02/93	FS/RS AV/VK
Fransmanstraat							
Sq. Prince Léopold	21	Loc Huurder	8.111 F	155 M ³	19/10/92	08/02/93	FS/RS AV/VK
Prins Leopoldsquare							
Rue Drootbeek	45	Loc Huurder	7.172 F	136 M ³	12/10/92	08/02/93	FS/RS AV/VK
Drootbeckstraat							
Rue Drootbeek	46	Loc Huurder	2.716 F	45 M ³	19/10/93	08/02/93	FS/RS AV/VK
Drootbeekstraat							
Rue Ledeganck	12 Me	Loc Huurder	5.465 F	101 M ³	19/10/92	08/02/93	fermé BRT Aansl. afgesloten
Ledeganckstraat							
Rue Drootbeek	143	Prop Eigenaar	7872+2391 F	158 M ³ + 37M ³	12/10/92	08/02/93	fermé BRT Aansl. afgesloten
Drootbeekstraat							
Rue Emile Delva	87	Loc Huurder	4.825 F	88 M ³	12/10/92	08/02/93	FS/RS AV/VK
E. Delvastraat							
Rue Emile Delva	113	Loc Huurder	1.366 F	45 M ³	12/10/92	08/02/93	FS/RS AV/VK
E. Delvastraat							
Bld E. Bockstaal	361	Loc Huurder	3.640 F	64 M ³	05/10/92	03/02/93	FS/RS AV/VK
Em. Bockstaelplein							
Av. de la Reine	195	Prop Eigenaar	3.106 F	45 M ³	21/10/92	01/02/93	FS/RS AV/VK
Koninginnestraat							
Av. Houba de Strooper	188 s.p.r.l.	Loc Huurder	35.425 F	712 M ³	19/10/92	08/02/93	FS/RS AV/VK
Houba de Strooperlaan							
Sq. Korenberg	29	Loc Huurder	19.845 F	393 M ³	14/10/92	09/02/93	fermé BRT Aansl. afgesloten
Korenberglaan							
Rue Marie Christine	80	Loc	15.434 F	305 M ³	12/10/92	09/02/93	chèque sans provision
Maria-Christinastraat		Huurder					fermé BRT Aansl. afgesloten
Rue du Gaz	56	Loc Huurder	5.953 F	111 M ³	14/10/92	10/02/93	chèque zonder provisie
Gasstraat							fermé BRT Aansl. afgesloten
Rue de Moorslede	66 Prof. Lib.	Prop Eigenaar	16.095 F	308 M ³	14/10/92	08/02/93	fermé BRT Aansl. afgesloten
Moorsledestraat							
Rue de Laubespins	53 Prof. Lib.	Loc Huurder	4.191 F	75 M ³	21/10/92	11/02/93	FS/RS AV/VK
de Laubespinsstraat							
Rue Champ de la							
Couronne	40	Loc Huurder	1.249 F	15 M ³	26/10/92	15/02/93	FS/RS AV/VK
Kroonveldstraat							
Rue du Heysel	146	Prop Eigenaar	2.834 F	46 M ³	26/10/92	16/02/93	fermé BRT Aansl. afgesloten
Heizelstraat							
Rue Hobbema	53	Loc Huurder	20.119 F	401 M ³	12/10/92	16/02/93	fermé BRT Aansl. afgesloten
Hobbemalaan							
Rue du Noyer	93/92	Loc Huurder	5.359 F	93 M ³	26/10/92	16/02/93	FS/RS AV/VK
Notelaarstraat							

Rue de la Prévoyance	23	Loc Huurder	7.240 F	342 M ³	14/10/92	04/02/93	FS/RS AV/VK
Voorzorgstraat							
Rue des Minimes	137	Loc Huurder	7.365 F	140 M ³	19/10/92	04/02/93	FS/RS AV/VK
Miniemstraat							
Rue des Minimes	137	Loc Huurder	3.352 F	58 M ³	19/10/92	04/02/93	FS/RS AV/VK
Miniemstraat							
Rue des Minimes	137	Loc Huurder	2.273 F	36 M ³	19/10/92	04/02/93	FS/RS AV/VK
Miniemstraat							
Rue des Minimes	137	Loc Huurder	4.234 F	76 M ³	19/10/92	04/02/93	FS/RS AV/VK
Miniemstraat							
Rue des Minimes	137	Loc Huurder	1.000 F	38 M ³	19/10/92	04/02/93	FS/RS AV/VK
Miniemstraat							
Rue Haute	242	Loc Huurder	3.986 F	71 M ³	14/10/92	08/02/93	Fermé BRT - vide Aansl. afgesloten - leeg
Hoogstraat							
Rue Lebeau	49/51	Loc Huurder	3.841 F	68 M ³	19/10/92	09/02/93	FS/RS AV/VK
Lebeaulaan							
Bld du Midi (01)	63 SC	Loc Huurder	3.397 F	70 M ³	21/10/92	10/02/93	FS/RS AV/VK
Zuidstraat							
du Midi (00)	63 SC	Loc Huurder	2.027 F	31 M ³	21/10/92	10/02/93	FS/RS AV/VK
Zuidlaan							
Rue des Tanneurs	94	Prop Eigenaar	7.242 F	137 M ³	21/10/92	11/02/93	Fermé BRT Aansl. afgesloten
Huideveterstraat							
Rue des Renards	19	Loc Huurder	3.002 F	49 M ³	26/10/92	15/02/93	Fermé BRT - vide Aansl. afgesloten - leeg
Vossendreef							
Rue Blaes	23/25 s.p.r.l. Blaesstraat	Loc p.v.b.a.	5.798 F	108 M ³	21/10/92	17/02/93	Fermé BRT Aansl. afgesloten
Ter Pilst	24 Prof. Lib.	Prop Terplasstraat	7.539 F	143 m ³	26/10/92	17/02/93	Fermé BRT Aansl. afgesloten
Reper Vreven	10 Prof. Lib.	Loc Reper Vrevenstraat	7.091 F	134 M ³	21/10/92	16/02/93	FS/RS AV/VK
Rue des Patriotes	8 (02) Prof. Lib.	Loc Patriottenstraat	3.891 F	171 M ³	26/10/92	16/02/93	FS/RS AV/VK
Rue Charles Martel	7 s.a.r.l. Karel Martelstraat	Loc n.v.b.a.	3.256 F	56 M ³	26/10/92	16/02/93	Fermé BRT Aansl. afgesloten
Rue Félix Sterckx	9 Prof. Lib.	Prop F. Sterckxstraat	4.342 F	78 M ³	26/10/92	17/02/93	FS/RS Aansl. afgesloten
Rue de Pascalo	8 Prof. Lib.	Prop de Pascalostraat	10.000 F	247 M ³	21/10/92	18/02/93	FS/RS AV/VK
Rue Champ Eglise	48	Prop Kerkeveldstraat	3.341 F	97 M ³	12/10/92	17/02/93	Fermé BRT Aansl. afgesloten
ETTERBEEK							
Rue Baron de Castro	60	Prop Baron de Castrostraat	29.103 F	572m3	30.09.92	11.02.93	Fermé BRT Aansl. afgesloten
EVERE							
Rue De Picardie	16	Loc Picardiestraat	3.072 F	112m3	02.09.92	09.02.93	FS/RS AV/VK
Rue Mattheussens	44	Loc Pierre Mattheussens	2.000 F	128m3	31.08.92	11.02.93	Fermé BRT Aansl. afgesloten
Rue du Tilleul	73	Loc Lindestraat	1.850 F	140m3	02.09.92	16.02.93	Fermé BRT Aansl. afgesloten

FOREST/VORST

Chée de Neerstalle 177 Neerstalsesteenweg	Loc Huurder	1.427 F	11m3	09.09.92	09.12.93	FS/RS AV/VK
Rue De Caster 69 Decasterstraat	Loc Huurder	11.376 F	218m3	04.08.92	18.02.93	FS/RS AV/VK

IXELLES/ELSENE

Chée de Wavre 83 s.p.r.l. Waversesteenweg	Loc Huurder	24.494 F	488m3	29.09.92	04.02.93	Fermé BRT Aansl. afgesloten
Rue Capit. Cespel 3 Kapitein Cespel	Prop. Eigenaar	29.125 F	600m3	07.10.92	09.02.93	Fermé BRT Aansl. afgesloten
Chée d'Ixelles 202 Entreprises Elsense steenweg Bedrijven	Prop. Eigenaar	6.739 F	100m3	05.10.92	11.02.93	Fermé BRT - vide Aansl. afgesloten - leeg
Rue Washington 127 Washingtonstraat	Prop. Eigenaar	4070+4070 F	0m3	240691-270492	05.02.93	Fermé BRT - vide Aansl. afgesloten - leeg
Rue de la Natation 49 Zwemkunst	Prop. Eigenaar	5.440 F	94m3	05.10.92	18.02.93	Fermé BRT Aansl. afgesloten
Rue Gray 235 Graystraat	Loc Huurder	10.833 F	187m3	30.09.92	24.02.93	Fermé BRT Aansl. afgesloten
Rue du Couloir 43 Gangstraat	Prop. Eigenaar	2.862 F	6m3	14.09.92	25.02.93	Fermé BRT Aansl. afgesloten

JETTE

Rue Thomaes 17 Thomaesstraat	Prop. Eigenaar	4.123 F	91m3	10.08.92	09.02.93	Fermé BRT Aansl. afgesloten
Rue Verschelden 32 Verscheldenstraat	Loc Huurder	2.000 F	87m3	09.09.92	11.02.93	FS/RS AV/VK
Av. Exposition 339 Tentoonstellingslaan	Loc Huurder	2.268 F	56m3	21.09.92	11.02.93	FS/RS AV/VK
Rue Tonnetgaarde 17 Tonnetgaardestraat	Loc Huurder	5.500 F	400m3	14.09.92	11.02.93	FS/RS AV/VK
Rue Jean B Serkeyn 81 J. B Serkeynstraat	Prop. Eigenaar	5.800 F	359m3	15.07.92	16.02.93	Fermé BRT Aansl. afgesloten

MOLENBEEK-SAINT-JEAN/SINT-JANS-MOLENBEEK

Rue Mansfort 96 Ransfortstraat	Prop. Eigenaar	979 F	20m3	30.09.92	09.02.93	FS/RS AV/VK
Rue Osseghem 2 Osseghemstraat	Prop. Eigenaar	4.865 F	38m3	23.09.92	09.02.93	Fermé BRT - vide Aansl. afgesloten - leeg
De Grimbergh 38f De Grimberghstraat	Loc Huurder	2.400 F	62m3	22.04.92	15.02.93	FS/RS AV/VK
Av. Jubilé 195 Jubelfeestlaan	Loc Huurder	4.433 F	88m3	16.10.92	16.02.93	FS/RS AV/VK
Rue Enghien Jan-00 Enghienstraat	Prop. Eigenaar	21.348 F	381m3	15.06.92	17.02.93	Fermé BRT Aansl. afgesloten
Rue Martin 10 Martinstraat	Loc Huurder	2.919 F	39m3	22.04.92	16.02.93	Fermé BRT Aansl. afgesloten

SAINT-GILLES/SINT-GILLIS

Rue Verhaegen Verhaegenstraat	5/7 pizzeria	Loc Huurder	27.648 F	647m3	25/8 - 16.12.92	10.02.93	Fermé BRT Aansl. afgesloten
Av. Jourdan Jourdanstraat	169 Prof.Lib.	Loc Huurder	3.695 F	61m3	15.01.92	12.02.93	Fermé BRT - vide Aansl. afgesloten - leeg
Av. Lambeaux Lambeauxlaan	5	Prop. Eigenaar	3.506 F	57m3	05.02.93	24.02.93	Fermé BRT - vide Aansl. afgesloten

SAINT-JOSSE/SINT-JOOST

Rue du Moulin	138	Prop.	890 F	0m3	05.10.92	15.02.93	Fermé BRT immeuble vide
Molenstraat		Eigenaar					Aansl. afgesloten onbemeubeld
Rue de Liedekerke	31-33	Prop.	4.311 F	69m3	26.10.92	15.02.93	Fermé BRT Aansl. afgesloten
de Liedekerkstraat		Eigenaar					
Rue du Walloir	40-42	Prop.	19.235 F	323m3	19.08.92	22.02.93	Fermé BRT vide incendié
Walloirstraat		Eigenaar					Aansl. afgesloten leeg afgebrand

SCHAERBEEK/SCHAARBEEK

Rue de l'Est	50 E	Prop. Eigenaar	28.281 F	569m3	12.10.92	10.02.93	Fermé BRT Aansl. afgesloten
--------------	------	-------------------	----------	-------	----------	----------	--------------------------------

UCCLE/UKKEL

Rue des Cottages	95	Loc Huurder	1.600 F	0m3	21.09.92	04.02.93	Fermé BRT Aansl. afgesloten
------------------	----	----------------	---------	-----	----------	----------	--------------------------------

WOLUWE-SAINT-LAMBERT/SINT-LAMBRECHTS-WOLUWE

Av. Firmin Lambeau	71	Prop. Eigenaar	7.946 F	307m3	15.07.92	02.02.93	Fermé BRT Aansl. afgesloten
Av. Herbert Hoover	126	Loc Huurder	5.622 F	100m3	19.10.92	11.02.93	FS/RS AV/VK
Herbert Hooverlaan							
Av. Chevrefeuille	39	Loc Huurder	6.050 F	109m3	31.08.92	11.02.93	Fermé BRT Aansl. afgesloten
Geitenblad							
Av. G. Maerckaert	46	Loc Huurder	3.852 F	223m3	19.08.92	16.02.93	Fermé BRT Aansl. afgesloten
G. Maerckaertlaan							

ANNEXE 3

AUDITION DE LA SWDE LE 15 MARS 1993

1. PRESENTATION DE LA SWDE

La Société Wallonne des Distributions d'Eau (SWDE) est une entreprise publique, organisme d'intérêt public, créé par la Région Wallonne par le décret du 23 avril 1986.

Elle a succédé, pour la partie wallonne, à l'ancienne Société Nationale des Distributions d'Eau (SNDE) qui avait été créée par la loi du 26 août 1913.

La SWDE est chargée de produire et de distribuer de l'eau par canalisation, sans disposer d'un monopole.

Elle est propriétaire et/ou gestionnaire de près de 700.000 raccordements. Par conséquent, elle est le distributeur d'eau pour près de 60% des consommateurs wallons.

Le volume produit pour l'ensemble de la SWDE représente 140 millions de m³ par an.

85 millions de m³ sont consommés par les clients de la SWDE et 20 millions de m³ sont cédés à des tiers.

La SWDE compte, au total, 1300 agents, dont plus de 80% de l'ensemble sont sous régime statutaire.

Le siège social, qui est aussi celui de l'administration centrale, est situé à Verviers.

La SWDE compte également quatre directions régionales à Liège, Namur, Charleroi et Mons.

La SWDE est le gestionnaire de l'Intercommunale de Distribution d'Eau de Mons et de La Louvière (IDEMI).

La Région Wallonne a mis à la disposition de la SWDE les installations de l'ERPE (Entreprise Régionale de Production d'Eau) (production au départ des barrages) depuis le 1er janvier 1992.

Les agents de l'ERPE sont placés sous l'autorité fonctionnelle du Directeur Général de la SWDE.

Enfin, participant à la volonté du Gouvernement Wallon de rationaliser la production et la distribution d'eau en Wallonie, la SWDE a conclu des groupements d'intérêt économique (GIE) avec la CIBE, pour le Brabant Wallon, la CILE, pour la province de Liège, et l'AIVE et IDELUX pour la province de Luxembourg.

Service public, la SWDE est aussi une des principales entreprises publiques de la Région Wallonne. Elle occupe une position dominante sur son marché en tant que premier producteur et premier distributeur wallon.

2. LE REGLEMENT DE FOURNITURE D'EAU DES DISTRIBUTEURS WALLONS

Le ministre des Pouvoirs locaux, des Travaux subsidier et de l'Eau pour la Région Wallonne, André COOLS, a pris le 16 décembre 1988 une circulaire aux organismes de distribution d'eau alimentaire concernant les conditions générales types de distribution d'eau alimentaire en Région Wallonne.

Cette circulaire a été publiée au *Moniteur belge* le 1er mars 1989, page 3.742 et suivantes.

BIJLAGE 3

HOORZITTING MET DE SWDE, 15 MAART 1993

1. VOORSTELLING VAN DE SWDE

De SWDE, de Waalse Maatschappij voor Waterdistributie, is een overheidsinstelling van openbaar nut, die door het Waals Gewest werd opgericht bij het decreet van 23 april 1986.

Ze is in Wallonië de opvolgster van de voormalige SNDE, de Nationale Maatschappij voor Waterdistributie, die werd opgericht bij de wet van 26 augustus 1913.

De SWDE moet water produceren en via leidingen verdelen, maar ze heeft geen monopolie ter zake.

Ze is eigenaar en/of beheerde van ongeveer 700.000 aansluitingen en is bijgevolg de waterdistributeur van ± 60% van de Waalse verbruikers.

De SWDE produceert jaarlijks 140 miljoen kubieke meter water.

Jaarlijks verbruiken de klanten van de SWDE 85 miljoen kubieke meter; 20 miljoen kubieke meter gaat naar derden.

De SWDE heeft in totaal 1300 personeelsleden in dienst, waarvan meer dan 80% statutairen.

De maatschappelijke zetel, die ook de centrale administratieve diensten herbergt, is gevestigd in Verviers.

De SWDE heeft ook vier gewestelijke directies : Luik, Namen, Charleroi en Bergen.

De SWDE beheert de IDEML (Intercommunale voor Waterdistributie in Bergen en La Louvière).

Het Waals Gewest heeft de SWDE de installaties van de ERPE (Gewestelijke Onderneming voor Waterproduktie) (vanuit stuwdammen) ter beschikking gesteld.

Het personeel van de ERPE valt onder het functioneel gezag van de directeur-generaal van de SWDE.

Daar ze de Waalse Regering steunt in haar voornemen om in Wallonië de waterproductie en -distributie te rationaliseren, heeft de SWDE economische belangengroepen gevormd (GIE) met de BIWM (voor Waals Brabant), met de CILE (voor Luik) en met AIVE en IDELUX (voor Luxemburg).

Als openbare dienstverlener is de SWDE ook een van de grootste overheidsondernemingen van het Waals Gewest. Zij bekleedt op haar markt een overheersende positie als eerste Waalse producent en verdeler.

2. HET REGLEMENT VOOR DE WATERLEVERING VAN DE WAALSE DISTRIBUTEURS

Op 16 december 1988 vaardigde de Minister voor lokale besturen, gesubsidieerde werken en water van het Waals Gewest, de heer André Cools, een omzendbrief uit, voor de drinkwaterdistributiemaatschappijen, in verband met de type-regels voor de algemene voorwaarden voor de distributie van drinkwater in het Waals Gewest.

Deze circulaire werd op 1 maart 1989 bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*, blz. 3.742 e.v. (als bijlage).

Elle a été précédée de discussions préparatoires au sein d'une "commission de concertation en vue de l'uniformisation des règlements de distribution d'eau en Wallonie", installée le 3 février 1987 par le ministre LIENARD, dans laquelle les associations de consommateurs étaient représentées ainsi que des délégués des distributeurs et des sociétés de logement social. Les discussions ont abouti à un accord équilibré entre distributeurs et consommateurs. Les travaux étaient animés et coordonnés par des spécialistes du Centre du Droit de la Consommation (UCL).

A l'issue des travaux de cette commission, le périodique de "Test Achat" a bien voulu noter que "les représentants des consommateurs ont pu constater que les distributeurs présents n'étaient pas les bureaucrates insensibles dont les règlements (et leur application) donnent parfois l'image, mais bien des techniciens sérieux, soucieux de rendre un bon service au public" (T.A. Magazine, n° 288 - mars 1988).

Le règlement-type comporte les six chapitres suivants : définitions, raccordement, abonnement, fournitures, enregistrement des consommations et modalités de paiement, contestations.

A l'exception de deux points, le texte a fait l'objet d'un accord unanime entre parties concernées.

Les deux divergences portaient sur l'article 5 modalités de paiement) et sur l'article 36 (interruption de la fourniture pour défaut de paiement).

Le texte de la circulaire a tranché ces deux difficultés en prévoyant que :

- le prix du placement du raccordement est payable par anticipation;
- l'interruption de la fourniture peut être effectuée par le distributeur après avis du bourgmestre ou du président du CPAS.

Le Conseil de la Consommation du Ministère des Affaires Economiques a entamé ses travaux sur la problématique de l'eau après la publication de la circulaire.

Un rapport a été publié et inséré dans le rapport d'activité de l'année 1991.

On peut y relever que les représentants des organisations de consommateurs estiment que ce texte de compromis constitue "un accord acceptable" et "ne le remettent pas en cause" (page 151).

Les représentants des organisations de consommateurs estiment enfin, que "ce texte reste susceptible d'améliorations en ce qui concerne notamment la solidarité entre l'usager et l'abonné" (page 152).

En ce qui concerne la SWDE, le nouveau règlement de fourniture d'eau a été approuvé par le Conseil d'administration le 5 mai 1989. Il est entré en vigueur le 1er janvier 1990, après avoir été très largement diffusé.

Il comporte deux parties :

1. des dispositions générales qui traduisent intégralement, au niveau de la Société, les dispositions de la circulaire ministérielle du 16 décembre 1988;
2. des dispositions complémentaires et techniques, particulières à la SWDE, et une réglementation des installations intérieures privées, prévue à l'art. 50 du règlement, approuvée par le Conseil d'administration du 10 novembre 1989.

3. ASPECTS DU REGLEMENT-TYPE

1. Champ d'application et nature réglementaire ou contractuelle (art. 1 et 2)

Le règlement régit la relation juridique entre le distributeur, d'une part, l'abonné (toute personne titulaire d'un droit de propriété ou d'un autre droit

De omzendbrief werd voorafgegaan door voorbereidende debatten in een "overlegcommissie voor de uniformatisering van de reglementen voor waterdistributie in Wallonië", die op 3 februari 1987 door Minister Lienard werd geïnstalleerd en waarin de verbruikersverenigingen, de afgevaardigden van de distributemaatschappijen en van de maatschappijen voor sociale huisvesting waren vertegenwoordigd. De besprekingen hebben tot een evenwichtig akkoord tussen distributeurs en verbruikers geleid. De werkzaamheden werden geleid en gecoördineerd door specialisten van het Centrum voor het Consumentenrecht (UCL).

Na afloop van de werkzaamheden in deze commissie heeft het tijdschrift Test Aankoop erop gewezen dat de vertegenwoordigers van de verbruikers hebben kunnen vaststellen dat de aanwezige distributeurs geen ongevoelige bureaucraten waren - ook al weken hun reglementen (en de toepassing ervan) soms die indruk, maar ernstige specialisten die voor een goede openbare dienstverlening willen zorgen (T.A. Magazine nr. 288 - maart 1988).

Het type-reglement bestaat uit zes hoofdstukken : définitions, aansluitingen, abonnementen, leveringen, optekenen van het verbruik en betalingsregels, bewistingen.

Op twee punten na waren de betrokken partijen het over de tekst unaniem eens.

De twee meningsverschillen hadden betrekking op artikel 5 (betalingsregels) en op artikel 36 (onderbreking van de levering wegens niet-betaling).

- De omzendbrief heeft deze twee problemen opgelost door te bepalen dat :
- de plaatsings- en aansluitingskosten op voorhand moeten worden betaald ;
- de distributeur de levering kan afsluiten na advies van de burgemeester of van de voorzitter van het OCMW.

De Raad voor het Verbruik van het Ministerie van Economische Zaken heeft na de publikatie van de circulaire de waterproblematiek onderzocht.

Er werd een verslag opgesteld dat in het activiteitenverslag van 1991 werd opgenomen.

Hieruit blijkt dat de vertegenwoordigers van de verbruikersorganisaties van mening zijn dat de compromistekst een "aanvaardbaar akkoord" is en dat ze "dit niet in vraag stellen" (blz. 151).

De vertegenwoordigers van de verbruikersorganisaties zijn ten slotte van oordeel dat "deze tekst voor verbeteringen vatbaar is wat onder andere de hoofdelijke aansprakelijkheid tussen verbruiker en abonnee betreft" (blz. 152).

Op 5 mei 1989 heeft de raad van bestuur het nieuw reglement voor de waterlevering van de SWDE goedgekeurd. Het is in werking getreden op 1 januari 1990, nadat het op ruime schaal werd verspreid.

Het bestaat uit twee delen :

1. algemene bepalingen, die op het vlak van de Maatschappij, de bepalingen van de ministeriële circulaire van 16 december 1988 integraal overnemen;
2. aanvullende en technische bepalingen, die eigen zijn aan de SWDE, alsmede een reglementering voor de privé-binneninstallaties, waarin wordt voorzien in artikel 50 van het reglement en die door de raad van bestuur op 10 november 1989 werd goedgekeurd.

3. ASPECTEN VAN HET TYPE-REGLEMENT

1. Toepassingsveld en reglementaire of contractuele aard (artikel 1 en 2).

Het reglement stelt de juridische band vast tussen de distributeur en enerzijds de abonnee (elke persoon die houder is van een eigendomsrecht of van een

réel sur un immeuble raccordé) et l'usager d'autre part (toute personne qui jouit du service du distributeur en tant qu'occupant d'un immeuble raccordé).

L'existence et la publication de la circulaire ministérielle donne un fondement au caractère réglementaire de ces relations, caractère généralement reconnu en droit administratif par la doctrine et le Conseil d'Etat.

Toutefois, deux arrêts récents remettent en cause ce principe en optant pour la thèse du contrat d'adhésion entre le distributeur et l'abonné et l'utilisation (Cour d'Appel de Liège, arrêt du 9 septembre 1992, affaires SWDE c/ HURIAUX et RENARD et, dans le même sens, Cour d'Appel de Mons, arrêt du 11 février 1993, affaire SWDE c/GALLEE).

Dans cette dernière affaire, le moyen ayant été soulevé d'office par la Cour sans réouverture des débats, la SWDE étudie la possibilité de se pourvoir en Cassation.

2. Droit au raccordement (art. 3 à 16)

Toute personne titulaire d'un droit réel sur un immeuble a droit au raccordement de cet immeuble au réseau de distribution, dès lors que les conditions imposées par les pouvoirs responsables se trouvent respectées.

3. Fournitures (art. 20 à 27)

L'usager a droit en principe à la fourniture.

Tout refus ou toute interruption de fourniture est soumis à des conditions strictes fixées dans le règlement (voir infra).

L'usager et l'abonné sont tenus solidiairement et indivisiblement au paiement des sommes dues au distributeur (art. 21, § 1er). Le distributeur doit mettre l'usager en demeure de payer les sommes impayées avant d'invoquer cette solidarité.

En cas de changement d'usager, l'abonné et l'ancien usager sont tenus de le signaler au distributeur dans les 15 jours. A défaut d'information, l'abonné est tenu au paiement des sommes dues depuis le dernier relevé (art. 21, § 2).

Seul l'abonné a la qualité de débiteur responsable en cas de pluralité d'usagers pour un même immeuble, soit qu'il s'agisse d'un immeuble à appartements multiples soit qu'il s'agisse d'un compteur collectif desservant un ensemble d'immeubles.

Le distributeur doit assurer un approvisionnement régulier, continu, en quantité et à pression suffisante, sauf en cas de force majeure. Il doit veiller à l'exécution dans les meilleurs délais de tous les travaux utiles à garantir cet approvisionnement.

L'eau fournie doit avoir une qualité conforme aux prescriptions légales et réglementaires (voir l'A. Ex. du 20 juillet 1989 fixant les normes relatives à la qualité de l'eau distribuée par réseau modifié par l'A. Ex. du 21 février 1991). La qualité de l'eau s'apprécie à la sortie du compteur.

Toute plainte émanant d'un usager et relative à la qualité de l'eau fournie doit immédiatement être prise en considération par le distributeur.

Le distributeur peut interrompre la fourniture à l'usager ou à l'abonné qui met en péril l'hygiène ou la sécurité du réseau par une utilisation non conforme du raccordement ou de son installation intérieure privée.

Le rétablissement de la fourniture interrompue à cause de l'usager ou de l'abonné s'effectue à sa demande et à ses frais et après qu'il se soit acquitté de toutes ses obligations envers le distributeur. Cette disposition ne vaut pas à l'égard d'un nouvel usager.

ander zakelijk recht op een aangesloten gebouw) en anderzijds de gebruiker (elke persoon die als bewoner van een aangesloten gebouw de diensten van de distributeur geniet).

Het bestaan en de publikatie van de ministeriële circulaire bezorgen deze banden een reglementaire basis, wat in het administratief recht algemeen erkend wordt door de doctrine en de Raad van State.

Twee recente besluiten stellen dit beginsel echter wel in vraag door te opteren voor de mogelijkheid van de toetredingsovereenkomst tussen distributeur, abonnee en verbruiker (Hof van beroep van Luik, arrest van 9 september 1992, zaak SWDE vs. HURIAUX en RENARD en, soortgelijk, Hof van beroep van Bergen, arrest van 11 februari 1993, zaak SWDE vs GALLEE).

Daar in deze laatste zaak het Hof het middel ambtshalve heeft aangevoerd, zonder de debatten te heropenen, bestudeert de SWDE de mogelijkheid naar het Hof van Cassatie te stappen.

2. Recht van aansluiting (artikelen 3 tot 16).

Elke persoon die houder is van een zakelijk recht op een gebouw heeft recht op een aansluiting van dit gebouw op het distributienet, zodra de door de verantwoordelijke overheden opgelegde voorwaarden worden nageleefd.

3. Leveringen (artikelen 20 tot 27).

De gebruiker heeft in principe recht op levering.

Elke weigering of onderbreking van levering is onderworpen aan strenge in het reglement bepaalde voorwaarden (zie verder).

De gebruiker en de abonnee zijn hoofdelijk en ondeelbaar verplicht de distributeur verschuldigde bedragen te betalen (artikel 21, § 1). De distributeur moet de gebruiker aanmanen de verschuldigde sommen te betalen alvorens deze hoofdeltiekheid aan te voeren.

Bij wijziging van gebruiker moeten de abonnee en de vroegere gebruiker dit binnen 15 dagen aan de distributeur mededelen. Doen ze dit niet, dan moet de abonnee de sedert de jongste opneming van de meter verschuldigde bedragen betalen (artikel 21, § 2).

Alleen de abonnee is aansprakelijke debiteur wanneer er in een gebouw meerdere gebruikers zijn, ongeacht het een gebouw met meerdere appartementen betreft of een collectieve meter voor meerdere gebouwen.

De distributeur moet een regelmatige en ononderbroken levering met voldoende druk waarborgen, tenzij bij overmacht. Hij moet binnen de beste termijnen zorgen voor de uitvoering van alle werken die nodig zijn om deze levering te verzekeren.

De kwaliteit van het geleverde water moet voldoen aan de wettelijke en reglementaire voorwaarden (zie besluit van de Executieve van 20 juli 1989 houdende de vaststelling van de normen betreffende de kwaliteit van het via het net verdeelde water, gewijzigd bij besluit van de Executieve van 21 februari 1991). De waterkwaliteit wordt vastgesteld bij het verlaten van de meter.

Elke klacht van een gebruiker over de kwaliteit van het geleverde water moet onmiddellijk door de distributeur onderzocht worden.

De distributeur kan de levering bij de gebruiker of bij de abonnee die door afwijkend gebruik van de aansluiting of van zijn privé-binneninstallatie de hygiëne of de veiligheid van het net in gevaar brengt, onderbreken.

De levering die door de schuld van de gebruiker of de abonnee werd onderbroken zal worden hernommen op verzoek en op kosten van deze laatste, nadat hij al zijn verplichtingen tegenover de distributeur is nagekomen. Deze bepaling geldt niet voor een nieuwe gebruiker.

4. Relevés d'index et paiements (art. 28 à 40)

Le relevé d'index est effectué par les agents du distributeur ou, à défaut, par l'usager ou l'abonné lui-même qui consigne les données utiles sur la carte de relevé d'index communiquée par le distributeur.

A défaut de connaître l'index, le volume des consommations est estimé sur base de la moyenne des consommations enregistrées chez l'usager concerné.

Le distributeur détermine le moment du relevé d'index et la périodicité de facturation.

L'art. 35 du règlement-type prévoit qu'en cas de non paiement dans les délais prescrits par le distributeur (et, au minimum, 15 jours après la date de facturation), le distributeur envoie au moins un avis de rappel à l'usager ou à l'abonné défaillant. Le rappel doit fixer un nouveau délai de paiement qui est d'au moins 10 jours (calendrier) à compter de la date d'émission du rappel. L'avis de rappel ne peut être envoyé qu'à partir du 30ème jour (calendrier) suivant la date de facturation. Les frais de rappel mis à charge de l'usager ou de l'abonné ne peuvent être supérieurs à 10 fois les frais d'un envoi postal ordinaire.

A défaut de paiement, le distributeur peut interrompre la fourniture à certaines conditions ("bouchonnage").

C'est ainsi que l'article 36 du règlement de fourniture d'eau prévoit qu'à défaut de paiement des sommes dues dans les délais prévus par le règlement, le distributeur peut interrompre la fourniture dans les cinq jours calendrier suivant l'envoi d'une lettre de mise en demeure adressée au débiteur.

Cette interruption de fourniture ne se fera toutefois qu'après avoir reçu l'avis du Bourgmestre ou du Président du CPAS de la commune dans laquelle réside l'usager. L'article 45, § 5, des dispositions particulières de la SWDE précise que cet avis est réputé donné trente jours après la date de demande écrite formulée par la SWDE au Bourgmestre ou au Président du CPAS.

Enfin, l'interruption de fourniture ne peut avoir pour effet de priver d'eau le nouveau locataire d'un immeuble unifamilial pour autant qu'il se soit fait connaître au distributeur dès son entrée. Il en va de même dans les immeubles à appartements équipés d'un seul compteur si tous les usagers font la preuve qu'ils se sont acquittés de leurs consommations d'eau entre les mains de l'abonné (art. 36, alinéa 2).

A noter enfin que le distributeur ne peut communiquer qu'à l'abonné, ou à l'usager, ainsi qu'au CPAS (le cas échéant), toute donnée relative à l'état des comptes de l'usager ou de l'abonné. Cette disposition préserve ainsi la vie privée de ces derniers (art. 40).

Toutefois un distributeur peut solliciter d'un autre distributeur que sa facture soit présentée à l'usager ou à l'abonné aux fins d'encaissement, tout moyen de coercition étant exclu (art. 40, alinéa 2).

4. PROCEDURE DE RECOUVREMENT DE LA SWDE

1. Rappel sans frais émis au moins 30 jours après l'édition de la facture.
2. Edition de la mise en demeure comprenant 318 F. de frais (300 F. + TVA) 15 jours après l'édition des rappels. Une lettre est adressée simultanément au propriétaire l'informant de la défaillance de son locataire.
3. Edition de la liste des impayés 15 jours après l'édition des mises en demeure. Cette liste ne reprend pas les comptes courants des usagers auxquels des facilités de paiement ont été accordées.

4. Meteropnemingen en betalingen (artikel 28 tot 40)

De meteropneming wordt uitgevoerd door de medewerkers van de distributeur of, indien dit niet mogelijk is, door de gebruiker of de abonnee zelf, die de nuttige gegevens invult op de opnemingskaart, die hij de distributeur bezorgt.

Kent men de stand van de meter niet, dan wordt het verbruiksvolume geraamd op basis van het gemiddeld verbruik dat bij de gebruiker werd opgenomen.

De distributeur bepaalt wanneer de meteropneming plaatsheeft, alsmede de periodiciteit van de facturen.

Artikel 55 van het type-reglement bepaalt dat de distributeur, bij niet-betaling binnen de door hem voorgeschreven termijnen (maximum 15 dagen na facturatiedatum), de gebruiker of de abonnee die in gebreke blijft ten minste één herinneringsbrief stuurt. Op deze aanmaning moet een nieuwe betalingstermijn staan, die ten minste tien (kalender)dagen bedraagt, te rekenen vanaf de datum waarop de herinnering werd verstuurd. De aanmaningsbrief kan pas ten vroegste dertig (kalender)dagen na de facturatiedatum worden verstuurd. De kosten voor de herinnering vallen ten laste van de gebruiker of de abonnee, maar mogen niet meer bedragen dan tien keer de kosten van een gewone verzending.

Bij niet-betaling kan de distributeur de levering onder bepaalde voorwaarden onderbreken.

Aldus bepaalt artikel 36 van het reglement voor waterlevering dat, bij niet-betaling van de verschuldigde sommen binnen de in het reglement bepaalde termijnen, de distributeur de levering kan onderbreken binnen vijf (kalender)dagen die volgen op het versturen van een aan de debiteur gerichte ingebrekestellingsbrief.

Deze leveringsonderbreking is echter slechts mogelijk na advies van de burgemeester of van de voorzitter van het OCMW van de gemeente waar de gebruiker woont. Artikel 45, paragraaf 5, van de bijzonder bepalingen van de SWDE, bepaalt dat dit advies moet worden uitgebracht dertig dagen na de datum waarop de SWDE de burgemeester of de voorzitter van het OCMW het schriftelijk verzoek om advies heeft gericht.

Ten slotte mag de onderbreking van de levering niet tot gevolg hebben dat de nieuwe huurder van een eengezinswoning van water verstoken wordt voor zover hij zich op het ogenblik dat hij de woning betrekt bij de distributeur heeft bekendgemaakt. Dit geldt ook voor de appartementsgebouwen met een enkele meter, indien alle gebruikers het bewijs leveren dat zij hun waterverbruik aan de abonnee hebben betaald (art. 36, lid 2).

Er moet ten slotte worden op gewezen dat de distributeur alleen aan de abonnee, de gebruiker of het OCMW (in voorkomend geval) gegevens mag meedelen over de stand van de rekeningen van de gebruiker of de abonnee. Deze bepaling beschermt aldus de privacy van deze laatsten (art. 40).

Een distributeur mag een andere distributeur echter wel vragen zijn factuur aan de gebruiker of de abonnee voor te leggen om deze te kunnen innen, waarbij elk dwangmiddel wordt uitgesloten (art. 40, lid 2).

4. INNINGSPROCEDURE BIJ DE SWDE

1. Rappelbrief, zonder kosten, ten vroegste 30 dagen na het verzenden van de factuur.
2. Aanmaning, met verrekening van 318 frank aan kosten (300 frank + BTW), 15 dagen na het verzenden van de rappelbrief. Tegelijkertijd wordt de eigenaar een brief gestuurd waarin hem de aanmaning van zijn huurder wordt meegeleid.
3. Opstellen van de lijst der onbetaalde rekeningen, 15 dagen na het verzenden van de aanmaningen. Op deze lijst staan niet de lopende rekeningen van de gebruikers die betalingsfaciliteiten genieten.

4. Pendant la période comprise entre l'établissement de la liste des impayés et le 150ème jour qui suit la facturation, la procédure de "repassage" est engagée par les directions régionales (500 F. + TVA).

5. Edition, au 150ème jour, d'une nouvelle liste des impayés, à laquelle est ajoutée une nouvelle nature, à savoir les facilités de paiement échues.

Sur base de cette liste les directions régionales adressent une lettre aux CPAS dont dépendent les usagers défaillants et pour lesquels un "bouchonnage" est envisagé.

En ce qui concerne les autres cas, la suite de la procédure dépend de l'analyse qui en sera faite par les directions générales entre le 150ème et le 170ème jour. Le code nature "enquête" suspend la procédure de recouvrement jusqu'à la clôture de l'enquête pour les consommations contestées.

6. Il a été décidé qu'aux environs du 170ème jour, en fonction des remarques sous 5, une lettre "avocat" sera éditée à l'initiative des directions régionales. Cette lettre entraînera l'ajout de 1.000 F. de frais (non soumis à la TVA) à la dette.

Aucune lettre ne sera éditée en ce qui concerne les usagers pour lesquels les CPAS n'ont pas encore réagi. En outre, lorsque ceux-ci refusent d'intervenir et que le bouchonnage est décidé, la lettre "avocat" sera établie sur base de la clôture de compte effectuée à l'occasion du bouchonnage et ne sera envoyée qu'après un délai de 30 jours calculé à partir de la date d'envoi de la clôture de compte à l'usager.

Un tri des lettres éditées sera effectué par les directions régionales avant expédition sur base de paiements éventuels entre l'édition et ladite expédition.

7. Au 200ème jour, un appel en conciliation de l'usager aura lieu en Justice de Paix.

5. INTERRUPTIONS DE FOURNITURE PAR DEFAUT DE PAIEMENT A LA SWDE

La procédure esquissée ci-dessus montre que la SWDE est particulièrement bienveillante à l'égard des consommateurs.

Les délais prévus par la circulaire de la Région Wallonne sont en pratique toujours dépassés.

L'avis du Président du CPAS n'est demandé qu'à l'expiration de tous les moyens à la disposition de la Société, en fonction des circonstances du dossier.

La gestion de ces interruptions est décentralisée au niveau des directions régionales.

Ce qui explique le petit nombre de "bouchonnages":
49 en 1992, soit 0,008% !

Les impayés représentent néanmoins +/- 4% du volume facturé.

En outre, dans certains cas (rares), des décisions de justice prise selon la procédure de référé, rétablissent la fourniture alors que l'interruption a été décidée par la SWDE, ce qui protège encore les consommateurs contre toute décision contestable.

Enfin, la SWDE reçoit, annuellement, plus de 10.000 demandes de délais de paiement, demandes qui sont très généralement acceptées.

4. In de periode tussen het opstellen van de lijst van de onbetaalde rekeningen en de 150ste dag na de facturatie, sturen de gewestelijke directies een medewerker naar de abonnee (500 frank + BTW).

5. Opstellen, op de 150ste dag, van een nieuwe lijst der onbetaalde rekeningen, rekening houdend met een nieuw aspect, nl. de toegekende betalingsfaciliteiten.

Op basis van deze lijst sturen de gewestelijke directies de OCMW's een brief waar de in gebreke blijvende gebruikers voor wie een afsluiting wordt overwogen, van afhangen.

Voor de andere gevallen hangt de voortzetting van de procedure af van de ontleding ervan door de gewestelijke directies, tussen de 150ste en de 170ste dag. De code "onderzoek" schort de inningsprocedure op tot het onderzoek van de betwiste verbruiksbedragen ten einde is.

6. Er werd besloten dat er, op initiatief van de gewestelijke directies, rond de 170ste dag en in functie van de opmerkingen onder 5. een "advokatenbrief" zal worden opgesteld. Deze brief zal de schuld met 1000 frank doen toenemen (BTW-vrij).

Er zal geen enkele brief worden opgesteld betreffende de gebruikers voor wie de OCMW's nog niet hebben gereageerd. Weigeren deze hun medewerking en werd besloten tot leveringsonderbreking, dan zal er een advokatenbrief worden opgesteld, op basis van de stand van de rekening op het ogenblik dat de onderbreking wordt uitgevoerd. Deze brief zal pas 30 dagen na de datum waarop de rekening werd gemaakt aan de gebruiker worden verstuurd.

De gewestelijke directies zullen de brieven triëren alvorens ze te verzenden, in functie van de eventuele betaling tussen het opstellen en het verzenden van de brieven.

7. De 200ste dag zal de gebruiker een oproep tot verzoening voor het vrederecht ontvangen.

5. ONDERBREKING VAN DE LEVERING WEGENS NIET-BETALING AAN DE SWDE

Uit de hierboven uiteengezette procedure blijkt dat de SWDE heel consumentvriendelijk is.

De termijnen die in de circulaire van het Waals Gewest worden vastgesteld, worden in de praktijk altijd overschreden.

De Voorzitter van het OCMW wordt pas om advies verzocht wanneer de maatschappij al haar middelen heeft uitgeput, en in functie van de aard van het dossier.

Het beheer van deze onderbrekingen wordt gedecentraliseerd naar de gewestelijke directies.

Dat verklaart het geringe aantal onderbrekingen : 49 in 1992, d.w.z. 0,008 %.

Het aantal onbetaalde rekeningen is evenwel gelijk aan ± 4 % van alle gefactureerde bedragen samen.

Bovendien is het een feit dat, in enkele (zeldzame) gevallen, de levering als gevolg van een beslissing van de rechter in kort geding wordt hernomen, ofschoon de SWDE had besloten de levering te onderbreken, wat de verbruikers nogmaals tegen elke bewistbare beslissing beschermt.

Ten slotte ontvangt de SWDE jaarlijks meer dan 10.000 aanvragen tot uitstel van betaling; aanvragen waarop in het algemeen wel wordt ingegaan.

6. LA SOLIDARITE DU PROPRIETAIRE

Les distributeurs d'eau sont confrontés au problème du non paiement de leur consommation d'eau par certains locataires d'immeubles.

Le règlement de la SNDE de 1970 prévoyait déjà en son article II.2.4, que le propriétaire et l'utilisateur étaient solidiairement tenus au paiement de la dette.

L'article 21 du règlement-type réaffirme le principe de la solidarité entre locataire et propriétaire.

Les éléments principaux fondant cette solidarité sont les suivants :

- le propriétaire est responsable du choix de son locataire notamment en fonction de l'appréciation qu'il fait de sa solvabilité, totalement inconnue de la société distributrice;
- le propriétaire a intérêt à être raccordé à la distribution d'eau, sous peine de ne pouvoir jamais tirer parti de son immeuble. En outre, le propriétaire bénéficie personnellement de la plus-value résultant du raccordement de son immeuble à la distribution d'eau;
- c'est le propriétaire qui est le premier à connaître les intentions de déménagement de ses locataires. Il peut se prémunir au moyen d'une provision contre certains aléas;
- la société distributrice n'a pas de but lucratif mais elle est tenue de répartir le plus rigoureusement possible le coût exact d'exploitation entre les différents abonnés.

Ce principe de solidarité a toujours été admis par les tribunaux.

Une évolution a été constatée récemment. Certains tribunaux, sans remettre en cause la solidarité elle-même exigent pour l'appliquer que le propriétaire ait marqué, à un moment quelconque, son accord sur les conditions du règlement dont il doit avoir eu préalablement connaissance.

Ces décisions judiciaires se fondent sur une qualification contractuelle de la relation entre le distributeur, l'abonné et l'usager (contrat d'adhésion) (voir aussi supra point 3.1).

7. DEBIT MINIMUM GARANTI

Les distributeurs wallons en général, et la SWDE en particulier, ne sont pas actuellement en mesure d'assurer une fourniture minimum du type de celle pratiquée pour des raisons sociales dans le secteur de la distribution d'électricité.

Des procédés techniques nouveaux viennent d'apparaître sur le marché. A titre d'exemple, un de ceux-ci est repris dans la farde de documentation et est actuellement à l'étude dans les services de la SWDE sous ses aspects techniques, financiers et juridiques.

Il apparaît de toute manière que la mise en oeuvre de tels procédés nouveaux coûterait relativement cher aux consommateurs concernés, en comparaison du montant actuel des tarifs.

6. DE HOOFDELIJKE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE EIGENAAR

De waterdistributeurs worden geconfronteerd met het probleem dat sommige huurders hun waterverbruik niet betalen.

Het reglement van de SNDE van 1970 bepaalde reeds in artikel II, 2.4 dat de eigenaar en de gebruiker solidair de schuld moeten betalen.

Artikel 21 van het type-reglement herbevestigt het beginsel van de hoofdelijkheid tussen huurder en eigenaar.

De belangrijkste elementen waarop deze hoofdelijkheid is gebaseerd, zijn:

- de eigenaar is verantwoordelijk voor de keuze van zijn huurder, o.a. in functie van de beoordeling die hij maakt van diens solvabiliteit, waar de distributemaatschappij totaal geen weet van heeft;
- de eigenaar heeft er belang bij op het distributienet te zijn aangesloten omdat hij anders zijn gebouw moeilijk te gelde zou kunnen maken. Bovendien geniet de eigenaar zelf de meerwaarde die voortspruit uit het feit dat zijn gebouw op het waterdistributionnet is aangesloten;
- de eigenaar is de eerste die op de hoogte is van het feit dat zijn huurders zich voornemen te verhuizen. Hij kan zich beschermen door een provisie te vragen tegen onaangename verrassingen;
- de distributemaatschappij streeft geen lucratieve doeleinden na, maar kan niet anders dan de exacte kostprijs van de exploitatie zo goed mogelijk aan de verschillende abonnees doorverrekenen.

De rechtbanken hebben het beginsel van de hoofdelijkheid altijd aanvaard.

Onlangs heeft men echter een evolutie vastgesteld. Sommige rechtbanken stellen het beginsel van de hoofdelijkheid zelf niet in vraag, maar eisen, om het toe te passen, dat de eigenaar op een bepaald ogenblik instemt met de voorwaarden van het reglement waarvan hij voorafgaandelijk kennis moet hebben gehad.

Deze rechterlijke beslissingen zijn gebaseerd op het feit dat de relatie tussen distributeur, abonnee en verbruiker contractueel worden vastgesteld (toetredingsovereenkomst) (zie ook punt 3.1).

7. GEWAARBORGDE MINIMUMLEVERING

De Waalse distributeurs in het algemeen en de SWDE in het bijzonder kunnen op dit ogenblik geen minimumlevering waarborgen zoals deze die om sociale redenen wel in de sector van de elektriciteitsdistributie wordt gewaarborgd.

Onlangs zijn nieuwe technische procédés op de markt gekomen. Bij wijze van voorbeeld hebben wij één ervan in de documentatiemap opgenomen. De technische, financiële en juridische aspecten ervan worden momenteel door de diensten van de SWDE bestudeerd.

Het blijkt hoe dan ook dat de praktische toepassing van dergelijke nieuwe procédés de betrokken verbruikers relatief meer zal kosten dan de tarieven die op dit ogenblik gelden.

PROCEDURES

Règlement-type RW

SWDE

Date/facturation

- + 15 date ultime de paiement
- + 30 rappel nouveau délai de paiement + 30 rappel sans frais
(+ 10 jours)
- + 40 procédure d'interruption
 - + 5 jours après mise en demeure
 - + avis du bourgmestre ou Président du CPAS
- + 45 mise en demeure (300 F)
+ lettre au propriétaire
- + 60 liste des impayés-repas sage (500 F)
- + 150 nouvelle liste des impayés
lettre au CPAS si bou chonnage prévu.
Délai : 1 mois
- + 170 lettre "avocat" (1.000 F)
(sauf si avis du CPAS non communiqué)
- + 200 appel en conciliation devant juge de paix.

PROCEDURES

Type-reglement Waalse Gewes

tSWDE

Datum/facturatie

- + 15 uiterste datum van betaling
- + 30 herinnering nieuwe betaaltermijn
(+ 10 dagen)
- + 40 onderbrekingsprocedure
 - + 5 dagen na ingebrekestelling
 - + advies van de burgemeester of van de voorzitter van het OCMW
- + 45 ingebrekestelling
(300 F) + brief aan de eigenaar
- + 60 lijst onbetaalde rekeningen/thuisbezoek (500 F)
- + 150 nieuwe lijst onbetaalde rekeningen + brief aan OCMW indien onderbreking is gepland.
Termijn: 1 maand
- + 170 «advokatenbrief»
(1.000 F) (behalve indien advies OCMW niet meegedeeld)
- + 200 oproep tot verzoening voor vrederechter